

Colonel (r)
Constantin CHIPER

Colonel (r) CONSTANTIN CHIPER

VETERANI ÎN SLUJBA PATRIEI

Vol. I

Sub egida Asociației Naționale „*CULTUL EROILOR*”

Editura BURATINO
Ploiești, 2005

Tehnoredactare: Marius Chiper
Constantin Chiper
Natalia Russchih

Corectură: Natalia Russchih
Liviu Chiper

Coperta: Mihai Chiper

Descrierea C.I.P. a Bibliotecii Naționale a României,
CHIPER, CONSTANTIN

Veterani în slujba patriei, vol. I
Constantin Chiper – Ploiești:
Editura BURATINO, 2005

I.S.B.N. 973-87130-7-2

CUPRINS

Cuvânt înainte	7
1. General de corp de armată Ștefan IONESCU	9
2. General de corp de armată Gheorghe IONESCU-SINAIA	14
3. General de divizie Constantin DRĂGHICI	16
4. General de divizie Grigore GEORGESCU	20
5. General de divizie Pompiliu IONESCU	24
6. General de divizie Ioan IUCĂL	29
7. General de divizie Traian MOȘOIU	32
8. General de divizie Constantin PAPADOPOL	37
9. General de divizie Constantin STOICA	41
10. General de brigadă Ion ANGHEL	44
11. General de brigadă Nicolae BATÂR	47
12. General de brigadă Lascăr CARACAȘ	49
13. General de brigadă Vasile DAVIDESCU	53
14. General de brigadă Laurențiu FULGA	56
15. General de brigadă Pavel GHIȚĂ	58
16. General de brigadă Costin LUNGU	61
17. General de brigadă Alexandru MANOLESCU	63
18. General de brigadă Ion MANOLESCU	66
19. General de brigadă Gheorghe NICULESCU	69
20. General de brigadă Eugen ONOFREI	73
21. General de brigadă David POPESCU	76
22. General de brigadă Caton SORESCU	80
23. General de brigadă Ion STOICA	83
24. General de brigadă Constantin TRESTIOREANU	85
25. Colonel Gheorghe APETREI	88
26. Colonel Constantin BAICAN	90
27. Colonel Gheorghe BALABAN	92
28. Colonel Ioan FLOREA	96
29. Colonel Petru GHINEA	99
30. Colonel Traian GHIORGHIU	101
31. Colonel Gheorghe IORDĂCHESCU	105
32. Colonel Vasile MARDARE	108
33. Colonel Dumitru MIULESCU	110

34. Colonel Ștefan MOLDOVEANU	113	70. Plutonier-major Grigore DUMITRACHE	197
35. Colonel Aurel POPOVICI	115	71. Plutonier-major Ion DULĂ	199
36. Colonel Mihai RĂICAN	116	72. Plutonier-major Dumitru HULEA	203
37. Colonel Haralambie SĂVULESCU	118	73. Plutonier-major Vasile MIHĂILĂ	204
38. Colonel Sava SIMIONESCU	120	74. Plutonier-major Neculai MITESCU	206
39. Colonelul Alexandru VASILESCU	123	75. Plutonier-major Dumitru NICA	207
40. Colonel Nicolae VOINEA	125	76. Plutonier Toma POPESCU	210
41. Locotenent-colonel Rosco ADAMS	127	77. Plutonier Petre PREDA	212
42. Locotenent-colonel George BURDUHOS	130	78. Plutonier Vasile RUSU	215
43. Locotenent-colonel Constantin CIOC	132	79. Sergeant-major Radu BRATU	218
44. Locotenent-colonel Ion SALCU	134	80. Sergeant-major Constantin BUGA	219
45. Căpitan-comandor Mircea BĂDULESCU	136	81. Sergeant-major Constantin DĂNCESCU	220
46. Căpitan-comandor Ion CĂRUNTU	140	82. Sergeant Ion ALDEA	221
47. Căpitan-comandor Petrache DIMITRIU	143	83. Sergeant Constantin APETRII	223
48. Căpitan-comandor Mihai MIHORDEA	146	84. Sergeant Constantin CHIPER	225
49. Locotenent-comandor Constantin DANCU	149	85. Sergeant Ioan CHIPER	226
50. Locotenent-comandor Marin ZAHARIA	152	86. Sergeant Gheorghe CHIRIEȘ	228
51. Maior Ioan ANGHELUȚĂ	158	87. Sergeant Filip DĂRIESCU	230
52. Maior Oreste COSTINEANU	161	88. Sergeant Constantin FURDUI	231
53. Maior Ioan GALIȚĂ	163	89. Sergeant Ion HUHULEA	234
54. Maior Haralambie LAZĂR	165	90. Sergeant Mihai-Iorgu PĂPUȘĂ	236
55. Maior Ioan MIHĂILĂ	167	91. Sergeant Gheorghe SĂLĂVĂSTRU	238
56. Căpitan Vasile FLOREI	169	92. Veterani din comuna Șoimari	239
57. Căpitan Nicolae RĂDULESCU-LEMNARU	171	Cuvânt de încheiere	243
58. Locotenent Vasile DOBRINESCU	172		
59. Locotenent Ion LASCU	174		
60. Locotenent Aurel MITITELU	177		
61. Locotenent Gheorghe MOCIORNIȚĂ	179		
62. Locotenent Stelian MOCIORNIȚĂ	182		
63. Locotenent Vasile ȘOTROPA	184		
64. Sublocotenent Andrei COCUZ	186		
65. Sublocotenent Toader POSTOLACHE	188		
66. Plutonier-adjutant Ion ALEXUȚĂ	189		
67. Plutonier-adjutant Vasile BARAC	190		
68. Plutonier-adjutant Mihai IORGU	192		
69. Plutonier-major Gheorghe CHIPER	194		

CUVÂNT ÎNAINTE

Lucrarea „Veterani în slujba patriei” este dedicată unor generali, ofițeri, subofițeri și sergenți participanți la războaiele pentru întregirea neamului românesc (1916-1921) și la cele purtate pentru eliberarea teritoriilor răpite de către țările vecine, prin acte istorice arbitrare.

Citind cu atenție paginile dedicate fiecăruia dintre veteranii primului și ai celui de-al doilea război mondial se vor putea remarca dârzenia, dăruirea, curajul și înaltul spirit de sacrificiu care i-au călăuzit în luptele care au avut loc în toamna anului 1916 în Transilvania, pe Valea Jiului, pe Valea Oltului, pe Valea Prahovei, în Dobrogea și pe Neajlov. Vor fi rememorate, de asemenea, enormele sacrificii ale veteranilor în luptele din vara anului 1917, de la Mărășești și Oituz, urmate de cele din campania militară din Ungaria (1919). Tot în acest context sunt prezentate acțiunile militare întreprinse în luptele de apărare a teritoriilor românești Basarabia și Bucovina, teritorii râvnite atât de către de Rusia, cât și de către Ucraina.

Mulți dintre veteranii de război înscriși în această carte au participat, în anul 1941, la eliberarea teritoriilor Basarabiei și Bucovinei de Nord, răpite de către statele vecine prin actele arbitrare din iunie 1940. Se remarcă, în mod deosebit, participarea la campaniile militare de la Odessa, din Caucaz, din Crimeea, precum și la cele de la Cotelul Donului.

O mare atenție a fost acordată prezentării luptelor crâncene, purtate de către unii dintre veterani, pentru eliberarea părții de nord a Transilvaniei (septembrie-octombrie 1944), răpită, la 30 august 1940, prin Dictatul de la Viena. Nu au fost omise nici acțiunile militare din Ungaria (octombrie 1944-ianuarie 1945), Cehoslovacia și Austria (decembrie 1944- mai 1945).

Ca urmași ai străbunicilor, bunicilor și părinților noștri, participanți la grelele încleștări militare purtate pentru apărarea gliei strămoșești, suntem datori să le cinstim memoria, să îngrijim monumentele istorice și locurile de veci ale celor căzuți în lupte.

Mulțumesc, în mod deosebit, generalului-maior Constantin Croitoru, profesorului George Mărăcineanu, primarul orașului Breaza, maiorului Emil Iorgu, precum și personalului de la Arhivele Militare Române din Pitești pentru ajutorul acordat în realizarea acestei lucrări.

Autorul

General de corp de armată Ștefan-Gheorghe IONESCU

Ștefan-Gheorghe Ionescu s-a născut la data de 6 februarie 1881 în localitatea Chiojdeanca din județul Prahova. După absolvirea școlii primare din localitatea natală, părinții săi, Ion și Ghița, i-au îndrumat pașii către Școala Fiilor de Militari din Iași. La 1 iulie 1900 s-a înscris la Școala Militară de Ofițeri Infanterie și Cavalerie din București, pe care a absolvit-o în anul 1902. În notările de serviciu pentru anul 1903 comandantul unității semnala: *„elevul sergent Ștefan-Gheorghe Ionescu este un tânăr zelos la serviciu, inteligent, capabil, cu bune aptitudini pentru serviciu”*.

La 15 aprilie 1904 Ștefan-Gheorghe Ionescu a fost avansat la gradul de sublocotenent și numit comandant de pluton la Batalionul 5 Vânători. Pe măsura înaintării în vârstă, *„ofițerul căpăta experiență și își dezvoltă aptitudinile, comandând prea bine plutonul”*, după cum aprecia comandantul unității în notările de serviciu. În notarea de serviciu pentru anul 1906 locotenentul-colonel Constantin Sănătescu, intuind calitățile deosebite ale ofițerului, aprecia că *„sublocotenentul Ștefan-Gheorghe Ionescu este un ofițer de mare viitor”*. La data de 10 mai 1907 a fost înaintat la gradul de locotenent.

Ofițer de perspectivă, bun cunoscător al limbii germane, locotenentul Ionescu a fost trimis, în anul 1908, la un stagiu de doi ani, la Triest (Austro-Ungaria), în cadrul Regimentului 97 Infanterie. În primul an a îndeplinit funcția de comandant de pluton recruți, *„dovedind un viu interes pentru instrucția soldaților, cunoașterea regulamentelor și tragerilor la țintă”*. În al doilea an a comandat o companie de rezerviști, dovedindu-se *„un ofițer foarte serios, modest, cu mult tact în relațiile cu gradele inferioare și superioare, având o comportare ireproșabilă în corp și în societatea din Triest”*. Așa îl nota comandantul unității, atașatul militar român de la Viena.

Revenit în țară ofițerul *„a lucrat până la data de 1 septembrie 1911 în Regimentele Mehedinți nr. 17 din Drobeta Turnu-Severin și Constanța nr. 34, împărțind soldaților și camarazilor săi din cunoștințele acumulate în instruirea militară, la specificul armei infanterie, dovedind permanent o bună camaraderie și onoare militară”*.

Avansat căpitan a fost admis la Școala Superioară de Război, de la data de 1 septembrie 1911, pe care a absolvit-o, al 20-lea din cei 38 de elevi înscriși, în iunie 1913. Cu Brigada 12 Infanterie a participat la campania militară din Bulgaria (23.06-31.08.1913). După înapoierea în țară a fost numit șef de Stat Major la Batalionul 3 Vânători (Infanterie) din Ploiești.

În scurt timp, la data de 1 aprilie 1914, căpitanul Ionescu a fost promovat la Statul Major al Corpului 3 Armată Galați, *„afirmându-se printr-o foarte bună judecată și înțelegere a situațiilor de luptă, însușiri probate foarte bine în călătoria de instrucție desfășurată cu Corpul 3 Armată. Are cunoștințe militare prea bune și deosebite calități de muncă. Este energic, perseverent, consecvent și prevăzător al momentelor de luptă”*, după cum nota generalul Constantin Prezan, comandantul Corpului 3 Armată (avansat mareșal al Armatei României la 30 octombrie 1930).

Revenind la Statul Major al Batalionului 3 Vânători (01.04.1915), căpitanul Ionescu a stabilit măsuri eficiente de instruire a ostașilor, în zona acțiunilor de luptă de la Măneciu. Generalul Prezan arăta: *„Ofițerul posedă cunoștințe complete pentru gradul de ofițer superior, dobândite în serviciul de stat major. Are aptitudini militare, atât la instrucția trupei cât și în serviciul de Stat Major. Ofițer foarte bun din toate punctele de vedere”*.

Readus la Corpul 3 Armată (01.04.1916), căpitanul Ionescu a muncit peste programul de lucru, contribuind la elaborarea planurilor de operații, care din august 1916 s-au aplicat în practică. După începerea campaniei militare, *„căpitanul Ionescu s-a dovedit un ofițer brav și plin de curaj în conducerea luptelor, îndeosebi la Kohalom și Hărman. Propun să fie înaintat la gradul de maior”*, îl nota șeful Statului Major al Corpului 3 Armată, colonelul Mărgineanu. Avansat la gradul de maior (01.11.1916), ofițerul a fost numit șef de Stat Major la Divizia 13 Infanterie Ploiești. Generalul Mărgineanu, devenit comandant al Diviziei 13 Infanterie, a fost impresionat *„de calitățile ieșite din comun ale maiorului Ionescu, care prin măsurile propuse în luptele de retragere la Dumitrești, Măgura, Pârscov, Cislău etc. a dovedit că este un ofițer de stat major de elită”*.

Maiorul Ionescu a fost numit șef al Biroului Operații la Corpul 3 Armată la data de 1 ianuarie 1917. În perioada scursă până la 15 februarie 1918 ofițerul a stabilit o serie de măsuri realiste privind reconstrucția, dotarea cu bunuri materiale și instrucția eșaloanelor din cadrul Corpului 3 Armată, care s-au comportat eroic în timpul luptelor purtate la Mărăști. A

fost notat de generalul Iancovescu, ministrul de război, la superlativ: *„ofițer eminent, o podoabă a corpului ofițerilor, militar desăvârșit din toate punctele de vedere”*. Ca recompensă a fost avansat la gradul de locotenent-colonel, la excepțional, la data de 1 septembrie 1917.

Detașat în perioada 01.07-01.10.1918 la Comisariatul General al Basarabiei, militarul a fost apreciat de către șeful Statului Major General, generalul Cihoschi, *„ca un ofițer eminent, energic, foarte priceput în rezolvarea problemelor de ordin militar din Basarabia”*.

La data de 01.10.1918 a fost numit ajutor șef corp și director de studii la Școala Superioară de Război, *„stabilind măsuri eficiente pentru redeschiderea cursurilor, iar în calitate de profesor a condus Centrul de Stat Major, dovedind că este un ofițer cult, de mare valoare, o prea bună achiziție pentru școală”*, după cum îl notau comandantul școlii, colonelul Constantinescu și șeful Marelui Stat Major, generalul Cihoschi.

În anul 1920, în vederea avansării la gradul de colonel, dar și pentru că era bun cunoscător al limbilor franceză și germană, ofițerul a fost trimis în Franța, la Versailles, pentru a urma *„Cursul de informare al coloneilor și generalilor”*. Avansat colonel, la 1 ianuarie 1921, ofițerul a îndeplinit funcția de director de studii și a condus foarte bine *„Cursul de Tactica Infanteriei”*, în cadrul Școlii Superioare de Război. În notarea de serviciu din anul 1922, generalul Samsonovici, comandantul școlii, regreta plecarea colonelului Ionescu, *„ofițer de înaltă probitate morală și profesională, un bun exemplu pentru toate cadrele didactice”*.

Colonelul Ionescu a fost mutat, la data de 1 noiembrie 1922, la comanda Grupului 2 Vânători de Munte, pe care *„l-a comandat foarte bine, conducând și îndrumând personal instrucția batalioanelor, luând hotărâri juste și clare”*.

La 1 februarie 1924 ofițerul a fost numit în funcția de șef al Secției 3 Instrucție a Marelui Stat Major, fiind notat de către generalul Dumitrescu astfel: *„... ofițer de mare valoare, care se distinge în mod deosebit prin activitățile desfășurate pentru instrucția trupelor”*. Din notările anilor 1925-1926 făcute de generalul Lupescu, șeful Marelui Stat Major, cu referire la activitatea desfășurată de colonelul Ionescu rezultă că acesta a întocmit *„directive de instrucție, călătorii de comandament pentru concentrările ofițerilor în rezervă și a trupei, programe pentru exercițiile din câmpurile de concentrare, lucrările de funcționare a diferitelor școli,*

cursuri și centre de instrucție. În concluzie: este un ofițer eminent din toate punctele de vedere, care merită cu prisosință, să fie admis la călătoria de comandament pentru gradul de general de brigadă”. În anul 1927 șeful Marelui Stat Major, generalul Samsonovici, îl nota: „excelent ofițer de stat major, perfect de bine pregătit pentru o comandă de brigadă”. În anul 1928, același șef îl nota: „colonelul Ștefan Ionescu este un ofițer prea bun sub toate raporturile. A trecut toate probele cerute de art. 41, fiind declarat admis. Merită să i se încredințeze comanda unei brigăzi pentru a fi înaintat la gradul de general de brigadă”.

Colonelul Ionescu a fost numit la comanda Brigăzii 13 Infanterie Târgoviște, la data de 1 aprilie 1929. *„S-a detașat sub raportul culturii generale și militare. Este un ofițer excepțional, destinat a urca treptele ierarhiei militare”,* îl nota comandantul Diviziei 13 Infanterie Ploiești.

La data de 23 aprilie 1930 colonelul Ștefan Ionescu a fost avansat la gradul de general de brigadă, iar la 1 octombrie fost numit la comanda Școlii Superioare de Război. Șeful Marelui Stat Major, generalul Samsonovici, referindu-se la activitatea desfășurată de generalul Ionescu, în perioada 01.10.1930-01.10.1931, la comanda Școlii Superioare de Război, arăta: *„generalul Ionescu conduce cu autoritate și prestigiu activitățile Ș.S.R., este sever, dar drept cu subordonații și inferiorii. Să fie admis la Călătoria de comandament pentru gradul de general de divizie în anul 1932, în calitate de inspector general de armată. A condus Diviziunea a 2-a din Marele Stat Major, care avea în subordine Secția Operații și Pregătire de luptă. A participat la Conferința șefilor de Stat Major al țărilor din Mica Înțelegere, din ianuarie 1932 de la Praga și din octombrie 1932 de la Belgrad. A participat la călătoria de comandament pentru gradul de general de divizie și a trecut-o bine, în anul 1933. A comandat foarte bine Divizia 13 Infanterie Ploiești. Notările le-au semnat generalii Țenescu, subșeful Marelui Stat Major, și Mazarin, șeful Marelui Stat Major.*

În perioada 15.11.1933-15.11.1936 a comandat Divizia de Grăniceri București, acordând mare atenție administrării și instruirii corpurilor din subordine. Conducând lucrările Secției a 3-a din Marele Stat Major, a pregătit lucrările Conferinței româno-polone din primăvara anului 1937 și cele ale șefilor Statelor Majore din Mica Înțelegere (Ankara).

Ștefan Ionescu a fost avansat general de divizie la 16.10.1937 (I.D. 3482 din 1937) și numit șef al Marelui Stat Major, *„desfășurând activitatea*

cu mare responsabilitate și fără reproș, fiind demn de toată lauda”, după cum îl nota ministrul apărării naționale, generalul Argeșeanu. Aici a elaborat documente, planuri și proiecte de mobilizare realiste. În vederea consolidării sistemului de apărare în vestul țării, generalul Ștefan-Gheorghe Ionescu a pregătit din timp planul fortificării Porții Someșului și a continuat cu ardoare activitatea complexă de modernizare și dotare a liniei fortificate Focșani - Nămolosa - Galați (F.N.G.). Din 1938 a luat măsurile necesare pentru constituirea centrelor de rezistență, iar trupele de grăniceri și unitățile din primul eșalon din nord-vestul Transilvaniei au fost completate cu efectivele prevăzute în statele de mobilizare. Grănicerii au fost organizați în grupuri de pază. S-au mai înființat 14 regimente de infanterie. Artileria a fost organizată pe 22 de brigăzi și câteva regimente de artilerie grea moto. Aviația a fost organizată pe flotile de informații și recunoaștere: trei flotile de vânătoare, două flotile de bombardament, două flotile de aerostație, două flotile de hidroavioane și un regiment de geniu aero.

La cererea sa a plecat de la Marele Stat Major, la data de 15 februarie 1939 (înlocuit de generalul Florea Țenescu), la comanda Corpului Armată Iași și apoi, din septembrie 1939, a preluat și funcția de comandă a Armatei a 3-a (până la 9 decembrie 1939), conducând instrucția trupelor în zona viitoarelor acțiuni de luptă probabile, situate la vest de Nistru.

Datorită divergențelor de opinii cu generalul Motaș, comandantul Grupului 1 de Armate, la data de 19.02.1940 a fost trecut la Marele Stat Major, în calitate de subșef al Marelui Stat Major și apoi trecut în rezervă la 17.09.1940, fiind pus la dispoziția Cercului Teritorial București. La data de 11 mai 1945 a fost înaintat în gradul de general de corp de armată.

În frumoasa sa carieră militară generalul Ștefan-Gheorghe Ionescu a fost decorat cu următoarele medalii și ordine militare: medalia jubiliară „Carol I”, medalia jubiliară „Frantz Iosef”, medalia „Avântul Țării”, medalia „Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1918”, medalia „Victoria marelui război pentru civilizație”, medalia „Semnul onorific de aur pentru 25 ani de serviciu”, ordinul „Steaua României”, clasa V-a, în grad de cavaler, ordinul „Coroana României”, clasa a IV-a, cu panglică de virtute militară, ordinul „Steaua României la pace”, ordinul „Coroana României”, în grad de comandor.

A.M.R. – Memorii Bătrâni, Dosar 6.

General de corp de armată Gheorghe IONESCU-SINAIA

Gheorghe Ionescu s-a născut la 18 aprilie 1888 în Localitatea Breaza. După absolvirea liceului „Sfinții Petru și Pavel” din Ploiești a urmat, în anii 1908-1910, cursurile Școlii Militare de Ofițeri de Infanterie din București, fiind avansat la gradul de sublocotenent la 1 iulie 1910.

În calitate de comandant de pluton, a luat parte la Războiul al doilea balcanic. A fost avansat la gradul de locotenent (1913) și, ulterior, căpitan (vara lui 1916). Promovat în funcția de comandant de companie a participat la luptele desfășurate pentru întregirea neamului românesc. După participarea la luptele de la Mărășești, ofițerul a fost avansat, la 1 septembrie 1917, la gradul de maior și promovat în funcția de comandant de batalion infanterie. În perioada 1920-1922 a frecventat cursurile Școlii Superioare de Război din București, după care, timp de două decenii, a îndeplinit funcții de comandă și de stat major în diferite unități și mari unități de infanterie și de vânători de munte, fiind avansat la gradul de locotenent-colonel (1927), colonel (1934) și general de brigadă (1939).

Generalul Gheorghe Ionescu-Sinaia a îndeplinit cele mai importante funcții de conducere în perioada celui de-al doilea război mondial. La data de 01.01.1941 a fost numit la comanda Brigăzii 2 Mixte Gardă (rezultată prin transformarea Diviziei 2 Gardă, la data de 20.10.1940). Formată din Regimentele 2, 3 și 4 Grăniceri și 1 Artilerie Gardă, divizia a avut misiunea să mențină ordinea în județele Prahova și Dâmbovița. După mai bine de un an, cât timp s-a aflat la comanda acestei brigăzi, generalul Ionescu a fost avansat la gradul de general de divizie, în primăvara anului 1942, iar la data de 23.04.1942 a fost promovat în funcția de comandant al Diviziei 13 Infanterie din Ploiești. În fruntea acestei mari unități care avea în compunere Regimentele 7 Prahova, 22 Dâmbovița și 89 Infanterie Brașov, precum și Regimentele 19 Artilerie Prahova și 41 Artilerie Brașov, cu un efectiv de peste 15.000 de cadre militare, gradați și soldați, generalul Gheorghe Ionescu-Sinaia a luat parte la luptele grele din toamna anului 1942, de la Cotelul Donului și din sud-vestul Stalingradului.

Pentru modul exemplar în care au luptat, numeroși militari componenți ai diviziei au fost distinși cu cele mai înalte ordine și medalii de război: 13 ordine „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, 83 ordine „Steaua

României”, clasa a V-a, 181 ordine „Coroana României”, clasa a V-a, 4 ordine „Regina Maria”, 191 medalii „Virtutea Militară”, 54 medalii „Meritul Sanitar”, 135 medalii „Crucea Serviciului Credincios” și altele. Mărturie a spiritului de jertfă dovedită, divizia a pierdut pe câmpul de luptă 209 ofițeri, 41 subofițeri și 6.614 gradați și soldați. Sub comanda generalului Gheorghe Ionescu-Sinaia, resturile Diviziei 13 Infanterie, grupate în cadrul „Grupării nr. 1”, au fost readuse în garnizoanele de reședință, la sfârșitul lunii decembrie 1942 și începutul lunii ianuarie 1943. Înapoiat de pe front, generalul de divizie Gheorghe Ionescu-Sinaia a fost numit în funcția de comandant al Etapelor de Est. În această calitate l-a înlocuit pe generalul Mircea Dumitru (și el fost comandant al Diviziei 13 Infanterie) și a avut ca principală sarcină menținerea ordinii în zona de operații ale armatelor române.

O dată cu înființarea Comandamentului General al Teritoriului din Armata Română, la 01.10.1944, la comanda acestuia a fost numit generalul de corp de armată Aurel Aldea, iar în funcția de comandant secund generalul de divizie Gheorghe Ionescu-Sinaia. Sub conducerea lor comandamentul, „*ca organ central de conducere, supraveghere și control*” al Marelui Stat Major, a avut ca sarcină pregătirea operațiunilor de mobilizare a potențialului uman apt să facă stagiul militar și să asigure paza și ordinea pe întreg teritoriul țării. Pentru acest motiv, în compunerea statului major al comandamentului au fost grupate toate secțiile și birourile pe profile din Marele Stat Major (Secția 8 Teritoriu, Secția Mobilizare și Organizare Națională a Teritoriului, Secția Statistică, Biroul Rechiziții, Biroul Control Trupă).

În perioada 01.12.1944-20.03.1945 generalul Gheorghe Ionescu-Sinaia a organizat și coordonat activitatea birourilor și secțiilor pe profile, precum și a comandamentelor teritoriale. Înlocuindu-l pe generalul Mihai Stănescu, în perioada 20.03-15.08.1945, generalul Gheorghe Ionescu-Sinaia a fost numit comandantul Corpului Grănicerilor, după care, la data de 15 august 1945, a fost numit la comanda Corpului 2 Teritorial.

La data de 9 august 1946 generalul Ionescu a fost trecut în cadru disponibil, cu gradul de general de corp de armată. În anul următor, la data de 9 august 1947, a fost trecut în rezervă. Avea vârsta de 59 de ani. Pensionar fiind și-a trăit ultimii ani în locuința sa din Sinaia, unde a și încetat din viață în anul 1969, la vârsta de 81 de ani.

A.M.R. – D.C.I., vol. 1, Dosar 8355.

General de divizie Constantin DRĂGHICI

Fiu al meleagurilor dâmbovițene, generalul Constantin Drăghici s-a născut la data de 16 septembrie 1923, în localitatea Nucet. Părinții săi, Nicolae și Bucura, oameni foarte gospodari, au acordat o mare atenție educației celor doi fii ai lor, dându-i la școală. Constantin avea să devină o personalitate militară a artileriei antiaeriene și a armatei române. A absolvit cursurile școlii primare în localitatea natală, iar apoi a urmat instruirea în București, absolvind Liceul Aurel Vlaicu, în anul 1942. Mai departe a urmat cursurile Școlii Militare de Ofițeri de Artilerie Antiaeriană din

București, pe care a absolvit-o în luna septembrie 1944, cu rezultate foarte bune, și a fost avansat la gradul de sublocotenent.

În luna octombrie 1944 tânărul ofițer s-a prezentat la Regimentul 9 Artilerie Antiaeriană din Ploiești, care era comandat de colonelul Nicolae Zăgănescu. La începutul carierei sale militare, sublocotenentul Constantin Drăghici a îndeplinit funcția de șef de secție Artilerie Antiaeriană, participând la acțiunile de luptă pentru apărarea zonei petroliere.

Din nevoia de conducere și coordonare unitară a tuturor acțiunilor brigăzilor de artilerie antiaeriană, precum și a celorlaltor unități independente, prin Ordinul Statului Major al Aerului, nr. 774, din 28 decembrie 1944, s-a înființat Divizia 1 Artilerie Antiaeriană, sub comanda colonelului Horia Roman. Divizia, cu cartierul general la Arad, avea ca șef de stat major pe locotenent-colonel Grigore Mîlculescu. Activitățile din statul major al Diviziei 1-a Artilerie Antiaeriană au fost îndeplinite de ofițeri cu înaltă pregătire profesională, precum maiorii Grigore Georgescu, Radu Rădulescu și Traian Mutașcu, sublocotenenții Constantin Drăghici, Constantin Sulițeanu și Iulian Deculescu.

Din luna februarie 1945 tânărul sublocotenent Constantin Drăghici a participat la acțiunile de luptă pentru eliberarea Cehoslovaciei, făcând

parte din Biroul Operații al Regimentului 2 Artilerie Antiaeriană, împreună cu maiorul Honoriu Mărculeț, șeful biroului, locotenentul Gașparic, sublocotenenții Eugen Onofrei, Eugen Năsturaș și Emil Gafencu, „... *toți, ofițeri foarte capabili, care au lucrat ireproșabil*”, după cum îi nota comandantul Regimentului 2 Artilerie Antiaeriană, colonelul Gheorghe Rătescu. În ziua de 9 mai 1945 Germania hitleristă a capitulat. Cu acest prilej, comandantul Artileriei Antiaeriene din zona Armatei 5 Aeriene sovietice a invitat la un apel solemn întregul Regiment 2 Artilerie Antiaeriană, apel la care a dat citire Ordinului de zi al Comandantului Suprem al Armatei Sovietice. După citirea apelului, Bateria 121 Rhm a avut onoarea de a trage 101 lovituri de tun în cinstea zilei victoriei.

Înapoiat din război tânărul ofițer a fost numit comandant de pluton în cadrul Regimentului 3 Artilerie Antiaeriană. Avansat la gradul de locotenent a urmat, în anul 1948, cursul de comandanți de baterie, la scurt timp fiind numit comandant de baterie antiaeriană.

Dorind să-și lărgască orizontul cunoștințelor militare generale și de specialitate, căpitanul Drăghici a urmat cursurile Academiei Militare Generale din București, în perioada 1953-1954. Clasându-se între primii absolvenți, a fost avansat la gradul de maior și a fost numit comandant la Regimentul 6 Artilerie Antiaeriană din Fetești. Afirmându-se rapid în organizarea, asigurarea cu tehnică de luptă și bunuri materiale de hrănire, echipare și de sănătate, precum și instruirea efectivelor, ofițerul a fost notat foarte bine și a fost trimis la Moscova, unde a urmat cursurile Academiei Militare. Aici a acumulat cunoștințe noi despre artileria antiaeriană și rachetele antiaeriene. Revenit în țară, ofițerul a fost avansat la gradul de locotenent-colonel și numit în funcția de comandant al Corpului 81 Artilerie Antiaeriană din București.

Reorganizarea Artileriei Antiaeriene, în anul 1961, a condus la desființarea celor două corpuri de artilerie antiaeriană (16 din Ploiești și 81 din București) și înființarea Diviziilor 16 Apărare Antiaeriană Ploiești și 34 Apărare Antiaeriană Timișoara. La comanda Diviziei 16 Apărare Antiaeriană din Ploiești au fost numit generalul Eugen Onofrei, iar colonelul Constantin Drăghici a devenit șef de stat major. În această nouă funcție, ofițerul Constantin Drăghici a contribuit la organizarea, planificarea și desfășurarea ședințelor de pregătire a cadrelor. Atât comandantul cât și ceilalți șefi din cadrul Comandamentului Apărare Antiaeriană a Teritoriului

i-au apreciat munca colonelului Constantin Drăghici cu calificative bune și foarte bune.

Mutarea generalului Eugen Onofrei la Direcția Operații din Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului, în anul 1968, a fost urmată de promovarea colonelului Constantin Drăghici în funcția de comandant al Diviziei 16 Apărare Antiaeriană și, la scurt timp, avansarea la gradul de general maior (brigadă).

Activitatea desfășurată la conducerea Diviziei 16 Apărare Antiaeriană din Ploiești a fost încununată de mari satisfacții. Comisiile de inspecții și control au apreciat capacitatea de muncă, spiritul de organizare a activităților, tactul și omenia în raport cu personalul din subordine.

Înaltul grad de pregătire profesională, spiritul organizatoric dezvoltat și stilul de muncă participativ i-au adus generalului Constantin Drăghici promovarea în funcția de șef de stat major la Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului. Timp de 13 ani generalul Drăghici a muncit cu dăruire și perseverență pentru îndeplinirea sarcinilor de mare răspundere care i-au revenit în conducerea activității statului major din comandament și a celor de la marile unități și de la unitățile de artilerie antiaeriană, radiolocație și transmisiuni care îi erau subordonate.

Generalul Constantin Drăghici a lăsat o frumoasă amintire în memoria celor cu care a colaborat. Aprecieri deosebit de favorabile provin de la colegii săi, generalii Mircea Mocanu, Eugen Onofrei, Eugen Teodorescu, Nicolae Iordache, Dimitrie Popa și Radu Vlăsceanu, personalități ale Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului și a Armatei României.

În cei 41 de ani petrecuți în armată generalul Constantin Drăghici a fost decorat cu numeroase ordine și medalii militare și civile, românești și străine: ordinul „Meritul Militar”, clasele a III-a, a II-a și I-a, ordinul „Steaua Republicii Socialiste România”, clasa a V-a, ordinul „23 August”, clasa a 3-a, medalia „10 ani de la înființarea armatei populare”, medalia „Meritul Militar”, clasele I-a, a II-a, a III-a, medalia „A 20-a aniversare a forțelor armate”, medalia „A 50-a aniversare a P.C.R.”, medalia „A 25-a aniversare a proclamării republicii”, medalia „A 30-a aniversare de la eliberarea României”, medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial (1941-1945)” etc.

Generalul Constantin Drăghici s-a pensionat la data de 4 decembrie 1984 și s-a stins din viață la data de 27 martie 1997.

Fiecare dintre cei trei copii ai săi și-au făurit cariere remarcabile. Alexandru-Dan, inginer, locuiește și lucrează în Montreal, Canada. Constantina-Diana, dublu licențiată în științe politice și limbi străine (franceză și suedeză) la Universitatea București, urmează cursurile de masterat ale Universității Göteborg din Suedia. Carmen, absolventă a Facultății de Științe Politice, Departamentul Engleză, și a Facultății de Limbi Străine, ambele din cadrul Universității București, urmează, în prezent, cursurile de masterat în relații internaționale ale Universității „La Sapienze” din Roma.

Generalul Constantin Drăghici merită toată stima și admirația pentru modul exemplar în care și-a dăruit sufletul pentru pregătirea pentru viață a acestor minunați copii.

Trecând în neființă generalul Constantin Drăghici a lăsat frumoase amintiri, admirație și respect în sufletul celor dragi, rude, prieteni, colaboratori sau subordonați.

General de divizie Grigore GEORGESCU

Grigore Georgescu s-a născut la data de 20 iunie 1886 în orașul Craiova. A absolvit Liceul „Carol I” în localitatea natală, în anul 1904. După absolvirea liceului Grigore Georgescu a frecventat cursurile Școlii Militare Ofițeri Artilerie, Geniu și Marină din București (1904-1907), iar apoi a Școlii Superioare de Război din București (1918-1920). În anul 1924 a absolvit cursul de perfecționare a locotenenților-colonei, în România și în Franța.

Grigore Georgescu și-a început cariera militară cu gradul de sublocotenent de geniu, în anul 1907. A fost avansat, în 1909, la gradul de locotenent, apoi căpitan (1915), maior (1917), locotenent-colonel (1922), colonel (la excepțional, în 1925), general de brigadă (1935), general de divizie (1938).

În toamna anului 1907 ofițerul a fost numit la comanda unui pluton dintr-o unitate de geniu, unde s-a străduit să se acomodeze cu cariera militară. După participarea la cel de al doilea război balcanic (1913) Grigore Georgescu a fost promovat la Marele Stat Major, aducându-și aportul la conceperea acțiunilor de luptă la care a participat armata română în perioada anilor 1916-1921.

După unirea Bucovinei cu România, la 15/28 noiembrie 1918, a fost numit aghiotant al lui Iancu Flondor, președintele guvernului Bucovinei. Transferat la București, în toamna anului 1919, a fost numit cadru didactic și comandant, din anul 1921, la Școala de Aplicație a Geniului. În notarea de serviciu din anul 1924, comandantul Trupelor de Geniu consemna: „locotenent-colonel Grigore Georgescu, în calitate de excelent educator și instructor, a pregătit temeinic elevii de la Școala Militară de Artilerie și Geniu și studenții de la Facultatea de Arhitectură”.

Din anul 1925 Grigore Georgescu a îndeplinit funcția de șef de stat major la Inspectoratul Tehnic al Geniului, remarcându-se prin dăruire și

perseverență în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. Numit la comanda Brigăzii de Transmisiuni, în anul 1936 a fost trimis la Londra pentru achiziționarea și înzestrarea armatei cu aparatură radio pe unde scurte, cea mai modernă la acea vreme.

În anul 1937 a comandat Brigada 18 Infanterie Sibiu, trecând cu elogiul examenul de comandant de divizie, așa cum aprecia comisia constituită în acest scop. În 1938, generalul Grigore Georgescu a fost numit la comanda Diviziei 19 Infanterie din Turnu Severin. În notarea de serviciu din 7 iunie 1940, generalul Florescu, Inspector General al Armatei, arăta: „Generalul Grigore Georgescu merită să fie numit la comanda unui Corp de armată sau să i se încredințeze conducerea Inspectoratului Geniului, pentru care îl cred cel mai indicat în aceste timpuri tulburi, când înzestrarea armatei necesită specialiști de valoare la toate serviciile și armele ei”. Aceasta este notarea care a pecetluit destinul generalului Grigore Georgescu. La numai trei săptămâni de la acest eveniment, sovieticii au început ocuparea Basarabiei, nordului Bucovinei și Ținutului Herței (28 iunie 1940), continuând cu ocuparea părții de nord a Transilvaniei (Dictatul de la Viena, din 30 august 1940).

Abdicarea Regelui Carol al II-lea, la data de 5 septembrie 1940, l-a adus la conducerea guvernului pe generalul Ion Antonescu, care, după evenimentele din ianuarie 1941, a recurs la un guvern format din militari. În noul guvern a fost promovat și generalul Grigore Georgescu, la conducerea Ministerului Lucrărilor Publice și Comunicațiilor. El ajunsese, între timp, Inspector General de Armată pentru Arma Geniu. Generalul Grigore Georgescu a condus ministerul timp de numai cinci luni de zile, deoarece a intrat în dezacord cu generalul Ion Antonescu.

Pe data de 11 iulie 1941 generalul Grigore Georgescu a fost demis din guvern și trimis pe front, în calitate de comandant al Armei Geniu. În scrisoarea trimisă soției sale, mărturisea: „Azi dimineață am părăsit ministeriatul și voi pleca mâine dimineață pe front. Este ceea ce doream pentru cariera mea. Fierbeam de nerăbdare în birou, așteptând comunicatele radio și din jurnale. Acum voi fi mai aproape de locul în care se făurește viitorul neamului”.

Pe front, generalul Grigore Georgescu s-a alăturat militarilor care recomandau încheierea campaniei militare, odată cu eliberarea Basarabiei, fapt ce a condus la trecerea sa în rezervă, împreună cu alți generali.

În continuare sunt prezentate câteva fapte care evidențiază cât se poate de bine profilul moral al generalului Grigore Georgescu.

În anul 1926, ca urmare a decorării cu Ordinul „Coroana României” 1917, colonelul a fost împrumutat cu un teren intravilan pe care l-a donat statului, pentru ridicarea unui monument închinat eroilor din Arma Geniu. Monumentul, cunoscut sub numele de Monumentul Eroilor Geniști „Leul de la Cotroceni”, a fost ridicat din inițiativa și sub directa sa supraveghere și a fost sculptat de prietenul său, Spiridon Georgescu.

Fiind un om profund religios, în anul 1940, în calitate de comandant al Diviziei 19 Infanterie, generalul a inițiat ctitorirea de către ofițerii și soldații diviziei, în satul bănățean Troiaș, a unei biserici având hramul „Sfinții Trei Ierarhi”. Biserica, ridicată în timp foarte scurt, a primit un preot refugiat din Transilvania de Nord.

În anul 1941, în calitate de ministru, a ordonat sistematizarea cursurilor inundabile ale râurilor Jijia și Bahlui. Cu această ocazie inginerul Greceanu, directorul Societății de Îmbunătățiri Funciare, care a preluat realizarea lucrării, a exclamat, adresându-i-se: *„este pentru prima oară când semnarea unui contract pentru o lucrare de 9 miliarde lei, costă numai 9 lei, valoarea timbrului”*.

O altă întâmplare este relevantă pentru cultul față de patrie, în care și-a crescut copiii. Fiul său Eugeniu, sublocotenent în Arma Geniu, șef al promoției „Dezrobirea”, deși era încadrat în Regimentul de Gardă Regală, și-a cerut transferul la Batalionul de Vânători de Munte Aiud, cu care a plecat pe Frontul de Est, în septembrie 1943, luptând în Crimeea. Scrisoarea testament făcută de el, înainte de a pleca pe front este edificatoare: *„Când veți citi aceste rânduri, eu voi fi de mult spirit ... Nu-mi pare rău că am trecut dincolo, pentru-că așa trebuie să moară un soldat ca mine, un șef de promoție, fiul lui tata”*.

Generalul Grigore Georgescu, om de mare omenie, a fost supus unor umilințe greu de înțeles astăzi. Arestat pe data de 18 mai 1946, la vârsta de 60 de ani, numai *„pentru vina de a fi făcut parte cinci luni de zile, dintr-un guvern considerat criminal de către ocupantul ruso-bolșevic”*, a fost supus calvarului mai multor detenții și procese. Prima dată a fost închis la închisoarea militară de la Uranus. După prima ședință, din data de 9 octombrie 1946, tribunalul Poporului l-a condamnat la 10 ani de temniță grea. Recursul admis de Înalta Curte de Casație a dispus desființarea

sechestrului asigurator. Arestat din nou, în noiembrie 1946, a fost acuzat de *„... pregătirea și participarea la războiul contra U.R.S.S.”*. La data de 7 martie 1947, întregul lot al foștilor demnitari a fost transferat la Aiud. Generalul Grigore Georgescu, suferind de boala lui Parkinson, a fost rejudecat, reducându-i-se pedeapsa la 3 ani de temniță grea, cu comutarea pedepsei executate în prevenție, adică un an și jumătate. Între timp, soția și fiica au fost evacuate din casa în care locuiau. Grigore Georgescu a fost pus în libertate condiționată, la data de 20 februarie 1948, pentru îngrijiri medicale, până la rejudicarea procesului. Ridicat de la domiciliu, pentru ultima dată, în ziua de 1 februarie 1949, a fost reîncarcerat la Aiud. Până la data de 17 iunie 1949 a mai trimis trei cărți poștale. După acesta familia n-a mai știut nimic despre el, în ciuda faptului că în anul 1951 trebuia să fie pus în libertate. Întrucât se împlinea termenul de executare a pedepsei, familia abia a putut afla că era transferat la Sighetul Marmăției. În anul 1954 familia a aflat despre decesul în închisoare al generalului Grigore Georgescu și abia în 1956 văduva generalului a primit certificatul de deces. Din certificat rezulta că soțul ei murise la data de 27 aprilie 1952, adică după patru ani și patru luni de detenție, deși sentința fusese de numai trei ani! A fost un ostaș onest și un specialist de excepție, un mare patriot și creștin. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Date culese de la A.M.R. și de la profesorii Liana Mihai și Cantemir Moșoiu.

General de divizie Pompiliu IONESCU

Generalul de divizie Pompiliu Ionescu este una dintre personalitățile de prestigiu ale radiolocației, care a contribuit în mod hotărâtor la crearea sistemului de supraveghere prin radiolocație a spațiului aerian al României.

S-a născut la data de 11 noiembrie 1921, pe meleagurile buzoiene, în comuna Sintești, ca fiu al subofițerului Anghel Ionescu și al Catiței Ionescu. Pompiliu Ionescu a copilărit în Buzău întrucât la câteva luni de la nașterea sa părinții s-au mutat în acest oraș, într-o casă situată pe strada Timotei Cipariu, la numărul 11. În

familie s-a bucurat de o educație aleasă, în spiritul sacrificiului suprem pentru apărarea țării, cultivat de amintirile luptelor eroice pentru reîntregirea neamului românesc și făurirea României Mari. A urmat cursurile școlii primare și apoi ale Liceului Teoretic „Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Buzău. Ultima clasă de liceu, în anul școlar 1939-1940, a frecventat-o la Liceul Militar din Craiova.

După anii de liceu adolescentul Ionescu a îmbrățișat cariera armelor, urmând Școala Militară de Ofițeri de Artilerie, pe care a absolvit-o în anul 1942, cu gradul de sublocotenent, fiind al 14-lea din cei 207 elevi absolvenți. După absolvire a fost repartizat la Regimentul 7 Artilerie Buzău, în funcția de instructor-comandant Secție Observatori din Bateria Specialități a Diviziei 5 Infanterie Buzău.

Între 11 ianuarie și 10 februarie 1943 a urmat cursul de cunoaștere a materialului de artilerie din cadrul Centrului de Instrucție Infanterie Făgăraș, pe care l-a absolvit cu media generală 9,33. În notarea de serviciu întocmită de șeful direct, căpitanul Alexandru Barbu, pe perioada 1 noiembrie 1942 - 31 octombrie 1943, se menționa: „ofițer cu o înfățișare plăcută, sănătos, rezistent, poate face față campaniei militare, are o

memorie bună, putere de muncă și inițiativă în tot ce întreprinde; este un bun camarad, modest, disciplinat; este foarte bine pregătit ca ofițer având o bogată cultură generală și militară; este foarte muncitor și înclinat spre o adevărată carieră militară. Nu are vicii”.

Între 1 mai și 20 august 1944 tânărul sublocotenent Pompiliu Ionescu a participat la luptele duse de Regimentul 7 Artilerie în Moldova, în zona operativă Hoisești - Podul Iloaei, îndeplinind, mai întâi, funcția de ofițer cu transmisiunile la Postul de Comandă al divizionului și apoi funcția de observator la Centrul de Observare al divizionului din Regimentul 7 Artilerie. Pentru comportarea curajoasă a fost decorat cu ordinul „Coroana României”, clasa a V-a, cu spade și panglică de virtute militară.

Rămânând la Observatorul Înaintat al Regimentului 7 Artilerie, în ziua de 20 august, când unitatea s-a retras de la Țibănești, județul Iași, la Tungujei, județul Vaslui, sublocotenentul Pompiliu Ionescu s-a atașat de Regimentul 6 Artilerie Grea, care continua să lupte în zona frontului. În calitate de observator al Regimentului 6 Artilerie Grea a luat parte la operațiunile militare din zilele de 21-23 august, de la Țibana și Băcești, județul Vaslui.

După data de 15 septembrie 1944 sublocotenentul Pompiliu Ionescu a participat la eliberarea părții de nord a Transilvaniei. A luat parte la luptele duse la forțarea Mureșului, în zona fortificată Câmpia Turzii - Viișoara - Luncani, la străbaterea masivului Mezeșului și nimicirea rezistenței inamice de la sud de Careii Mari, până la eliberarea totală a părții de nord-vest a țării. „În luptele la care a luat parte ofițerul s-a remarcat printr-o solidă pregătire tehnică, calm și mult curaj”, arăta comandantul Regimentului 6 Artilerie Grea, colonelul Carozzi.

De la data de 26 octombrie 1944 ofițerul a participat la luptele desfășurate de Regimentul 6 Artilerie Grea pentru eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei, în subordinea Armatei a 4-a Române. Pentru perioada 1 noiembrie 1944 - 10 martie 1945 comandantul Regimentului 6 Artilerie Grea, colonelul Carozzi arăta că, „ofițerul Pompiliu Ionescu, subaltern în Bateria 4 este unul din cei mai buni ofițeri din regiment, caracterizat cu mare conștiinciozitate și ales spirit pedagogic în relațiile cu șefii, camarazii săi și ostașii din subordine”.

În luna aprilie 1945 ofițerul a fost mutat în Regimentul 9 Artilerie și la data de 1 mai a fost avansat la gradul de locotenent. În notarea de serviciu

pentru perioada 10 martie - 15 mai 1945, colonelul Nanu, comandantul Regimentului 9 Artilerie, arăta: *„În calitate de ofițer cu transmisiunile în Bateria de comandă a Regimentului 9 Artilerie, locotenentul Pompiliu Ionescu a dat dovadă de pricepere, devotament în îndeplinirea sarcinilor, mare putere de muncă pentru asigurarea legăturilor telefonice ale regimentului în campanie”*. După înapoierea în țară a fost numit în funcția de adjutant al regelui, *„dovedind un comportament ireproșabil, o inteligență superioară și o judecată clară, energie, perseverență, putere de muncă, modestie și o bună camaraderie”*.

La data de 27 octombrie 1945 locotenentul Ionescu a fost detașat la Cursul Educație Culturală și Propagandă din Centrul de Instrucție Breaza, pe care l-a terminat cu calificativul „bine”. În acest timp a susținut examenele de admitere la Facultatea de Drept, pe care le-a luat cu brio. De la data de 15 februarie 1946 a fost numit în funcția de conducător de seminar la Centrul de Instrucție Breaza. La recomandarea comandantului Centrului de Instrucție Breaza, colonelul Ioan Popescu, ofițerul s-a retras din anul II de studiu de la Facultatea de Drept. În notarea de serviciu pentru perioada de 1 noiembrie 1946 - 31 octombrie 1947, comandantul Centrului de Instrucție Educație, Cultură și Propagandă, colonelul Ardeleanu, îl caracteriza: *„.... un ofițer forte bine pregătit, cu o comportare demnă în toate împrejurările”*.

Ofițerul a fost avansat la gradul de căpitan, la 28 august 1948.

Numit conferențiar la Biroul de Studii și loțiitor politic la Centrul de Instrucție Breaza, la data de 30 decembrie 1947, *„.... ofițerul s-a evidențiat prin putere de muncă, reușind să obțină rezultate bune și foarte bune în activitatea pe care a desfășurat-o”*, după cum îl nota comandantul Centrului de Instrucție Breaza, la data de 31 octombrie 1948.

În ziua de 23 august 1949 a fost avansat la gradul de maior, la excepțional, iar la data de 1 octombrie 1949 a fost numit în funcția de loțiitor politic la Academia Militară Tehnică, achitându-se conștiincios de sarcinile ce i-au revenit. În aceeași perioadă a fost profesor de economie politică la cele patru academii militare: tehnică, de comandă, servicii/spate și politică. În perioada 1 ianuarie - 1 iunie 1952 maiorul Ionescu a urmat cursul de perfecționare pentru comandanți și șefi de state majore de mari unități, pe care l-a absolvit cu calificativul general „forte bine”.

Apreciindu-i atât cultura generală, cât și pregătirea militară, ministrul Apărării Naționale l-a numit pe maiorul Pompiliu Ionescu la

comanda Corpului 81 Artilerie Antiaeriană, la data de 1 iunie 1952, și l-a avansat, la data de 11 iunie 1952, la gradul de locotenent-colonel, la excepțional. La data de 2 octombrie 1952 a fost avansat la gradul de colonel, tot la excepțional. După patru ani de muncă perseverentă colonelul Pompiliu Ionescu a fost trimis la „Cursul Postacademic de Artilerie Antiaeriană” al Academiei Militare „Voroșilov” din U.R.S.S., urmat în perioada august 1956 - septembrie 1957.

După absolvirea cursului a fost numit, de la data de 1 octombrie 1956, la comanda Corpului 16 Apărare Antiaeriană a Teritoriului din Ploiești, unde și-a desfășurat activitatea până la data de 30 septembrie 1959, când a fost numit loțiitor al comandantului Artileriei Antiaeriene (comandant, generalul Laurențiu Cupșa), din Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului.

Acumulând o bogată experiență în conducerea trupelor, la data de 1 martie 1960, colonelul Pompiliu Ionescu a fost numit șeful Trupelor Radiotehnice, și, în perioada 1 martie 1964 - 5 decembrie 1980, comandant al Trupelor Radiotehnice. Lucrând la comanda Trupelor Radiotehnice, Pompiliu Ionescu, avansat general-maior de brigadă (23 august 1960) și general-locotenent de divizie (9 mai 1969), a contribuit direct la crearea și dezvoltarea sistemului radiotehnic național, a armei radiolocație din cadrul Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului.

Din notările anuale de serviciu, semnate de foștii comandanți ai Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului, generalii Ion Ioniță, Vasile Alexe și Mircea Mocanu, ca și din cunoașterea faptelor sale prin contact direct de către autorii notării, rezultă cu claritate că generalul Pompiliu Ionescu a organizat cu mult profesionalism subunitățile, unitățile și marile unități radiotehnice (Brigada 46 Radiotehnică Ploiești și Brigada 41 Radiotehnică Timișoara), că s-a preocupat personal de organizarea și conducerea cu înaltă competență a serviciului de luptă permanent, care a asigurat supravegherea neîntreruptă a spațiului aerian național.

Împreună cu specialiștii din subordine a organizat construirea de noi cazărmi pentru unitățile radiotehnice, achiziționarea de tehnică de luptă din import, construirea în țară de componente electronice pentru tehnica de luptă, pregătirea și formarea cadrelor militare pentru trupele radiotehnice, realizarea de instrucțiuni, regulamente și manuale pentru desfășurarea serviciului de luptă permanent.

Sfârșitul carierei militare îl găsește pe generalul Pompiliu Ionescu în funcția de locțiitor al șefului Direcției Lucrări în Economia Națională.

Generalul Pompiliu Ionescu a acordat o mare atenție oamenilor, problemelor acestora, formării și perfecționării profesionale. A rămas proverbială capacitatea sa de memorare, el adresându-se fiecăruia dintre sutele de cadre cu numele și pronumele lor, fără să greșească niciodată. La data de 10 noiembrie 1981 a fost trecut în rezervă cu drept de pensie. S-a stins din viață, în urma unei lungi și grele suferințe, la 2 ianuarie 1987.

Generalul Ionescu a fost căsătorit și a avut doi fii: Daniel (născut în anul 1952, de profesie inginer) și Cristian (născut în anul 1955, de profesie ofițer al armei radiolocație).

În cei 41 de ani în slujba patriei, generalul Pompiliu Ionescu a fost decorat cu 23 de ordine și medalii militare și civile, românești și străine: medalia „Eliberarea de sub Jugul fascist”, medalia „Victoria U.R.S.S.”, „Meritul Militar”, clasele I-a, a II-a și a III-a, medalia „A XX-a aniversare a eliberării patriei”, medalia „Insurecția Națională din Slovacia”, medalia „Drapelul Roșu” (Cehoslovacia), medalia „30 de ani” a armatei Bulgariei, ordinul „Coroana României”, ordinul „Tudor Vladimirescu”, clasa a III-a, ordinul „23 August”, clasa a IV-a, ordinul „Steaua R.P.R.”, clasa a IV-a, ordinul „Apărarea Patriei”, clasa a III-a etc.

General de divizie Ioan IUCĂL

Ioan Iucăl s-a născut în Vaslui, oraș încărcat de istorie și glorie militară, la 22 octombrie 1895. Părinții săi au fost învățători și s-au ocupat cu multă atenție de educarea copilului lor în spiritul dragostei de neam și glia strămoșească. După absolvirea liceului a ales drumul parcurs de vrednicii săi înaintași, urmând, cu rezultate foarte bune, în perioada 1913-1915, cursurile Școlii Militare Ofițeri Infanterie din București. După absolvire a fost avansat la gradul de sublocotenent și a fost încadrat în funcția de comandant de pluton pușcași la Regimentul 65 Infanterie din Vaslui (dublura Regimentului 25 Infanterie Vaslui). În urma măririi efectivelor trupelor de grăniceri a fost mutat, în august 1915, la Regimentul 1 Grăniceri, în funcția de comandant de pluton, și a participat la războiul cel mare cu această unitate, care a primit sarcini operative.

La 1 aprilie 1917, cu puțin timp înainte de declanșarea bătăliilor de la Mărăști, Mărășești și Oituz, Ioan Iucăl a fost avansat la gradul de locotenent și mutat la Regimentul 4 Dorobanți Pitești, inițial în funcția de comandant de pluton și apoi în funcția de comandant de companie, în timpul luptelor de la Mărăști. Distingându-se pe câmpul de luptă prin curaj și spirit de sacrificiu, tânărul locotenent, în vârstă de 22 de ani, a fost decorat cu ordinele „Coroana României”, clasa a IV-a, și „Steaua României”, clasa a IV-a. Fiind avansat, la data de 1 octombrie 1919, la gradul de căpitan, a fost promovat în funcția de comandant de companie al Batalionului 10 Vânători. Timp de trei ani a instruit tinerii recruți, atât în cazarmă, cât și în afara cazarmii.

Dornic să-și perfecționeze pregătirea militară, căpitanul Ioan Iucăl a frecventat, cu rezultate deosebit de bune, cursurile Școlii Superioare de Război din București, în perioada 1922-1924, clasându-se printre primii ofițeri elevi. S-a înapoiat la Batalionul 10 Vânători unde a lucrat în Statul Major, până la data de 1 aprilie 1927. Mutat la Regimentul 1 Grăniceri, la data de 1 iulie 1927, a fost avansat la gradul de maior și promovat în funcția de comandant al Batalionului de Instrucție.

La data de 1 octombrie 1928 maiorul Iucăl a fost mutat la Divizia 12 Infanterie, în funcția de șef birou pregătire de luptă. Dovedind reale

calități de ofițer de stat major, la data de 1 aprilie 1930 a fost încadrat în Statul Major al Corpului 2 Armată Constanța, iar la data de 1 octombrie 1930, în Statul Major al Corpului Vânătorilor de Munte Brașov. La începutul anului 1932 a devenit comandant al Batalionului 1 din Regimentul 1 Grăniceri și a participat la manevrele regale, fiind felicitat de ministrul Apărării Naționale și de șeful de Stat Major al Armatei Americane, generalul Douglas McArthur, care au asistat la manevre.

Înființându-se experimental Divizia 1 Grăniceri, la data de 1 decembrie 1933, ofițerul a fost încadrat în statul major al acesteia și a participat la aplicațiile desfășurate în vara anului 1934. După ce a fost avansat la gradul de locotenent-colonel, la data de 8 iunie 1934, Ioan Iucăl a fost mutat, la data de 1 octombrie 1936, la Marele Stat Major din Direcția Operații, unde a elaborat diferite variante ale luptelor pe timpul războiului.

După declanșarea celui de al doilea război mondial și invadarea Poloniei de către armata germană, la 1 septembrie 1939, ofițerul Ioan Iucăl a fost mutat, la data de 15 noiembrie 1939, la comanda Regimentului 1 Grăniceri. În această funcție a pregătit regimentul pentru a fi apt de participare la război. S-au efectuat exerciții metodice, trageri de luptă, precum și aplicații tactice cu ofițerii, subofițerii și trupa. La data de 8 iunie 1940 a fost avansat la gradul de colonel, comandând unitatea, subordonată Diviziei 1 Grăniceri, în luptele duse pentru eliberarea sudului Basarabiei și a Odesei. Regimentul 1 Grăniceri s-a remarcat, în mod deosebit, în luptele din zonele Tolmacev, Vakarjani și Dalnik.

Revenit în țară cu efectivele rămase, colonelul Ioan Iucăl a fost numit la comanda Școlii Militare Ofițeri Infanterie Rezervă nr. 2 Bacău, pe care a condus-o până în primăvara anului 1944, când a fost numit la comanda Brigăzii 9 Infanterie din Constanța. De la 23 august 1944 a condus brigada în luptele de dezarmare a trupelor germane din Dobrogea și din împrejurimile capitalei, remarcându-se în eliberarea gării Scroviștea (județul Ilfov) și în degajarea șoselei București - Ploiești.

Calitățile sale de comandant și de bun organizator au ieșit în evidență în timp ce conducea „Detașamentul colonel Iucăl” în capul de pod de la Oarba de Mureș și pe pantele Dealului Sângeorgiu. A înscris pagini de vitejie în cartea neamului românesc: „*Cinci zile și cinci nopți, stă nemișcat sub cel mai greu bombardament, la numai câteva sute de metri de inamic, deplasându-se la posturile de comandă de regiment, batalioane și*

companii, încurajând și oțelind cu exemplul său trupele ce le comandă.” Ofițerul a condus trupele, cu multă dăruire și energie, în timpul luptelor de la Carei și de la Szerencs, din Ungaria. Pe teritoriul Cehoslovaciei colonelul Iucăl a îndeplinit temporar funcția de comandant al Diviziei 9 Infanterie din Constanța (5-31 decembrie 1944), contribuind la eliberarea orașelor Roznava și Dobșina. Aici a fost distins cu ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, cu spade. La data de 20 martie 1945 a fost înaintat la gradul de general de brigadă și numit la comanda Diviziei 9 Infanterie, pe care a condus-o până la 9 aprilie 1945, când a fost chemat în țară și numit șef al Comendurii Garnizoanei Militare București.

La data de 15 aprilie 1945 generalul de brigadă Ioan Iucăl a fost promovat la Secretariatul General al Ministerului de Război. După jumătate de an, generalul Ioan Iucăl a fost numit șef al Serviciului Istoric din Marele Stat Major, serviciu echivalent cu Arhivele Militare de astăzi. Timp de doi ani a dat o nouă organizare serviciului pentru inventarierea și evidența pe mari unități a arhivei, s-a ocupat de depozitarea documentelor de la unitățile desființate și de eliberarea documentelor privind stagiul pe front de către cei mobilizați, locul și data celor dispăruți sau aflați în prizonierat etc.

În ziua de 9 august 1947, după 32 de ani de serviciu în slujba patriei, generalul Ioan Iucăl a fost pensionat, acordându-i-se gradul de general de divizie. Până la 9 octombrie 1983, dată la care a trecut în neființă, Ioan Iucăl a activat în Asociația Națională a Veteranilor de Război din România (A.N.V.R.). În prodigioasa activitate desfășurată în cadrul armatei generalul Ioan Iucăl a fost decorat cumai multe ordine și medalii: ordinul „Coroana României”, clasa a IV-a, ordinul „Steaua României”, clasa a III-a, ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, cu spade, ordinul „23 August”, clasa a IV-a, ordinul „Apărarea Patriei”, clasa a III-a, medalia „Serviciul Credincios” pentru 25 de ani de serviciu, medalia „Crucea Comemorativă de Război” Mărășești 1918, cu barete, medalia „Victoria”, medalia rusească „Sfânta Ana”.

General de divizie Traian MOȘOIU

Traian Moșoiu s-a născut la data de 2 iulie 1865, în localitatea Tohanul Nou, județul Brașov, într-o familie de oameni gospodari. Tatăl său, Moise, baci înstărit, și mama sa, Ana, și-au dat copiii la școală. Traian a absolvit clasele primare în localitatea natală. Fiind un copil destoinic și cu dorință de învățătură, părinții l-au înscris la liceul de mare prestigiu „Andrei Șaguna”, din Brașov, unde vor învăța și ceilalți doi frați ai viitorului general, Toma și Aurelian. Aici, Traian Moșoiu s-a perfecționat în cunoașterea limbilor germană, franceză și maghiară. Absolvind liceul cu calificativul „foarte bine”, Traian i-a determinat pe părinți să-l trimită la studii militare la Budapesta și Viena, la celebra „Wiener Neustadt”, deoarece

Transilvania se afla sub stăpânirea Austro-Ungariei, din anul 1867.

La data de 1 iunie 1889 Traian Moșoiu și-a finalizat cursurile Școlii Militare „Wiener Neustadt”, pe care a absolvit-o cu gradul de sublocotenent în armata austro-ungară, și a fost repartizat la un regiment din garnizoana militară Sibiu. Dubla monarhie, care sugruma aspirațiile de libertate ale naționalităților oprimate din imperiu, îi repugnă tânărului ofițer. Deoarece nu își putea trăda ascendența românească, la data de 15 iunie 1891 a demisionat din armata chesaro-crăiască. Dorind să slujească România a trecut granița și s-a integrat în armata română. Și fratele său, profesorul de latină și germană, Aurelian Moșoiu, s-a stabilit la Ploiești.

Tânărul ofițer, cu o solidă cultură militară, s-a remarcat, în mod deosebit, încă din primele zile de la sosirea între frații români. A fost luat în evidența Regimentului 9 Infanterie din Râmnicu Sărat, la data de 1 aprilie 1893, iar la data de 10 mai 1894 a fost avansat la gradul de locotenent în armata română. A funcționat în garnizoana Râmnicu Sărat până la 28 noiembrie 1900, când a fost avansat la gradul de căpitan și mutat la Regimentul 19 Infanterie Romanați. A revenit în garnizoana Râmnicul

Sărat la data de 16 octombrie 1901. S-a afirmat în funcțiile de comandant de companie pentru activitatea depusă în instruirea ostașilor și a copiilor de trupă, atât în cazarmă, cât și în afara cazarmii.

La data de 10 aprilie 1904 a fost mutat în cadrul Batalionului 9 Vânători din Ploiești, în funcția de comandant de companie, îndeplinindu-și foarte bine atribuțiile de serviciu. În anul 1906 a absolvit examenul pentru gradul de maior, cu calificativul „foarte bine”, și comandantul de unitate îl nota: *„Ofițerul are o înfățișare plăcută, este robust, inteligent, disciplinat, dispune de cunoștințe bune la instrucția militară, acționează cu sânge rece, voință, hotărâre fermă în acțiune, mult tact în relațiile cu oamenii, este un adevărat patriot, serios, sincer, modest, cu o foarte bună comportare în familie.”*

În anul 1907 a fost decorat cu ordinul „Coroana României”, prin I.D. 1164. S-a afirmat ca un bun teoretician militar împărtășind din experiența sa tinerilor comandanți prin lucrarea „Spiritul ofensiv al infanteriei”. Lucrarea a fost apreciată bine de către șefii ierarhici, care l-au ajutat să fie avansat la gradul de maior și l-au numit la comanda Batalionului 1 Infanterie Brezoi, din Regimentul 30 Infanterie Muscel. În anul 1910 ofițerul a finalizat o nouă lucrare de doctrină militară, destinată pregătirii teoretice a comandanților instructori. În notarea de serviciu pe anul 1911 generalul Ion Culcer, comandantul Diviziei 3 Infanterie, arăta: *„Maiorul Moșoiu are cunoștințe complete, cerute de gradul său și de cel imediat următor”*.

Demonstrând reale calități organizatorice, în calitate de șef al Secției Mobilizare al Regimentului 30 Infanterie Muscel, în timpul campaniei militare din Bulgaria (cel de al doilea război balcanic), Traian Moșoiu a fost avansat la gradul de locotenent-colonel și numit la comanda Regimentului 6 Infanterie „Mihai Viteazul” București. La data de 1 aprilie 1914 a fost numit la comanda Batalionului 7 Vânători din Infanteria Galați, dislocat la Siliștriu. Avansat la gradul de colonel, la data de 1 aprilie 1916, a fost numit la comanda Regimentului 2 Infanterie Râmnicu Vâlcea.

După doi ani de neutralitate România a semnat, împreună cu Franța, Anglia, Rusia și Italia, la București, la data de 4/17 august 1916, Tratatul Politic și Convenția Militară, care prefigurau intrarea în luptă a românilor alături de Antantă, împotriva Puterilor Centrale. În seara zilei de 14/27 august 1916, ora 21, ministrul României la Viena, Edgar Mavrocordat, a

înmânat, la „Ballplatz”, secretarului de serviciu (ministrul de externe austro-ungar, Burian, lipsea), declarația formală de război. La intrarea României în război colonelul Traian Moșoiu comanda Grupul „Lotru”, care a desfășurat lupte foarte grele la Tălmăciu, Sadu și Căsnădie, ajungând, până la data de 18/31 august, pe aliniamentele aflate la periferia orașului Sibiu. Numit la comanda Brigăzii 3 Infanterie, colonelul Moșoiu și-a condus ostașii în luptele purtate la Orlat, din 9/22 septembrie, unde au reușit o strălucită victorie. În luna octombrie 1916, datorită puternicei ofensive a inamicului, ostașii Armatei 1-a Române au fost nevoiți să se retragă. La începutul lunii octombrie 1916 colonelul Moșoiu a fost numit la comanda Diviziei 23 Infanterie, care suferise mari pierderi în lupte (avea, la data de 9/22 octombrie, 125 ofițeri și 6.000 soldați). Divizia a ținut piept, cu mare greutate, acțiunilor inamicului. În urma grelelor lupte desfășurate pe înălțimile Pietrosu și Veverița și a curajului cu care a condus trupele, colonelul Moșoiu a fost decorat cu ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a. În retragerea spre Moldova, Divizia 23 Infanterie a desfășurat lupte foarte grele pe aliniamentele prahovene de la Loloiasca - Inotești și Tomșani - Parepa - Colceag. În aceste acțiuni, dar și în cele de la Cricov (Ialomița), efectivele Diviziei 23 Infanterie s-au diminuat foarte mult (25 noiembrie și 11 decembrie 1916), determinând Marele Cartier General s-o desființeze, la data de 22 decembrie 1916.

În luna ianuarie 1917 Traian Moșoiu a fost avansat la gradul de general de brigadă și numit la comanda Diviziei 12 Infanterie, din cadrul Corpului 2 Armată, subordonat Armatei a 2-a Române, comandată de generalul Alexandru Averescu. Cu efectivele Diviziei 12 Infanterie generalul Traian Moșoiu a participat la luptele de apărare din zona: Vârful Cocoșilă - Valea Dumicușului - Răchitașu, militarii fiind elogiați în lucrările memorialistice de război. Marele Cartier General concluziona: *„Pentru trupele Diviziei 12 Infanterie se mai adaugă faptul că au fost supuse la eforturi, care fără teama de exagerare, pot fi calificate ca extraordinare.”* Pentru conducerea înțeleaptă a trupelor generalul Berthelot l-a decorat cu „Legiunea de Onoare”.

După remobilizarea Armatei Române, la data de 28 octombrie 1918, generalul Traian Moșoiu, numit la comanda Diviziei 7 Infanterie Roman, a participat la luptele de eliberare a Transilvaniei, evidențiindu-se la Toplița, Stănceni, Răstolnița, Lunca Bradului, Reghin (orașul lui Petru

Maior). Românii au alungat trupele maghiare și au asigurat liniștea populației, precum și condițiile necesare pentru buna desfășurare a Marii Adunări Populare de la Alba Iulia, de la 1 decembrie 1918. În luna decembrie 1918 trupele române au primit aprobarea să înainteze spre nordul Transilvaniei, eliberând Clujul, la data de 12 decembrie 1918.

Marele Cartier General l-a numit pe generalul Moșoiu Guvernator Militar al Transilvaniei, de la data de 28 noiembrie/10 decembrie 1918. Generalul Moșoiu și-a stabilit sediul la Sibiu, ca și Consiliul Dirigent, cu care a colaborat foarte bine pentru asigurarea condițiilor de viață pașnică a populației Transilvaniei.

La data de 12 aprilie 1919 generalul Traian Moșoiu a fost numit la comanda „Grupului de Armate Nord”, contribuind la eliberarea părții de vest a țării, între care se înscrie Oradea (20 aprilie 1919). Continuând luptele până la Budapesta a condus „Grupul de Manevră General Moșoiu”. După ofensiva declanșată de armata roșie maghiară, în noaptea de 19/20 iulie 1919, grupul a reușit să stăvilească pătrunderea unităților maghiare peste Tisa și să creeze condiții pentru trecerea la ofensivă a armatei române, la 24 iulie 1919. După pătrunderea în Budapesta, la data de 3 august 1919, a Brigăzii 4 Roșiori, comandată de colonelul Rusescu, și la 4 august 1919, a altor efective ale armatei române, generalul Moșoiu a fost numit comandant al garnizoanei militare Budapesta și Guvernator Militar al teritoriilor ungare de la vest de Tisa.

În luna decembrie 1919 generalul Traian Moșoiu a trecut în rezervă la cerere și s-a înscris în Partidul Liberal. În cadrul acestei formațiuni politice generalul Traian Moșoiu a dus o politică activă, care i-a asigurat afirmarea în viața publică. A fost numit ministru de război în guvernul prezidat de Alexandru Vaida-Voievod. În anul 1921 generalul Traian Moșoiu a fost numit senator de drept, raliindu-se politiciii liberale, caracterizată prin deviza „Prin noi înșine!” Odată cu venirea la putere a guvernului prezidat de Ionel I. C. Brătianu (19 ianuarie 1922 - 30 martie 1926), la 24 ianuarie 1922 generalul Traian Moșoiu a fost desemnat titular la Ministerul Comunicațiilor, în locul doctorului Constantin Angelescu, unde a activat până la data de 30 octombrie 1923. A condus comisia pentru organizarea încoronării regelui Ferdinand I, la data de 15 octombrie 1922, în Catedrala Întregirii Neamului din Alba Iulia. În urma remanierii guvernamentale, la data de 30 octombrie 1923, Traian Moșoiu a trecut

titular la Ministerul Lucrărilor Publice, până la demisia întregului cabinet în anul 1926. În aceasta perioadă a contribuit la construirea căii ferate Arad - Cișinău Criș - Salonta - Oradea, care avea deosebite implicații strategice, acțiune determinată de sărbătorirea a 100 de ani de la nașterea lui Avram Iancu. La această acțiune s-au implicat atât Ionel I. C. Brătianu, cât și Octavian Goga.

Generalul Moșoiu a militat pentru industrializarea României, cu sprijinul capitalului autohton, insistând pe necesitatea ca țara să aibă o armată puternică și bine înzestrată tehnic, grație unei industrii naționale puternice, *„căci nu ne putem închipui că fabricarea în bune condițiuni și la timp a materialelor trebuitoare armatei pe câmpul de luptă să fie condusă de străini (...). Industria are datoria de a scuti țara de a fi tributară străinătății”*. La data de 25 septembrie 1922, în prezența sa și a ministrului Agriculturii, Al. Constantinescu, s-a făcut prima împroprietărire din județul Bihor, în comunele Drăgănești și Nojorid. În anul 1923 generalul a fost ales președinte de onoare al Asociației Plugarilor din județul Bihor.

Generalul Traian Moșoiu s-a ridicat și în sprijinul drepturilor materiale ale ofițerilor români combatanți în primul război mondial. A sprijinit acțiunile Societății Naționale „Cultul Eroilor”, pentru identificarea locurilor unde au fost înhumați ostașii căzuți în lupte, amenajarea Cimitirelor Eroilor și a Monumentelor Eroilor. A sprijinit material pe Sextil Pușcariu, Mihail Sadoveanu, Cezar Petrescu, Adrian Maniu, Lucian Blaga și Ionel Teodoreanu, pentru ridicarea în București a unui monument în cinstea lui Mihai Eminescu.

Generalul Traian Moșoiu s-a stins din viață la data de 15 august 1932, la București, și a fost înmormântat la Cimitirul Bellu Militar.

General de divizie Constantin PAPADOPOL

Constantin Papadopol s-a născut la data de 22 februarie 1866 (anul abdicării de pe tronul României a domnitorului Cuza), în orașul Vălenii de Munte, din județul Prahova. Părinții săi, Filip (comerciant) și Sevastița (casnică), și-au ajutat fiul să termine bine școala primară și cele opt clase de liceu, cu bacalaureat, la liceul „Sfinții Petru și Pavel” din Ploiești. După absolvirea liceului tânărul Constantin s-a înscris la Școala Militară de Infanterie și Cavalerie, în anul 1905, încheind cursurile cu rezultate bune și foarte bune, la 1 iulie 1907. La încheierea anului întâi de studii în școala militară, căpitanul Sturdza, comandantul de pluton, remarca faptul că *„tânărul Papadopol și-a schimbat înfățișarea, câpătând trăsături militare; se dezvoltă ca un bun instructor”*, iar la încheierea anului doi, căpitanul Dragu, comandantul de pluton, arăta că *„Constantin Papadopol va fi un bun ofițer”*, apreciere întărită de șeful școlii, colonelul Gărdescu.

Avansat la gradul de sublocotenent, Constantin Papadopol și-a început cariera militară în renumitul Regiment 32 Infanterie „Mircea”, din orașul Ploiești, instruind Plutonul 3, din Compania a 2-a a Batalionului al 2-lea. După anul I de instrucție la comanda plutonului de recruți, notarea de serviciu întocmită de colonelul Papazoglu, comandantul Regimentului 32 Infanterie „Mircea”, se încheia cu aprecierea: *„sublocotenentul Constantin Papadopol a depus mult suflet în pregătirea personalului și a subordonaților săi”*. În anul 1908, *„tânărul ofițer s-a remarcat în procesul de instrucție, în Tabăra Hagieni (Ilfov) și la manevrele brigăzii”*, aprecieri întărite de către generalul Herjeu.

Urmând cursurile Școlii de Tragere a Infanteriei, în anul 1909, comandantul școlii, maiorul Gheorghe Mărdărescu, l-a apreciat ca, *„un bun*

instructor, prea bun apreciator de distanță, bun ochitor și un bun trăgător, încheind cursul cu media generală 7,91”.

Mutat în Batalionul 3 Vânători din Infanterie, de la data de 1 noiembrie 1909 și până la 1 iulie 1910 *„ofițerul a îndeplinit cu multă răspundere și conștiinciozitate, sarcinile ce derivau din funcția de ofițer cu aprovizionarea”*, însușiri remarcate de comandantul Batalionului 3 Vânători Ploiești și comandantul Brigăzii 9 Infanterie Ploiești, generalul Cotesco. Avansat la gradul de locotenent, la data de 1 iulie 1910, Constantin Papadopol a continuat să lucreze în Batalionul 3 Vânători, în funcția de comandant de pluton la Compania 1-a, *„pe care l-a comandat cu fermitate, evidențiindu-se prin exigență și tact”*, după cum aprecia comandantul unității, locotenent-colonel Negruzzi. În anii 1913-1914 ofițerul a fost promovat în funcția de adjutant al comandantului de Batalion 3 Vânători și ofițer cu mobilizarea. În campania din Bulgaria *„a comandat Compania 1-a cu multă maturitate, stârnind invidia unor cadre mai în vârstă”*, conform notărilor locotenentului-colonel Prassa, comandantul unității, și generalului Frunză, comandantul Diviziei 5 Infanterie Buzău.

Avansat căpitan, la 1 aprilie 1915, Constantin Papadopol a fost numit comandant de companie al Batalionului 3 din Regimentul „Radu Negru” nr. 28 Pitești. Comandantul Regimentului, colonelul Negulescu îl aprecia ca pe *„un ofițer distins, capabil și inteligent care și-a instruit foarte bine ostașii din subordine”*. În perioada 15 august – 28 noiembrie 1916 căpitanul Papadopol și-a condus subordonații în luptele purtate în zona Rucăr - Bran, *„cu multă dârzenie și curaj”*, după cum îl notau comandantul unității, colonelul Negulescu, și comandantul Brigăzii 5 Infanterie, colonelul Anton Brătășanu.

Ofițerul a fost mutat, la data de 28 noiembrie 1916, la comanda Companiei a 2-a din Batalionul 1 al Regimentului „Vlașca” nr. 5 Giurgiu, care s-a retras pentru refacere în Moldova. De la 25 decembrie 1916 a fost mutat în Batalionul 2 din Regimentul Roman nr. 14, participând cu ostașii din subordine la bătălia de la Oituz, în perioada 9 - 21 iulie 1917. Comandantul unității, colonelul Ion Constantin, l-a apreciat ca pe *„un foarte bun ofițer și comandat de batalion, care și-a condus cu deosebit curaj subordonații în luptă”*.

De la data de 20 septembrie 1917 maiorul Papadopol a fost numit șeful Biroului Organizare-Mobilizare la Centrul de Instrucție Recruți nr. 2,

iar de la data de 1 aprilie 1918 ofițer cu aprovizionarea. Comandantul unității îl nota: *„ofițerul a depus foarte mult interes pentru desfășurarea instrucției și aprovizionarea cu materiale de tot felul: alimente, echipament, cazarmament etc.”*

La data de 10 aprilie 1919 maiorul Papadopol a fost numit șef al Serviciului Adjutanturii din Brigada 42 Infanterie, iar la data de 1 ianuarie 1920 a fost numit și profesor la Școala Specială de Aplicație a Infanteriei, susținând cursurile: *„Armament și muniții”*, *„Tragerile infanteriei”*, *„Strategie și tactică generală”*.

În anul 1921 maiorul Papadopol a lucrat la Serviciul Personal din Ministerul de Război, în funcția de șef al Biroului 1, și a participat și la desfășurarea procesului de învățământ din Școala Specială a Infanteriei și Cavaleriei, în calitate de profesor la *„Cursul Arme portative”*, fiind notat cu calificativul *„foarte bine”* de către șeful școlii, colonelul Aricescu și de șeful Serviciului Personal de la Ministerul de Război, locotenent-colonel Bereșteanu. În anii 1923 și 1924 maiorul Papadopol a condus succesiv 10 birouri ale Secției Personal din Ministerul de Război, *„cu multă răspundere și competență”*, după cum apreciau coloneii Pleniceanu și Crasu.

De la data de 1 octombrie 1925 a îndeplinit funcția de șef al Biroului Personal din Școala de Subofițeri Infanterie Oradea, iar în 1926 a fost ajutorul comandantului școlii și a condus personal trei aplicații pe hartă, fiind notat *„foarte bine”* de comandantul școlii, colonelul Benghiu. În perioada anilor 1927-1928 ofițerul a comandat *„foarte bine”* Batalionul Elevi la aplicațiile în teren și la manevrele desfășurate la Beiuș, așa cum l-a notat comandantul școlii. După ce a urmat cursul de formare locotenenți-colonei, pe care l-a absolvit cu calificativul *„bine”*, a fost avansat la gradul de locotenent-colonel, în data de 31 martie 1928.

La data de 1 octombrie 1928 a fost numit la comanda Batalionului 10 Vânători de Munte, fiind notat *„foarte bine”* de către comandantul Grupului Vânători de Munte, colonelul Vechiu, și comandantul Brigăzii 2 Vânători de Munte, generalul Ion Bădescu.

După ce a absolvit *„Cursul Informații”* pentru comandanți de regimente, locotenent-colonel Constantin Papadopol a fost numit la comanda Regimentului 87 Infanterie Satu-Mare, la data de 1 aprilie 1930. A fost avansat la gradul de colonel, la data de 10 mai 1930. A comandat *„foarte bine”* regimentul, până în anul 1936, acordând multă atenție hrănirii,

cazării și instruirii efectivelor în Școala Ofițerilor în corp, Școala Subofițerilor, Școala Instructorilor și a Elevilor cu Termen Redus (T.T.R.). Aceste școli au fost inspectate și apreciate „bine”, în 1934, de către generalul Sirovy, inspector al armatei cehoslovace, generalul Prodan, comandantul Corpului 6 Armată și generalul Oprescu, comandantul Diviziei 16 Infanterie. În anul 1936 comandantul Diviziei 16 Infanterie, generalul Coroamă, și comandantul Corpului 6 Armată, generalul Florescu, l-au propus pentru „Cursul de comandanți de brigăzi”. În anul 1937 a terminat și „Cursul de comandament” și a fost avansat la gradul de general de brigadă.

În perioada 1938-1939 generalul Constantin Papadopol a comandat „foarte bine” Brigada 16 Infanterie Satu Mare, notările de serviciu fiind semnate de generalul T. Șerb, comandantul Diviziei 16 Infanterie, și generalul D. Vasilescu, comandantul Corpului 6 Armată.

Generalul Papadopol a urmat „Cursul pentru comandanți de divizii”, în anul 1940, și de la data de 1 iunie 1940 a comandat Divizia 16 Infanterie, fiind avansat general de divizie.

Generalul de divizie Constantin Papadopol a fost un bun cunoscător al limbilor română, franceză, germană și maghiară. A fost trecut în rezervă în primăvara anului 1941, cu drept de pensie.

În decursul carierei militare a fost decorat cu: ordinul „Coroana României”, cu spade, în grad de ofițer, cu panglică de virtute militară, ordinul rusesc „Sfânta Ana”, cu spade, clasa a III-a, ordinul „Steaua României”, clasa a IV-a, ordinul cehoslovac „Leul Alb”, în grad de cavalier, medalia jubiliară „Carol I”, medalia „Avântul Țării”, medalia „Crucea Comemorativă”, cu baretele Carpați, Ardeal, Mărăști-Oituz și Târgu Ocna, medalia „Victoria”, medalia „Semnul Onorific de aur”, medalia „Peleş”.

A. M. R. – Memorii Bătrâni, Dosar 56.

General de divizie Constantin STOICA

Generalul de divizie Constantin Stoica este una dintre personalitățile de frunte ale radiolocației române. Constantin Stoica s-a născut la data de 11 aprilie 1923, în comuna Mihăilești din județul Argeș, într-o modestă familie de truditori ai pământului. În primii ani de viață părinții săi, Ilie și Sevastița, i-au cultivat în suflet dragostea față de muncă și față de bunul cel mai de preț, pământul țării. Primii ani de școală i-a petrecut în localitatea natală, iar clasele gimnaziale le-a urmat la Câmpulung-Muscel. Drumul vieții sale avea să fie hotărâtor influențat, de la o vârstă fragedă, de declanșarea celui de-al doilea război mondial și sfârșecarea României, în vara anului 1940.

La numai 18 ani, cu spiritul justițiar caracteristic acestei vârste, dar și cu patriotismul care a înnobilit întotdeauna sufletul său, tânărul Constantin Stoica s-a înscris la Școala de Subofițeri de Apărare Contra Aeronavelor, pe care a absolvit-o la data de 15 iunie 1941. În continuare a fost distribuit ca pândar aerian la Grupul German de Pândă și Alarmă (aflat în România din anul 1941) și apoi ca radiotelegrafist în zona Vaslui, unde a fost participat direct la luptele grele duse de Armata Română pentru eliberarea Basarabiei.

În perioada 15 iunie - 15 noiembrie 1944 Constantin Stoica a fost elev și, apoi, instructor radiotelegrafist la Centrul de Instrucție al Apărării Antiaeriene. Începând cu data de 15 noiembrie 1944 sergentul-major Constantin Stoica a fost încadrat în efectivul Regimentului 2 Artilerie Antiaeriană, în funcția de șef stație radio, și a participat la acțiunile de luptă duse de această unitate în Ungaria și Cehoslovacia.

După încheierea războiului în Europa, tânărul Stoica a îmbinat activitatea de pregătire militară și lărgire a bagajului de cunoștințe generale, cu aceea de îndeplinire a funcției de comandant de pluton și comandant de campanie, în cadrul Regimentului 1 Transmisiuni (după absolvirea Școlii Militare de Ofițeri Transmisiuni). Din anul 1950 și până la 15 martie 1951 a fost comandant de companie în Regimentul Pândă Aeriană.

În perioada 15 martie - 15 iunie 1951, Constantin Stoica a fost elev al primului curs pentru cunoașterea și folosirea tehnicii de radiolocație din

cadrul Companiei de Radiolocație (înființată la data de 26 iulie 1949), situată în cazarma „Trifoiu” din București. Împreună cu celelalte cadre școlarizate aici, dar și în cadrul Școlii Divizionare, Constantin Stoica și-a adus aportul la constituirea și încadrarea primelor subunități radiotehnice.

Locotenentul Constantin Stoica a condus pregătirea unei noi serii de ofițeri de radiolocație, în perioada iunie - septembrie 1951. După această dată a fost numit la comanda Companiei Radiotehnice Palas din Constanța și apoi, din 1952, în funcția de ajutor al comandantului pentru radiolocație la Batalionul 10 Radio O.I.L.A. Orșova.

Cadrele militare pregătite în Compania de Radiolocație, împreună cu cele pregătite în Școala Divizionară și în Școala Militară de Ofițeri Transmisiuni Sibiu, au fost încadrate la eșaloanele tactice și operative ale Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului și ale Comandamentului Aviației Militare, în calitate de locuitori pentru radiolocație ai comandanților de unități Observare, Informare și Legături Aeriene, instructori în școlile militare și ca specialiști pentru concepție.

Avansat la gradul de locotenent-major Constantin Stoica a fost numit, la data de 15 februarie 1953, în funcția de șef Birou Radiotehnic, în cadrul Serviciului Observare, Informare și Legături Aeriene. Din octombrie 1955 a preluat funcția de șef Birou Pregătire de Luptă din cadrul Trupelor Radiotehnice, fiind avansat la gradul de căpitan. Împreună cu cadrele din subordine a elaborat planurile anuale de pregătire și instruire a Trupelor Radiotehnice, a organizat și condus convocările cadrelor cu funcții de răspundere din cadrul armii, a condus comisiile de inspecție din unități.

Dornic să-și lărgească bagajul de cunoștințe de specialitate, proaspătul maior Constantin Stoica a susținut examenele de admitere în Academia Militară, secția Radiolocație, în vara anului 1962, fiind admis printre primii ofițeri. Maturitatea, seriozitatea, experiența și perseverența au fost trăsăturile care l-au caracterizat pe maiorul Stoica pe timpul studiilor la Academia Militară Generală. Situându-se printre primi ofițeri, după absolvire, în anul 1965, maiorul Stoica a fost numit la comanda Brigăzii 46 Radiotehnice din Ploiești, înființată prin Ordinul Ministrului Apărării Naționale, nr. 662, din 1 august 1965.

Avansat locotenent-colonel, în anul 1965, apoi colonel, la excepțional, în 1966, și general de brigadă, în anul 1974, Constantin Stoica s-a remarcat ca un bun organizator, conducând cu competență subordonații

și unitățile radiotehnice în desfășurarea și îndeplinirea planului pregătirii de luptă și a aplicațiilor tactice. S-a ocupat de asigurarea bazei materiale a procesului de instrucție, de gospodărirea corectă a bunurilor materiale și de soluționarea regulamentară a problemelor întregului personal. A fost stimat și apreciat de cadrele militare din subordine. Și-a desfășurat activitatea, în cea mai mare parte din timp, în subunitățile de pe teritoriu, îndrumând direct procesul de instrucție și educație a efectivelor.

În timpul carierei militare generalul Constantin Stoica a fost decorat cu 19 medalii și ordine militare românești, bulgare și rusești și cu unele ordine de stat românești. A fost pensionat în luna iunie 1986, după 46 de ani serviți în slujba apărării patriei, bucurându-se de o reală autoritate și de respectul oamenilor, prin contribuția adusă la rezolvarea problemelor lor profesionale și familiale.

Âflându-se la conducerea Asociației Veteranilor de Război din Sectorul 2 București a fost avansat la gradul de general de divizie în retragere, în anul 1995.

Generalul Constantin Stoica s-a stins fulgerător din viață, în luna decembrie 1999, lăsând o amintire nepieritoare și aprecierea radiolocatorilor și a instituției al cărei demn reprezentant a fost.

General de brigadă Ion ANGHEL

Ion Anghel s-a născut în localitatea Trestieni, comuna Teșila (azi Valea Doftanei), județul Prahova, la 14 februarie 1917. Tatăl său, Gheorghe Anghel, a căzut în luptele de la Doaga (Mărașești, iulie 1917), împreună cu mulți alți camarazi din legendarul Regiment 32 Infanterie „Mircea” Ploiești. După terminarea cursurilor școlii primare din localitatea natală s-a înscris la prestigiosul liceu „Sfinții Petru și Pavel” din Ploiești, pe care l-a absolvit în anul 1936.

Atras de stima și de respectul de care se bucura Armata Română în perioada interbelică, Ion Anghel s-a înscris la Școala de Ofițeri Infanterie din Sibiu, pe care a absolvit-o cu frumoase rezultate, la data de 1 iulie 1939, când a fost avansat la gradul de sublocotenent. După absolvire tânărul ofițer a fost repartizat în funcția de comandant de pluton la Batalionul 2 Grăniceri Caransebeș din Divizia de Gardă.

În perioada 10 martie 1943 - 12 februarie 1944 a participat, în calitate de comandant de pluton și de companie, în cadrul Regimentului 96 Infanterie din Divizia 19 Infanterie, la acțiunile militare desfășurate în Peninsula Kerci și în Crimeea. A fost martor și a suferit sincer, împreună cu ostașii din subordine, atunci când au pierit camarazii lor – ofițeri, subofițeri, gradați și soldați – din rândurile luptătorilor Diviziei 19 Infanterie și a Regimentului 96 Infanterie, în luptele din Kuban, Peninsula Kerci și Crimeea. Bravul militar își amintește, cu mari emoții, de căderea în luptă a locotenentului-colonel erou Ion Pălăghiuță, comandantul Batalionului 1 din Regimentul 94 Infanterie, în zona localității Moldovanskaja, locuită de români deportați în această zonă de către statul ruso-sovietic, după răpirea Basarabiei, în iunie 1940. Din dispoziția mareșalului Ion Antonescu românii moldoveni au fost ajutați să se înapoieze în Basarabia. De la 18 noiembrie 1943 a urmat replierea și retragerea treptată, prin lupte foarte grele, a marii

unități și a Regimentului 96 Infanterie. Comportamentul eroic al Diviziei 19 Infanterie și a unităților din subordine a fost evidențiat prin Ordinul de zi din 18 iulie 1943, de către comandantul Armatei a 3-a Române, generalul Petre Dumitrescu: „*Faptele de arme ale Diviziei 19 Infanterie din capul de pod Kuban au fost urmărite cu entuziasm și cu mândrie de către comandamentele militare române. Această divizie se remarcă prin excelente fapte de arme încă din anul 1942 în Peninsula Kerci. Prin aceste fapte Divizia 19 Infanterie se clasează între cele mai bune divizii din armata română.*”

Înapoiat în țară, în luna februarie 1944 (avea deja doi ani de front), ofițerul a fost repartizat la Școala Militară de Ofițeri Infanterie, dislocată la Zărnești și, din toamnă, la Sibiu, îndeplinind funcția de comandant de companie elevi și fiind apreciat „bine”, în fiecare an, de către șefii direcții, pentru contribuția adusă la formarea tinerelor cadre ale armatei române.

Fiind conștient că asigurarea unei pregătiri militare bine fundamentate se poate realiza numai urmând cursurile Școlii Superioare de Război, ofițerul s-a prezentat la concursul de admitere, desfășurat în luna mai 1948, și a fost declarat reușit. La data de 1 iulie 1950, Ion Anghel a absolvit cursurile acestei instituții – care între timp și-a schimbat denumirea în Academia Militară – cu rezultate excepționale la pregătirea tactico-operativă și tactico-aplicativă. Datorită rezultatelor obținute a fost repartizat la Academia Militară, având gradul de căpitan, și a fost încadrat profesor la Catedra Tactică și Artă Operativă.

Animat de dorința perfecționării pregătirii personale și convins că nivelul științific este în continuă dezvoltare, căpitanul Ion Anghel a urmat doctoratul și a obținut titlul de doctor în știință militară.

Timp de 27 de ani nu a precupețit nici un efort pentru pregătirea personală, reușind să asigure un nivel ridicat al cursurilor postacademice desfășurate cu generalii și ofițerii, dar și cu ofițerii elevi. În această perioadă a realizat două lucrări de cercetare științifică prevăzute în planul Ministerului Apărării Naționale (una dintre ele fiind premiată), șase lucrări de cercetare științifică prevăzute în planul Academiei și prezentate în cadrul sesiunilor de comunicări științifice și peste 35 de articole publicate în revistele militare. Problemele abordate în aceste lucrări și articole s-au referit la aspecte de tactică și artă operativă, precum și la metodica predării învățământului în Academia Militară.

Generalul de brigadă Ion Anghel a publicat, cu ajutorul Editurii Militare, lucrările „Surprinderea în războiul modern” (în colaborare, 1973) și „Manevra de luptă” (1977). S-a pensionat, la cerere, la data de 20 iulie 1977, după o activitate foarte bună desfășurată la cea mai importantă instituție de învățământ din armată.

Recunoscându-i-se meritele pentru activitatea desfășurată în cei 42 petrecuți în armată și în participarea la cel de al doilea război mondial, în anul 1994 a fost avansat la gradul de general de brigadă în rezervă.

Pentru prestațiile deosebite din întreaga sa carieră militară a fost decorat cu ordine și medalii militare și civile: ordinul „Steaua României”, clasa a V-a, ordinul „Coroana României”, clasele a V-a și a IV-a, ordinul „Crucea de Fier” germană, clasele a II-a și I-a, ordinul „Meritul Militar” clasele a III-a, a II-a și I-a, medalia „Crucea comemorativă” a celui de-al doilea război mondial etc.

Generalul de brigadă în rezervă Ion Anghel a fost căsătorit cu ieșeanca Maria Boboceș și nu are copii.

După decesul tatălui, mama sa s-a recăsătorit cu gospodarul Vasile Bătu, din localitatea Trestieni, dând țării încă doi fii. Primul dintre ei, Vasile Bătu, a participat la luptele de la Cotul Donului, a căzut prizonier de război și a fost dus în lagărele de tristă amintire din Siberia de unde i s-a pierdut urma. Al doilea, Ioan Bătu, a luptat în campaniile militare din est și din vest, în timpul celui de-al doilea război mondial. În prezent Ioan trăiește în localitatea Trestieni, fiind recunoscut drept un bun gospodar.

General de brigadă Nicolae BATÂR

Nicolae Batâr s-a născut la data de 16 decembrie 1874, în orașul Vaslui. Tatăl său, Nicolae Batâr, a participat la războiul de independență cu Regimentul 13 Dorobanți Vaslui/Iași, afirmându-se în luptele de la Plevna. Viitorul general de brigadă a urmat școala primară în Vaslui și Școala Fiilor de Militari în Iași. În continuare, adolescentul Nicolae Batâr s-a înscris la Școala Militară de Ofițeri Artilerie, Geniu și Marină, pe care a absolvit-o cu rezultate bune, în anul 1892. A urmat cursurile Școlii Speciale de Artilerie, Geniu și Marină, pe care a absolvit-o, în anul 1893, și ulterior Școala Superioară de Război, în perioada 1910-1912, absolvită cu calificativul „foarte bine” (clasat al 3-lea din promoție).

Debutând în cariera militară în anul 1894, în funcția de instructor la Școala Regimentară din Regimentul 3 Artilerie Brăila, sublocotenentul Nicolae Batâr a fost notat cu calificativul „bine”, în anii 1894-1896, de colonelul Fălcoianu. A fost avansat la gradul de locotenent, în anul 1897, și numit comandant al Bateriei nr. 4 Artilerie din Regimentul 3 Artilerie.

La data de 15 aprilie 1899 a fost numit comandant al Secției de Pompieri din Brăila, pe care a condus-o până în anul 1901. În perioada 1901-1905 a instruit ostașii Bateriei 2 Artilerie, din Regimentul 3 Artilerie, fiind apreciat de către colonelul Savopol și generalul Constantinescu că „... *face bun și conștiincios serviciu și are o bună conduită în toate împrejurările*”. În perioada anilor 1906-1909 a comandat Bateria 2 Artilerie, din Regimentul 3 Artilerie, remarcându-se la manevrele regale și la tragerile din poligonul Hagieni, județul Ilfov.

În perioada 1910-1912 a urmat cursurile Școlii Superioare de Război, la absolvire fiind avansat la gradul de maior și numit comandant al Divizionului 1, din Regimentul 20 Artilerie. A fost notat „foarte bine” de către comandantul unității, colonelul Sachelarie. În cel de al doilea război balcanic a comandat bine Divizionul 1 Obuziere, din Corpul 1 Armată.

Dovedind înclinații în lucrările de stat major, în anul 1914 a făcut stagiul la Marele Stat Major, fiind notat de către șeful Marelui Stat Major, generalul Constantin Cristescu: „*Maiorul N. Batâr este un ofițer de eminent, pentru realizarea lucrărilor de stat major, cât și pentru trupe*”.

Șefii ierarhici l-au numit, în anul 1915, comandat al Regimentului 5 Obuziere, pe care l-a instruit cu multă răspundere. Avansat la gradul de locotenent-colonel, la 1 aprilie 1916, și atestat ofițer de stat major, a îndeplinit funcția de subșef de stat major la Corpul 4 Armată. La declanșarea luptelor pentru întregirea neamului românesc, în ziua de 15 august 1916, a fost numit subșef de stat major la Comandamentul Armatei de Nord, lucrând în preajma comandantului, generalul Constantin Prezan.

Probând reale calități de specialist în lucrările de stat major, la data de 23 decembrie 1916 ofițerul a fost numit subșef de stat major la Armata 1-a, contribuind direct la elaborarea planurilor de acțiune ale Armatei 1-a pentru Operațiunea Militară de la Mărășești, din vara anului 1917.

Avansat la gradul de colonel, la 1 septembrie 1917, Nicolae Batâr a fost numit la comanda Regimentului 29/4 Obuziere. De la 15 ianuarie 1918 a fost numit la comanda Regimentului 3 Artilerie Brăila, unitatea care l-a lansat în cariera militară și pe care a reorganizat-o din toate punctele de vedere, fiindcă ajunsese într-o stare de plâns. Generalul Condeescu, comandantul Brigăzii 10 Artilerie, l-a propus pentru comanda unei brigăzi.

La 15 august 1919 colonelul Nicolae Batâr a fost avansat la gradul de general de brigadă și numit la comanda Brigăzii 17 Artilerie, iar la 2 noiembrie 1919 a fost detașat la comanda Trupelor din Basarabia, fiind notat în anul 1920 de către generalul Mihăescu: „Ofițerul este neobosit, a depus eforturi fără limite pentru soluționarea sarcinilor primite”. Generalii Popovici și Holban apreciau că în anul 1922 ofițerul a comandat foarte bine Artileria Comandamentului Militar al Basarabiei. În noiembrie 1923 generalul Nicolae Batâr a fost numit inspector la Inspectoratul Armatei, „... îndeplinind cu mult zel atribuțiunile funcționale”, după cum aprecia șeful Marelui Stat Major. După trei ani de activitate la Inspectoratul Armatei, generalul Batâr a fost numit șef de stat major la Corpul 6 Armată, la 1 aprilie 1926, și a fost pensionat în anul 1928.

În cei 36 de ani de serviciu generalul Nicolae Batâr a fost decorat cu: ordinul „Steaua României”, clasa a V-a, în grad de cavaler, ordinul „Coroana României”, clasa a IV-a, cu panglică de virtute militară, medalia jubiliară „Carol I”, medalia „Avântul Țării”, medalia „Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1919”, medalia „Victoria”, medalia „Semnul Onorific de Aur” pentru 25 de ani de serviciu.

General de brigadă Lascăr CARACAȘ

Lascăr Caracaș, fiul lui Scarlat și al Saftei, oameni harnici și cinstiți, s-a născut la data de 19 septembrie 1870, în mahalaua Cotul Negru din orașul Bârlad, județul Tutova (în prezent, județul Vaslui). După absolvirea școlii primare în Bârlad, tânărul Caracaș a urmat liceul la Școala fiilor de militari din Craiova, pe care l-a absolvit în anul 1889, cu rezultate foarte bune.

La 15 septembrie 1889 Lascăr Caracaș a început cursurile Școlii Militare de Ofițeri Infanterie și Cavalerie din București, pe care a absolvit-o la 1 iunie 1891, când a fost avansat la gradul de sublocotenent infanterie și repartizat în Regimentul 7 Prahova din Ploiești, în funcția de comandant de pluton. La data de 8 iulie 1894 a fost avansat locotenent. Dorind să se apropie de familie a solicitat și a primit aprobarea pentru mutare, la 16 octombrie 1895, la Batalionul 3 Vânători Galați, în funcția de comandant de pluton pușcași. Aici și-a etalat inteligența, dârzenia, puterea de muncă și tactul în munca cu oamenii. Ca urmare, la data de 16 octombrie 1896 a fost promovat la Școala de Ofițeri Infanterie București, în funcția de comandant de pluton elevi. După patru ani a fost avansat la gradul de căpitan și mutat în Regimentul „Mihai Viteazul” nr. 6, în funcția de comandant de companie.

Tânărul ofițer câștiga experiență și manifesta maturitate în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, îndeosebi după căsătoria din anul 1897 cu ploieșteanca Stela Dumitrescu și apariția primilor copii. Acesta a fost momentul promovării ofițerului în funcția de comandant de companie și ajutor al șefului Biroului Evidență Gradați-Soldați la Batalionul 7 Vânători (Infanterie) din Galați. În perioada 1904-1906, căpitanul Caracaș a lucrat în Regimentul Râmnicu Sărat nr. 9 și în Batalionul de Grăniceri al Corpului de Grăniceri din București, îndeplinind aceleași funcții.

Afirmându-se ca un ofițer harnic, priceput în instruirea trupelor, căpitanul Lascăr Caracaș a fost mutat, la data de 2 iunie 1910, în Batalionul 3 Vânători (Infanterie) Ploiești. După avansarea la gradul de maior, la data de 20 octombrie 1910, a fost numit comandant de batalion în Regimentul „Vasile Lupu” nr. 36 Constanța, funcție pe care a îndeplinit-o până la data de 16 ianuarie 1912, când a fost numit comandantul Batalionului 3 Vânători Ploiești. Această unitate fusese detașată de la Galați, în luna mai 1909, pentru paza castelului Peleş din Sinaia și apoi, în luna noiembrie 1909, dislocată în garnizoana Ploiești.

La data de 23 iunie 1913, Batalionul 3 Vânători a fost transformat în Regimentul 3 Vânători, funcționând cu acest statut până la încheierea celui de-al doilea război balcanic (31 august 1913), când unitatea a revenit la statutul de batalion, comanda acestuia revenind, din nou, maiorului Lascăr Caracaș. În cel de-al doilea război balcanic ofițerul a comandat Batalionul 1 din Regimentul 3 Vânători.

Eforturile depuse de maiorul Lascăr Caracaș au fost recompensate de ministrul de război prin acordarea gradului de locotenent-colonel, la excepțional, la data de 1 noiembrie 1914. Avansarea în grad a coincis cu numirea sa la comanda Regimentului Constanța nr. 34.

Dorința de apropiere de garnizoana care l-a adoptat din primul an al carierei militare i-a fost satisfăcută la data de 15 martie 1915, când a fost mutat la comanda uneia dintre cele mai prestigioase unități militare din armata română, Regimentul 32 Infanterie „Mircea”, din Ploiești. Din momentul declanșării operațiunilor militare pentru eliberarea națională și pentru reîntregirea statală Lascăr Caracaș a participat cu multă dăruire, hotărâre și dârzenie la desfășurarea evenimentelor, fapt pentru care a fost decorat cu binemeritul ordin „Steaua României”, cu spade, în grad de ofițer. Locotenent-colonel Lascăr Caracaș a comandat cu fermitate și curaj Regimentul 32 Infanterie „Mircea” în campania militară din anul 1916. La 25 septembrie 1916, aflându-se în misiune în zona Bran, a fost rănit la un braț de o schijă de obuzier. Cu toate acestea Lascăr Caracaș a refuzat spitalizarea, conducându-și subordonații în grelele bătălii de apărare a zonei Rucăr - Dragoslavele.

Avansat la gradul de colonel, la excepțional, la data de 1 noiembrie 1916, Lascăr Caracaș a fost numit, la 1 martie 1917, la comanda Brigăzii 9 Infanterie, comandată în perioada 1914-1915 de vestitul general Dragalina.

Colonelul Caracaș a condus cu perseverență și hotărâre activitatea de completare a mijloacelor de luptă și a procesului de instruire a efectivelor din Comandamentul Brigăzii și a regimentelor subordonate, 7 Prahova și 32 „Mircea”, dislocate în județul Botoșani, la sfârșitul anului 1916.

În cadrul operațiunilor militare de la Mărășești (25.07-22.08.1917), efectivele Brigăzii 9 Infanterie, împreună cu Regimentele 7 Infanterie Prahova și 32 Infanterie „Mircea”, au luptat cu dârzenie, vitejie și eroism legendar. În perioada 25 - 30 iulie ostașii brigăzii au scris cu sângele lor o pagină glorioasă în epopeea Mărășeștilor. Însuși comandantul brigăzii, colonelul Lascăr Caracaș, a fost grav rănit de o schijă de obuz, la punctul de comandă al unității, în ziua de 28 iulie. După două luni de spitalizare colonelul Lascăr Caracaș a fost mutat la Biroul Operații al Corpului 3 Armată, iar la 1 iulie 1918, a revenit la comanda Brigăzii 9 Infanterie Ploiești, impunând tact în conduita subordonaților, pentru calmarea spiritelor în zona de armistițiu pe care o supraveghea brigada și asigurarea liniștii populației civile din Basarabia, prin dezarmarea resturilor armatei ruse și a bolșevicilor bulgari și ucrainieni.

Până la 26 ianuarie 1919 efectivele brigăzii s-au refăcut în garnizoana Ploiești. După această dată Regimentul 7 Prahova a fost detașat în Transilvania, pentru asigurarea ordinii și liniștii publice. Celelalte efective ale brigăzii s-au instruit în garnizoană, până la data de 30 mai 1919, și apoi s-au deplasat în Basarabia, la Căușani, unde împreună cu Regimentul 33 Infanterie Tulcea au trecut în subordinea Comandamentului Grupului „General Popovici”. Brigada a asigurat ordinea interioară în sectorul Olănești - Bugaz, a potolit răscoalele populației rusești și a împiedicat trupele ruse și ucrainiene să pătrundă peste Nistru, din Ucraina.

Până la sfârșitul anului 1919 și în lunile ianuarie și februarie 1920 efectivul brigăzii, la care s-a adăugat și Regimentul 7 Prahova sosit din Transilvania, a desfășurat lupte împotriva armatei ucrainiene sprijinite de voluntari bulgari, sârbi, ostași germani și agitatori evrei. Ostașii români au capturat de la trupele denikiniste armament și muniție de infanterie și artilerie. Comandantul brigăzii a dat dovadă de mult tact și omenie față de refugiații polonezi, francezi și basarabeni, cărora le-a asigurat hrană, îmbrăcăminte și cazare în localitatea Cetatea Albă.

Până la data de 1 aprilie 1921 brigada a continuat să dezarmeze bolșevicii și ostașii ucrainieni care atacau posturile de jandarmi și a instruit

ostașii basarabeni în vederea preluării, treptate, a misiunilor specifice de la ostașii români.

După demobilizarea armatei, la data de 1 aprilie 1921, brigada s-a înapoiat la Ploiești. Colonelul Lascăr Caracaș a asigurat comanda brigăzii până la data de 1 august 1923, când a fost numit comandantul Infanteriei din Divizia 13 Infanterie Ploiești.

În ziua de 9 iunie 1924, prin Î.D. 1901, din 01.06.1924, colonelul Lascăr Caracaș a fost avansat general de brigadă și numit comandantul Brigăzii 13 Infanterie, înlocuindu-l pe generalul Dumitru Mironescu.

Generalul Lascăr Caracaș a comandat brigada până la data de 1 aprilie 1929, când a fost pus la dispoziția Comandamentului Diviziei 13 Infanterie, în funcția de ajutor al comandantului diviziei. A comandat divizia timp de șase luni, înlocuindu-l pe comandantul care era detașat la un curs de perfecționare.

La data de 1 aprilie 1930, după o prodigioasă activitate militară, generalul Lascăr Caracaș a fost trecut în rezervă pentru limită de vârstă și repartizat la Corpul 5 Armată.

În perioada activității generalul Lascăr Caracaș a fost decorat cu următoarele ordine și medalii militare: ordinul „Frantz Josef”, în grad de cavaler (din 1906, cu ocazia vizitei împăratului Austro-Ungariei la Sinaia), ordinul „Coroana României”, în grad de cavaler, ordinul „Steaua României”, cu spade, în gradul de ofițer, ordinul „Coroana României”, cu spade, în grad de comandor, ordinul rusesc „Sfânta Ana”, cu spade, ordinul „Steaua României”, clasa a III-a, în grad de comandor (pace), medalia jubiliară „Carol I”, medalia „Avântul Țării”, medalia „Semnul Onorific” de aur pentru 25 de ani de serviciu, „Medalia Comemorativă 1916-1918”, crucea „Victoria” a marelui război pentru civilizație.

Bravul general Lascăr Caracaș s-a stins din viață la data de 22 noiembrie 1934, la vârsta de 64 de ani.

A.M.R. – Memorii Bătrâni, Dosar 72.

General de brigadă Vasile DAVIDESCU

Vasile Davidescu a fost veteran al războiului pentru întregirea neamului românesc (1916-1919) și al celui de al doilea război mondial. Părinții săi, Vasile și Maria, i-au dat naștere la data de 13 mai 1894, în localitatea Măgureni, plasa Filipești, județul Prahova. A copilărit și a absolvit școala primară în localitatea natală. Liceul „Sfinții Petru și Pavel” (8 clase) l-a urmat și absolvit, cu bacalaureat, în Ploiești.

Fire studiosă, Vasile Davidescu a urmat și absolvit cu mult succes Școala de Artilerie Geniu și Marină (al cincilea din cei 50 elevi înscriși la secția artilerie), Școala Specială de Artilerie (al șaselea din 63 ofițeri), Școala Superioară de Război și cursul complementar de stat major.

Carierea militară a început-o cu gradul de sublocotenent (1 iulie 1916), a continuat-o cu gradul de locotenent (1917), căpitan (1919), maior (1930), locotenent-colonel (1937), colonel (1942), general de brigadă post-mortem (3 septembrie 1942). Evoluția în funcțiile militare a fost frumoasă și demnă de reținut. Astfel, în toamna anului 1916 a comandat o secție de artilerie a Bateriei 1 din Regimentul 19 Artilerie Ploiești, în luptele din Dobrogea. A fost comandantul Bateriei Trageri din Regimentul 19 Artilerie în luptele de pe Valea Buzăului, Râmnicu Sărat și Putna.

Avansat la gradul de locotenent, ofițerul a comandat o baterie din Regimentul 19 Artilerie Ploiești, în luptele de la Mărășești, din vara anului 1917, fiind notat de către colonelul Vasiliu, comandantul Regimentului 19 Artilerie, cu calificativele „bine” (1916) și „foarte bine” (1917). După transformarea Regimentului 19 Artilerie în Regimentul 19 Obuziere, căpitanul Vasile Davidescu a comandat, în anii 1919-1920, Bateria 2, fiind notat cu calificativul „foarte bine” de către colonelul Miculescu,

comandantul regimentului, și de către colonelul Gavrilu, comandantul Brigăzii 5 Artilerie.

În anii 1921-1922 a comandat Bateria 7 din Regimentul 39 Artilerie Târgu Mureș, și a fost notat cu calificativul „foarte bine” de către colonelul Pătroianu, comandantul regimentului, și generalul Mironescu, comandantul Diviziei 20 Infanterie.

Revenit în perioada anilor 1922-1925 la Regimentul 19 Obuziere, ofițerul s-a simțit acasă, la propriu, comandând Bateria 1 și a fost notat cu calificativul „foarte bine” de către comandantul regimentului, colonelul Boboc, și de către generalul Mironescu, comandantul Diviziei 13 Infanterie Ploiești în anii 1924 și 1925.

În perioada lunilor iunie-septembrie 1925 ofițerul a urmat cursurile Școlii Speciale de Artilerie de la Râșnov, iar apoi, între 1 octombrie 1925 și 1 iulie 1927, cursurile Școlii Superioare de Război, încheiate cu calificativul general „bine”.

În perioada 1 august 1927 - 1 aprilie 1928 a făcut stagiul la Regimentul Artilerie Antiaeriană București, comandând Bateria 5. Pentru aceasta a fost notat cu calificativul „foarte bine”. În perioada 2 aprilie 1928 - 1 noiembrie 1930 a făcut stagiul la Secția Operații, din Marele Stat Major, fiind atestat ofițer de stat major, și notat „foarte bine” de către colonelul Petre Dumitrescu și generalul Economu.

În perioada 2 noiembrie 1930 - 10 mai 1934 a lucrat la Biroul 3, secția Operații din Marele Stat Major, fiind notat „foarte bine” de către colonelul Petre Dumitrescu și generalul Ionescu.

Maiorul Vasile Davidescu a comandat, în perioada 1934-1936, Divizionul 3 din Regimentul 1 Artilerie Timișoara, menținându-se la nivelul calificativului „foarte bine”. Comandantul Brigăzii 1 Artilerie, generalul Apostolescu, îl numea „*stâlpul moral al Regimentului 1 Artilerie „Carol I” (afirmându-se la comanda Divizionului al 3-lea și ca șef al Biroului Instrucție)*”, iar generalul de divizie Economu, comandantul Corpului 7 Armată, îl evidenția pentru calitățile de profesor la Școala de Aplicație Artilerie Timișoara. Din iunie 1936 și până în iulie 1937 a comandat Divizionul 3, a fost profesor la Școala de Ofițeri Superioari din garnizoana Timișoara și a îndeplinit funcția de șef al Biroului Mobilizare din divizie, cu prilejul manevrelor militare. „*Eminent ofițer de stat major*”, apreciau generalul Bunescu, comandantul Diviziei 1 Infanterie și generalul

Economu, comandantul Corpului 7 Armată. În anii 1938-1939, locotenent-colonel Vasile Davidescu a fost profesor de Tactică Generală la Secția Militară din Școala Politehnică Timișoara și la Școala Ofițeri Superioari pe garnizoana Timișoara, fiind apreciat ca „*un ofițer de excepție*” al artileriei, atât de către generalul C. I. Dragalina, comandantul Diviziei 1 Infanterie, cât și de către generalul de divizie Gheorghe Oprescu, comandantul Corpului 7 Armată.

Locotenent-colonel Davidescu a îndeplinit, în perioada 10 august 1939 - 29 iunie 1940, funcția de șef de stat major la Divizia 1 Infanterie, profesor la Școala Politehnică și la Școala Ofițeri Superioari din garnizoana Timișoara, și a fost notat cu calificativul „foarte bine” de către generalul Dragalina, din Divizia 1 Infanterie, și generalul de divizie Leventi, comandantul Corpului 7 Armată.

Numit șef de Stat Major la Divizia 19 Infanterie Timișoara, la data de 29 iunie 1940, ofițerul și-a pus la bătaie toată capacitatea intelectuală în vederea elaborării unor planuri realiste de acțiune ale marii unități (în perspectivă). Avansat la gradul de colonel a îndeplinit funcția de șef al Statului Major al Diviziei 19 Infanterie în operațiunea militară Odessa, remarcându-se prin clarviziunea hotărârilor adoptate. În urma rănilor grave suferite în luptele din Caucaz, în vara anului 1942, a decedat, la data de 3 septembrie 1942, la Spitalul Militar German Konstantinovskaia, cernind sufletele familiei și camarazilor săi.

În decursul carierei militare generalul de brigadă, post-mortem, Vasile Davidescu a fost decorat cu numeroase ordine și medalii militare: ordinul „Coroana României”, clasa a V-a, cu spade și panglică de virtute militară, ordinul „Steaua României”, cu spade și panglică de virtute militară, ordinul german „Crucea de Fier”, medalia „Crucea Comemorativă”, cu baretele Dobrogea, Carpați, Mărășești 1916-1919, medalia „Victoria” (1920), medalia „Semnul Onorific de aur” pentru 25 de ani de activitate în armată.

A.M.R. – Memorii Bătrâni, Dosar 33.

General de brigadă Laurențiu FULGA

Laurențiu Fulga s-a născut la data de 2 noiembrie 1916 în comuna Fulga, satul Fulga de Jos, județul Prahova. Părinții săi, Tudor Ionescu și Ecaterina Curculescu-Ionescu, țărani gospodari, și-au dat copilul la școala primară din localitatea Cioranii de Jos. A urmat cursurile Liceului Militar din Cernăuți, pe care l-a absolvit în anul 1936.

Renunțând la cariera militară, pentru care a considerat că nu are vocație, s-a înscris la Facultatea de Litere și Filozofie din București, pe care a absolvit-o în anul 1941.

Mobilizat pentru război în luna iulie 1941, după susținerea examenului de licență la facultate, a participat la luptele desfășurate în operațiunea militară Odessa, din perioada august-octombrie 1941, și la operațiunea militară de la Stalingrad. A căzut prizonier la data de 19 noiembrie 1942, data începerii contraofensivei armatei sovietice la Stalingrad, fiind dus în lagărul de prizonieri Oranki.

După constituirea Diviziei „Tudor Vladimirescu” pe teritorii sovietici, la data de 2 octombrie 1943, mare unitate de infanterie a fost încadrată cu prizonieri de război din armata română. Laurențiu Fulga s-a înscris voluntar, împreună cu alți camarazi, ceea ce a determinat avansarea lui la gradul de locotenent și numirea în funcția de comandant de pluton la Regimentul 3 Infanterie. În această calitate a participat la acțiunile militare desfășurate la Sfântu Gheorghe (septembrie 1944) și în zona Bihor (octombrie 1944), contribuind la eliberarea orașelor Oradea (10 octombrie 1944), Debrețin din Ungaria (20 octombrie 1944), precum și a altor localități din Ungaria și Cehoslovacia. În urma eliberării orașului Debrețin, divizia a primit în titulatură ca numele orașului.

După înapoierea în țară Laurențiu Fulga a fost avansat la gradul de căpitan și a lucrat, în calitate de redactor, la organul de presă al armatei, „Glasul Armatei”, și la diverse reviste de cultură. A deținut și funcția de consilier artistic la Teatrul Armatei (1945-1961).

Trecând în rezervă cu gradul de colonel, în anul 1961, a continuat să colaboreze la publicațiile „Viața Militară” și „Apărarea Patriei”.

În domeniul literar a debutat în anul 1937, în revista „Bilete de papagal”. Și-a continuat activitatea publicând o serie de lucrări precum: volumul „Straniul paradis” (1942), drama „Ultimul mesaj” (1951), drama „Ion Vodă cel Cumplit” (1953), romanul „Eroica” (1956), drama „Meșterul Manole” (1958), povestirile „Pe viață și pe moarte” (1960), romanul „Steaua bunei speranțe” (1963), povestirile „Concertul pentru două viori” (1964), drama „Este vinovată Corina?” (1964), romanul „Alexandra și Infernul” (1966), nuvela „Doamna străină” (1968), romanul „Moartea lui Orfeu” (1970), romanul „Sinteza” (1971), romanul „Salvați sufletele noastre” (1977), romanul „E noapte și e frig” (1983), scenariul pentru filmul „Alexandra și Infernul” (1983).

Laurențiu Fulga a tradus în limba română diverse lucrări literare scrise în limbile franceză și rusă. În anul 1968 a fost ales vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din România.

Pentru frumoasa activitate depusă în domeniul creației literare Laurențiu Fulga a primit numeroase premii literare: „Premiul de Stat” (1951), premiul Uniunii Scriitorilor (1966), premiul „Ion Creangă” al Academiei Române (1971), premiul revistei „Săptămâna” pentru volumul „Straniul paradis” (reeditat) și premiul Asociației Scriitorilor.

Laurențiu Fulga a fost avansat la gradul de general de brigadă în rezervă, în anul 1981. S-a stins din viață la data de 19 noiembrie 1984, la vârsta de 68 ani, după o viață bogată în realizări literare.

Generalul de brigadă Pavel-Ioan GHIȚĂ

Ioan Ghiță (tehnician în industria de război, la Arsenalul Armatei) și soția sa, Ioana (casnică), au dat țării șapte copii: Pavel (ofițer, avansat succesiv de la gradul de sublocotenent până la gradul de general de brigadă, în prezent pensionar), Ioan (tehnician metalurgie, în prezent pensionar), Gheorghe (tehnician mecanic, în prezent pensionar), Crăciun (economist, căpitan în rezervă Ministerul Apărării Naționale, în prezent pensionar), Victoria (profesor de limba română și de filozofie) și încă o soră și un frate (ambii decedați).

Pavel-Ioan Ghiță a copilărit, ca și ceilalți frați, în casa părintească din Ploiești, strada Industriei, nr. 90. A urmat cursurile Școlii generale nr. 11 din Ploiești, după care a urmat și absolvit Școala Industrială de Meserii și Școala Medie Teoretică nr. 1 Ploiești, obținând diploma de bacalaureat.

La 1 noiembrie 1943, conform art. 16 R.L.R., a fost încorporat ca elev cu termen redus la Școala de Subofițeri în Rezervă Infanterie Predeal (Batalionul 4 Vânători de Munte), comandată de maiorul Nicolae Bondoc (numit profesor la Academia Militară București, după terminarea războiului). Făcând parte dintr-o subunitate operativă de tăria unui pluton, sub comanda maiorului Nicolae Bondoc, elevul sergent Ghiță, a participat la dezarmarea Comandamentului Militar german de la Azuga (Prahova). În urma ordinelor primite în ziua de 23 august 1944 a executat alte misiuni de luptă împotriva armatei germane, împreună cu batalionul 4 Vânători de Munte din Divizia 2 Munte, în perioada scursă până la 9 mai 1945.

Trebuie remarcat faptul că Pavel-Ioan Ghiță a lucrat începând din octombrie 1939 la Uzinele Metalurgice „Concordia” Ploiești, unde se executa, pentru front, armament de luptă: tunuri antitanc calibru 47 mm, obuze 47 mm, obuze 75 mm, obuze 100 mm și capete de brand. Uzina

„Concordia” a fost declarată militarizată și unitate operativă în perioada 23 august 1944 - 9 mai 1945.

La data de 6 iunie 1946 elevul sergent Ioan-Pavel Ghiță a fost trecut în rezervă și s-a reîntors la Uzina „Concordia” unde a lucrat până la 25 februarie 1949, când a fost încadrat ca ofițer activ cu gradul de sublocotenent, conform Deciziei Ministerului de Interne nr. 142, litera p. A fost repartizat la Comandamentul Regional de Miliție Craiova și numit în funcția de șef serviciu cadre, unde a funcționat până la data de 23 august 1953. În acest timp a fost avansat în gradul de locotenent (30 decembrie 1949), fiind apreciat de comisia de notare cu calificativul „foarte bine”.

Datorită faptului că ofițerul avea mari greutăți familiale – tatăl decedat, 5 frați mai mici în școli, mama fără pensie – ofițerul a solicitat mutarea la Direcția Miliției Regionale Ploiești și a primit aprobarea de transfer. Ajungând în orașul natal a muncit cu multă conștiinciozitate și dăruire, îndeplinind mai multe funcții: șef secție miliție, șef birou serviciu cercetări penale, șef secție operativă și comandant de raion. Datorită calităților remarcabile a fost avansat, la excepțional, la gradul de căpitan.

Cu dorința de a-și perfecționa pregătirea ofițerul a urmat și absolvit Facultatea de Științe Juridice a Universității București, în urma examenului de stat fiind declarat Diplomat Universitar în specialitatea Științe Juridice. A urmat apoi „Cursul Superior Cadre de Conducere” din București. În urma absolvirii acestui curs i s-au încredințat funcții ce solicitau responsabilități sporite, fiind înaintat, succesiv, la gradele de maior, locotenent-colonel și colonel (la pensionare).

Pavel-Ioan Ghiță a fost un ofițer deosebit de meticulos și ordonat în serviciu, cu o capacitate superioară de înțelegere și judecată. În funcțiile pe care le-a îndeplinit de-a lungul carierei militare a vegheat la respectarea și aplicarea legilor țării, dând dovadă de cinste și corectitudine remarcabile.

În calitate de fondator al Asociației Veteranilor de Război din Ministerul de Interne, filiala Prahova, a fost ales președinte al acestei filiale, la data de 5 noiembrie 1990, și a fost reales președinte și în cadrul adunărilor generale din anii 1993, 1995, 1999. A fost animatorul activităților organizatorice, cultural-educative și de ordin social desfășurate în cadrul filialei. Activitatea sa se continuă și în afara programului stabilit pentru lucru, Pavel-Ioan Ghiță soluționând problemele veteranilor de război, scriind și publicând materiale în revista „România Eroică” și în

săptămânalul „Argus”. A participat la toate activitățile dedicate sărbătorilor naționale ale poporului român. S-a implicat personal în soluționarea problemelor de protecție socială și cu scop umanitar.

Drept răsplată pentru activitatea depusă în slujba veteranilor de război, în calitate de cadru activ în retragere, prin Decret Prezidențial, nr. 147, din 8 mai 1999, colonelul Pavel-Ioan Ghiță a fost înaintat la gradul de general de brigadă în retragere.

De la data de 22 aprilie 2003 generalul Pavel-Ioan Ghiță face parte din Comitetul Executiv al Asociației Veteranilor de Război din Ministerul de Interne București și din Biroul Executiv al Asociației Veteranilor de Război din Ministerul de Interne București.

În decursul carierei militare a fost decorat cu următoarele ordine și medalii: ordinul „Meritul Militar” clasele I-a, a II-a și a III-a, medalia „Eliberarea de sub dominația fascistă”, medalia „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial. 1941-1945”, medalia națională „Serviciul Credincios”, clasa a III-a, prin Decretul nr. 969, din 29 noiembrie 2002.

General de brigadă Costin LUNGU

De fiecare dată când Dumnezeu mai cheamă la sine pe unul dintre noi constatăm cu tristețe că suntem mai săraci cu un suflet, cu un prieten, cu un camarad sau coleg.

Costin Lungu s-a născut la data de 30 octombrie 1914 în localitatea Roman, județul Roman (astăzi județul Neamț), oraș situat la confluența râurilor Moldova și Siret, una dintre cele mai vechi așezări din Moldova, care s-a bucurat de o atenție deosebită din partea domnului Roman I (1391-1394). Distrus în mare parte în anul 1467, în timpul expediției lui Matei Corvin în Moldova, orașul a fost refăcut de domitorul Ștefan cel Mare și Sfânt.

Costin Lungu se trage dintr-o familie de intelectuali. Tatăl, Ioan, a fost magistrat, iar mama, Alexandrina, a fost învățătoare. Mutarea părinților în diferite localități din țară l-au determinat pe fiul lor să urmeze școala primară în Ploiești, în perioada 1921-1925, și liceul teoretic în Lugoj, între anii 1925-1932. În perioada 1933-1936 Costin Lungu a frecventat cursurile Școlii Militare de Ofițeri Jandarmi, pe care le-a absolvit, în calitate de șef de promoție, cu gradul de sublocotenent. În paralel a urmat și cursurile Facultății de Drept, pe care le-a absolvit cu diplomă de stat.

După terminarea școlii militare tânărul ofițer a fost repartizat la Centrul de Instrucție Timișoara, în funcția de ofițer instructor. Până în anul 1943, în paralel cu munca depusă pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, Costin Lungu și-a continuat perfecționarea profesională și a absolvit și cursurile Facultății de Construcții.

Ofițerul a participat la acțiunile militare de pe frontul din Moldova, comandând Compania 132 Poliție, subordonată Diviziei 9 Infanterie din Constanța. De la data de 23 august 1944 a condus Compania 132 Poliție în luptele din împrejurimile capitalei, pentru dezarmarea trupelor germane.

În lunile septembrie și octombrie 1944 Compania 132 Poliție, comandată de Costin Lungu, a participat la acțiunile de luptă desfășurate de Divizia 9 Infanterie din Constanța, pentru eliberarea părții de nord a Transilvaniei, răpită prin Dictatul de la Viena, din 30 august 1940.

Cea mai frumoasă pagină de eroism au scris-o ostașii din subordinea sa în luptele pentru eliberarea localității Carei. Ei au asigurat ordinea și protecția populației civile de jafurile și distrugerile bunurilor materiale de către ostașii germani și maghiari.

Costin Lungu, împreună cu un ofițer și un copil de trupă din Divizia 9 Infanterie, au pătruns primii în localitatea Carei, însuflețind prin exemplul lor pe ceilalți ostași care participau la lupte. Pentru curajul, dărzăria și clarviziunea dovedite în luptă Costin Lungu a fost decorat cu ordinea „Steaua României”, cu spade și panglică de virtute militară, clasa a IV-a și „Coroana României”, clasa a V-a, cu spade.

După încheierea războiului ofițerul a lucrat în cadrul Trupelor de Jandarmi, până în anul 1952, când a fost trecut în rezervă, cu gradul de maior, fiind considerat necorespunzător noilor rânduieli politice. Datorită faptului că era absolvent al Facultății de Construcții, Costin Lungu s-a angajat la Trustul de Construcții din Ploiești și, în paralel, a fost și profesor, la Școala Tehnică din Ploiești. A lucrat până în anul 1962, când, datorită faptului că se îmbolnăvise, s-a pensionat.

După evenimentele din 1989, lui Costin Lungu i s-au recunoscut meritele din perioada când a servit țara în calitate de cadru militar activ și a fost avansat, succesiv, de la gradul de locotenent-colonel la gradul de general de brigadă în retragere.

Costin Lungu s-a înscris în Asociația Veteranilor de Război din Ministerul de Interne, filiala Prahova, unde a condus Comisia de Cultură. A fost un pasionat cercetător, studiind Arhivele de Stat Major referitoare la Compania 132 Poliție, din Divizia 9 Infanterie. A activat în cadrul Cenuclului Veteranul.

Generalul de brigadă Pavel-Ioan Ghiță a continuat să activeze până la data de 10 octombrie 1999, când s-a stins din viață. După decesul său familia a dăruit Asociației Veteranilor de Război din Ministerul de Interne documente specifice activității Jandarmeriei, Corpului 2 Armată și Diviziei 9 Infanterie. Acestea constau în 32 de mape care conțin note ale Companiilor 7 și 132 Poliție, din război și pe timp de pace.

General de brigadă Alexandru MANOLESCU

Alexandru Manolescu s-a născut la data de 25 mai 1885 la Sinaia, județul Prahova. Tatăl său, Grigore, proprietar de magazin și primar al localității Sinaia, și mama, Elena, i-au asigurat fiului lor o copilărie fericită și condiții bune pentru a urma cursurile școlii primare și ale liceului.

După absolvirea Liceului „Sfinții Petru și Pavel” din Ploiești, Alexandru Manolescu și-a satisfăcut stagiul militar, ca voluntar, în Batalionul 2 Vânători „Regina Elisabeta”, din București. În al doilea an al serviciului militar a fost avansat caporal și, respectiv, sergent, trecând în rezervă la data de 1 august 1905. La data de 16 august 1906 a fost concentrat două luni de zile, iar la sfârșitul etapei de instrucție a fost avansat plutonier. Concentrat pentru a doua oară, în anul 1907, în Batalionul 2 Vânători București, plutonierul Manolescu a participat la înăbușirea răscoalelor țărănești. În toamna aceluiași an a fost trecut în rezervă, cu gradul de sublocotenent.

Fiind hotărât să facă o frumoasă carieră militară, sublocotenentul Alexandru Manolescu a fost activat la data de 1 iulie 1908. Numit comandant de pluton, el și-a onorat cu seriozitate atribuțiunile funcționale „... *remarcându-se printr-o foarte bună pregătire fizică la instrucția subordonaților și prin frumoase povestiri despre perla Carpaților – Sinaia*”, după cum îl nota colonelul Strătilescu, comandantul Batalionului 2 Vânători „Regina Elisabeta”.

În anul 1909 ofițerul a urmat cursurile Școlii Ofițeri Rezervă din Batalionul 9 Vânători Constanța – unitate militară de învățământ înființată în anul 1904 la Ploiești și apoi mutată, în anul 1908, la Constanța – fiind apreciat, la încheierea cursurilor, cu calificativul „foarte bine” și notat elogios în dosar: „*aspect fizic agreabil, sprinten, inteligent, serios, fără vicii, cu o judecată sănătoasă, foarte pasionat de instrucție și sport, de geografie și istorie*”.

Mutat în cadrul Regimentului 7 Infanterie Prahova ofițerul s-a remarcat, în anul 1910, prin „*seriozitate în instruirea subordonaților*”, după cum apreciau colonelul Strătilescu, comandantul regimentului, și comandantul Diviziei 5 Infanterie Buzău, generalul Iarca.

În perioada 1 octombrie 1911 - 1 august 1912 locotenentul Manolescu a urmat Școala Specială Ofițeri Infanterie, pe care a absolvit-o cu calificativul general „foarte bine”. Avansat locotenent, la data de 3 octombrie 1912, ofițerul a fost mutat la Liceul Militar „Leonte Filipescu” Mănăstirea Dealu, în funcția de comandant de pluton elevi.

Mobilizat, la data de 23 iunie 1913, în Regimentul „Cantemir” nr. 12 Bârlad, locotenentul Manolescu a participat, împreună cu subordonații din plutonul său, la campania militară din Bulgaria, până la data de 31 august 1913, când s-a înapoiat la plutonul de elevi din Liceul Militar. Ofițerul i-a captivat pe tineri povestindu-le impresiile adunate în timpul campaniei militare. Colonelul Lupescu, directorul superior al școlilor militare, îl nota pentru sfârșitul anului 1913 și anul 1914: „*ofițer inteligent, pasionat de instruirea subordonaților pe terenurile de instrucție și de sport, precum și în organizarea activităților educative*”.

În anul 1915 ofițerul a fost mutat la Batalionul 2 Vânători „Regina Elisabeta” București, „*evidențiindu-se în pregătirea fizică și de luptă a subordonaților din plutonul său*”, după cum preciza locotenentul-colonel Dabija, comandantul unității.

Mobilizat, împreună cu subordonații săi din Compania a 3-a a Regimentului 2 Vânători „Regina Elisabeta” (batalionul se transformase în regiment), locotenentul Alexandru Manolescu s-a remarcat în luptele de pe Olt, din luna august 1916. La propunerea comandantului de regiment, colonelul Penescu, locotenentul Manolescu a fost avansat la gradul de căpitan, la data de 1 septembrie 1916.

De la data de 1 noiembrie 1916 căpitanul Alexandru Manolescu a fost mutat la Marele Cartier General, iar din data de 1 martie 1917, la Corpul Tracțiune Automobile, unde și-a adus contribuția la pregătirea campaniilor militare din vara anului 1917. Avansat maior, la data de 1 septembrie 1917, ofițerul a fost mutat la primul Regiment Vânători de Munte, în funcția de comandant al batalionului, și a participat la acțiunile militare din zona Oituz, până la data de 1 iunie 1918.

De la data de 1 august 1918 a fost mutat, ca profesor de sport, la Liceul Militar „Leonte Filipescu”, instituție în care a lucrat cu multă sârguință, perseverență și dăruire până în anul 1922. Pentru activitatea desfășurată a fost notat „foarte bine” de către generalul Lupescu și propus

pentru mutare la Institutul Național de Educație Fizică, care era comandat de către colonelul Virgil Bădulescu.

Până în anul 1927 ofițerul – avansat locotenent-colonel la data de 15 februarie 1925 – a pregătit și condus detașamentul sportivilor militari la Jocurile Olimpice Internaționale Interaliat, fiind notat cu calificativul general „foarte bine” de către colonelul Virgil Bădulescu, directorul Institutului Național de Educație Fizică.

La data de 1 aprilie 1927 ofițerul a fost numit adjutant al comandantului Batalionului 1 Vânători de Munte „Principele Nicolae”. În anul 1930 Alexandru Manolescu a fost avansat la gradul de colonel și a mai lucrat până la data de 10 mai 1931, când a demisionat din armată și a fost trecut în rezervă.

În perioada imediat următoare Alexandru Manolescu a urmat cu mult succes Școala Superioară de Comerț din București. După 8 ani, la data de 25 martie 1939, colonelul Alexandru Manolescu a fost concentrat la Regimentul 21 Infanterie Ilfov, comandat de colonelul Socrati Mardari, unde a contribuit la pregătirea efectivelor unității pentru apărarea patriei.

Avansat la gradul de general de brigadă, la data de 3 octombrie 1940, a fost repartizat la Marele Stat Major și apoi detașat pentru lucru la Domeniile Coroanei Broșteni, din județul Neamț, ale căror proprietar era Alteța Sa Regală, Principele Nicolae. A fost trecut în rezervă în anul 1947 și apoi în retragere, la data de 30 decembrie 1950.

În decursul carierei militare generalul Alexandru Manolescu a fost decorat cu mai multe ordine și medalii militare: „Semnul onorific” pentru 25 ani de serviciu, „Răsplata Muncii pentru Învățămant”, „Crucea Comemorativă 1916-1918”, „Coroana României”, în grad de cavaler, „Steaua României”, în grad de ofițer, „Steaua României”, cu spade, în grad de cavaler.

A.M.R. – Memorii Bătrâni, Dosar 151.

General de brigadă Ion MANOLESCU

Ion Manolescu s-a născut la data de 9 aprilie 1869, în Breaza de Sus, județul Prahova. Părinții săi, Niță și Ana, au dat țării un bărbat care avea să fie dotat cu o inteligență superioară și cu înclinații deosebite pentru științele umane. După absolvirea liceului „Sfinții Petru și Pavel” din Ploiești, Ion Manolescu și-a satisfăcut stagiul militar, în perioada 10 martie 1887 – 1 iunie 1889, în cadrul Regimentului 2 Artilerie.

Hotărât să servească cu credință armata, la data de 1 octombrie 1894 Ion Manolescu s-a înscris la Școala Militară de Ofițeri pe care a absolvit-o, la data de 1 iulie 1894, cu gradul de sublocotenent. A fost repartizat la Regimentul 7 Prahova, în calitate de stagiar, unde a condus școala recruților. În anul 1899 a fost avansat la gradul de locotenent, continuând să conducă, cu fermitate, procesul de instrucție al ostașilor. Comandantul unității, colonelul Georgescu, impresionat de capacitatea sa intelectuală, l-a propus să urmeze Școala Superioară de Război, înființată în anul 1899. Timp de doi ani, în perioada 1 noiembrie 1902 - 1 noiembrie 1904, ofițerul s-a situat printre primii ofițeri-elevi, atât la cursurile teoretice, cât și la temele practice.

După absolvirea Școlii Superioare de Război a fost repartizat la Marele Stat Major, în stagiul, „*confirmând bunele aprecieri obținute la Școala Superioară de Război*”, după cum aprecia șeful Marelui Stat Major, generalul Tătărăscu. A lucrat la Secțiile Operații și Mobilizare, dovedind afinități în executarea lucrărilor de stat major.

În anul 1906 ofițerul a efectuat un stagiul la Regimentul 7 Infanterie Prahova, Biroul Mobilizare, și la Regimentul 2 Artilerie, în funcția de comandant baterie artilerie. Avansat căpitan, în anul 1906, ofițerul a fost repartizat la Corpul 3 Armată, Secția Operații, impresionând cadrele din această mare unitate prin bagajul de cunoștințe și priceperea în realizarea lucrărilor de stat major.

Căpitanul Manolescu a lucrat la Marele Stat Major, secția Operații, în anii 1908-1909. În notarea de serviciu, șeful secției, colonelul Popovici îl aprecia ca pe „... *un eminent ofițer pentru Statul Major General*”.

Timp de doi ani, în perioada 1910 - 1911, căpitanul Manolescu a lucrat la Batalionul 2 Vânători (Infanterie) „Regina Elisabeta”, la Biroul Operații. În notările de serviciu, colonelul Petala, comandantul unității, îl aprecia ca pe un foarte bun ofițer de stat major.

Avansat la gradul de maior în anul 1912, ofițerul a fost repartizat la Regimentul 40 Infanterie „Călugăreni” Giurgiu, în funcția de șef al Biroului Operații. După patru luni a fost repartizat la Școala Militară de Ofițeri Infanterie, în funcția de comandant al batalionului de elevi și profesor de pedagogie. În perioada iunie-septembrie 1913 a participat cu Divizia 5 Infanterie Buzău la al doilea război balcanic, deținând funcția de șef de stat major. Revenit, la 1 octombrie 1914, la școala militară, ofițerul a lucrat, până în anul 1915, în funcția de profesor de pedagogie militară, fiind apreciat de către generalul Mladin ca un „*excelent profesor, instructor și educator, deopotrivă pasionat de istorie, tactică și pedagogie militară*”.

Avansat locotenent-colonel, la excepțional, în anul 1915, ofițerul a lucrat la Statul Major al Corpului 2 Teritorial și la Marele Stat Major, fiind apreciat de către generalul Burghelă ca un excelent ofițer de stat major.

Mobilizat la 15 august 1916, în funcția de șef Stat Major la Divizia 12 Infanterie, ofițerul a elaborat, cu mult realism, planurile de operații pentru acțiunile desfășurate în Dobrogea și Câmpulung-Muscel, fiind apreciat „foarte bine” de către generalul Găiseanu, comandantul Diviziei 12 Infanterie. La propunerea generalului Traian Moșoiu, comandantul Diviziei 12 Infanterie, ofițerul a fost avansat, la data de 1 aprilie 1917 la gradul de colonel. S-a remarcat prin clarviziunea elaborării planului de operații pentru luptele de la Mărăști (Pralea, Răcoasa), aprecieri reținute din notările generalilor Moșoiu, comandantul Diviziei 12 Infanterie, și Văitoianu, comandantul Corpului 2 Armată. În perioada 1 august 1917 - 1 februarie 1918 a lucrat în funcția de șef de Stat Major la Corpul 4 Armată, iar apoi, până la 1 iulie 1918, la Statul Major al Armatei a 2-a Române. După această dată a lucrat la Comandamentul Militar General al Basarabiei.

Din anul 1919 a lucrat la Inspectoratul Tehnic al Învățământului Militar. Avansat general de brigadă, Ion Manolescu a lucrat în funcția de secretar general la Ministerul de Război.

În perioada 1923-1929 generalul Ion Manolescu a îndeplinit funcția de director al Societății „Mormintele Eroilor”, care fusese înființată în anul 1919 din inițiativa Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române și a

Ministerului de Război. Această societate va fi transformată, în anul 1927, în Societatea „Cultul Eroilor”, având următoarele scopuri: identificarea locurilor unde erau înhumați ostașii căzuți în luptele purtate în anii 1916-1921 și reînhumarea lor în cimitirele eroilor, ridicarea de monumente istorice pe locurile de desfășurare a bătăliilor și în localitățile urbane și rurale, educarea tinerilor în spiritul dragostei de patrie și al respectării tradițiilor de luptă și de muncă ale poporului român.

Generalul Manolescu a fost trecut în rezervă la data de 1 aprilie 1929. Pe timpul desfășurării serviciului în armată, a fost decorat cu mai multe ordine și medalii militare: ordinul „Coroana României”, cu spade, în grad de cavaler, ordinul „Coroana României”, cu spade, în grad de ofițer, ordinul „Steaua României”, în grad de ofițer, medalia jubiliară „Carol I”, medalia „Avântul Țării”, „Medalia jubiliară pentru 25 ani de serviciu”, medalia „Victoria”, medalia „Crucea Comemorativă 1916-1918”, cu barete, medalia „Răsplata Muncii pentru Învățământ”.

Generalul de brigadă Ion Manolescu a fost preocupat de timpuriu de psihologie și pedagogie, scriind frecvent articole în „Revista Infanteriei” și „România Militară”. A debutat, ca editorialist, în anul 1909, cu broșura „Cauza Cauzelor”, și a continuat cu „Studiu critic asupra nestatorniciei legilor militare”, „Armata în fața noului curent de cultură”, „Metodele Vechi, Metodele Noi și Armata”, „Noțiuni de psihologie și pedagogie cu aplicațiuni la educațiunea în armată”. Experiența din tranșee l-a ajutat să devină istoric al războiului. A debutat ca scriitor în anul 1912, cu descrierea războiului ruso-japonez din 1904-1905, în cartea care era, la data apariției, cea mai documentată lucrare pe această temă. Începând cu anul 1921 a publicat mai multe cărți de istorie: „Războiul din 1856”, „Războiul franco-german din 1870-1871”, „Războiul româno-ruso-turc din 1877” și „Războaiele principale în legătură cu Istoria Universală”. Anul 1924 a fost un an de succese și mai mari, publicând, în colaborare cu maiorul Găvănescu, un tratat în patru volume, „Războiul cel mare, 1914-1919”, precum și lucrarea „Operațiunile pe apă de pe toate teatrele de operațiuni navale din 1914-1919”.

Până la trecerea în neființă, în anul 1946, a publicat, în medie, câte o carte pe an. A scris despre ceilalți combatanți, dar din modestie nu și-a scris memoriile de război.

A.M.R. – Memorii Bătrâni, Dosar 26.

General de brigadă Gheorghe NICULESCU

Generalul de brigadă Gheorghe Niculescu a participat la ambele războaie mondiale, devenind primul erou în funcția de comandant de unitate, în luptele pentru eliberarea Basarabiei. S-a născut la 2 februarie 1894, în orașul Ploiești, fiind cel mai mic dintre cei trei copii ai familiei Grigore și Zamfira Niculescu. Din fragedă copilărie a manifestat dragoste de învățătură. În Ploiești a absolvit școala primară și Liceul „Sfinții Petru și Pavel”. După terminarea liceului, în anul 1913, tânărul s-a înscris la Școala Militară de Ofițeri Infanterie București, pe care a absolvit-o la 1 iulie 1916. În anul 1915 a făcut un stagiu la Regimentul 72 Infanterie Mizil. Comandantul regimentului, colonelul Nicolae Prassa, îl caracteriza: „*Elevul plutonier Gheorghe Niculescu este mic de statură, dar rezistent la eforturi fizice, prezentabil, inteligent, cu o memorie ascuțită, foarte studios și cu un spirit de observație de admirat*”.

Avansat sublocotenent, la 1 iulie 1916, a fost numit comandant de pluton în Regimentul 72 Infanterie Mizil și a participat la campaniile militare din anul 1916. Efectivele regimentului – care era subordonat Brigăzii 25 Infanterie din Buzău și Diviziei 13 Infanterie din Ploiești – s-au remarcat în luptele de pe Valea Oltului și, în special, la Nucet și Cornățel. Gheorghe Niculescu a luptat cu foarte mult curaj, reușind să captureze, împreună cu cei 15 subordonați, 45 de ostași inamici și două mitraliere. A fost rănit la Cornățel și apoi spitalizat, pentru vindecare, în spitalele din Curtea de Argeș, Ploiești și Târgu Neamț (după ocuparea Ploieștiului de către trupele germane, la 23 noiembrie 1916).

Avansat locotenent și decorat cu ordinul „Steaua României”, cu spade, cu panglică de virtute militară, în grad de cavaler, s-a prezentat la Hârlău, unde se afla cartiruit, pentru refacere și instruire, Regimentul 47/72 Infanterie (datorită marilor pierderi în oameni și tehnică de luptă, fostul

Regiment 47 Infanterie Ploiești fusese contopit cu Regimentul 72 Infanterie Mizil). Ofițerul, în calitate de comandant de companie din cadrul regimentului, s-a remarcat în luptele de la Nămolosa și, în mod deosebit, în subsectorul „Răzoare” (500 m vest Mărășești), și apoi la Muncelu (19-21 august 1917). Apoi a participat la luptele purtate în Basarabia pentru alungarea trupelor ucrainiene și rusești peste Nistru (1918-1920).

La 23 martie 1920 ofițerul a fost mutat în cadrul Regimentului 8 Vânători, iar la data de 1 aprilie 1920 a fost avansat la gradul de căpitan. Timp de un an a îndeplinit funcțiile de adjutant al regimentului, comandant al Companiei Mitraliere, șef al Biroului Contraintformații și șef al Serviciului de Aprovizionare al unității, fiind notat „foarte bine”.

Remarcat pentru calitățile sale de instructor, căpitanul Niculescu a fost numit, în anul 1921, ofițer instructor la Școala Militară de Subofițeri Infanterie Brașov, comandată de colonelul Ignătescu, care-l nota: „... un ofițer pasionat de cariera militară, cu mult tact în munca de instrucție și educație a elevilor”. Atunci a realizat lucrările de specialitate: „Lupta soldatului în cadrul grupe” și „Călăuza comandantului de pluton”.

În perioada 23 aprilie - 25 noiembrie 1922, căpitanul Gheorghe Nicolescu a comandat Batalionul 2 din Regimentul 32 Infanterie „Mircea”, împărțând cadrelor mai tinere din experiența sa. La sfârșitul lunii noiembrie ofițerul a fost transferat la Școala Militară de Ofițeri Rezervă nr. 1 din Ploiești, în care a lucrat până în anul 1930. Aici a îndeplinit funcțiile de comandant al Companiei 1-a Instrucție, profesor la catedra de pregătire militară generală și director de studii. În această perioadă scrie și alte lucrări de specialitate, cele mai apreciate fiind „Compania în aplicațiile tactice” și „Acțiunile de luptă ale companiei în război”. În notările de serviciu din acești ani se remarcă aprecierile comandanților școlii, coloneii Arghiropol și Călinescu: „Ofițer cu un intelect dezvoltat și cu o judecată clară, cultură generală și profesională dezvoltată, disciplinat și ordonat, eminent ofițer”.

Avansat la gradul de maior, în anul 1930, ofițerul a fost, timp de un an, în stagiul la Regimentul 7 Prahova și a fost apreciat la finele activității „foarte bine”, cu caracterizarea: „ofițerul dispune de o temeinică cultură generală și militară”. Revenind în anul 1931 la Școala de Ofițeri Rezervă nr. 1, a îndeplinit funcțiile de profesor (a predat cursul „Tactica Infanteriei”) și director de studii.

În anii 1932-1937 ofițerul a îndeplinit – în cadrul Regimentului 7 Infanterie Prahova și în Școala de Ofițeri Rezervă nr. 1 Ploiești – funcțiile de comandant Batalion Instrucție, șef al Biroului Mobilizare și funcția de profesor la catedra de specialitate. A condus personal aplicații cu trupe, fiind apreciat de către generalii aflați la comanda Diviziei 13 Infanterie și la Corpul 5 Armată: Ionescu, Rizeanu, Grigorescu și Popescu. Din notările de serviciu se desprind aprecierile: „... ofițer cu o foarte bună pregătire psihopedagogică, militară și cultură generală; a participat la toate aplicațiile practice, fiind un remarcabil profesor”.

Calitățile evidențiate de către șefii direcți l-au propulsat pe locotenent-colonel Gheorghe Niculescu (avansat la data de 24 ianuarie 1938) în cadrul Liceul Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu. „Timp de doi ani, ofițerul a fost un foarte bun profesor de Tactica Infanteriei și Artileriei și un neobosit ajutor al comandantului liceului”, arăta comandantul liceului, colonelul M. Iliescu.

Ținând seama de elogioasele aprecieri făcute de către șefii direcți, Gheorghe Nicolescu a fost avansat la gradul de colonel, la data de 10 mai 1941, și numit la comanda Regimentului 12 Dorobanți „Cantemir” Bârlad. În ziua de 21 iunie 1941 comandanții de unități, batalioane și companii din sectorul Oancea - Rogojeni, subordonați Diviziei 21 Infanterie, au fost convocați la sediul Diviziei 21 Infanterie, unde li s-a comunicat ordinul de începere a războiului, în noaptea de 21/22 iunie 1941. Toți comandanții au primit ordin să-și pregătească ostașii pentru acțiunea de eliberare a pământului românesc aflat între Prut și Nistru și răpit în mod samavolnic prin ultimatumul dat de Rusia sovietică la data de 26 iunie 1940. Înapoiindu-se la unități și subunități, ofițerii și-au pregătit sufletește ostașii pentru a duce la bun sfârșit misiunea primită. La ora 24⁰⁰ ostașii au ascultat la radio ordinul mareșalului Ion Antonescu: „Ostași! Războiul a început. Vă ordon: Treceți Prutul!” Colonelul Niculescu a plecat la luptă cu îndemnul să-și ducă regimentul la victorie. Până la data de 4 iulie 1941 efectivele Regimentului 12 Dorobanți „Cantemir” au rămas în apărare, iar la data de 5 iulie 1941 s-au deplasat la Fălciu, zonă în care Divizia de Gardă realizase un cap de pod peste Prut, la nord de satul Țiganca. În noaptea de 7/8 iulie efectivele Diviziei 21 Infanterie, din care făcea parte și Regimentul 12 Dorobanți „Cantemir” Bârlad, au traversat Prutul. În timpul luptelor din ziua de 8 iulie pierderile regimentului au fost mari, dar incomparabile cu

cele ale zilei următoare, când s-au înregistrat foarte mari pierderi în oameni și tehnică de luptă. În aceeași zi, pe 9 iulie, la ora 9¹⁰, a fost rănit mortal comandantul Regimentului 12 „Cantemir”, colonelul Gheorghe Niculescu, care se afla în fruntea Batalionului nr. 2 pentru a cucerii cota 228, de pe Dealul Țiganca. În cele două zile de lupte Regimentul 12 Dorobanți „Cantemir” a pierdut 35% din efective, printre ei numărându-se comandantul unității și comandantii de companie: căpitanii Ioan Voicu și Petru Marin și locotenenții Gheorghe Rizea și Ioan Lazăr.

Luptele de la Țiganca s-au încheiat la data de 13 iulie. Ca o recunoaștere a meritelor cadrelor din acest regiment, colonelul Gheorghe Niculescu și căpitanul Ioan Voicu au fost decorați, post-mortem, cu ordinul „Mihai Viteazul”. De asemenea, Gheorghe Niculescu a fost avansat, post-mortem, la gradul de general de brigadă. Acesta a fost înmormântat la Țiganca și apoi exhumat și adus la cimitirul Viișoara din Ploiești. Numele său este trecut pe fațada Capelei din Cimitirul Viișoara.

În Muzeul Colegiului Militar „Dimitrie Cantemir” din Breaza s-a amenajat o vitrină în care sunt expuse o placă funerară și câteva dintre obiectele care au aparținut generalului de brigadă Gheorghe Niculescu. Acestea au fost dăruite de către fiul eroului căzut la Țiganca, colonelul în rezervă Grigore Niculescu, care povestește că în iulie 1941 efectua un stagiul practic la o unitate militară din Văleni de Munte și a aflat de decesul tatălui său de la radio.

Generalul de brigadă Gheorghe Niculescu a fost căsătorit cu Constantina Georgescu, cu care a avut trei băieți: Grigore (născut în anul 1921, colonel inginer în retragere), Gheorghe (născut în anul 1929) și Constantin (născut în anul 1934).

În decursul carierei militare, ofițerul a fost decorat cu mai multe ordine și medalii militare: ordinul „Steaua României”, ordinul „Coroana României”, ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, medalia „Victoria”, medalia „Răsplata Muncii în Învățământ” (1931), „Medalia Comemorativă 1916-1919”, medalia „Semnul Onorific” pentru 25 ani serviți în armată.

A.M.R. – Memorii Bătrâni, Dosar 19.

General de brigadă Eugen ONOFREI

Originar de pe meleagurile Fălticeniilor, care au dat o pleiadă de scriitori (Nicu Gane, Ionel Teodorian, C. Gane), artiști (Grigore Vasiliu Birlic, Joule Cazaban), dar și generali (Mircea Mocanu, Traian Dafinescu, Gheorghe Lavric, Constantin Onișor, Toader Năstase), Eugen Onofrei s-a născut la data 11 aprilie 1920, în localitatea Manolea, comuna Videști, județul Suceava. Părinții săi, învățătorii Constantin și Maria, s-au aplecat cu mare grijă asupra creșterii și educării celor doi fii, Eugen și Tiberiu (fost asistent la Facultatea de Medicină din Iași și apoi medic, șef de secție anatomo-patologică, la Spitalul Județean din Bacău). Învățătorul Constantin Onofrei, sublocotenent în rezervă, a fost mobilizat în cadrul Regimentului 16 Dorobanți Fălticeni și a participat la luptele din toamna anului 1916, în zona Vatra Dornei, și apoi, în vara anului 1917, la Oituz. A fost avansat la gradul de maior în rezervă și, în anul 1934, s-a mutat împreună cu familia în orașul Fălticeni.

Eugen Onofrei a urmat cursurile școlii primare în satul Manolea, iar cursul inferior la Liceul „Nicu Gane” din Fălticeni, unde a absolvit, cu examen de capacitate, în anul 1936. Cursul superior l-a urmat la Liceul Internat „Costache Negruzzi” din Iași, obținând diploma de bacalaureat în iunie 1939. În această perioadă și-a făurit amintiri deosebit de plăcute despre profesorul de matematică, Răianu, profesorul de franceză, Popa, profesorul de latină, Scriban, și fostul său coleg de liceu, Radu Beligan.

După absolvirea liceului Eugen Onofrei a susținut examenul de admitere la Școala Militară de Ofițeri, Secția Apărare Contra Aeronavelor, și a fost admis al doilea. De la data de 1 septembrie 1940 a început cursurile de pregătire generală de infanterie, apoi cursurile de specialitate legate de cunoașterea armamentului de apărare antiaeriană și a avioanelor din dotare.

În anul doi de școală a fost trimis la unitățile militare aflate în campaniile militare. Elevul Eugen Onofrei a fost repartizat, împreună cu alți colegi, la aerodromul din Buzău, unde erau amplasate două baterii de artilerie antiaeriană și o escadrilă de avioane IAR-80. Împreună cu ceilalți colegi a participat la apărarea orașului Buzău împotriva bombardamentelor inamice. Încheind practica, în cursul lunii septembrie 1941, s-a înapoiat la București unde a continuat procesul de învățământ.

La data de 10 mai 1942 Eugen Onofrei a fost înaintat la gradul de sublocotenent și numit în funcția de comandant de pluton la Bateria 210 Mitraliere Grele, cu dispozitivul de apărare la trecerile peste cursurile de apă Nistru (Tighina - Tiraspol) și Bugul de Sud (Nicolaev).

După întoarcerea armelor împotriva trupelor germane, subunitatea din care făcea parte sublocotenentul Eugen Onofrei s-a retras pe itinerariul Tulcea - Ileana - București - Pitești - Arad, având mai multe ciocniri cu subunitățile germane. Partea activă a Regimentului 2 Artilerie Antiaeriană, din care făcea parte subunitatea de mitraliere, se afla la Arad, cu divizioanele dispuse la Caransebeș, Timișoara și Arad.

După reorganizarea regimentului, sublocotenentul Eugen Onofrei a fost mutat în statul major al unității, partea operativă. Înaintând pe direcția Budapesta și Brno, regimentul a contribuit la eliberarea teritoriilor Ungariei și Cehoslovaciei. Regimentul 2 Artilerie Antiaeriană s-a înapoiat în țară în luna august 1945, fixându-i-se garnizoana în orașul Roman. Imediat au fost luate măsurile necesare pentru refacere, reorganizare și intrarea în capacitate normală de luptă.

În anul 1950 tânărul locotenent a urmat cursul de specializare în armă, curs pe care l-a absolvit cu calificativul „foarte bine“.

În perioada 1950-1952, a fost cursant la Academia Militară, unde a obținut rezultate foarte bune. Drept urmare a fost numit șef de Stat Major la Divizia 6 Apărare Antiaeriană din Dobrogea, care avea baterii de artilerie antiaeriană dispuse în Mangalia, Fetești și Constanța.

La data de 9 mai 1954, maiorul Eugen Onofrei a fost numit șef de Stat Major la Corpul 81 Apărare Antiaeriană din București. După 2 ani, a fost avansat locotenent-colonel și numit la comanda Corpului 81.

Printr-o muncă asiduă a reușit, până în anul 1961, să soluționeze problemele stringente referitoare la înzestrarea cu baterii de 130 mm și cu

stații de radiolocație pentru descoperirea țintelor aeriene și asigurarea tragerilor precise.

Avansat colonel, în anul 1958, și general-maior, în 1961, ofițerul reușește să-și formeze o solidă cultură militară, generală și de specialitate, care l-a ajutat să-și îndeplinească foarte bine atribuțiile funcționale. Toate acestea, coroborate cu deosebita perseverență și consecvență în muncă, i-au convins pe șefii direcții să-l numească, în anul 1961, comandant al Comandamentului Diviziei 16 Artilerie Antiaeriană a Teritoriului (nou înființat), dislocat în garnizoana Ploiești. La acea dată comandamentul avea în subordine: trei regimente de aviație, două baze aeriene, două regimente rachete antiaeriene, opt regimente artilerie antiaeriană, un regiment radiotehnic, un divizion de artilerie antiaeriană, un batalion radiotehnic, subunități de transmisiuni, geniu și chimie militară. Zona de responsabilitate a diviziei cuprindea zonele de operații de est, sud-est, precum și 60 % din zona de operații de sud. A condus marea unitate cu maximă competență, până în anul 1968, când a transmis-o generalului Constantin Drăghici, cu care a colaborat timp de 7 ani.

Mutat, la data de 30 ianuarie 1968, la Comandamentul Apărării Antiaeriene, Direcția Operații, generalul Eugen Onofrei a muncit cu dăruire pentru organizarea și desfășurarea aplicațiilor operativ-strategice, interne și în cooperare cu vecinii, până la 15 august 1977, când a fost trecut la pensie, la cererea sa, ca urmare a deteriorării stării de sănătate.

Generalul de brigadă Eugen Onofrei a încetat din viață în anul 2003. Colegii de generație, foștii subordonați i-au scos în evidență trăsăturile care l-au caracterizat pe generalul Eugen Onofrei: meticolos, priceput stat-majorist și comandant, cu foarte mult tact în relațiile cu subordonații.

În bogata sa activitate militară generalul Eugen Onofrei a fost decorat cu numeroase ordine și medalii militare: ordinul „Steaua Republicii Populare Române“, clasele a IV-a și a V-a, ordinul „23 August“, clasa a V-a, ordinul „Apărarea Patriei“, clasa a II-a, ordinul „Meritul Militar“, clasele I-a, a II-a și a III-a, medalia „Meritul Militar“ clasele I-a, a II-a și a III-a, medalia „Crucea Comemorativă a celui de-al doilea război mondial 1941-1945“, medalia „Eliberarea de sub jugul fascist“, medalia rusească „Victoria“ și medalia „A 20-a aniversare a Cehoslovaciei“.

General de brigadă David POPESCU

David Popescu s-a născut la data de 25 mai 1886 în localitatea Comarnic, județul Prahova. Părinții săi, Iulian (preot) și Maria (casnică), au reușit să-i dea o educație deosebită fiului lor, care i-a răsplătit prin reușitele din cariera sa militară de excepție.

După absolvirea școlii primare, în orașul Comarnic, și a Liceului „Sfinții Petru și Pavel” din Ploiești, David Popescu s-a înscris voluntar pentru satisfacerea stagiului militar, la data de 1 noiembrie 1905. A fost repartizat în cadrul Regimentului 2 Geniu București. După 6 luni a fost vărsat la Regimentul IV „Ilfov” nr. 21 și, la 16 aprilie 1906, a fost avansat la gradul de caporal, iar la 10 octombrie, sergent. În continuare a urmat cursurile Școlii Militare de Ofițeri Infanterie și Cavalerie, pe care a absolvit-o la data de 1 iulie 1908, cu gradul de sublocotenent. A fost repartizat la Regimentul „Vasile Lupu” nr. 36 din Constanța, în funcția de comandant de pluton. În anul 1909 comandantul unității, colonelul Anastasiade, nota: *„sublocotenentul David Popescu are un fizic foarte plăcut, o ținută ireproșabilă, judecată sănătoasă, manifestă mult bun simț, spirit de ordine și disciplină”*.

În anul 1910 ofițerul a fost urmat cursurile Școlii Speciale a Infanteriei, reușind să se claseze al șaselea din cei 203 ofițeri elevi. La absolvire, în anul 1911, cu gradul de sublocotenent, comandantul școlii îl nota: *„ofițerul are frumoase aptitudini fizice, este inteligent, judecă prea bine, o bună cultură generală, studiază din proprie inițiativă probleme de instrucție, pedagogie și psihologie”*.

Numit, în anul 1912, comandant de pluton elevi la Liceul Militar Mânăstirea Dealu, la scurt timp după avansarea la gradul de căpitan, comandantul liceului, maiorul Marcel Olteanu încheia notarea de serviciu astfel: *„ofițer cult, inteligent și foarte cinstit, foarte distins, cu deosebite calități pedagogice”*.

În campania militară desfășurată în Bulgaria, în anul 1913, ofițerul a participat alături de trupele Regimentului 7 Vânători. În anul 1914, căpitanul David Popescu a comandat Campania a 5-a din Batalionul 3 Vânători Ploiești, *„ocupându-se cu multă răspundere de hrănirea,*

echiparea întregii unități și instruirea subordonaților săi”, după cum îl nota locotenentul-colonel Prassa.

Din luna ianuarie 1915 și până la 1 august 1916 ofițerul a comandat, cu multă pricepere, un pluton de elevi din Școala Militară Ofițeri Infanterie. Comandantul școlii, locotenentul-colonel Sturdza, îl nota astfel: *„este un ofițer foarte bun și la fel de bun pedagog”*.

Transformarea Brigăzii 6 Mixte în Regimentul 40 Infanterie, la începutul lunii august 1916, a însemnat pentru căpitanul David Popescu participarea la luptele din Dobrogea, în fruntea plutonului 1 din Batalionul 2, iar de la data de 10 septembrie în fruntea întregului Batalion 2. În această ultimă acțiune a fost rănit grav la omoplatul drept. Refăcut în spitalul din Iași a fost avansat la gradul de maior, la data de 1 aprilie 1917, și a fost numit comandant de Companie Elevi și lector de tactică în Școala Ofițeri Infanterie, transferată la Botoșani, la 21 septembrie 1916. Colonelul Stănescu, comandantul școlii, îl nota astfel: *„ofițer cu o cultură generală și militară foarte bună, blând însă și energic când este necesar”*.

În perioada 1 noiembrie 1917 - 1 aprilie 1918 ofițerul a fost numit comandantul Batalionului Elevi și lector pentru Instrucția tactică a Infanteriei. De la data de 1 aprilie 1918, *„distinsul pedagog”*, cum îl aprecia generalul Olteanu, a comandat Regimentul de Voluntari transilvăneni „Avram Iancu”, fiind admirat de ostași și camarazi.

La sfârșitul anului 1918 ofițerul a fost mutat la Cartierul Regal, Biroul Decorațiilor. Colonelul Stârcea, șeful Biroului Decorațiilor, și generalul Râmniceanu, șeful Cartierului Regal, îl notau: *„ofițerul este inteligent, cu cultură generală și militară foarte bună”*.

Fiind admis primul pentru cursuri în străinătate, ofițerul a urmat cursurile Școlii Superioare de Război Torino, Italia, în anii 1921 și 1922, și a încheiat activitatea cu aprecieri la superlativ din partea ministrului de Război, Lahovari: *„ofițer eminent sub toate aspectele”*. Comandantul Școlii Superioare de Război din Italia, generalul de divizie Liuzzi Guydo, îl nota astfel: *„mai presus de toate, el este un soldat și un om, în sensul cel mai clar al acestor cuvinte”*.

Înapoiat din Italia, David Popescu a lucrat la Biroul II din Secția a IV-a a Marelui Stat Major. Șeful Secției, colonelul Liuteș aprecia că *„ofițerul devine un foarte bun stat-majorist”*.

La sfârșitul anului 1923 ofițerul a fost numit profesor de tactică Generală la Școala Superioară de Război, instituția care l-a adoptat pentru multă vreme, fiind notat de către comandantul Școlii Superioare de Război,

generalul Samsonovici, și supranotat de șeful Marelui Stat Major, generalul Lupescu: „*maiorul David Popescu are caracter de bronz, este icoana vie a adevăratului ostaș. Este foarte bun ofițer de trupă și de stat major*”. În anul 1925 a fost profesor de tactică Generală și a realizat lucrarea „Războiul în munți”, apreciată foarte bine de generalul Samsonovici.

În anul 1925 a fost avansat locotenent-colonel. Anul 1926 a fost și mai plin de satisfacții. Fiind inspector de studii la anul I și profesor de tactică Generală și Stat Major a condus călătoria de studii în Transilvania și a făcut parte din comisia pentru redactarea lucrărilor de stat major, precum și din comisia pentru admiterea în Școala Superioară de Război.

„*Locotenentul-colonel David Popescu este unul dintre cei mai buni profesori din Școala Superioară de Război*”, îl nota directorul acestei instituții, generalul T. Dumitrescu. Șeful Marelui Stat Major, generalul Samsonovici, îl supra-nota astfel: „*ofițerul se distinge prin claritate și metodă în învățământ; lucrările sale sunt model pentru statele majore*”.

În anul 1927 ofițerul a fost profesor la Școala Superioară de Război, unde a predat tactică Generală la anul II și a condus călătoria în Basarabia, fiind apreciat ca „*un ofițer de elită a Ș.S.R.*”, după cum consemna șeful Marelui Stat Major, generalul Samsonovici. Distins profesor de tactică Generală și Stat Major la anul II și la stagiarii de la Marele Stat Major, ofițerul a finalizat, în anul 1928, împreună cu generalul Sichitiu, volumul 1 al lucrării „Corpul de Armată”, și „*a dovedit că poate comanda foarte bine un regiment de infanterie*” (aprecieri înscrise de colonelul Ion Antonescu, directorul Ș.S.R.).

În perioada 1 octombrie 1928 - 1 octombrie 1930 ofițerul a fost atașatul militar al României la Roma, transmițând la Marele Stat Major al Armatei Române cele mai pertinente informații despre evoluția fenomenului militar italian în contextul european. Șeful Marelui Stat Major, generalul Samsonovici, l-a apreciat ca „*o figură reprezentativă a Armatei Române, care a făcut permanent o impresie foarte bună în cercurile militare din Italia*”.

Înapoiat în țară, locotenentul-colonel David Popescu a fost încadrat la Marele Stat Major, Secția II Informații, și avansat la gradul de colonel. A fost numit la comanda Regimentului 38 Infanterie Brăila, la data de 17 februarie 1931. În ziua de 1 octombrie 1931 a preluat comanda Regimentului 1 Vânători „Principele Ferdinand”, unitate mutată de la Făgăraș la Pitești, în cazarma fostului Regiment 28 Infanterie. Colonelul Popescu a muncit cu multă dăruire și responsabilitate pentru a repara

cazarma, care se afla într-o stare avansată de degradare. A fost notat de comandantul Diviziei 4 Infanterie, generalul Lizeanu, astfel: „*colonelul Popescu este eminent comandant de regiment din toate punctele de vedere*”, iar „*prin mutarea sa la Școala Superioară de Război, lasă un imens gol în regiment, resimțit de șefi și subalterni*” (1933).

În anul 1934 colonelul Popescu a funcționat la Școala Superioară de Război, în calitate de director de studii și director al cursului „Tactică Generală și Stat Major”, anul II. Împreună cu generalul Sichitiu a finalizat volumul 2 al lucrării „Corpul de Armată în bătaie”. L-a ajutat pe comandantul Grupării de Armate Est la manevrele regale, fiind notat de către directorul Ș.S.R., generalul C. Amza, și șeful Marelui Stat Major, generalul I. Antonescu. Colonelul Popescu a fost director de studii în Ș.S.R. și subșeful Marelui Stat Major la manevrele regale și a fost notat „foarte bine” de către generalul de divizie Manu, inspector general de armată. În anul 1936, ofițerul a fost director de studii, a participat la manevrele regale, în componența Marelui Stat Major, și a urmat cursul pentru generali de brigadă. Era notat de șeful Marelui Stat Major, generalul Sichitiu, astfel: „*ofițer eminent din toate punctele de vedere*”.

Perioada 1 noiembrie 1937 - 27 februarie 1939 colonelul David Popescu a fost comandant la Brigada Vânători de Gardă, unde s-a ocupat de asigurarea materială și instruirea efectivelor în zona probabilelor acțiuni de luptă (viitoare).

Avansat general de brigadă, la data de 31 martie 1938, David Popescu a fost numit, de la data de 27 februarie 1939, subșef la Marele Stat Major, în momentul când la orizont se profilau norii negri ce prevesteau evenimentele grave de ordin politico-militar din toamna anului 1939, declanșarea celui de al doilea război mondial.

Generalul David Popescu a fost căsătorit cu Margareta Ursache. În frumoasa sa carieră militară a fost decorat cu numeroase ordine și medalii militare: ordinul „Coroana României”, în grad de cavaler (1928), ordinul „Coroana Italiei”, în grad de ofițer, ordinul „Coroana Italiei”, în grad de cavaler, ordinul englez „Serviciul Distins”, ordinul „Steaua României”, în grad de ofițer, medalia italiană „Sfântul Mauriciu”, în grad de comandor, medalia „Avântul Țării”, medalia „Victoria”, medalia „Semnul Onorific” pentru 25 ani de activitate.

A.M.R. – Memorii Bătrâni, Dosar 33.

General de brigadă Caton SORESCU

Caton Sorescu s-a născut la Ploiești, la data de 23 decembrie 1893. Părinții săi, George și Diamanta, i-au asigurat fiului lor o copilărie frumoasă și condițiile materiale necesare absolvirii școlii primare și liceului „Sfinții Petru și Pavel” din Ploiești.

După absolvirea liceului, Caton Sorescu a urmat cursurile Școlii Militare de Ofițeri de Infanterie din București, pe care a absolvit-o, la 23 iunie 1913, cu rezultate bune, fiind avansat la gradul de sublocotenent și repartizat la Regimentul 1 Mehedinți nr. 17 din Drobeta Turnu Severin, în funcția de comandant de pluton.

A participat la campania militară din Bulgaria, din anul 1913, remarcându-se *„prin inteligență, sânge rece în conducerea plutonului”*, după cum îl nota comandantul unității, colonelul Mihăescu.

Absolvind Școala de Aplicație a Infanteriei și Școala de Tragere a Infanteriei de la Slobozia, ofițerul s-a clasat pe locul I în unitate cu plutonul său, în anii 1914-1915 fiind notat „bine” de către colonelul Mihăescu. După avansarea la gradul de locotenent, la data de 1 iulie 1916, și intrarea României în război, ofițerul a preluat comanda Companiei Cicliști și a 30 de militari din Batalionul 1, rezistând pe pozițiile de la Fântânele până la data de 12 octombrie 1916, ora 12⁰⁰, când, înconjurat de două batalioane inamice, a fost atacat și luat prizonier, împreună cu puținii oameni care îi mai rămăseseră.

Înapoiat din prizonierat, din Germania, la 6 iulie 1918, ofițerul a fost avansat, la 1 septembrie 1917, la gradul de căpitan și a fost numit comandant de companie în Regimentul 1 Mehedinți (care-l adoptase în anul 1913), fiind apreciat „foarte bine”, la sfârșitul anului 1918, de către colonelul Iustinian, comandantul unității.

În semestrul I al anului 1919 căpitanul Sorescu a condus Comanda Militară a Șantierului Naval Turnu Severin și Atelierele Căilor Ferate din

localitate, întrunind cele mai bune aprecieri din partea comandantului Regimentului 1 Mehedinți, colonelul Aleman.

De la 1 iulie 1919 a participat la campania militară din Ungaria, remarcându-se prin curaj și dârzenie în luptele desfășurate pe Tisa, în perioada 23-25 iulie, în fruntea companiei 10 din Regimentul 1 Mehedinți. În anii 1921 și 1922 a comandat Compania 10 și Batalionul 3. În septembrie 1922 a reușit la examenele pentru gradul de maior, iar la 24 noiembrie 1923 a fost avansat la gradul de maior. După avansare, ofițerul a fost numit în funcția de șef Birou Instrucție la Regimentul 1 Mehedinți, pe care l-a condus „foarte bine” până în anul 1927, când a fost mutat la Brigada 1 Infanterie, în funcția de șef al Biroului adjutantură. Aici s-a distins prin *„întocmirea unor lucrări clare pentru desfășurarea aplicațiilor tactice; să i se încredințeze comanda unui batalion de infanterie”*. Aceasta era notarea generalului Oprescu, comandantul Brigăzii 1 Infanterie. În anul 1928 a îndeplinit funcția de ajutor al comandantului în pregătirea și desfășurarea aplicației cu Brigada 1-a, fapt evidențiat de comandantul Brigăzii 1 Infanterie, generalul Bucică.

Eforturile depuse de maiorul Caton Sorescu, între 1929-1932, sunt prezentate cu multă exactitate, în notările de serviciu, de către generalii Bucică, Constantinescu și Graf: *„Ofițerul s-a remarcat prin studiul bătăliilor poporului român din vara anului 1917 și prezentarea concluziilor de ordin pozitiv la ședințele de pregătire a cadrelor militare. A condus și Cercul Militar al subofițerilor. A întocmit documente clare pentru instruirea trupe și a cadrelor militare. Este un ofițer capabil să facă față unor eforturi îndelungate”*.

Avansat la gradul de locotenent-colonel, în anul 1933, ofițerul a fost mutat la Regimentul 95 Infanterie, în funcția de comandant al Batalionul 3 Infanterie, fiind notat „foarte bine” de comandantul Brigăzii 19 Infanterie, generalul Purcaru. În anul 1935 a comandat Batalionul 1 Instrucție, *„acordând o mare atenție administrării și instruirii cadrelor și ostașilor din subordine”*, după cum aprecia generalul Petrovicescu, comandantul Diviziei 19 Infanterie. Numit ajutor al comandantului de unitate, în anul 1936, locotenent-colonel Caton Sorescu *„a muncit lăudabil, probând cele mai frumoase calități ostășești și o solidă pregătire profesională”*, așa cum îl nota generalul Purcaru, comandantul Brigăzii 11 Infanterie și comandantul Diviziei 19 Infanterie, generalul Petrovicescu.

De la 1 octombrie 1936 locotenent-colonel Sorescu a fost numit comandantul Centrului de Instrucție Jandarmi Odorheiu Secuiesc, pe care

l-a condus „bine”, până la 1 aprilie 1937, după cum aprecia inspectorul general al Jandarmeriei, generalul Pârâianu. În decembrie 1937 ofițerul a fost numit comandant al Batalionului de Moți „Abrud”, care făcea parte din Grupul 3 Vânători de Munte. În anul 1938 comandantul Brigăzii 3 Vânători de Munte, generalul Savu, îl nota: „*Caton Sorescu este un ofițer foarte bun, căruia îi prevăd un viitor frumos. Avansat la gradul de colonel ofițerul s-a distins în pregătirea și desfășurarea aplicației de la Câmpeni, comandând Grupul de Vânători de Munte*”. Numit la comanda Regimentului 8 Vânători (Infanterie), în luna aprilie a anului 1939, colonelul Caton Sorescu s-a ocupat de administrarea și instrucția regimentului. Comandantul Diviziei 8 Infanterie, generalul Dimitriu, îl aprecia în notarea de serviciu: „*colonelul Sorescu poate comanda pe câmpul de luptă un detașament mixt sau o brigadă de infanterie*”.

Participând la luptele pentru eliberarea Basarabiei și la operațiunea militară Odessa, colonelul Caton Sorescu a fost foarte grav rănit, în ziua de 6 septembrie 1941, în acțiunile militare desfășurate la cota 80 „Freudenthal”. A încetat din viață în Spitalul Militar din Iași și a fost înmormântat în Cimitirul Catolic din Turnu Severin.

Pentru curajul și înaltul spirit de sacrificiu probat în luptele de la cota 80 „Freudenthal” a fost avansat, post-mortem, la gradul de general de brigadă în rezervă și decorat cu ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a.

În decursul carierei militare generalul Caton Sorescu a mai fost decorat cu următoarele ordine și medalii militare: ordinul „Steaua României”, ordinul „Coroana României”, în grad de ofițer, ordinul german „Crucea de Fier”, medalia „Avântul Țării”, medalia „Crucea Comemorativă”, medalia „Victoria”.

A.M.R. – Memorii Bătrâni, Dosar 51.

General de brigadă Ion STOICA

Ion Stoica s-a născut la 15 martie 1915 în frumoasa localitate Provița de Jos, județul Prahova. A absolvit școala primară în localitatea natală, Liceul Militar din Târgu Mureș și Mănăstirea Dealu, Școala Militară de Ofițeri Artilerie în Timișoara (1937), cursul de perfecționare din București (1941) și Facultatea de ingineri topometri.

Și-a început cariera militară cu gradul de sublocotenent, la 1 iulie 1937. A fost trecut în rezervă în anul 1946, în garnizoana Botoșani și s-a stabilit în garnizoana Câmpina. Aici a fost avansat la gradul de maior în rezervă (25.10.1965), locotenent-colonel în rezervă (17.10.1994), colonel în rezervă (17.04.2000) și general de brigadă în rezervă (08.11.2002). În cursul carierei militare a îndeplinit funcțiile de comandant Secție Artilerie, în perioada 1937-1941, în Regimentul 30 Artilerie Chișinău și comandant de Baterie Artilerie, în Regimentul 30 Artilerie. A participat la campaniile militare din est, de la Țiganca (pe Prut) și până la Dalnic (zona Odessa), în perioada 22 iunie – 16 octombrie 1941, dar și la cele din vest, până în Cehoslovacia (septembrie 1944 - mai 1945), fiind rănit ușor la plămânul drept, la 13 martie 1945.

În timpul activității desfășurate în armată și rezervă a fost decorat de mai multe ori: ordinul „Coroana României în grad de cavaler”, ordinul „Steaua României”, clasa a V-a, ordinul „Apărarea Patriei”, clasa a III-a, ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”, medalia „Victoria” (U.R.S.S.), medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial 1941-1945”.

Generalul Ion Stoica a fost căsătorit și a avut o fiică. După trecerea în rezervă a lucrat în calitate de inginer proiectant în industria petrolului, până în anul 1976, când a ieșit la pensie.

Membrii Asociației Naționale a Veteranilor de Război, filiala Câmpina și cadrele militare în rezervă și în retragere din cadrul subfilialei Câmpina a Organizației Județene Prahova a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageri, l-au vizitat de mai multe ori la domiciliu, întrucât era bolnav. Ultima vizită s-a petrecut în ziua de 27 iunie 2003.

Iată pe scurt impresiile nonagenarului cavalier al ordinului „Mihai Viteazul”: *„Dragi camarazi, prin grija U.N.C.M.R.R., respectiv subfilialei Câmpina din Organizația Județeană Prahova, am fost onorat în ziua de 27 iunie 2003, Ziua Drapelului, de o delegație de cadre militare active și în rezervă, precum și reprezentanți ai organelor locale, oferindu-mi o adevărată sărbătoare ce m-a umplut de lacrimi și totodată de bucurie. De lacrimi, pentru că mi-am adus aminte câți camarazi tineri, în floarea vârstei, au murit lângă mine, de la Țiganca până la Dalnik și apoi până în Cehoslovacia. De bucurie, pentru că în curtea casei mele s-au adunat atâția oameni veniți să mă salute și să asculte faptele mele de arme. În prezența unor camarazi, veterani de război, cadre militare în rezervă și retrageri, ofițeri și soldați de la Centrul de Perfecționare Transmisiuni al M.A.I., a comandantului garnizoanei, colonelul Raul Georgescu, a profesorului Radu Constantin de la Asociația Națională „Cultul Eroilor” și a unor consilieri locali, colonelul în rezervă Marian Dulă a prezentat câteva date din viața de militar și din cea civilă. Colonelul în retragere Neculai Juncu a dat citire Decretului M.S. Mihai I, de conferire a ordinului militar „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, cu spade. Cadrele militare în rezervă și în retragere mi-au dăruit o ținută de general cu care m-am îmbrăcat la ceremonie, Mantia de Cavalier al Ordinului „Mihai Viteazul” și drapelul României. Primarul Gheorghe Tudor mi-a oferit un ajutor în alimente, din partea primăriei și a consilierilor locali. Comandantul garnizoanei a adus o șampanie „Panciu”, pentru a „uda” gradul acordat. Au fost de față televiziunea și presa locală. Niciodată nu am fost înconjurat cu atâta dragoste și bunăvoință, iar gestul ofițerilor mi-a umplut inima de fericire și doresc pe această cale să le mulțumesc din suflet. Cu salutări camaradești, general de brigadă, Ion M. Stoica”.*

Generalul Ion Stoica a decedat la data de 3 iulie 2003, fiind înmormântat, cu onoruri militare și civile, în ziua de 5 iulie 2003, la Cimitirul Eroilor din Câmpina.

A.M.R. – D.C.I., vol. 2, Dosar 11238.

General de brigadă Constantin TRESTIOREANU

Veteran al celui de al doilea război balcanic, din anul 1913, al primului și al celui de-al doilea război mondial, generalul Constantin Trestioreanu a fost o remarcabilă personalitate a artileriei române.

S-a născut la data de 18 iulie 1891 în localitatea Trestioara, județul Buzău, într-o familie de harnici lucrători ai pământului. Părinții săi, Toma și Alexandrina, i-au asigurat condițiile materiale necesare desfășurării studiilor primare, în localitatea natală, și 7 clase de liceu, în orașul Buzău.

După absolvirea liceului (1909) s-a înscris la Școala Militară de Ofițeri Artilerie, Geniu și Marină din București, la 1 septembrie 1909. A terminat studiile al 3-lea din 42 elevi, la data de 1 iulie 1911, fiind avansat la gradul de sublocotenent și numit șef Secție Artilerie în Regimentul 10 Artilerie. În notarea de serviciu din 1911, comandantului unității aprecia următoarele: *„Ofițerul este sănătos și rezistent, cu o înfățișare plăcută; pune suflet în instruirea tinerilor din secția pe care o comandă; la manevre și exerciții a îndeplinit bine misiunea de ofițer de legătură; este modest și disciplinat în toate împrejurările.”*

La data de 1 august 1911 a fost mutat la Regimentul 16 Artilerie Focșani, în funcția de șef de secție, unde a întrunit bune aprecieri din partea comandanților săi. În perioada 1 aprilie 1912 – 1 august 1914 sublocotenentul Constantin Trestioreanu a urmat cursurile Școlii de Aplicație Artilerie și a obținut rezultate „foarte bune”.

Revenit la Regimentul 16 Artilerie, în funcția de adjutant al regimentului, a fost avansat locotenent, la data de 1 noiembrie 1914. În anul 1915 colonelul Gorgos, comandantul unității, îl nota astfel: *„Ofițerul este sănătos, rezistent la eforturi fizice și intelectuale prelungite; pune mare suflet în instruirea ostașilor.”*

Mobilizat, la 15 august 1916, ofițerul a participat la războiul pentru întregirea neamului românesc. A fost numit comandantul Bateriei 6 din Regimentul 11 Artilerie, remarcându-se în luptele de la Perșani. În anul 1917 a fost avansat la gradul de căpitan, la 1 aprilie, și s-a distins în luptele de la Pralea, Mărășești și Soveja, notarea de serviciu fiind semnată de generalul Arghirescu, comandantul Diviziei 6 Infanterie. În anul 1918 a urmat cursurile Școlii de Trageri Artilerie Chișinău, clasându-se printre primii ofițeri cursanți. În anul 1919 a îndeplinit funcția de comandant al Divizionului 1 din Regimentul 11 Artilerie. La 1 noiembrie 1919 a fost trimis la Școala de Trageri Artilerie Oradea.

Avansat la gradul de maior, la data de 1 aprilie 1920, Constantin Trestioreanu s-a înscris la Școala Superioară Război din București, pe care a absolvit-o cu rezultate „foarte bune”, așa cum rezultă din notarea locotenentului-colonel Ștefan Ionescu, directorul de studii. După absolvirea școlii, în 1923, a desfășurat stagiul la Statul Major din Comandamentul Diviziei 4 Infanterie. A fost atestat ofițer de stat major și notat „foarte bine” de generalul Leventi. În anul 1924 a desfășurat stagiul la Statul Major Regal, întrunind aprecieri „foarte bune” din partea șefilor direcții. În anul 1925 a îndeplinit „foarte bine” funcția de șef de Stat Major la Divizia 4 Infanterie, notarea fiindu-i semnată de colonelul Bolintineanu.

În anii 1926-1927 a îndeplinit funcția de șef al Biroului 3 Instrucție din Marele Stat Major, fiind notat „foarte bine”. În perioada 12 ianuarie 1928 – 1 octombrie 1933 a îndeplinit funcția de șef de Stat Major la Regimentul 2 Artilerie „Gheorghe Manu”. A condus „Cursul de pregătire militară a elevilor” din Școala Politehnică. La 10 mai 1929 a fost avansat la gradul de locotenent-colonel, fiind notat „foarte bine”.

În perioada 1 octombrie 1933 – 1 mai 1935 a lucrat la Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului, în funcția de șef al Biroului Operații. Împreună cu colonelul Nicolae Bădescu, șeful de Stat Major al Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului, au conlucrat cu Comisia Direcției Generale a Telefonoanelor, stabilind liniile telefonice necesare Serviciului de Pândă și Alarmă, modul de adăpostire și de folosire a centralelor telefonice, precum și organizarea Apărării Pasive în România.

Avansat la gradul de colonel, la data de 1 mai 1935, a fost numit la comanda Regimentului 38 Artilerie. La scurt timp (15 iunie 1935) a fost numit la comanda Regimentului 13 Artilerie Constanța. În notările de

serviciu din anii 1938-1939, generalul Nicolae Macici, comandantul Diviziei 9 Infanterie Constanța, arăta: „*Colonelul Constantin Trestioreanu este cel mai bun comandant de regiment din marea unitate și-l propun pentru comanda unei brigăzi.*” De la 1 iunie 1939, a îndeplinit funcția de șef de stat major la Corpul 2 Armată și de la 15 decembrie 1939 a fost numit comandant al Brigăzii 9 Artilerie, pe care a comandat-o „foarte bine” până la 10 ianuarie 1941.

La 10 mai 1941, Constantin Trestioreanu a fost avansat la gradul de general de brigadă și numit comandant secund la Divizia 10 Infanterie Brăila. A participat la acțiunile militare desfășurate pentru eliberarea Basarabiei, în perioada 22 iunie – 26 iulie 1941, și la „Operațiunea Odessa”, fiind apreciat „bine” pentru conducerea trupelor. După moartea tragică a generalului Glogojanu, la Odessa, la 23 octombrie 1941, la comanda marii unități a fost numit generalul Ghineraru, secund rămânând generalul Constantin Trestioreanu, până la data de 1 august 1942.

În ziua de 1 august 1942, generalul de brigadă Constantin Trestioreanu a fost numit la comanda Diviziei 7 Infanterie Roman, pe care a comandat-o în luptele de la Cotul Donului. În perioada 27 ianuarie – 31 martie 1943 a comandat Gruparea de Marș nr. 3, formată din rămășițe ale armatei române, care se retrăgea de la Cotul Donului.

După înapoierea în țară, generalul Constantin Trestioreanu a lucrat la Ministerul de Război, în funcția de președinte al Comisiei de Reclamații, până la 05.10.1943, când a fost numit la comanda Diviziei 10 Infanterie, care desfășura lupte foarte grele, în retragerea din Crimeea. A comandat marea unitate până la trecerea sa în rezervă, în mai 1944.

Generalul Trestioreanu a fost decorat cu următoarele ordine și medalii militare: ordinul „Steaua României”, cu spade, clasa a V-a, ordinul „Coroana României”, cu spade și panglică de virtute militară, ordinul „Coroana României”, ordinul german „Crucea de fier”, medalia „Semnul Onorific de aur, pentru 25 ani de serviciu”, medalia „Avântul Țării”, „Medalia Comemorativă a războiului 1916-1919”, medalia „Victoria”, medalia „Bărbăție și Credință”, clasa I-a.

A fost căsătorit cu Margareta Mititelu (1913), din Odobești, și cu Elena Găinescu (1931), din București.

A.M.R. – D.C.I., 1974, Dosar 16077.

Colonel Gheorghe APETREI

Gheorghe Apetrei s-a născut la 9 octombrie 1928 în localitatea Grămești, județul Dorohoi (astăzi județul Suceava). Este al patrulea născut dintr-o familie de oameni gospodari. A absolvit 7 clase în localitatea natală și Liceul „Nicolae Bălcescu” din București, la curs seral.

Din lipsă de condiții materiale, la 1 februarie 1944 s-a înscris copil de trupă la Regimentul 6 Roșiori din orașul Bălți (Basarabia). Pătrunderea trupelor sovietice în partea de nord a Basarabiei și Bucovinei, în aprilie 1944, a determinat Marele Stat Major al Armatei Române să ordone mutarea copiilor de trupă din unitățile operative, în unitățile militare din sudul și sud-vestul țării. Gheorghe Apetrei a fost mutat la Partea Sedentară a Regimentului 3 Roșiori Bârlad, care era dislocat în orașul Drobeta Turnu Severin pentru îndeplinirea de misiuni de recunoaștere.

În baza Instrucțiunilor Speciale ale Marelui Stat Major, nr. 70.200, din 1 noiembrie 1944, Regimentul 3 Roșiori s-a contopit cu Regimentul 6 Roșiori, subordonându-se Diviziei 9 Cavalerie.

De la data de 1 noiembrie 1944, Gheorghe Apetrei a fost mutat în Regimentul 5 Roșiori Lugoj, subordonat Diviziei 8 Cavalerie, care a participat la campaniile militare din Ungaria și Cehoslovacia. Gheorghe Apetrei a fost lăsat la Partea Sedentară a Regimentului 5 Roșiori, din Lugoj. Zilnic făcea pregătire militară generală și muzicală, în cadrul Formației Instrumentale, și pregătire de cultură generală. La 1 iunie 1945, prin Hotărâre Guvernamentală, s-a desființat Corpul Copiilor de Trupă.

Ajuns la vârsta de 17 ani, Gheorghe Apetrei a lucrat la o librărie, reușind să-și asigure existența și să-și completeze bagajul de cunoștințe generale. În anii 1948-1949 a lucrat, în calitate de funcționar, la Organizația Tineretului Sătesc din Dorohoi.

Chemat la stagiul militar, Gheorghe Apetrei s-a înscris, în anul 1950, la Școala Militară de Ofițeri din M.A.I., Secția Grăniceri Oradea, pe care a absolvit-o cu gradul de locotenent, la data de 10 octombrie 1952.

Evoluția ofițerului în cariera militară a fost plină de satisfacții, dar și de unele insatisfacții. Purtând cu mândrie steluțele de locotenent s-a prezentat la Comandamentul Trupelor de Grăniceri din București și a lucrat în funcția de ajutor șef Birou Instrucție. Avansat locotenent-major, în 1955, a fost promovat locțiitor șef de Stat Major cu probleme de organizare la Comandamentul Apărării Locale Antiaeriene din București, în anul 1956.

Acumulând experiență, Gheorghe Apetrei a fost avansat căpitan, în 1960, și mutat la Statul Major Regional A.L.A. din Baia Mare. Timp de șase ani ofițerul și-a convins superiorii și colaboratorii că merită să fie mutat în București, apropiindu-se de socri. Avansat maior, în 1965, a fost mutat la Statul Major Regional A.L.A. din Regiunea Ploiești.

În anul 1968 a fost numit comandant al U.M. 02346 din Mizil, care asigura mijloacele materiale necesare pregătirii personalului din A.L.A. Depunând mult suflet pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu a fost avansat, în anul 1971, la gradul de locotenent-colonel. Timp de 16 ani a condus această unitate, perioadă în care a absolvit trei cursuri de specializare și perfecționare a cunoștințelor de comandă și stat major, precum examenele pentru gradul de colonel, în anul 1979.

Ofițerul a fost trecut la pensie la data de 5 octombrie 1984, regretând că nu a absolvit o facultate militară sau civilă. În anul 1991 a fost avansat colonel în rezervă, purtând cu multă mândrie și satisfacție tresele aurii, cu prilejul unor sărbători naționale. Este decorat cu ordinul și medalia „Meritul Militar”, medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” și medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial 1941-1945”.

Colonelul Gheorghe Apetrei este căsătorit, din anul 1956, cu bucureșteanca Elena Niculescu. Soții Apetrei au doi băieți: Adrian-Aurel (inginer, în prezent director general al Petroservice în Kazakhstan) și Bogdan-Marian (operator la fabrica de țigarete din Ploiești).

Colonel Constantin BAICAN

Orașul Slănic Prahova este cunoscut pentru bogatele resurse de sare și pentru calitățile tămăduitoare ale băilor sale (Grotă Miresei, Baia Baciului și Baia Roșie). Aici se găsește salina veche, care a fost amenajată ca sanatoriu pentru cei suferinzi de reumatism și astm bronșic. Orașul este așezat într-o depresiune înconjurată de dealuri împădurite, oferind foarte bune condiții pentru odihnă și refacere. Într-un asemenea mediu s-a născut, la data de 13 decembrie 1920, Constantin Baican, al șaselea copil al unei familii de mineri.

Cursurile școlii primare le-a urmat în Slănic, iar cele liceale la Ploiești.

A fost încorporat în luna iulie 1942, în cadrul Regimentului 41 Artilerie Brașov, subordonat Diviziei 13 Infanterie Ploiești. Efectuând perioada de instruire a individului, fruntașul Constantin Baican a participat, împreună cu camarazii săi, la operațiile militare desfășurate la Cotul Donului, începând cu data de 18 septembrie. A fost grav rănit în zona Raspopinskaia și a căzut prizonier în prima zi de începere a contraofensivei armatei sovietice, la 19 noiembrie 1942, fiind internat în Spitalul Lagărului Oranki. După o spitalizare de patru săptămâni a fost transferat în lagăr, unde a trăit calvarul vieții de detenție: temperaturi de -30°C , foamete, mizerie, dizenterie și tifos. Stăpânit de dorința de libertate a hotărât, împreună cu ceilalți prizonieri români, să lupte împotriva cotropitorilor țării sale așa cum s-a legat prin jurământul militar și să se sacrifice pentru eliberarea României.

La data de 2 octombrie 1942 s-a înființat, pe teritoriul Rusiei sovietice, Divizia de voluntari români „Tudor Vladimirescu”. Repartizat în Regimentul 1 Infanterie a fost apoi selecționat să urmeze Școala Militară de Ofițeri din Riazan, condusă de maiorul Constantin Stanciu (comandantul școlii), căpitanul Lucian Adam, locotenentul Petre Negru ș.a. Absolvind școala, la data de 4 februarie 1944, a fost numit comisar politic de regiment

și a participat la campaniile militare din vest: Sfântul Gheorghe, Odorhei, Ungheni, Beiuș și Oradea. Rănit în luptele duse la vest de Oradea a fost internat în spitalele militare din Brașov și București, timp de cinci săptămâni, după care a cerut să se prezinte la unitate.

Revenit în rândurile camarazilor care se găseau la Haiduboszormey (Ungaria), la data de 2 noiembrie 1944, a rămas plăcut impresionat de omenia ostașilor români, care distribuiau copiilor, bătrânilor și femeilor hrană de la cazan și asigurau consultații medicale și medicamente gratuite.

Pe frontul din Cehoslovacia, Divizia de voluntari „Tudor Vladimirescu” s-a remarcat în acțiunile de luptă din masivul Javorina și râurile Hron și Morava, luptele încheindu-se la data de 12 mai 1945. În primele zile ale lunii iulie, efectivele diviziei au început deplasarea spre patrie, ajungând pe data de 16 iulie 1945 în orașul Brașov. Conform Întăului Decret Regal, nr. 2625, la 15 august 1945 Constantin Baican a fost trecut în corpul activ al ofițerilor de infanterie.

După înapoierea de pe front Constantin Baican a continuat să servească cu demnitate armata, respectând cu credință jurământul militar, prevederile regulamentelor militare și legile statului român. A muncit cu răspundere în structurile marii unități, eforturile sale fiind foarte bine apreciate de către șefii ierarhici. În perioada anilor 1950-1952 a urmat cursurile Academiei Militare, pe care le-a absolvit cu rezultate bune. În anul 1965 a urmat Cursul Superior de Perfecționare.

La data de 30 iulie 1972 colonelul Baican a fost pensionat la cerere. A mai lucrat timp de trei ani, în calitate de secretar, la Școala Generală nr. 49 din București.

Constantin Baican s-a căsătorit, în anul 1947, cu Elena Tache din București. În anul 1975 s-au mutat în orașul prahovean Vălenii de Munte. În același an colonelul a decedat, cernind sufletele soției, rudelor și prietenilor. A fost înmormântat în Cimitirul din Vălenii de Munte.

Pentru meritele sale a fost decorat cu ordine și medalii militare și civile: ordinul „Coroana României”, în grad de cavaler, cu panglică de virtute militară, ordinul „Steaua României”, clasa a V-a, medalia sovietică „Victoria”, medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”, medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial (1941-1945)” etc.

Colonel Gheorghe BALABAN

Gheorghe Balaban s-a născut la data de 4 octombrie 1920 în localitatea Berești, județul Galați. A absolvit Liceul „Roșca Codreanu” din Bârlad, unde i s-au deschis largi orizonturi către cultură. Conștient de situația grea pe care o traversa țara, Gheorghe Balaban s-a înscris la Școala Militară de Ofițeri Infanterie, pe care a absolvit-o în vara anului 1943, fiind avansat la gradul de sublocotenent și numit comandant de pluton mitraliere și ulterior comandant de companie în Regimentul 11 Infanterie „Siret”.

Comportarea eroică a ostașilor Regimentului 11 Infanterie în războiul de independență (1877-1878) și în războiul pentru întregire teritorială și națională (1916-1919) i-a determinat pe edili orașului Galați să numească o stradă după numele Regimentul 11 „Siret”. În cartierul Țiglina 1 se mai păstrează, încă, două pavilioane ale cazarmii Regimentului 11 (cazarma construită în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza). Pe strada Partizanilor se află un monument dedicat eroilor din acest regiment.

În războiul de reîntregire națională (1941-1945) pentru recuperarea teritoriilor răpite prin forță, Regimentul 11 „Siret” a participat la eliberarea Basarabiei, ocupată în mod samavolnic de Rusia bolșevică în anul 1940. Ostașii săi s-au remarcat în luptele de la Țiganca, de la Nistru, de la Odessa, din Stepa Kalmucă și de la Stalingrad.

Gheorghe Balaban a participat la acțiunile militare din est începând din ziua de 13 martie 1944, când armata română se retrăgea, după ce suferise înfrângeri pe frontul sovietic, determinate de cauze obiective, dar și subiective. Ofițerul a realizat un jurnal în care a notat cele mai semnificative lupte la care a participat. Efectivele Regimentului 11 se găseau în apărare la Odessa împreună cu Regimentul 24 Infanterie Tecuci, Regimentul 5 Artilerie și Regimentul 30 Artilerie Chișinău (unitățile erau subordonate Diviziei 21 Infanterie din Galați) și se retrăgeau treptat spre Nistru și Prut. În primăvara anului 1944 s-au retras pe malul drept al Nistrului, în zona Cetatea Albă - Antonești - Răscăieți - Tighina Sud. Regimentul a reușit să evite încercuirea inamică (se desfășura ofensiva Frontului 2 Ucrainean) și, la data de 20 august 1944, s-a deplasat spre Șendreni - Braniștea, unde a staționat până la data de 23 august.

După primirea ordinului de deplasare regimentul s-a pus în mișcare spre Transilvania, angajându-se în lupte de dezarmare a trupelor germane la

Albești, Buzău, Pogoanele și Brădeanu. Efectivele unității s-au îmbarcat în tren la Ploiești și au ajuns la Mediaș, la data de 17 septembrie. De aici s-au deplasat prin marș pe direcția Blăjel - Căpâlna Mică - Sânpaul de Mureș. În perioada 22-29 septembrie unitatea a desfășurat lupte crâncene pentru forțarea Mureșului, în zona Iernut - Oarba de Mureș - Sânpaul, contribuind la eliberarea părții de nord a Transilvaniei. Ostașii au suportat cu stoicism loviturile inamicului, aflat pe o poziție avantajoasă de apărare. Regimentul a executat un marș de 45-50 km până în zona Călărași - Turda (pe Arieș), intrând direct în luptă într-un teren desfundat de ploi. În noaptea de 9 octombrie 1944, Regimentul 11, împreună cu celelalte unități din Divizia 21 Infanterie, a început luptele pe direcția Câmpia Turzii - Apahida - Corpadea - Jucul de Mijloc. La ora 12¹⁰ unitățile diviziei au ajuns, prin lupte dârze, în zona Apahida - Jucul de Mijloc. În seara zilei de 15 octombrie efectivele marii unități au ajuns la poalele munților Meseș și au eliberat localitățile Beltiuc și Moftiu Mare, ajungând la est de Carei.

În ziua de 25 octombrie 1944, la ora 15⁰⁰, ostașii Diviziei 21 Infanterie au depășit frontiera româno-maghiară, ocupând satul Melk din Ungaria. În continuare au eliberat mai multe localități din Ungaria, înfrângând inamicul care lupta cu disperare pentru a opri înaintarea armatelor române și rusești. Vremea era ploioasă și friguroasă, cu brume pe timp de noapte. Drumurile erau desfundate. Cu toate aceste impedimente ostașii marii unități au eliberat Tokay și Megyaszo, ajungând pe râul Hernad. Pe pământul Ungariei se odihnesc 498 ostași din marea unitate, în 27 de cimitire. Prin spitalele de campanie au fost evacuați în țară 3.036 de soldați, subofițeri și ofițeri, dar mulți dintre ei nu au mai putut fi salvați.

De la data de 18 decembrie Armata a 4-a Română a pătruns pe teritoriul Cehoslovaciei. Printre marile unități și unități evidențiate în luptele din Cehoslovacia trebuie amintite: Divizia 21 Infanterie, Regimentele 11 Infanterie Galați, 24 Infanterie Tecuci, 12 Infanterie „Cantemir” Bârlad și 30 Artilerie. Localitățile eliberate de ostașii marii unități, până în ajunul anului nou, au fost Iablomov și Szadalmas. Aflați la cumpăna dintre ani camarazii lui Gheorghe Balaban și-au dorit să rămână în viață și să înfrângă inamicul într-un timp mai scurt. Fiecare ostaș a primit un pachet cu alimente, pastă de săpun și lumânări. Chiar în ziua de 1 ianuarie 1945, la ora 13⁰⁰, inamicul a atacat puternic poziția de luptă a regimentului, în acțiune pierzându-și viața 2 ofițeri și 15 soldați. Pe 23 ianuarie 1945 ostașii marii unități au contribuit la eliberarea orașului

Roznava. În lunile februarie și martie efectivele regimentului, împreună cu celelalte unități din Divizia 21 Infanterie, au înaintat spre Hron, râu care desparte munții Metalici de munții Tatra Mare. Zona fusese puternic fortificată de către inamic cu mult timp înainte, ceea ce a creat probleme pe timpul înaintării, atât trupelor românești cât și celor rusești.

Gheorghe Balaban și-a notat în jurnalul propriu și măsurile abuzive săvârșite de Comandamentul Frontului 2 Ucrainian, privind însușirea victoriilor ostașilor români pentru eliberarea localităților Zvolen și Banska-Bistrica (când mai aveau puțin de luptat pentru eliberarea completă a acestora, au primit alte misiuni). În dreptul datei de 27 martie, Gheorghe Balaban consemnează: „Pe măsură ce mășăluim spre munții Tatra Mare, drumurile dispar, fiind înlocuite de poteci înguste, acoperite cu straturi groase de zăpadă (pe alocuri de 2 m înălțime). Pădurea, crestele și prăpăstiile limitează posibilitățile de manevră ale trupei și ridică probleme grele privind aprovizionarea cu hrană și muniții, amplasarea artileriei și a armamentului greu, evacuarea răniților... Ostași germani, în cooperare cu agenți germani și legionari, echipați în uniforme ale soldaților români, au atacat avanposturile Regimentului 11, intenționând să ne debaraseze în albia râului Nitra și să treacă linia frontului pentru a produce acte de sabotaj.

La 31 martie am fost înlocuiți în dispozitivul de luptă de Divizia 1-a Cavalerie. După 52 de zile de ger, zăpadă, ploi și lupte continue am intrat în cantonament în raionul Kremnica pentru 24 de ore. Reintrând în dispozitivul de luptă, la 5 aprilie, am depășit râul Nitra, am ocupat prin luptă localitățile Boinice, Opatovce, Katurani, ajungând pe aliniamentul Cerna - Legota - Slatina.

La 6 aprilie, începem ocuparea munților Tatra Mică, cu înălțimi de 600-900 m, pătrunzând în localitățile Ksina, Slatina, interceptând șoseaua principală Banovce - Trenc - Tepla. În urma unei ambuscade, creată de un escadron de cavalerie german, comandat de căpitanul Thomsos, fost aghiotant al lui Hitler, a căzut în lupte comandantul Regimentului 11, locotenent-colonel Ioan Țârcă și mai mulți ostași. La 13 aprilie 1945, am intrat într-un nou dispozitiv de luptă, între râurile Vah și Morava. Înaintăm în dispozitivul inamic cu pierderi mari și ne apropiem de Carpații Albi. În ziua de 4 mai 1945, Regimentul 11 a executat un marș forțat de 90 km. la vest de Morava, reluând atacul pe linia Tovacov - Clenovice - Morki. În noaptea de 8/9 mai, la ora 2⁰⁰, cerul este luminat de mii de cartușe,

proiectile și rachete, anunțând capitularea armatei germane. Noi am continuat urmărirea, luând sute de prizonieri și mari cantități de materiale de război. La 11 mai am ajuns la 80 km de Praga.

Pe toată durata acestei campanii 7 ofițeri din Regimentul 11 Siret au fost decorați cu Ordinul „Mihai Viteazul”, 98 subofițeri și soldați au primit „Virtutea Militară”. La 9 iunie, Regimentul 11 Siret a părăsit cantonamentul din Zdiretz, într-un marș de 1.600 km îndreptându-se spre patrie. Ne-am deplasat pe jos, fiindcă comandantul Frontului 2 Ucrainian ne-a refuzat cererile de îmbarcare în vagoanele de tren. În ziua de 15 iulie 1945 am ajuns la Aleșd, județul Bihor și ne-am îmbarcat în tren, deplasându-ne spre garnizoana de pace Botoșani.”

Bravul ofițer Gheorghe Balaban a fost promovat în funcția de comandant de companie, apoi șef Birou Mobilizare, lucrând în aceeași unitate până la trecerea în rezervă, în anul 1955, cu gradul de maior. Conducerea politică prosovietică de atunci i-a reproșat că a luptat în est.

După trecerea în rezervă, a lucrat, timp de 27 de ani, la Combinatul Siderurgic din Galați, în calitate de șef de Birou Construcții.

În calitate de membru activ al Asociației Naționale a Veteranilor de Război a fost avansat până la gradul de colonel în rezervă.

Pentru activitatea sa militară a fost decorat cu: ordinul „Steaua României”, medalia sovietică „Victoria”, medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”, medalia „Crucea Comemorativă 1941-1945”, precum și alte distincții militare și civile.

Colonel Ioan FLOREA

Localitatea Horodniceni se află la 15 km de Suceava și de Fălticeni, fiind renumită pentru hărnicia, dragostea de pământ și credința în Dumnezeu a locuitorilor. În această localitate, la data de 14 decembrie 1926, s-a născut Ioan Florea. Referindu-se la locul de naștere acesta își amintește cu nostalgie: „*M-am născut într-un sat frumos, de care mă leagă cei mai frumoși ani ai copilăriei. Fac parte dintr-o familie de agricultori cu 12 copii, eu fiind cel mai privilegiat, fiindcă am avut înclinații spre învățătură. Deși am fost pasionat de citit, nu m-am eschivat de la muncile agricole, la care am participat cu întreaga familie. Preferam să merg cu animalele la păscut, deoarece aveam prilejul să mai citesc o carte, să învăț poezii și să consemnez unele impresii personale despre viața liniștită și curată de la țară.*”

Ioan Florea a pătruns tainele cărților și povestirile spuse în frumosul grai moldovenesc de către bunici, părinți și frații mai mari, care știau să mănuiască atât coarnele plugului, cât și conținutul unor opere literare ale marilor scriitori români: Mihail Sadoveanu, Ion Creangă, Ionel Teodoreanu, Liviu Rebreanu, Cezar Petrescu, Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri, George Coșbuc. După absolvirea școlii primare, părinții săi și învățătorii i-au îndrumat pașii către Liceul „Ștefan cel Mare” din Suceava, la care s-a înscris în toamna anului 1940.

Norii negri ai celui de al doilea război mondial, au pricinuit mari necazuri poporului român. Despre acele vremuri grele colonelul Ioan Florea își amintește cu amărăciune: „*Primii ani de liceu au fost deosebit de tulburi. În iarna anului 1941, am fost martorul luptelor de stradă dintre unitățile militare și mișcarea legionară, unii dintre colegii mei căzând victime ale confruntărilor. În primăvara anului 1944, trupele sovietice s-au apropiat de meleagurile noastre, fiind nevoiți să întrerupem procesul de învățământ la începutul lunii martie, să părăsim orașul și să luăm drumul pribegiei. A fost momentul cel mai tragic din anii adolescenței mele, deoarece la numai 18 ani, înrolat în Centrul de Premilitari al liceului, a trebuit să parcurg pe jos, zile în șir, împreună cu alți colegi, distanța de la Suceava până la Râmnicu Sărat, unde am fost imbarcați în trenuri și duși la Câmpulung Muscel*”. Colonelul Florea își amintește un episod și mai dramatic: „*Când coloana noastră de premilitari a ajuns la Fălticeni, am*

făcut joncțiunea cu premilitarii din satul Horodniceni, în rândul cărora se aflau și trei frați, însoțiți de tatăl nostru, care i-a însoțit până la Fălticeni. Ne-a îmbrățișat, adresându-ne cuvintele – Copii, voi plecați pentru țară și nu uitați să vă faceți datoria! Aici nu puteți rămâne că vine tăvălugul peste noi”. Toți copii lui Vasile Florea și-au făcut datoria, doi dintre ei căzând pe câmpul de luptă, pentru eliberarea Transilvaniei, în toamna anului 1944.

În septembrie 1944 Ioan Florea s-a înapoiat la Suceava, reluându-și studiile la liceu. În anul 1947 s-a înscris la Facultatea de Istorie și Geografie din București, pe care a absolvit-o cu rezultate foarte bune. A fost numit preparator la Catedra de Geografie Economică, remarcându-se în activitatea didactică, desfășurată cu pasiune și perseverență. În anul 1951, după obținerea diplomei de licență, a fost repartizat de Comisia Guvernamentală, la Direcția Topografică Militară din cadrul Ministerului Apărării Naționale. În vederea specializării a urmat Școala Militară de Ofițeri Topogeodezi, iar după absolvirea acesteia a fost avansat la gradul de locotenent-major și încadrat în funcția de ofițer 1 în Biroul de Studii și Proiecte al Fabricii Militare de Cartografie. În vara anului 1953 a fost numit șeful Biroului Studii și Proiecte din această unitate. Ofițerul a frecventat mai multe cursuri de perfecționare, iar în anul 1979 a absolvit Cursul Postacademic de la Academia Militară Generală.

După reorganizarea Direcției Topografice Militare, în anul 1955, ofițerul a fost avansat la gradul de căpitan și a fost mutat în cadrul Comandamentului Direcției Topografice Militare, în funcția de ajutor șef Birou pentru Asigurarea Tehnică Topografică. În anul 1962 a fost avansat la gradul de maior și numit șef Birou Înzestrare Tehnică Topografică, pe care a îndeplinit-o cu profesionalism până în anul 1982, când a fost pensionat, având gradul de colonel. În funcția de șef al Biroului Înzestrare colonelul Ioan Florea a realizat, după o concepție proprie, autospecialele de carto-reproducere pe timp de campanie, destinate comandamentelor de armate, care au fost folosite cu mult succes în aplicațiile tactice.

Obişnuit cu munca, ofițerul a lucrat din anul 1983 și până în anul 1990 la Ministerul Turismului, în calitate de agent de turism pe litoralul Mării Negre, asigurându-le turiștilor străini condiții optime de cazare, precum și cunoașterea celor mai frumoase zone ale țării.

În luna noiembrie 1991, împreună cu generalul de corp de armată Stelian Popescu și alte cadre, colonelul Florea a contribuit la înființarea

Comitetului pentru Restaurarea și Îngrijirea Monumentelor și Cimitirelor Eroilor. Fiind ales vicepreședinte al Comitetului Director s-a ocupat de identificarea, restaurarea și îngrijirea monumentelor și cimitirelor eroilor din Moldova și din unele județe din Transilvania. A înființat organe de conducere în teritoriu și a luat măsuri de protejare a monumentelor, constatând distrugerea cimitirelor de la Valea Uzului (județul Bacău), Miercurea Ciuc, Ditrău, Odorheiul Secuiesc (toate în județul Harghita). În acest timp au fost restaurate Cimitirele Eroilor de la Mănăstirea Neamț, din Botoșani, Bacău, Iași, Galați, Vaslui etc. A contribuit la restaurarea monumentului din localitatea natală, unde sunt înscrși și frații săi.

În prezent colonelul Ioan Florea este vicepreședinte al Consiliului Director Central al Asociației Naționale „Cultul Eroilor” și redactor la Revista „România Eroică”, implicându-se în toate activitățile organizate: intervenții la organele centrale ale statului pentru a sprijini filialele din teritoriu, intervenții la diferite instituții pentru atragerea de sponsori, în scopul construirii, restaurării și îngrijirii monumentelor și cimitirelor eroilor, participări la conferințele județene pentru impulsionearea activităților acestor filiale și întocmirea unor documente pentru desfășurarea activităților Asociației Naționale „Cultul Eroilor”.

Despre însemnătatea Asociației Naționale „Cultul Eroilor” colonelul Ioan Florea afirma următoarele: „Cultul pentru cinstirea memoriei eroilor pe ale căror oase călcăm, este o datorie sfântă a fiecărui cetățean, căci nu există familie care să nu fi fost îndoliată în războiul de independență, primul și al doilea război mondial. Activitatea pe care o desfășor în cadrul Asociației Naționale „Cultul Eroilor” constituie pentru mine un prilej de recunoștință și un pios omagiu adus eroilor ce s-au jertfit pentru apărarea gliei strămoșești.”

Colonel Petru GHINEA

Petru Ghinea s-a născut la data de 14 octombrie 1923, în comuna Vinderei, județul Tutova (azi județul Vaslui), într-o familie de intelectuali, cu largi vederi patriotice. Tatăl său, Nicolae Ghinea, a fost veteran al celor două războaie mondiale, avansând până la gradul de colonel în rezervă. Fratele lui Petru Ghinea, Mihai, născut în anul 1921, este veteran de război și colonel în rezervă. Cei doi frați au fost colegi la Școala Militară de la Ineu. Tatăl și fiii au fost cadre didactice și luminători ai tinerilor, constituind un bun exemplu pentru generațiile pe care le-au instruit și educat. După absolvirea scolii primare în localitatea natală, Petru Ghinea a urmat și absolvit Școala Normală din Bârlad.

Trăind în plin război, Petru Ghinea a fost încorporat la Școala Militară de Ofițeri în Rezervă Infanterie nr. 6, din localitatea Ineu, județul Arad, în anul 1943. În august 1944, pe când se afla în anul II de studiu, s-a petrecut un eveniment care avea sa-l marcheze profund. Localitatea Ineu se află aproape de granița stabilită arbitrar prin Dictatul de la Viena, din august 1940. La nord de graniță horthyștii unguri desfășurau o campanie de exterminare a populației românești, iar în zonă se mai aflau efectivele Școlii Militare de Ofițeri Rezervă Infanterie din Bacău și Școala Militară de Ofițeri Rezervă Infanterie Radna-Lipova. Profitând de faptul că elevii acestor școli nu dispuneau de armament greu și automat și nici de legături cu alte unități militare, horthyștii au trecut la hărțuirea lor. Efectivele celor trei școli au primit ordine de luptă și au ocupat poziții pentru ripostă.

Colonelul Petru Ghinea, își amintește cu mari emoții evenimentele derulate în acele zile: „*Ostilitățile militare propriu-zise au început în zilele de 28-29 august 1944, când horthyștii acționând în direcția Mocrea - Arad, urmăreau să ocupe localul școlii noastre. Timp de o săptămână ne-au hărțuit fără întrerupere, însă de fiecare dată am reușit să-i respingem. În una din zile am fost încercuiți într-o zonă viticolă de puternice forțe inamice. Timp de șapte zile am reușit să rezistăm în încercuire, fiind hotărâți să luptăm până la ultimul cartuș. Ne-am alimentat cu struguri necopți și cu merinde primite de la locuitorii curajoși din zonă. Întrucât trupele române se aflau pe aliniamente îndepărtate față de noi, a trebuit să facem față și bombardamentelor aviației germane, care ne reperaseră. Ieșirea din încercuire era imposibilă fără mitraliere și tunuri antitanc. Am*

fost scoși din încercuire de către trupele de șoc sovietice. În continuare, am ocupat poziții de luptă în zona Sebeș - Arad - Prunișor. În noul dispozitiv de luptă am fost avansat la gradul de sergent-major și numit comandant de grupă. Am îndeplinit misiuni de legătură cu plutoanele despărțite de zone periculoase, supuse focului de flanc al horthyștilor. Întrucât inamicul stăpânea cu înverșunare Gara C.F.R. Mocrea am primit misiunea să acționez împreună cu un coleg de grupă, înarmați cu grenade și folosind denivelările de teren. În zori de zi am neutralizat cuibul de foc inamic. După îndeplinirea misiunii am fost citați prin Ordinul de zi nr.157/1944 și propuși pentru decorare cu Medalia „Bărbăție și Credință”, clasa a III-a, cu spade. În continuare am rămas pe pozițiile de luptă până au sosit unitățile militare românești și împreună am participat la eliberarea întregului teritoriu românesc. Apoi ne-am înapoiat la școală, la Ineu.”

Pentru faptele de arme săvârșite de cei 1.200 de elevi ai școlilor concentrate la Ineu, 22 de elevi au fost decorați cu ordine și medalii militare românești. În luna martie 1945, elevul sergent-major Petru Ghinea a fost avansat la gradul de sublocotenent și repartizat la Regimentul 11 Dorobanți „Siret” Galați, care lupta în Cehoslovacia.

La data de 15 iulie 1945, sublocotenentul Petru Ghinea a fost lăsat la vatră, iar după convocări periodice a fost avansat succesiv.

În prezent colonelul în retragere Petru Ghinea este președintele Comitetului Asociației Naționale a Veteranilor de Război, filiala Bârlad, unde se bucură de mult respect din partea camarazilor.

Colonel Traian-Dominic GHIORGHIU

Traian-Dominic Ghiorgheu s-a născut la data de 4 august 1925, în orașul Târgoviște, județul Dâmbovița. Mama sa, Lucia, descendentă din familia Onceanu din orașul Vaslui, rudă cu actorul Constantin Tănase, și tatăl său, Constantin, fiul „conului Ghiorgheu”, secretar de-o viață la primăria orașului Bârlad, s-au străduit să-i asigure o copilărie cât mai fericită și lipsită de griji.

După absolvirea școlii primare și a Liceului „Enăchiță Văcărescu” din urbea natală, Traian-Dominic s-a simțit atras de cariera militară, având drept exemplu rudele apropiate. Tatăl său a fost participant la primul război mondial, cu grad de ofițer, și decorat cu ordinul „Coroana României”, în anul 1918. Ghiță, un unchi din partea tatălui, a fost declarat „Erou al neamului” pentru faptele de arme săvârșite la Turtucaia, în 1916. Și tradiția a fost păstrată. Ionel, un alt unchi din partea tatălui, decât să se predea sovieticilor, a preferat să fie zdrobit de șenilele tancurilor, în anul 1943, când se afla la comanda unui escadron, la Jeisk, în Crimeea. Unchiul din partea mamei, Ganea I. Nicolae, ofițer de artilerie, a participat și el la cele două conflagrații mondiale, a fost avansat până la gradul de general, a fost profesor la Școala Superioară de Război și a brevetat șablonul cu semne convenționale, cunoscut ofițerilor de stat major sub denumirea de GIN.

După trecerea examenului de admitere la Școala Militară de Ofițeri Artilerie Antiaeriană și înapoierea la casa părintească a fost înștiințat să se prezinte, până la data de 15 august 1944, la Sâmbăta de Sus, unde erau dislocate Școala Militară de Ofițeri Artilerie Antiaeriană și Centrul de Instrucție Artilerie Antiaeriană, căruia îi era subordonată școala. La data de 23 august 1944 ambele instituții militare au participat la acțiunile militare din zona Cimitirului militar din Sâmbăta de Sus - Voevodenii Mari - Viștea, până când a încetat activitatea operativă în zonă, iar Școala de Ofițeri

Artilerie Antiaeriană a primit misiunea să-și completeze instrucția și să trimită o parte din efective pentru întărirea Bateriei 32 Artilerie Antiaeriană, care se găsea în sistemul de apărare antiaeriană a capitalei.

Avansat la gradul de sublocotenent, la data de 1 iunie 1946, Traian-Dominic Gheorghiu a ocupat diferite funcții în unitățile militare dislocate în garnizoanele Someșeni (1946-1948), Pitești și Craiova (1948-1949), Câmpina (1949) și Reșița (1949-1950), depunând eforturi susținute pentru organizarea sistemului de apărare antiaeriană a teritoriului și organizarea și instruirea subunităților de apărare antiaeriană din cadrul unităților de artilerie grea moto. În perioada iulie-august 1947, în calitate de specialist artilerie antiaeriană, a fost cooptat în comisiile pentru inventarierea tehnicii de luptă, capturată de la trupele germane, care se găsea în depozitele Fetești, Cernavodă și Colibași-Argeș.

Pentru îndeplinirea misiunilor primite, în anii 1946-1950 a fost avansat, înainte de termen, la gradele de locotenent și locotenent-major și premiat cu suma de 47.000.000 lei, la data de 9 iunie 1950.

Conștient că rezultatele muncii depind în mare măsură de calificarea profesională, Traian-Dominic Gheorghiu a frecventat, în anii 1950-1952, cursurile Academiei Militare, în cadrul Facultății Artilerie Antiaeriană, cursuri pe care le-a absolvit cu rezultate foarte bune. A fost avansat la gradul de căpitan, înainte de termen, și premiat cu două solde, în august 1954. După absolvire ofițerul a fost repartizat la Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului, în funcția de ajutor pentru cercetare al șefului Secției Operații-Cercetare. Unificarea Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului cu Comandamentul Forțelor Aeriene Militare, în baza ordinului M.F.A. din 12 septembrie 1956, în comandamentul unic numit Comandamentul Apărării Antiaeriene a Țării (C.A.A.T.) și înființarea Secției Cercetare, i-a adus maiorului Gheorghiu (avansat în 1955) numirea pentru conducerea nemijlocită a activității de cercetare din cadrul statului major și a trupelor din subordinea C.A.A.T. (titularul era plecat la studii în U.R.S.S.). Maiorul Gheorghiu, împreună cu doi subordonați din cadrul secției, a redactat și editat o amplă documentație pentru întreaga armată, sau cu circulație internă, concretizată în albume, memoratoare, buletine informative, lecții etc., privind: tehnica de luptă (avioane clasice, mijloace de atac aerian fără pilot, rachete cu rază de acțiune scurtă, medie și intercontinentală, cu încărcături explozive, atomice, cu hidrogen și

purtătoare de arme chimice și bacteriologice), noi dispozitive și metode de atac aerian, experimentate în poligoanele de instrucție, aplicații și manevre ale forțelor aeriene ale inamicului probabil. În paralel cu strângerea, studierea și sortarea materialelor informative și desfășurarea convocărilor pe linie de cercetare, colectivul Secției Cercetare din cadrul Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului a întocmit, pentru prima dată, lucrarea „Calculul forțelor și mijloacelor pe baze ale operației aeriene, în concepția inamicului probabil, sub formă grafică”.

Maiorul Gheorghiu a fost apreciat de către șefii săi pentru rezultatele obținute în conducerea trupelor și combaterea țințelor aeriene, fiind propus ministrului Forțelor Armate pentru a fi numit „șeful ambuscadei de apărare antiaeriană de la Vânju Mare la Călărași, cu răspunderea personală asupra securității spațiului aerian, în zona de sud a țării (20.08 - 15.09.1954)”.

Succesele dobândite în activitate, recompensele morale și materiale primite și faptul că nu era membru de partid, au provocat iritarea și invidia unor șefi. Drept urmare, la data de 13 ianuarie 1959, ofițerul a fost „mutat la cerere pentru promovare” la U.M. 01907 Ploiești, în funcția de șef Secție Cercetare. Despre acest eveniment colonelul Gheorghiu își amintește: „Ținându-se seama de eșalonul de la care veneam, de prestația și rezultatele obținute, în noul loc de muncă am primit mai multe funcții, pe care le îndeplineam prin cumul: locțiitorul șefului de stat major, responsabil cu activitatea de invenții și inovații, secretar al Casei de Ajutor Reciproc pe marea unitate și alte răspunderi care m-au împiedecat să progrez pe linie profesională. În această mare unitate, respectată în armata română, am reușit să întocmesc un singur studiu, cu aplicabilitate practică, „Descoperirea și indicarea țințelor aeriene inamice, care zboară la joasă altitudine, cu viteze mari și care utilizează pe scară largă bruiajul radio și radiolocație, prin metoda reperelor terestre unice și a circuitelor telefonice deschise”. Aplicată în cadrul manevrelor aeriene (martie-aprilie 1959), noua metodă a asigurat evidențierea Diviziei de Apărare Antiaeriană pe Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului, fiind singura care a descoperit și combătut eficient inamicul aerian.”

În cadrul analizei stării și practicii disciplinare desfășurată pe garnizoană în ziua de 15 martie 1960, comandantul Diviziei de Apărare Antiaeriană îl evidențiază în mod deosebit pe maiorul Gheorghiu, „pentru

munca pe care o desfășoară în marea unitate, zi de zi". După două săptămâni, la 31 martie, ofițerul a fost trecut în rezervă, în baza Ordinului M.C. 320, cu „lotul păcii”, întrucât nu era membru de partid.

Deoarece absolvise și studii superioare tehnico-economice, fostul ofițer s-a angajat, în scurt timp, în cadrul Uzinei Mecanice Ploeni, unde a lucrat timp de 25 de ani. Și pentru a nu uita „*prima dragoste, milităria*”, în această uzină a instruit și a înmănat livretele militare tinerilor muncitori din contingentele 1961 și 1962 și a instruit luptătorii din gărzile patriotice, care în perioada anilor 1983-1985 au fost distinse cu „Diploma de Onoare” pe județul Prahova. În urma concentrărilor efectuate periodic, maiorul Gheorghiu a fost avansat la gradele de locotenent-colonel (1 decembrie 1973) și colonel (1 septembrie 1990). Marele Stat Major i-a confirmat calitatea de veteran de război.

Colonelul în rezervă Traian-Dominic Gheorghiu s-a pensionat după 40 de ani, 11 luni și 28 zile de muncă, iar de la data de 1 iulie 1996 a optat pentru pensia de militar.

A fost decorat cu ordine și medalii militare și civile. S-a căsătorit, în anul 1953, cu Constantina Nicolescu, de profesie medic. Împreună au avut un singur fiu, Marius, care s-a desăvârșit în profesia de inginer foraj, dar care a decedat la data de 22 iunie 2003. Mama sa nu a rezistat puternicei lovituri și a decedat la scurt timp, pe data de 5 septembrie.

Traian-Dominic Gheorghiu colaborează cu cotidianul local „Informația Prahovei” și Asociația Națională „Cultul Eroilor”. Participă la zilele festive cu scurte comunicări istorico-militare, care sunt bine primite de către publicul participant. Toate acestea îi dau puterea să-și ducă CRUCEA și DESTINUL până pe Golgota.

Colonel Gheorghe IORDĂCHESCU

Gheorghe Iordăchescu s-a născut la data de 10 decembrie 1882 în localitatea Homorâciu, plasa Teleajen, județul Prahova, într-o zonă frumoasă, martoră a multor evenimente din istoria noastră. A absolvit școala primară din localitatea natală și liceul „Sfinții Petru și Pavel” din Ploiești.

În anul 1901 Gheorghe Iordăchescu s-a înscris voluntar pentru efectuarea stagiului militar la Regimentul 3 Infanterie Târgoviște „Dâmbovița” nr. 22. Activat în corpul subofițerilor, Gheorghe Iordăchescu a fost repartizat în Regimentul de Infanterie „Bacău” 27, în funcția de gospodar de companie. A fost admis la Școala Militară de Ofițeri Infanterie/Cavalerie, la data de 1 septembrie 1904, pe care a absolvit-o la 1 iulie 1906, cu gradul de sublocotenent. La absolvirea școlii, colonelul Cotescu, îl nota astfel: „*Iordăchescu a fost elev foarte silitor și cuminte... Execută în practică foarte bine tot ce a învățat teoreticește. El este unul din cei mai buni instructori de recruți*”.

Dovedind reale calități de instructor, după avansarea la gradul de locotenent, în anul 1910, cu aprecieri bune din partea colonelului Lambrino, comandantul Regimentului 7 Infanterie „Prahova”, ofițerul a fost trimis la un curs de perfecționare de trageri cu armamentul de infanterie, clasându-se al doilea din serie. Colonelul Gheorghe Mărdărescu, șeful Școlii de Tragere Infanterie, îl nota astfel: „... *prea bun instructor și trăgător, sănătos și rezistent pentru campanie*”. Șefii ierarhici l-au numit instructor și comandant de pluton. În anul 1913 a participat la o mare aplicație și la campania militară din Bulgaria, împreună cu trupele Batalionului 9 Vânători, scriind apoi cartea: „Organizarea serviciului de cercetare, patrulare și recunoașteri”. Din 1914, când a fost avansat căpitan, a fost promovat comandant de companie și instructor în cadrul Școlii Militare a Infanteriei. Prin cumul a îndeplinit și atribuțiunile șefului serviciului cazarmare. Comandantul școalelor, colonelul Mladin, îl nota astfel: „*Ofițer cu un comportament ireproșabil, cu prea bună memorie, preocupat permanent de însușirea progreselor militare*.”

Experiența acumulată în procesul de învățământ de către căpitanul Iordăchescu i-a determinat pe șefii ierarhici să-l trimită în campania militară din toamna anului 1916, la Regimentul 21 Infanterie Ilfov, în funcția de comandant de companie și șef al Biroului Instrucție. Rănit de două ori – un

glonț i-a rămas din corp până la moarte – s-a comportat foarte curajos în lupte, capturând, la Avrig, 87 de prizonieri și mult armament și muniție. A fost decorat cu ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a. Decorația i-a fost pusă pe veston de către comandantul Armatei 1-a, generalul Eremia Grigorescu. Avansat maior, la 1 aprilie 1917, Gheorghe Iordăchescu a fost mutat la Școala Militară de Ofițeri Infanterie, în funcția de comandant batalion elevi și profesor de Tactica Infanteriei și Topografie. În anul 1918 a scris dările de seamă „Acțiunile Grupului de Armate comandate de generalul Prezan” și „Operațiunile Armatei 1-a în toamna anului 1916”, „muncind cu program de lucru prelungit, dovedind și înclinații de istoric militar”, după cum apreciau colonelul Ionescu, comandantul Școlii Militare de Ofițeri Infanterie, și generalul Eremia Grigorescu.

Propunerile repetate ale șefilor direcți cu privire la trimiterea ofițerului la Școala Superioară de Război s-au materializat în anul 1919. La absolvirea școlii, în anul 1921, a prezentat două lucrări foarte apreciate de comisia de examinare: „Călăuza pedagogică, teoretică și practică a instructorului” și „Educația soldatului”. Avansat, la excepțional, locotenent-colonel (1920), Gheorghe Iordăchescu a fost numit, la data de 1 septembrie 1921, în Biroul Operații de la Corpul 2 Armată, iar, la data de 1 decembrie 1921, la Cabinetul Ministerului de Război. De aici a fost numit subșef de stat major la Comandamentul Militar al Basarabiei, colaborând foarte bine cu șeful de stat major, colonelul Opran, în elaborarea măsurilor pentru apărarea Basarabiei împotriva trupelor rusești și ucrainiene.

La începutul anului 1923 locotenent-colonel Gheorghe Iordăchescu a fost numit șef de stat major la Divizia 4 Infanterie. După cinci luni de zile a fost numit șef de stat major la Divizia 21 Infanterie și, în decembrie 1923, inspector la Inspectoratul Învățământului Militar. În anul 1924 generalul Rujinski îl nota elogios: „Ofițerul a condus statul major al Inspectoratului cu deosebită pricepere și energie.” Lucrând zi și noapte a realizat lucrările: „Programul de învățământ în armată”, „Manualul ostașului și gradatului” și „Dezvoltarea Legii organizării armatei”.

În ziua de 1 octombrie 1924, locotenent-colonel Iordăchescu a fost numit comandantul Școlii Militare Pregătitoare de Ofițeri în Rezervă Infanterie Ploiești, iar la data de 28 septembrie 1926 a fost avansat colonel și trimis în stagiul, la Regimentul 26 Infanterie Nancy (Franța). Revenit din Franța „a condus foarte bine Școala Militară pentru Pregătirea Cadrelor

de Rezervă, atât administrativ cât și tactic și s-a ocupat cu zel și pricepere de formarea viitorilor ofițeri în rezervă”.

La 1 aprilie 1929 colonelul Iordăchescu a fost numit inspector general 3 pe Armată. În această funcție ofițerul a muncit cu dăruire, realizând lucrările „Studiu cu privire la clasarea informațiilor” și „Harta pe naționalități a Transilvaniei și Banatului”.

La data de 1 octombrie 1931 colonelul Iordăchescu a fost numit la comanda Regimentului 21 Infanterie Ilfov. Alteța sa Regală, Principele Nicolae, cu prilejul vizitei de lucru la regiment, îl aprecia astfel: „Colonelul Iordăchescu are excelente aptitudini militare, o judecată tactică foarte bună, hotărâre și perseverență, conduce foarte bine Școala de batalion și Școala de regiment. Îl propun pentru a urma cursul de generali.”

În aprilie 1932, ofițerul a fost numit inspector general la Inspectoratul Infanteriei, pregătind bine manevrele militare. La data de 1 aprilie 1933 a fost promovat la Inspectoratul General de Armată „General Constantin Amza”. În anul respectiv colonelul Iordăchescu a participat la o călătorie de studii pentru admiterea la examenele de acordare a gradului de general. Datorită glonțului rămas în corp, ofițerul nu a putut rezista până la sfârșitul misiunii. Comisia formată din generalii Angelescu, Lăzărescu și Mazarin (șeful Marelui Stat Major) au hotărât să-l propună pe colonelul Iordăchescu pentru pensionare. Conducătorii Marelui Stat Major nu au găsit însă o cale pentru a-l avansa general de brigadă în rezervă în baza acestei propuneri și, în anul 1935, colonelul Gheorghe Iordăchescu a fost trecut în rezervă, cu drept de pensie.

Gheorghe Iordăchescu a fost căsătorit, din anul 1910, cu Elena Georgescu, din mariajul său rezultând doi fii: Mihail și Gheorghe.

În decursul carierei militare, colonelul Iordăchescu a primit numeroase distincții: ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, ordinul „Franz Iosif”, în grad de cavaler, ordinul „Sfântul Sava”, în grad de comandor, cu panglică de virtute militară, ordinul „Sfânta Ana”, cu spade (1917), ordinul „Coroana României”, în grad de ofițer, ordinul „Steaua României”, în grad de ofițer, medalia jubiliară „Carol I”, medalia „Avântul Țării”, medalia „Crucea de Război Franceză”, medalia „Semnul Onorific pentru 25 de ani de serviciu”, medalia „Crucea Comemorativă” 1916-1918, „Medalia Muncii pentru Învățământ”.

A.M.R. – Memorii Bătrâni, Curent 97.

Colonel Vasile MARDARE

Vasile Mardare s-a născut la data de 29 ianuarie 1893 în comuna Știoborâni (azi comuna Solești), județul Vaslui. Localitatea a fost atestată documentar la 3 ianuarie 1459, când Ștefan cel Mare a dăruit boierului Golăi această așezare „*pentru bune și credincioase servicii*”. Părinții săi, Ioan și Ilinca, și-au botezat fiul în biserica ortodoxă, cu hramul „Sfântul Nicolae”, din Știoborâni, biserică construită de domnitorul Moldovei, la data de 25 februarie 1480, care, în prezent, este inclusă în categoria monumentelor istorice.

Ajutați de comandantul Cercului Militar Teritorial Vaslui, părinții l-au înscris la Școala Fiilor de Militari din Iași. După absolvire a optat pentru Școala Militară de Ofițeri Infanterie, pe care a absolvit-o în anul 1914, fiind avansat sublocotenent. Și-a început cariera militară în Regimentul 65 Infanterie Vaslui (dublura Regimentului 25 Infanterie Vaslui). Timp de doi ani și-a instruit plutonul de recruți în cazarmă și la aplicațiile desfășurate pe șesul Vasluiului și Bârladului, pe dealurile Munteni, Solești, Valea Siliștei, Știoborâni și Movila lui Burcel.

Sublocotenentul Vasile Mardare a participat la războiul pentru întregirea neamului românesc, comandând Plutonul 1 din Compania a 6-a, subordonată Regimentului 65 Infanterie Vaslui. În luptele din Dobrogea și de la Oituz s-a făcut remarcat prin actele de vitejie și, ca urmare, a fost avansat locotenent, la 1 noiembrie 1916, și decorat cu ordinul „Coroana României” cu spade, în grad de cavaler. În luptele de la Oituz a fost rănit și internat în Spitalul Militar din Iași. Nere stabilit complet a solicitat să fie trimis pe front, refuzând concediul medical. Înapoiat în tranșee a îndeplinit misiuni de luptă pe linia de apărare de la Oituz, până în aprilie 1917.

La 1 iunie 1917 locotenentul Mardare a fost mutat în Regimentul 14 Infanterie Roman, în funcția de comandant de pluton, instruind recruții pe care, apoi, i-a condus în luptele de la Oituz (26 iulie - 9 august 1917).

Dovedindu-se un ofițer foarte curajos, locotenentul Mardare a fost mutat, la 5 august 1917, în Regimentul 8 Infanterie Buzău și a participat la luptele de la Mărășești, din zona gării, și din pădurea „La Răzoare”. A fost comandant de pluton în contraatacul din ziua de 6 august 1917, reușind, împreună cu Regimentul 47/72 Infanterie Ploiești/Mizil și cu alte unități românești, să alunge trupele germane care măcelăriseră compania de

mitraliori din Regimentul 51 Infanterie Galați, comandată de căpitanul erou Grigore Ignat. Pentru curajul deosebit dovedit în lupte, Vasile Mardare a fost avansat căpitan, la 1 septembrie 1917, și numit comandant de companie în Regimentul 8 Buzău.

În 1918 a participat cu ostașii buzoieni la luptele de neutralizare a bolșevicilor ruși și ucrainieni din Basarabia. La sfârșitul anului, căpitanul Mardare a fost numit comandantul companiei Regimentului Unificat 53/65 Infanterie Iași/Vaslui (regimentele fuseseră contopite datorită pierderilor) și a participat la apărarea Bucovinei împotriva trupelor ucrainiene.

În anul 1921 căpitanul Vasile Mardare a fost mutat ajutor de șef de stat major la Regimentul 13 Infanterie, din orașul Iași. Avansat la gradul de maior, în 1925, ofițerul a fost numit la Comenduirea Pieții Iași. Apoi a urmat o practică de un an, în Regimentul 24 Infanterie Tecuci, și a revenit la Comenduirea Pieții Iași.

Maiorul Mardare a lucrat foarte bine, în anii 1929-1932, în funcțiile de comandant de companie și ajutor al șefului Biroului de instrucție la Regimentul 25 Infanterie Vaslui.

Apreciindu-se calitățile și înclinațiile în efectuarea lucrărilor de stat major, în perioada 1932-1936, maiorul Vasile Mardare a lucrat în statul major din Comandamentul 4 Militar Teritorial Iași.

În perioada 1937-1938 a lucrat la Biroul instrucție din Regimentul 3 Vânători (Infanterie) din Bolgrad, Basarabia, instruind tineri recruți.

La data de 15 aprilie 1938 ofițerul a revenit la Regimentul 25 Infanterie „Constantin Prezan” Vaslui, unde s-a ocupat de instruirea ostașilor unui batalion de infanterie.

La data de 5 mai 1941, maiorul Vasile Mardare a fost mutat la Cercul de Recrutare Fălciu (garnizoana Huși), asigurând cu resurse umane și materiale unitățile militare care luptau pentru eliberarea Basarabiei.

Ofițerul a fost avansat la gradul de locotenent-colonel data de 20 august 1941. În perioada 1942-1943, Vasile Mardare a condus Zona de Instrucție a Diviziei 9 Cavalerie, iar de la 13 octombrie 1943, Centrul de Instrucție Sărata, din Basarabia, pregătind cadre de rezervă pentru încadrarea unităților luptătoare pe front.

În anul 1945 ofițerul a fost avansat colonel și trecut în rezervă, cu drept de pensie.

Colonel Dumitru MIULESCU

Dumitru Miulescu s-a născut la 9 iunie 1920, în Vălenii de Munte, județul Prahova. A absolvit școala primară, gimnazială și liceul în localitatea natală. După absolvirea liceului s-a înscris la Facultatea de Drept însă, în luna septembrie 1940, a înțeles necesitatea orientării către o școală militară întrucât țara avea nevoie de luptători, pentru a elimina nedreptățile la care a fost supusă prin răpirea vechilor teritorii românești: Basarabia, Bucovina de Nord, Ținutul Herței, Nordul Transilvaniei și Cadrilaterul.

În toamna anului 1941 Dumitru Miulescu s-a înscris în Școala Militară de Ofițeri Infanterie, pe care a absolvit-o, la sfârșitul lunii iunie 1943, cu rezultate foarte bune, fiind avansat la gradul de sublocotenent activ. Tânărul ofițer și-a început cariera militară în luna iulie 1943, la Regimentul 6 Infanterie Vânători (Infanterie), din Bălți. Regimentul 6 Infanterie Vânători avea Partea Activă (operativă) în Transnistria, unde îndeplinea misiuni de pază a teritoriului și întreprindea acțiuni de luptă împotriva partizanilor, care deveniseră foarte activi.

Colonelul Dumitru Miulescu își amintește că *„ei se cuibăriseră în pădurea de foioase Vîno Curnia. Erau circa 3-4000 de partizani, care ne atacau periodic. În baza ordinului comandantului de regiment s-au constituit detașamente de intervenție de tăria unei companii. Eu, împreună cu sublocotenentul I. Rednic, făceam parte din detașamentul comandat de locotenentul Antoniu Pânteș. La începutul anului 1944 radiotelegrafistul meu îmi raportează că a reperat apelul partizanilor din pădure către Moscova, solicitând să le trimită urgent alimente și muniție. Am raportat ierarhic comandantului unității, care a hotărât să-i atacăm în zori. Pătrunzând în dispozitivul lor am capturat doar o coloană de 94 căruțe cu provizii. Partizanii tăiaseră șleaurile și călări au dispărut în interiorul imensei păduri. Din dispozitivul de luptă românesc au căzut în lupte doi ostași și căpitanul Georgescu, din Regimentul 8 Dorobanți Buzău. De la această acțiune au trecut 7-8 zile, însă noi nu mai știam ce-i odihna și nici asigurarea igienei corporale. Ziua executam misiuni de urmărire, iar noaptea pândă.*

După un binefăcător cantonament am primit altă misiune de descoperire a cuiburilor de partizani, grupate în sate, care șicanau îndeosebi populația civilă. Pentru neutralizarea dispozitivului înaintat de

tragere a partizanilor am trimis o grupă, comandată de sergentul Grigore Corjos (Grișa), cu o mitralieră și doi servanți. Lupta a durat câteva zeci de minute și soldații mei, intrând în panică, au început să se retragă. I-am oprit în spatele unui măluștean (movilă) care le oferea o protecție bună și am verificat prezența. Am constatat că nu aveau afetul mitralierei. Mi-am dat seama de gravitatea situației, gândindu-mă numai la Curtea Marțială și la prevederile legii cu privire la „Abandonarea armamentului pe câmpul de luptă”. În această situație am dat ordin servanților a două mitraliere să tragă pe flancuri și eu, împreună cu Grișa, am înaintat prin salturi spre locul în care servanții lăsaseră afetul. Spre marea noastră satisfacție am găsit afetul și tot prin salturi ne-am înapoiat către dispozitivului propriu. Când mai aveam vreo 5 metri până la adăpostul mălușteanului, o rafală pornită dintr-un pistol mitralieră al partizanilor i-a perforat abdomenul lui Grișa, cel mai bun comandant de grupă din pluton, care până seara a decedat! Nu-mi pot ierta pripeala cu care am acționat în soluționarea acestei probleme!

De aici, Regimentul 6 Vânători a fost dislocat pe litoralul românesc, unde se debarcau mici grupuri inamice. Timpul a trecut fără evenimente semnificative și în luna martie 1944 ne-am deplasat din nou în Basarabia, ocupând poziție de luptă la Orhei, fiind numit comandant de pluton armament greu (tunuri antitanc de 45 mm). La scurtă vreme tunurile ne-au fost înlocuite cu tunuri anticar de proveniență germană (Faust patroane). După aproximativ patru săptămâni, rușii au trimis o formație de luptători foarte experimentați care a pătruns în sectorul regimentului nostru, atacând poziția ocupată de bunul meu prieten, sublocotenentul Emil Pintecan. Atacat prin surprindere, în zorii zilei, cu efective superioare numeric și al dotării cu pistoale automate și grenade, rușii au reușit să-i captureze câțiva oameni, să-i omoare 5 ostași și să ocupe poziția de luptă, intrând în liniile noastre! În această situație, de la comanda diviziei s-a ordonat ca plutonul pe care-l comandam să fie dotat cu mitraliere și grenade și să reocupe poziția de luptă pierdută de sublocotenentul Pintecan. Am executat ordinul și am reușit să-i alung pe ruși din poziția ocupată. Spre regretul meu l-am găsit mort pe prietenul Pintecan, pe care l-am înmormântat pe valea pârâului Cula. Am fost propus de comandantul batalionului, maiorul Petrescu, și colonelul Gârâiac, comandantul regimentului (eroul din romanul „Rusoaicele”, de Sib Mihăescu), să fiu

decorat cu ordinul „Coroana României”, clasa a V-a, bucurându-mă mult când m-am găsit înscris în Monitorul Oastei.”

Colonelul Dumitru Miulescu, un om onest, cu merite deosebite în acțiunile de luptă desfășurate de armata română pentru apărarea integrității teritoriale a României, participant și la campania militară din vest, a fost îndepărtat din armată, în anul 1950, reproșându-i-se că a participat cu mult zel la acțiunile militare împotriva Rusiei Sovietice.

După trecerea în rezervă ofițerul a suportat un șir întreg de suferințe. Neavând drepturi de pensie, Dumitru Miulescu s-a angajat, timp de șase luni, în funcția de ajutor cazangiu, la Uzina Mecanică din Câmpina. După aceasta a urmat școala de calificare, pe care a absolvit-o cu rezultate foarte bune, și a lucrat timp de șase ani în calitate de muncitor cazangiu. Șefii direcți și-au dat seama că Dumitru Miulescu este un om capabil și i se pot încredința munci de răspundere. În anul 1957 a fost promovat la Serviciul Control Tehnic de Calitate și apoi a devenit Tehnician Serviciu Producție. Întrucât cunoștea limbile franceză, germană și rusă a întocmit documentații tehnice și a soluționat multe contestații avansate de întreprinderile colaboratoare.

Dumitru Miulescu a fost pensionat în anul 1980. Este căsătorit cu Aneta, fostă Slabu, și împreună au un fiu, Călin. Acesta din urmă este medic în municipiul Câmpina, și este căsătorit cu o fiică a Muscelului, de asemenea medic.

Colonel Ștefan MOLDOVEANU

Ștefan Moldoveanu s-a născut la data de 19 septembrie 1896 în orașul Vălenii de Munte, din județul Prahova. A absolvit școala primară din orașul natal și Școala Comercială în Ploiești, în 1912.

După intrarea României în războiul pentru întregirea neamului românesc, la data de 15 august 1916, Ștefan Moldoveanu s-a înscris voluntar în Regimentul 6 Călărași Ploiești, care se înființase sub denumirea de Escadron de Cavalerie în anul 1864, în orașul Focșani. Escadronul focșănean s-a transformat în anul 1876 în Regimentul 6 Călărași, conform Legii de organizare a puterii armate, din anul 1872, și a participat la războiul de independență (1877-1878). Prin Înaltul Decret nr. 5878, din 7 octombrie 1913, Regimentul 6 Călărași a fost mutat de la Focșani la Ploiești, în subordinea Brigăzii 4 Cavalerie din Ploiești, transformată în anul 1914 în Brigada 3 Călărași Ploiești. Regimentul 6 Călărași, comandat de colonelul Constantin Costescu, s-a subordonat Diviziei 5 Infanterie Buzău și a luptat la curbură Carpaților și în Transilvania. Ștefan Moldoveanu a fost rănit, la data de 8 septembrie 1916, la traversarea Oltului.

Refăcut fizic, sergentul cu termen redus s-a înscris la Școala Militară de Ofițeri Cavalerie, care se retrăsese în luna noiembrie 1916 la Botoșani. La data de 1 aprilie 1917 elevul plutonier Ștefan Moldoveanu a fost repartizat la Regimentul 10 Cavalerie, comandat de colonelul Camil Marini, cu care a participat la luptele din munții Oituzului.

Avansat locotenent, în anul 1919, ofițerul și-a sporit eforturile pentru pregătirea de specialitate. În anul 1921 a urmat cursurile Școlii Speciale de Echitație din orașul Sibiu, Secția Instructori Cavalerie, cu rezultate „foarte bune” (clasat al 5-lea din 75 ofițeri cursanți). Șefii ierarhici au fost impresionați de pasiunea pentru cavalerie a tânărului ofițer și în anul

1923 l-au trimis să urmeze Școala Pregătitoare Ofițeri Cavalerie Târgoviște, pe care a absolvit-o al 7-lea din totalul de 45 de cursanți.

Începând din 10 mai 1924, dată la care a fost avansat la gradul de căpitan, ofițerul a activat în Regimentele 10, 13 și 5 Cavalerie, în funcțiile de instructor și ajutor al șefului Biroului Evidență Personal. După absolvirea Cursului Ofițeri Superioari din garnizoana Turnu Severin și avansarea la gradul de maior, la 10 mai 1930, a îndeplinit funcțiile de șef Birou Mobilizare și comandant de escadron de cavalerie.

Maiorul Ștefan Moldoveanu a fost mutat, la data de 15 mai 1930, în Regimentul 6 Roșiori din orașul Bălți, din Basarabia, în funcția de comandant de escadron și adjutant al regimentului. Aici s-a ocupat de asigurarea condițiilor materiale și de trai pentru personalului din subordine, precum și de instruirea ostașilor. Avansat la gradul de locotenent-colonel, în anul 1937, Ștefan Moldoveanu a fost numit șef al Biroului Mobilizare. În ianuarie 1941 a fost numit șef al Serviciului Recrutări și Mobilizare din Cercul Teritorial Vaslui.

La data de 8 noiembrie 1945 Ștefan Moldoveanu a fost pensionat, primind și gradul de colonel.

Colonelul Ștefan Moldoveanu a fost acuzat în anul 1948, în baza Legii 207/1948, de săvârșirea unor crime de război împotriva poporului sovietic și condamnat la cinci ani închisoare, pedeapsă pe care a executat-o în penitenciarele Poarta Albă și Aiud. După ieșirea din închisoare i-a fost anulat dreptul la pensie și a fost nevoit să se angajeze la Fabrica de Conserve din Vălenii de Munte, unde a lucrat în calitate de normator până în anul 1964, când a primit pensie civilă. Abia în anul 1967, ca urmare a apariției Decretului 141/1967, a fost repus în drepturi și a primit pensie militară. A decedat în anul 1976, fiind înhumat în locul de veci al familiei din cimitirul orașului Vălenii de Munte.

În timpul celor 39 de ani de activitate neobosită în slujba armatei, colonelul Ștefan Moldoveanu a fost recompensat cu mai multe ordine și medalii militare: ordinul „Coroana României”, în grad de cavaler, ordinul „Steaua României”, cu spade și panglică de Virtute Militară, medalia „Crucea de Război”, cu baretele Carpați și Ardeal (1916-1918), medalia „Crucea de Fier”, „Semnul Onorific pentru 25 ani de serviciu” și medalia „Virtutea Militară”.

Colonel Aurel POPOVICI

Aurel Popovici s-a născut în anul Unirii Principatelor Române, 1859, în localitatea Bichiș, județul Arad, aflată la acea vreme în stăpânirea Imperiului Habsburgic, faptul că provenea dintr-o familie de români i-a creat un sentiment de mândrie patriotică care l-a călăuzit în viață. Tatăl său, Simeon, a fost paroh ortodox și asesor consistorial în Protopopiatul Chișineului. Aurel Popovici a frecventat cursurile Facultății de Medicină din Budapesta și, după absolvirea ei, asemenea multor români transilvăneni, a trecut granița în România, punându-și cunoștințele sale și puterea de muncă în slujba fraților români.

A fost numit medic în orașul Constanța, unde a profesat o bună perioadă de timp. Întrucât Macedonia s-a adresat guvernului României cu solicitarea de a-i trimite în ajutor câțiva medici, Aurel Popovici a mers la Monaster, în Bitolia, unde a activat în calitate de medic și profesor de igienă. Aici a întâlnit-o pe învățătoarea Maria Tudor, de care s-a îndrăgostit, și cu care s-a căsătorit. În anul 1901, medicul Aurel Popovici a revenit în țară, împreună cu familia, și s-a stabilit la Breaza, unde a practicat medicina până la intrarea României în războiul pentru întregirea neamului.

Când Armata Română a trecut Munții Carpați, la 15 august 1916, Aurel Popovici s-a înscris voluntar, în calitate de medic, cu gradul de colonel. S-a dăruit misiunii primite, cu un impresionant profesionalism, neprecupețind nici un efort pentru recuperarea ostașilor răniți și a bolnavilor civili din Moldova. Din păcate colonelul doctor Aurel Popovici nu a mai apucat să se bucure de întregirea țării, sfârșindu-se din viață la data de 9 martie 1917. Jertfa sa, ca și a celorlalți sute de mii de români, a fost prețuit plătit de poporul român în războiul cel mare, purtat pentru unirea Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei cu România.

În cimitirul din Breaza, o statuie cioplită în piatră de sculptorul Gheorghe Tudor îl reprezintă pe colonelul doctor Aurel Popovici, în chip de ostaș, împreună cu cele două fetițe ale sale, care s-au stins prematur din viață. Brezenii, în semn de respect, au dat numele său unei străzi centrale din oraș și i-au așezat bustul alături de alți oameni de seamă, pe alea din fața Casei de Cultură din Breaza.

Colonel Mihai RĂICAN

Mihai Răican s-a născut la data de 24 iunie 1925 în comuna Policiori, județul Buzău. Părinții săi, Alexandru și Ana, i-au asigurat toate condițiile necesare pentru a absolvi 7 clase în școala din localitatea natală.

În luna septembrie 1940 s-a înscris ca voluntar la Centrul de Instrucție al Artileriei Antiaeriene, care se găsea într-o cazarmă din Cartierul Ghencea București, unde era dislocată și Școala Militară de Ofițeri Artilerie Antiaeriană. A fost repartizat la Bateria de Artilerie Antiaeriană, comandată de sublocotenentul Mihail Nicolau, originar din Ploiești, un ofițer exigent, dar corect în munca cu subordonații. Sub directa îndrumare a căpitanului Constantin Zamfiropol, Mihai Răican participa zilnic la cele 6 ore de instrucție și educație, dar și la efectuarea unor lucrări la Biroul Mobilizare, pe parcursul a încă 6 ore.

În dimineața zilei de 24 august 1944 personalul Centrului de Instrucție și al Școlii Militare a participat la dezarmarea efectivelor militare germane, care erau cazate în barăcile construite în cazarma Ghencea. Luptele au durat până după-amiază, când trupele germane au depus armele, predându-se artileriștilor români.

După împlinirea vârstei de 20 de ani Mihai Răican s-a înscris la Școala Militară de Subofițeri Artilerie Antiaeriană din București, începând cursurile la data de 1 august 1945. Întrucât acumulasă unele cunoștințe specifice armei, la data de 15 iulie 1947 a absolvit școala, cu rezultate „bune”, și a fost avansat la gradul de sergent-major. A fost repartizat la Biroul Instrucție în Școala Militară, care s-a mutat în orașul Brașov.

Îndrumat de șeful Biroului Instrucție din școală, Mihai Răican s-a înscris la liceu, pe care l-a absolvit în anul 1963. În paralel a fost admis la cursul „Comandanți de plutoane”, desfășurat în perioada 1 iunie – 30 decembrie 1949, pe care l-a încheiat cu rezultate bune. A fost avansat sublocotenent și numit în funcția de comandant al Bateriei 1 din Școala Regimentară/Regimentul 5 Artilerie Antiaeriană Câmpina, comandată de colonelul Eugen Iacomî. După șase luni regimentul a fost mutat la Ploiești, iar ofițerul a îndeplinit funcția de comandant al Bateriei Comandă din Bucov. Regimentul 5 era subordonat Corpului 16 Artilerie Antiaeriană Ploiești. În anul 1952 regimentul a fost numerotat cu nr. 244 și l-a primit drept comandant pe căpitanul Dumitru Maghiar.

Avansat la gradul de locotenent, Mihai Răican a urmat, în perioada 1 decembrie 1951 – 1 mai 1952, cursul „Comandanți Baterii de la Capul Midia”, încheiat cu rezultate „bune” și apoi a revenit la unitate, în funcția de comandant de baterie. A fost promovat, la data de 1 noiembrie 1952, adjutant superior divizion (șef de stat major) în regimentul de la Bucov, achitându-se conștiincios de sarcinile de serviciu.

În perioada 1 decembrie 1953 – 1 noiembrie 1955 ofițerul a urmat „Cursul de perfecționare ofițeri artilerie antiaeriană”, în Școala Militară Artilerie Antiaeriană Brașov. După absolvirea cursului a fost numit în funcția de comandant Baterie cu 8 piese, în Regimentul 4 Artilerie Antiaeriană Berceni. Avansat la gradul de locotenent-major în anul 1956, Mihai Răican a fost trecut în rezervă, la data de 30 august 1956, ca urmare a măsurilor adoptate de Ministerul Apărării Naționale privind reducerea efectivelor armatei.

După trecerea în rezervă, Mihai Răican a urmat Școala de Calificare Strungari și, apoi, a lucrat la Uzina 1 Mai, Secția Sape Foraj, în funcția de strungar, timp de doi ani. La 1 noiembrie 1962 a fost numit administrator la Căminul de nefamiliști al uzinei, apoi șef Birou Administrativ în uzină (1969), tehnician principal la Secția Construcții Metalice (1978), tehnician principal la Formația de Pompieri a uzinei (timp de trei luni a urmat cursul de pregătire a șefilor de formații de pompieri Boldești).

La data de 1 septembrie 1978 a fost transferat la Centrala de Utilaj Petrolier și Minier, în funcția de inspector cu probleme de prevenirea și stingerea incendiilor”.

Mihai Răican a fost pensionat la data de 1 octombrie 1985. Este căsătorit cu Virginia Matei și nu au copii

Mihai Răican a fost avansat, succesiv, până la gradul de colonel în rezervă și decorat cu următoarele distincții militare: medalia sovietică „Victoria”, medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”, medalia „Meritul Militar”, clasa 1-a, și medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial 1941-1945”.

Colonel Haralambie SĂVULESCU

Haralambie Săvulescu s-a născut în Câmpina, la data de 12 decembrie 1917. Tatăl său a fost învățător și a participat la primul război mondial, cu gradul de sublocotenent. Haralambie Săvulescu a absolvit liceul în anul 1936, la Câmpina. După absolvirea liceului s-a înscris la Școala Militară de Ofițeri de Artilerie din Timișoara, pe care a absolvit-o printre primii, la 25 iulie 1939, când a fost avansat sublocotenent și repartizat la Regimentul 33 Artilerie din Oradea, în funcția de șef Secție Artilerie. La data de 15 decembrie a fost mutat la Regimentul 39 Artilerie din Târgu Mureș.

În anul 1940 a urmat Școala Pregătitoare de Artilerie. Dislocat cu Regimentul 39 Artilerie la Seini, lângă Satu Mare, pe timpul deplasării a scris pe marginea șoselei, din 5 în 5 km, numele lui Mihai Eminescu, cu puieți de brazi (prin sădire) și la înapoierea în Târgu Mureș, a scris, cu puieți de plop, numele Diviziei 20 Infanterie.

Ca urmare a răpirii Transilvaniei, prin Dictatul de la Viena, din 30 august 1940, Regimentul 39 Artilerie a fost retras la Craiova, la începutul lunii septembrie 1940. În trimestrul I al anului 1941 ofițerul a urmat cursurile de observatori aerieni la Pipera.

Începutul războiului l-a găsit pe sublocotenentul Săvulescu la Escadrila 16 Observație Constanța, subordonată Flotilei 3 Informații Buzău. La data de 23 iunie 1941 a îndeplinit prima misiune de observare din Basarabia, avându-l pilot pe celebrul aviator Agarici (cunoscut datorită sloganului „Agarici, Agarici, bagă spaima-n bolșevici”).

Prin mutarea escadrilei în Crimeea, la sfârșitul anului 1941, sublocotenentul Săvulescu a participat la atacurile Sevastopolului, până în vara anului 1942.

Din iulie 1942 Haralambie Săvulescu a participat la sprijinirea trupelor de vânători de munte, în luptele din Kuban. Pentru comportarea curajoasă în timpul luptelor, în luna august 1942 a fost decorat cu ordinul „Coroana României”, în grad de cavaler.

În luna septembrie 1942 a fost mutat, cu Escadrila 16 Observație, la Kotelnicovo, lângă Stalingrad, pentru urmărirea trupelor ruso-sovietice, care veneau din Asia în Europa, în scopul pregătirii contraofensivei. În iarna anului 1943 locotenentul Săvulescu, împreună cu ceilalți luptători din

aviație, s-a retras pe jos, până la Zaporoje, întrucât avioanele au fost distruse la sol, de către tancurile sovietice. De la Zaporoje s-au înapoiat la Buzău cu trenul. În vara anului 1943 ofițerul a urmat un curs de comandanți baterie de artilerie, în Germania.

După capitularea Germaniei locotenentul Săvulescu a fost numit comandant de Baterie în Regimentul 10 Infanterie din Focșani, care era dislocat la Cluj.

În anul 1947 a fost avansat căpitan și mutat la Regimentul 62 Artilerie din Șimleul Silvaniei, în funcția de ajutor șef de stat major pentru operații, apoi comandant de divizion. În anul 1951 a fost mutat la Ineu, în Regimentul 126 Artilerie, din Divizia de Cavalerie Oradea, în funcția de comandant divizion. Aici a fost avansat la gradul maior, în anul 1952.

În anul 1954 maiorul Săvulescu a fost mutat la Divizia 86 Infanterie Caransebeș, în funcția de locțiitor al șefului spatelui (logistică).

La data de 1 decembrie 1955, împreună cu un lot de 3.000 ofițeri, maiorul Săvulescu a fost trecut în rezervă. Prin această decizie i s-a făcut o mare nedreptate.

Ca o reparație morală, în anul 1991 a fost avansat, în retragere, la gradul de locotenent-colonel și apoi, în anul 1992, la gradul de colonel.

Pentru meritele sale din perioada participării la război, dar și pe timp de pace, a fost decorat cu ordinul „Meritul Militar”, clasele a II-a și a III-a și cu alte medalii militare și civile.

Colonelul Haralambie Săvulescu a decedat la data de 7 octombrie 2004, fiind înmormântat în cavoul familiei din Câmpina. Decorațiile primite în perioada în care a activat în cadrul armatei le-a lăsat amintire camarazilor din Organizația Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageră din Câmpina.

Colonel Sava SIMIONESCU

Sava Simionescu s-a născut la data de 8 februarie 1906, în localitatea Odaia Bursucani, din județul Tutova (în prezent județul Vaslui). Încă din copilărie Sava Simionescu a manifestat dragoste de învățătură. A absolvit cele 4 clase primare în localitatea natală, iar apoi gimnaziul și renumitul Liceu „Roșca Codreanu” din Bârlad. În anul 1926 s-a înscris la Școala Militară de Ofițeri Infanterie din București, pe care a absolvit-o în anul 1929, cu gradul de sublocotenent.

Sava Simionescu și-a început cariera militară, în funcția de comandant de pluton la Regimentul 12 Infanterie „Cantemir” Bârlad, care, pentru faptele glorioase de luptă înfăptuite în primul război mondial, la Mărăști, fusese decorat cu ordinul „Mihai Viteazul”. Pentru priceperea dovedită în instruirea tinerilor militari Sava Simionescu a fost avansat la gradul de locotenent, în anul 1932. La aplicații și concursurile de trageri pe regiment și pe divizie a obținut locuri fruntașe, atât cu plutonul, cât și individual, fiind elogiat de comandantul Diviziei 21 Infanterie. A fost avansat căpitan, în anul 1936, și promovat comandant de companie în cadrul Batalionului 2 al Regimentului 12 Infanterie „Cantemir”.

Absolvind cursul „Comandanți de companie” la Centrul de Instrucție Infanterie Făgăraș, în anul 1936, ofițerul și-a intensificat eforturile pentru instruirea subordonaților. În perioada 1 – 28 iunie 1940 căpitanul Sava Simionescu a participat, împreună cu celelalte efective din Regimentul 12 Infanterie „Cantemir”, la aplicațiile din Basarabia. După ultimatumul dat de Rusia Sovietică, la data de 26 iunie 1940, efectivele regimentului s-au retras la Fălciu și apoi, până la sfârșitul lunii iulie 1940, au fost desfășurate pentru instrucție și pază la vest de Prut, în zona Rășcani - Rogojeni - Fârțânești.

În ziua de 21 iunie 1941 toți comandanții de regimente, batalioane și companii au fost convocați la punctul de comandă al Diviziei 21 Infanterie, unde li s-a comunicat că războiul de eliberare a Basarabiei va fi declanșat în noaptea de 21/22 iunie.

Întrucât ostașii Diviziei 21 Infanterie au întâmpinat mari greutăți în traversarea Prutului, pe podul de la Oancea, s-a constituit un detașament format din 12 luptători ai Batalionului 3 din Regimentul 12 „Cantemir”, comandat de căpitanul Simionescu, care a traversat Prutul cu o barcă și a

reușit să neutralizeze punctul de rezistență de la Hanul Tulceanu. Aici și-a pierdut viața fruntașul Gheorghe Angheluță, care s-a înecat. Toți ostașii detașamentului au fost avansați în grad. Căpitanul Sava Simionescu a fost decorat cu ordinul „Coroana României”, în grad de cavaler. După traversarea Prutului, Regimentul 12 Infanterie a luptat cu mult eroism în luptele de pe Dealul Epureni, la nord de satul Țiganca. Aici a fost rănit mortal, în ziua de 9 iulie 1941, ora 9¹⁰, colonelul Gheorghe Niculescu, comandantul Regimentului 12 Dorobanți „Cantemir”. La data de 12 iulie căpitanul Simionescu, acționând cu deosebit curaj, a ocupat, cu două plutoane de pușcași și un pluton de mitraliere, o poziție de luptă pe un front de 300 m, obligând o companie de ruși să se predea. Căpitanul Simionescu a fost decorat cu ordinul „Steaua României”. De la 14 iulie Regimentul 12 „Cantemir” a înaintat spre râul Nistru, pe care l-au traversat pe podul de pontoane din zona satului Iasca.

Operațiunea militară Odessa, din august - octombrie 1941, a constituit un nou moment de afirmare a vitejiei ofițerului. Comandând Compania a 2-a din Batalionul 2 și două plutoane de mitraliere, căpitanul Simionescu, a dat ordinul de atac al flancului drept al inamicului, situat la cota 80 pe Dealul Vacarjani, obligându-l să se retragă. După obținerea acestei strălucite victorii toți ostașii au fost recompensați, iar bravul comandant a fost decorat cu ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a.

În luptele duse în jurul localității Dalnic, puternic fortificată, căpitanul Simionescu a comandat Batalionul 2 din Regimentul 12 Infanterie „Cantemir”. Aflându-se pe poziția de luptă de la Dalnic a acordat o deosebită atenție răniților. Trebuie menționat că printre răniții îngrijiți de medicul batalionului s-a aflat și un gradat rus, care avea răni grave la cap. Căpitanul Simionescu a solicitat să fie înștiințat periodic despre evoluția stării de sănătate a acestui ostaș. După trei zile, medicul batalionului, maiorul Semproniu, i-a comunicat că gradatul și-a revenit, sănătatea lui evoluând bine. Inamicul a transmis prin megafon, în linia frontului, informații despre omenia probată de căpitanul Sava Simionescu. Această faptă a fost relatată elogios și de către locotenentul Gheorghe Irimia, în anul 1946, într-un compartiment al unui tren care circula de la Bârlad la Iași, atunci când s-a întâlnit cu fostul său șef de pe frontul de la Odessa.

După retragerea regimentului la Bârlad, pentru refacere, batalionul comandat de Sava Simionescu a fost trecut la partea sedentară.

Căpitanul Simionescu a fost promovat, în luna octombrie 1943, în funcția de comandant Batalion Elevi la Școala Militară de Ofițeri Rezervă Infanterie din Galați, contribuind la pregătirea tinerilor ofițeri în rezervă care au încadrat ulterior unitățile luptătoare de pe front.

De la data de 15 februarie 1945 ofițerul a fost încadrat în funcția de comandant de Batalion la Regimentul 1 Dorobanți Craiova și a participat la luptele din Cehoslovacia. La 1 aprilie 1945 a fost avansat maior.

În perioada 1 septembrie 1945 - 1 octombrie 1946 maiorul Simionescu a lucrat la Centrul Teritorial Dorohoi, județul Botoșani, iar după 1 octombrie a fost numit locțiitor al comandantului la Regimentul 12 Călărași Bârlad. Avansat locotenent-colonel a fost mutat, la 1 august 1947, în funcția de comandant administrativ la Regimentul 11 Infanterie „Siret” din Galați, care era dislocat la Botoșani. Deoarece era recunoscut ca bun organizator, Sava Simionescu a fost numit comandant la Centrul Teritorial Dorohoi (la 1 septembrie 1949) și șef la Gospodăria Ministerului Forțelor Armate din Iași (la 1 septembrie 1950).

Conform Ordinului Ministerului Forțelor Armate, din 8 august 1951, locotenent-colonel Sava Simionescu a fost trecut în rezervă, imputându-i-se faptele de eroism săvârșite pe forntul de est.

După trecerea în rezervă, Sava Simionescu a lucrat în calitate de economist la unitatea „Constructorul” Bârlad.

Avansat colonel, în retragere, Sava Simionescu a trecut în neființă în anul 1993, la vârsta de 87 ani. Apreciindu-i-se comportamentul remarcabil și demn de care a dat dovadă în toate împrejurările, Consiliul Municipal Bârlad i-a atribuit titlul de „Cetățean de onoare” al municipiului Bârlad. De asemenea, începând din anul 1995, străzii Zorilor, unde a avut locuința și a conviețuit în bună înțelegere și respect cu vecinii, i s-a dat numele de „Colonel Sava Simionescu”.

Colonelul Sava Simionescu s-a căsătorit, în anul 1934, cu Natalia Angheluță, licențiată în litere. Au avut o fiică, Anișoara, născută la 2 februarie 1935, care a absolvit Facultatea de Științe Naturale și Chimie din cadrul Universității „Al. I. Cuza” din Iași. Anișoara este căsătorită cu inginerul silvic Ion Cârje și are o fiică, Liana, absolventă a Facultății de Tehnologia Construcțiilor de Mașini din Iași, care i-a dăruit un bun nepot, Claudiu, student la Institutul Politehnic din București.

Colonel Alexandru VASILESCU

Alexandru Vasilescu s-a născut la data de 12 decembrie 1919, în orașul Brăila. Părinții săi, Radu și Tudora, i-au dat o educație sănătoasă. Studiile primare, gimnaziale și Liceul Industrial, absolvit în anul 1940, le-a făcut cu cadre didactice de o mare probitate morală și profesională.

După absolvirea liceului, Alexandru Vasilescu a fost încorporat la Școala Militară de Ofițeri de Rezervă Bacău, specialitatea Infanterie. Nevoia acută de cadre militare, datorită potențialelor conflicte militare cu statele vecine, care ne amputaseră deja teritoriul, a determinat Marele Stat Major să avanseze promoția 1941 la grade de subofițeri, la data de 1 iunie 1941, și să-i încadreze pe absolvenți în unitățile militare operative. Astfel, Alexandru Vasilescu a fost avansat la gradul de plutonier și încadrat subofițer cu administrația unei companii din Regimentul 40 Infanterie Medgidia. Regimentul fusese înființat în anul 1911, la Giurgiu (Regimentul 40 „Călugăreni”). După al doilea război balcanic (1913), regimentul a fost mutat la Bazargic, deoarece sudul Dobrogei îi revenise României. Unitatea a participat la primul război mondial. După cedarea Cadrilaterului Bulgariei, la data de 7 septembrie 1940, regimentul fost cartiruit în Medgidia.

Împreună cu ceilalți ostași din Regimentul 40 Infanterie Medgidia, plutonierul Vasilescu s-a instruit în cazarmă și în împrejurimile orașului Medgidia. A participat și la manevrele militare organizate în Dobrogea de Divizia 9 Infanterie Constanța, căreia i se subordona. Începând cu 15 august 1942, sublocotenentul Vasilescu (fusese avansat în grad la data de 15 iulie 1942) a participat la luptele de la Cotul Donului. În ziua de 19 noiembrie 1942 a fost grav rănit. Internat în Spitalul militar de campanie al Armatei a 3-a Române a fost operat și apoi transportat la Spitalul Militar din Iași. După spitalizare a primit concediu medical până la data de 30 martie 1943.

La reîntoarcerea în unitatea din Medgidia, Alexandru Vasilescu a fost avansat la gradul de locotenent și numit comandant de pluton.

Întoarcerea armelor împotriva armatei germane, la data de 23 august 1944, a găsit efectivele Diviziei 9 Infanterie în apărarea Dobrogei. Conform ordinelor superioare, Regimentul 40 Infanterie s-a deplasat în împrejurimile capitalei. Despre luptele desfășurate, Alexandru Vasilescu își amintește: *„Nemții aveau în dotare tunuri, aruncătoare de branduri și tunuri antiaeriene, fiind dispuși la sud și sud-est de localitatea Tunari, pregătiți să bareze căile de acces spre aerodromul Otopeni. Sprijiniți de ostașii artileriști din Regimentul 13 Artilerie Constanța, în zilele de 26 și 27 august am învins trupele germane și am înaintat spre Otopeni, obligându-le să se deplaseze spre nord, în seara zilei de 27 august 1944.”*

Divizia 9 Infanterie Constanța și unitățile din subordine au participat, de la data de 5 septembrie, la luptele de eliberare a părții de nord a Transilvaniei. Venerabilul veteran de război relatează: *„Eu am fost rănit în ziua de 20 septembrie 1944 la Oarba de Mureș. De aici am fost transportat la Spitalul Militar din Sibiu. După spitalizare mi s-a acordat concediu medical până la 18 martie 1945, când m-am înapoiat la unitate.”*

În perioada 1945-1952 Alexandru Vasilescu a lucrat la diferite Cercuri Militare Teritoriale. Între anii 1952-1958 a fost comandant la Comisariatul Militar Raional Teleajen, cu reședința în Vălenii de Munte.

În anul 1958 a fost trecut în rezervă, sub pretextul că părinții soției făceau parte din categoria țăranilor chiaburi. S-a angajat director la Casa de Cultură din Vălenii de Munte. După susținerea examenelor de specialitate Alexandru Vasilescu a fost admis cadru didactic la Liceul „Nicolae Iorga” din Vălenii de Munte, unde a obținut gradul didactic I, în anul 1961.

S-a pensionat în anul 1979, după o perioadă petrecută în învățământ care i-a adus mari satisfacții.

Pentru participarea la război și serviciul desfășurat în armată, Alexandru Vasilescu a fost decorat cu următoarele medalii: „Serviciul Credincios” cu spade, clasa a III-a, „Eliberarea de sub jugul fascist”, „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”, „Meritul Militar”.

Alexandru Vasilescu este membru fondator al Asociației Veteranilor de Război din Vălenii de Munte. A condus filiala din localitate în perioada 1990-2003.

Colonel Nicolae VOINEA

Nicolae Voinea s-a născut în anul 1922 în comuna Aricești-Rahtivani, din județul Prahova, într-o familie de muncitori petroliști. A urmat cursurile Școlii Normale (Liceul Pedagogic) din Buzău, pe care a absolvit-o în anul 1943 ca șef de promoție.

Pasionat de istorie și iubind armata s-a înscris, în toamna anului 1943, în Școala Militară de Ofițeri. În calitate de elev a participat, în august 1944, la luptele de la Slănic-Prahova, remarcându-se, în mod deosebit, în zilele de 30 și 31 august.

Năiță, cum era denumit de colegii săi, a fost înaintat la gradul de sublocotenent în iulie 1946 și repartizat la un regiment de infanterie din Moldova, în funcția de comandant de pluton. Ulterior a fost mutat la Regimentul de Gardă din București, unde a lucrat până în anul 1951.

Ofițerul a urmat cursurile Academiei Militare, în perioada 1951-1953, pe care a absolvit-o cu diplomă de merit. În perioada 1953-1956 a îndeplinit funcții de stat major într-o divizie de infanterie din Transilvania și la un corp de armată în Banat. În anul 1955 a fost avansat maior.

La cererea Academiei Militare ofițerul a fost încadrat lector la Catedra de Tactică Generală, în februarie 1956. A fost promovat apoi în funcțiile didactice de lector superior, profesor, șef comisie metodică (didactică). În anul 1966 a fost avansat colonel. În calitate de profesor a lucrat în Catedra de Tactică și Artă Operativă, cu grupele Cursului Superior Postacademic. În decembrie 1978, din motive de sănătate, a fost pensionat.

Colonelul Nicolae Voinea s-a călăuzit în viață după principiul potrivit căruia prestigiul unei școli este dat, înainte de toate, de valoarea morală și științifică a cadrelor sale și prin tot ce a făcut s-a străduit să fie la înălțimea acestor cerințe. Comunica sincer cu ofițerii studenți și trăia la unison aceleași momente tactic-operative. A considerat că pentru un adevărat profesor este necesar să te pregătești continuu, să-ți cizelezi

măiestria pedagogică, să fii om de spirit, să prețuiești sufletul omului, să-i asculți cu răbdare pe ceilalți, să ai un dialog continuu cu ei.

În ultimii ani de activitate didactică colonelul Nicolae Voinea și-a desfășurat activitatea la cursurile postacademice, profil unic, arme întrunite. Acești ani au constituit corolarul activității sale de profesor. Aici lucra în domeniul operativ-strategic, știind să pună în valoare cunoștințele sale în domeniul doctrinei militare românești. Confruntările de opinii cu ofițerii cursanți – generali și colonei cu o înaltă pregătire și o vastă experiență – au constituit momente deosebite pentru activitatea de profesor a colonelului Nicolae Voinea.

A participat la elaborarea mai multor lucrări de cercetare științifică, cele mai cunoscute fiind: „Fortărea cursurilor de apă”, „Întrebuințarea desantului aerian în lupta de operație”, „Dezvoltarea gândirii tactice prin aplicații pe hartă și în teren”. În afara participării sale la publicistica militară cu diferite articole de specialitate, a lucrat, împreună cu colonelul dr. Bogdan Stănescu, la redactarea finală a proiectului Regulamentului Statelor Majore în campanie.

După pensionare, în calitate de coautor, a scris și editat lucrarea memorialistică „Amintiri, speranțe, împliniri”, apărută în 1989, în care a prezentat istoricul generației sale din Școala de Ofițeri.

Până la trecerea în neființă, la data de 8 februarie 2001, colonelul Nicolae Voinea a activat la Asociația Națională a Veteranilor de Război, filiala Prahova și la Asociația Națională „Cultul Eroilor”, filiala Prahova. Este înmormântat în cimitirul din Ariceștii-Rahtivani, alături de buna sa soție, Silvia, originară din localitatea Târzii, județul Vaslui. A avut doi frați, Ion (economist) și Aurel (inginer), precum și o soră, Cornelia (contabilă). Nu a avut copii dar s-a apropiat foarte mult de nepoți și nepoate, care i-au fost foarte dragi.

Colonelul Nicolae Voinea a fost decorat cu mai multe distincții militare: ordinul „Meritul Militar”, clasele a III-a, a II-a și I-a, ordinul „Tudor Vladimirescu”, clasa a IV-a, medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”, medalia „Crucea Comemorativă al celui de al doilea război mondial. 1941-1945”.

Locotenent-colonel Rosco ADAMS

Rosco Adams s-a născut la 15 septembrie 1920, în București, fiind primul copil al lui Eduard, născut la Washington D.C., și Iordana, originară din România. Tatăl său s-a înscris voluntar în armata canadiană, participând la primul război mondial. După război s-a stabilit în România, unde a decedat, în anul 1937. Sora lui Rosco, Alice, decedată și ea, a fost ziaristă.

Rosco și-a făcut studiile primare, gimnaziale și liceale la Liceul „Titu Maiorescu” din București. În anii 1941-1943 a urmat cursurile Școlii Militare de Ofițeri Artilerie, cu aprobarea mareșalului Ion Antonescu. Avansat la gradul de sublocotenent a fost numit șef Secție Artilerie în Bateria 5 a Regimentului 13 Artilerie Constanța.

Sublocotenentul Rosco Adams a participat, după 23 august 1944, la dezarmarea trupelor germane din împrejurimile capitalei, despre care își amintește următoarele: *„În după-amiaza zilei de 25 august 1944, efectivele Bateriei 5 au fost deplasate în împrejurimile capitalei, primind misiunea să sprijinim cu cele patru obuziere, calibru 100 mm, acțiunile unui batalion din Regimentul 40 Infanterie Medgidia, pe direcția Tunari - Otopeni. Trupele germane se aflau la sud și sud-est de localitatea Tunari, pregătite să bareze căile de acces spre aerodromul Otopeni. În dimineața zilei de 26 august 1944, unitatea din Medgidia a început atacul asupra trupelor germane cu sprijinul de foc al artileriștilor noștri, executând trageri de luptă asupra tunurilor antiaeriene inamice dispuse pe marginea comunei Tunari, în apropierea aerodromului Otopeni. Până la amiază noi am lichidat rezistența inamicului, înaintând spre Otopeni și ocupând o poziție favorabilă de luptă. Pe 27 august artileriștii noștri au lovit cazematele, cuiburile de arme automate și piesele de artilerie inamice prin trageri directe, reușind să le neutralizeze și să împiedice aviația germană să folosească aerodromul. Trupele germane s-au retras spre nord.”*

Împreună cu ceilalți ostași din Divizia 9 Infanterie, sublocotenentul Rosco Adams a participat la luptele desfășurate la Oarba de Mureș. Marea unitate a primit, pe Dealul Sângeorgiu, un front de aproape 6 km lungime și circa 2 km adâncime. Luptele au durat opt zile. Întrucât Regimentele de Artilerie constănțene 13 și 18 au suferit pierderi mari, acestea s-au unit în

septembrie 1944, formând Regimentul 18 Artilerie Constanța. Rosco Adams îndeplinea funcția de comandant secție și observator baterie pentru trageri. În legătură cu aceste evenimente Rosco Adams își amintește: *„În dimineața zilei de 26 septembrie 1944, Regimentului 18 Artilerie a desfășurat timp de două ore pregătirea de artilerie pe Dealul Sângiorgiu. Am insistat pe lovirea cuiburilor inamice. Ostașii germani erau avantajați pe poziția de apărare de detaliile de relief și de lucrările genistice executate cu mult timp înainte. Unitățile diviziei au trecut Mureșul pe timpul nopții. Pentru ocuparea cotelor 463, 495, și apoi 409 și 435, supra-numite „cotele blestamate”, s-au desfășurat lupte crâncene. În rândurile românilor s-au produs mari pierderi, întrucât ostașii români au atacat de jos în sus, în timp ce inamicul răspundea cu foc precis de sus în jos. A doua zi s-a reluat atacul, trupele noastre reușind să cucerească parțial Dealul Sângeorgiu. În a treia zi a fost cucerită cota 463, iar în zilele de 1 și 2 octombrie s-au desfășurat lupte de uzură pe un teren devenit impracticabil, datorită ploilor ce au căzut fără întrerupere. Cea de a opta zi, 4 octombrie 1944, a început cu o masivă pregătire de artilerie. Infanteriștii noștri s-au luptat pe viață și pe moarte, obligând inamicul să se retragă. S-a lărgit capul de pod peste Mureș. Șiroaie de sânge au curs în cele opt zile de lupte dure, înroșind apa Mureșului”.*

După război, la Oarba de Mureș a fost amenajat un cimitir militar care adăpostește osemintele celor 11.000 de eroi căzuți în luptele de pe cursul mijlociu al Mureșului.

În cea de-a treia etapă a operației ofensive, desfășurată în perioada 21-25 octombrie 1944, a fost eliberată ultima brazdă de pământ din partea de nord a Transilvaniei. Atacul pentru eliberarea orașului Carei a fost declanșat în a doua jumătate a nopții de 24/25 octombrie, printr-o manevră dublu învâluitoare: frontal cu Divizia 9 Infanterie, iar la sud cu Diviziile 18 și 3 Infanterie din Corpul 6 Armată. Concomitent, Divizia 11 Infanterie din Corpul 2 Armată a manevrat pe la sud trupele inamice, dispuse în localitatea Satu Mare, acționând în cooperare cu Divizia 133 Infanterie din Armata 40 sovietică. Ultima brazdă de pământ românesc a fost eliberată la data de 25 octombrie 1944, în lupte remarcându-se și ostașii din componența Diviziei 9 Infanterie.

Divizia 9 Infanterie și-a continuat înaintarea, depășind granița cu Ungaria și îndeplinind misiuni de luptă în cadrul operațiilor militare din

Nyiregyhaza și din munții Hegyalja. Pe teritoriul Cehoslovaciei a participat la operațiunile militare Sena - Turna, Roznava, Zvolen - Banska Bystrica. Regimentul 18 Artilerie s-au remarcat în fiecare misiune de luptă primită. În ultimele zile ale lunii martie și în prima decadă a lunii aprilie 1945, ostașii Diviziei 9 Infanterie, comandați de generalul Ion Stănculescu, s-au comportat eroic în luptele duse în munții Tatra Mare. Amintirile locotenentului-colonel Rosco Adams, care îndeplinea funcția de comandant de Secție și Observator al Regimentului 18 Artilerie sunt emoționante: *„Îmi pierdusem în luptă un bun prieten, sublocotenentul Gheorghe Hamzu, fost coleg de liceu, și l-am rugat pe domnul general Ion Stănculescu să-mi permită să mă deplasez în localitatea Zolna, unde a fost înmormântat, pentru a mă închina în fața rămășițelor lui. După înapoierea în dispozitivul de luptă, domnul general m-a sunat la telefon exprimându-și regretul pentru pierderea prietenului și m-a întrebat dacă mai pot rămâne la observator. I-am raportat că pot rămâne la post, fiind impresionat însă de delicatețea sa sufltească. În ziua de 9 mai 1945 efectivele Diviziei 9 Infanterie se aflau în apropierea Postului de radio Donau și au luptat, până la 12 mai 1945, pentru lichidarea trupelor germane care păzeau acest obiectiv, de importanță deosebită pentru propaganda desfășurată de puterea hitleristă.”*

Înapoiat în țară, sublocotenentul Rosco Adams a îndeplinit funcția de adjutant în Regimentul 13 Artilerie Constanța, revenit la vechea denumire. În anul 1947 a fost trecut în rezervă, pretextându-se că este de origine americană, situație care l-a determinat să se înscrie la Facultatea de Drept din București, pe care a absolvit-o în anul 1950. După terminarea facultății a lucrat în funcțiile de șef serviciu și contabil șef la Întreprinderea „Drum Nou” Bucov, până în anul 1980, când a fost pensionat.

Recunoscându-i-se meritele din timpul participării la război, locotenent-colonel în retragere Rosco Adams a fost decorat cu ordinele militare „Corona României” și „Steaua României”, cu spade, panglică de virtute militară și frunze de stejar, precum și cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de-al doilea război mondial. 1941-1945”.

Locotenent-colonel George BURDUHOS

George Burduhos s-a născut la 19 martie 1916 în localitatea Rebrîșoara, județul Bistrița-Năsăud, în familia unor țărani foarte gospodari. După absolvirea școlii primare din localitatea natală, părinții l-au trimis la prestigiosul Liceu "George Coșbuc" din orașul Năsăud. A urmat apoi Facultatea de Drept din Cluj.

După absolvirea facultății, George Burduhos a fost încorporat, pentru satisfacerea stagiului militar, la Regimentul 3 Grăniceri din Bistrița. De aici a fost trimis la Școala Militară de Ofițeri Infanterie Rezervă din Bacău, pe care a absolvit-o în

anul 1940. La data de 10 iunie 1941 a fost avansat sublocotenent de infanterie și concentrat pentru reîmprospătarea cunoștințelor militare și de specialitate în domeniul apărării antiaeriene.

La data de 15 februarie 1942 ofițerul a fost trimis pe front, în funcția de comandant de Secție, într-o companie de apărare antiaeriană, subordonată Regimentului 3 Grăniceri, care era dislocată pentru pază în zona Herson - Perekop (la intrarea în Crimeea). Compania și-a adus aportul la respingerea trupelor sovietice spre est și apoi în luptele de la Sevastopol.

În luna septembrie 1942 trupele unității s-a deplasat, cu mașinile și pe jos, în Stepa Kalmucă și la Stalingrad. În aceste zone au purtat lupte foarte grele cu trupele sovietice hotărâte să treacă la contraofensivă, în condițiile unei ierni cu zăpadă abundentă și geruri aspre, precum și a lipsurilor de toate felurile.

După dezastrul suferit de armata germană și română la Cotul Donului și la Stalingrad, Regimentul 3 Grăniceri s-a înapoiat în țară, debarcând, la data de 16 aprilie 1943, la Sibiu. De aici unitatea a fost deplasată la Ploiești, Câmpina și Moreni pentru paza zonei petroliere, până

în primăvara anului 1944. Din luna aprilie 1944, regimentul a participat la luptele desfășurate pe frontul din Moldova, până la 23 august 1944.

George Burduhos își amintește: „După lovitura de stat de la 23 august 1944, efectivele unității noastre au participat la dezarmarea trupelor germane, guvernul României urmărind eliberarea părții de nord a Transilvaniei, ocupată în mod samavolnic prin Dictatul de la Viena, din 30 august 1940. Am participat la luptele extrem de dure din partea de nord a Transilvaniei, din Ungaria și Cehoslovacia.

Pentru faptele de arme săvârșite în campania militară din est, cu Compania 18 Apărare Antiaeriană Motodivizionară, mi s-a conferit ordinul „Steaua României”, în grad de cavaler, clasa a V-a, cu spade, panglică de virtute militară și frunză de stejar. În campania militară din vest, am fost decorat cu ordinul „Coroana României”, clasa a II-a, în grad de ofițer, cu spade și panglică de virtute militară. În anul 1950 am fost decorat cu medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” și în anul 1995 cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”.

După capitularea Germaniei și încheierea războiului în Europa, George Burduhos a fost trecut în rezervă și a lucrat în domeniul justiției.

S-a înscris în Asociația Națională a Veteranilor de Război, fiind avansat, în retragere, până la gradul de locotenent-colonel. În prezent este membru al Organizației Militare a Cadrelor în Rezervă și Retrageri și a Asociației Naționale „Cultul Eroilor”.

Locotenent-colonel Constantin CIOC

Constantin Cioc s-a născut la 16 iulie 1907, în localitatea Posești din județul Prahova. Părinții săi, Gheorghe și Elena, i-au asigurat condițiile materiale necesare pentru absolvirea școlii primare în localitatea natală, după care l-au îndrumat să urmeze cursurile Liceului Militar din Craiova. În anul 1928 a absolvit liceul, cu rezultate bune, și s-a înscris la Școala Militară de Ofițeri Infanterie nr. 1 din București, pe care a absolvit-o, cu gradul de sublocotenent, la 1 iulie 1930, după cum reiese din nota comandantului școlii, colonelul Tătărăscu.

Ofițerul și-a început cariera militară în cadrul Regimentului „Radu Negru” nr. 28 Infanterie Pitești, la data de 1 august 1930, în funcția de comandant de pluton recruți. Colonelul Hașiganu, comandantul regimentului, îl nota astfel: *„Ofițerul este inteligent, cu o judecată bună, disciplinat și autoritar. Este un trăgător de elită cu pușca și revolverul, clasându-se al doilea la concursul de trageri pe unitate.”*

Dorind să-și aprofundeze cunoștințele de specialitate, sublocotenentul Cioc a urmat cursurile Școlii Militare de Aplicație a Infanteriei din Sibiu, pe care a absolvit-o cu rezultate bune. Avansat la gradul de locotenent, la 8 iunie 1934, Constantin Cioc a fost mutat, la cerere, din dorința de a fi mai aproape de părinți, în cadrul Regimentului 7 Dorobanți Prahova (01.04.1935), în funcția de ofițer instructor la Compania a 7-a Infanterie. Remarcându-se prin dăruire și seriozitate în activitatea de instruire a subordonaților, șefii ierarhici l-au numit, la data de 1 noiembrie 1937, la comanda Companiei a 12-a ostași concentrați, *„cărora le înprospăta cu mult tact cunoștințele de specialitate”*, după cum îl nota comandantul unității, colonelul Arghiropol. În anul 1938 ofițerul a instruit ostașii concentrați din Compania a 11-a Infanterie, participând aplicațiile

practice în zona viitoarelor acțiuni de luptă. A fost notat „bine” de comandantul Regimentului 7 Dorobanți, colonelul Spiridon Oprescu.

Mutat în interes de serviciu, în anul 1939, în cadrul Regimentului 151 Infanterie din Craiova (dublura Regimentului 31 Dorobanți Calafat), ofițerul a comandat „foarte bine” ostașii din subordine, *„remarcându-se prin pricepere, mare putere de muncă și inițiativă în îndeplinirea atribuțiunilor funcționale”*, conform aprecierii înscrise în notarea de serviciu de către comandantul Regimentului 151 Infanterie Craiova, colonelul Ciupercescu.

Avansat căpitan, la 8 iunie 1940, ofițerul a fost numit comandant de companie în Regimentul 30 Dorobanți Câmpulung Muscel, subordonat Diviziei 3 Infanterie din Pitești.

Căpitanul Constantin Cioc a participat la luptele duse pentru eliberarea Basarabiei și în cadrul Operațiunii Odessa, fiind grav rănit în luptele de la Vigoada (28.08.1941) și evacuat în Spitalul Militar din Tiraspol și apoi la Spitalul Militar nr. 303 din București. Medicii au fost nevoiți să-i amputeze ambele picioare și să-l claseze mare mutilat.

Din 17 octombrie 1941, prin Î.D. nr. 2886 și cu Brevetul nr. 103 a fost avansat maior. Ministerul de Război l-a trecut în retragere, la 8 decembrie 1941, decorându-l cu ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a. Ofițerul a mai fost decorat cu „Virtutea Militară” de pace, cu ocazia participării la înăbușirea rebeliunii legionare din 21-23 ianuarie 1941, și cu „Steaua României” (1941).

În anul 1949, Constantin Cioc a fost din nou operat la un picior, fiind salvat de la o mutare cu domiciliul forțat în Bărăgan. În acel an de tristă amintire i-a fost naționalizat pământul primit în anul 1932 de la socri și de la părinți, atunci când s-a căsătorit cu Elena Sersea. Persecuțiile familiei au culminat cu refuzul autorităților de a-l admite pe fiul lor, Dumitru, la cursurile de zi ale facultății. În cele din urmă acesta a fost nevoit să urmeze facultatea la cursurile serale.

Constantin Cioc a fost avansat până la gradul de locotenent-colonel în retragere. A decedat în anul 1983, fiind înmormântat în cavoul familiei din Cimitirul Bolovani, din Ploiești. Disparația sa a lăsat urme adâncin conștiința fiului său, Dumitru, precum și a nepoților, Valeriu (medic, director al Spitalului din localitatea Căvnic, județul Maramureș) și Sorin (om de afaceri).

Locotenent-colonel Ion SALCU

Ion Salcu s-a născut la 26 decembrie 1916, într-o familie de muncitori din orașul Câmpina. A absolvit școlile primară și gimnazială, precum și Liceul „Dimitrie Barbu Știrbei” (în prezent Colegiul „Nicolae Grigorescu”) în Câmpina.

După absolvirea liceului, neavând posibilități materiale să urmeze o facultate, s-a angajat în calitate de practicant la Societatea „Astra Română” din Moreni. Aici a acumulat cunoștințele necesare despre materialul tubular folosit în industria petrolieră, cunoștințe pe care le-a perfecționat permanent în activitatea desfășurată până la pensionare, în anul 1977.

Venindu-i timpul să satisfacă stagiul militar, la 1 noiembrie 1936 a fost încorporat la Regimentul 83 Infanterie din Cluj. De aici Ion Salcu a fost trimis la Școala Militară de Ofițeri Infanterie în Rezervă din Ploiești, pe care a absolvit-o în anul 1938, cu gradul de sublocotenent, după care a fost lăsat la vatră.

Ion Salcu și-a reluat serviciul la Societatea „Astra Română” din Câmpina. În paralel cu îndeplinirea sarcinilor de serviciu a urmat cursurile Facultății de Drept, la fără frecvență, absolvind în anul 1944.

În perioada anilor 1939-1940, datorită aglomerării norilor negri ai războiului pe cerul Europei, Ion Salcu a răspuns mai multor concentrări de instrucție, la diferite unități militare subordonate Diviziei 1 Blindate, comandată de generalul de brigadă Aurelian Son.

Concentrat la 15 martie 1941 la unitatea de Specialități Moto, sublocotenentul Ion Salcu a participat la luptele de eliberare a Basarabiei, în funcția de comandant de pluton tunuri antitanc. Și astăzi își amintește despre luptele foarte grele la care a participat, pentru străpungerea rezistenței armatei sovietice din masivul Corneștilor, în zilele de la 14-16 iulie 1941. Ostașii Diviziei 1 Blindate, din care a făcut parte și sublocotenentul Salcu, au eliberat, în ziua de 16 iulie 1941, orașul Chișinău, împreună cu ostașii români din Divizia 15 Infanterie și cu ostașii germani din Divizia 72 Infanterie. Eliberarea Chișinăului a avut un puternic ecou în țară și în străinătate. După acest eveniment, Diviziile 1 Blindată română și 15 Infanterie română au urmărit inamicul care se retrăgea către Tighina (azi

Bender), acțiune îngreuiată de ploile ce au desfundat terenul și drumurile. După forțarea Nistrului, efectivele Diviziei 1 Blindate au fost deplasate la Chișinău, pentru o scurtă refacere. În ziua de 31 iulie ostașii marii unități au defilat în fața generalului Son. Ofițerii, subofițerii și soldații evidențiați în luptele desfășurate până la Nistru au fost decorați.

Participarea sublocotenentului Ion Salcu în luptele de la Cotul Donului i-a marcat viața cu amintiri deosebite. Pentru participarea la această mare operațiune militară, Divizia 1 Blindată a fost deplasată din țară de la data de 15 august 1942. Iată ce-și amintește venerabilul veteran despre luptele de la Cotul Donului: *„Dacă în luptele din Basarabia și de la Odessa unitatea din care făceam parte a dispus de tunuri Schneider, calibrul de 47 mm, în luptele de Cotul Donului am fost dotați cu tunuri antitanc de 75 mm, mult mai eficiente, cu ajutorul cărora am reușit să zădărniciam acțiunile ofensive ale armatei sovietice, dezlănțuite la data de 19 noiembrie 1942. Cele mai crâncene lupte la care am participat în zona Cotul Donului au fost cele de la Mihailovka, Morozovskaia și Cernicevskiaia. După aceste lupte, am fost decorat cu ordinul „Coroana României”, cu panglică de virtute militară, clasa a V-a. Regret sincer căderea multor camarazi în luptele la care am participat, precum și căderea în luptele de la Cotul Donului, a bravului general Sion.”*

Ion Salcu a fost avansat în grad, succesiv, acum fiind locotenent-colonel în retragere. Locuiește în Câmpina și se bucură de respectul membrilor familiei, al camarazilor din Asociația Națională a Veteranilor de Război și al cadrelor militare active, în rezervă și retragere.

Căpitan-comandor Mircea BĂDULESCU

Mircea Bădulescu s-a născut la data de 1 noiembrie 1917, în orașul Buzău, fiind al treilea copil în familia lui Teodor (croitor) și a Sofiei (casnică). A avut trei frați: Virgil, Alexandru și Maria. Mama a decedat în 1927, iar Virgil, în 1936.

Mircea a absolvit Școala Primară nr. 2 și Liceul „B.P. Hajdeu” din Buzău. În august 1939 a fost admis la Școala Militară de Ofițeri Aviație din București, începând programul de aclimatizare, în luna septembrie 1939, cu multe ore de instrucție de front, alarme și un dens program gospodăresc.

În octombrie 1939 Mircea Bădulescu a efectuat primul zbor pe avionul Fleet F.10G nr. 88. La sfârșitul lunii octombrie, elevii anului I au fost mutați de la Otopeni la Cotroceni. La 3 decembrie 1939 elevii au depus jurământul militar, în prezența șefilor din școală, precum și a ministrului Aerului și Marinei, generalul adjutant Paul Teodorescu. La absolvirea școlii, în anul 1941, Mircea Bădulescu s-a clasat al 57-lea din cei 113 elevi. Festivitățile de absolvire și ridicare în gradul de sublocotenent s-au desfășurat în ziua de 10 mai 1941. Au urmat șase luni de instrucție de specialitate la Centrul de Perfecționare a Pilotajului de la Ghimbav. Brevetați piloți de război, ofițerii s-au înapoiat la Cotroceni, fiind repartizați la unitățile de pe teritoriu.

Mircea Bădulescu și-a început cariera militară la Flotila 3 Informații Buzău, împreună cu colegii săi, Constantin Dragomir și Dumitru Pasăre. Sublocotenentul Bădulescu a desfășurat primul zbor pe aerodromul din Buzău, la data de 17 aprilie 1942, pe avionul I.A.R.-37, cu care a făcut campania militară de la Cotelul Donului. La 31 decembrie 1942 s-a înapoiat în zona interioară. Căpitanul comandor Dumitru Săndulescu, comandantul Grupului de Bombardament Ușor, îl nota astfel: „A suportat cu ușurință greutățile campaniei în Cotelul Donului. Este un bun pilot pe avionul I.A.R.-37 cu care a executat misiuni de bombardament la inamic, în sprijinul Armatei a 3-a Române, cu bune rezultate.”

La data de 26 martie 1943 sublocotenentul Bădulescu a fost încadrat la Grupul 3 Bombardament în Picaș Stuka, din cadrul Flotei 3 Bombardament Craiova. Ulterior a participat la instruirea pe avionul

german Junkers Ju.87, la școala de pe aerodromul Nikolaev, având instructori germani. Încadrat în Grupul 3 Picaș Stuka a participat la luptele din Kuban și din Crimeea, în perioada iulie 1943 - aprilie 1944. Pe frontul din Kuban a fost grav rănit la sold, însă, după refacere, a revenit din nou pe front (august 1943). Prin Ordinul de zi nr. 90, din 24 septembrie 1943, a fost decorat, împreună cu alți camarazi, cu ordinul „Coroana României” cu spade, clasa a V-a și panglică de virtute militară. Mircea Bădulescu a executat câte 3-4 misiuni pe zi. A fost avansat locotenent, împreună cu Dumitru Pasăre, Ovidiu Cercel și Constantin Dragomir. Pe data de 16 aprilie 1944 ofițerul a fost decorat cu „Crucea de Fier”, clasa I-a, împreună cu alți camarazi.

După aducerea din Germania a 25 avioane Ju.87, locotenentul Mircea Bădulescu a executat, în perioada 26 mai – 23 august 1944, misiuni de zbor în zonele Sculeni, Popricani, Românești, Klinoje, Tiraspol, Huși, Negrești și Vaslui. La data de 23 august Grupul 3 Picaș Stuka se afla pe aerodromul Ivești, lângă Tecuci. Presați de ofensiva sovietică, Grupul 3 Picaș Stuka s-a deplasat pe aerodromul Cioara Doicești. În dimineața zilei de 24 august, printr-un act de mare curaj, sub amenințarea forțelor germane, toate avioanele Junkers Ju.87 au decolat și apoi au aterizat pe aerodromul Boteni (Argeș). De aici, în aceeași zi, s-au deplasat pe aerodromul Petrești și, ulterior, pe aerodromul de bază din Craiova. Avionul Ju.87 nr. 18, pilotat de locotenentul Mircea Bădulescu a fost „surprins” nealimentat, situație ce a condus la aterizarea forțată, pe aerodromul Bădeanu-Urziceni, la circa 30 km sud de Buzău.

În ziua de 26 august Mircea Bădulescu a aterizat la marginea localității Gherăseni (Buzău), unde și-a vizitat logodnica, Paula Dumitrescu. A doua zi echipajul avionului s-a deplasat la Craiova, pe aerodromul Flotei 3 Bombardament. Până la 30 august pe acest aerodrom au aterizat toate forțele Corpului 1 Aerian Român.

La data de 7 septembrie 1944 locotenentul Bădulescu s-a deplasat pe aerodromul Balomir. În zilele următoare, individual, dar și cu formația al cărei conducător fusese numit, a executat misiuni de bombardare a vehiculelor și gărilor în zona Luduș - Târgu Mureș - Cluj - Arad - Deta, oprind înaintarea inamicului spre Timișoara.

În luna octombrie 1944 a executat misiuni de bombardament, în picaș și atac la sol, în partea de nord a Transilvaniei. La 11 octombrie

grupul 6/3 Stuka s-a unit cu Grupul 8 Asalt, sub denumirea de Grupul 8 Mixt. Grupul avea în subordine Escadrila 41 Asalt și Escadrila 74 Picaj, comandată de locotenentul Mircea Bădulescu.

De la 14 noiembrie 1944 Escadrila 74 Picaj a fost dislocată pe aerodromul Turkeve din Ungaria. Trei zile mai târziu, Corpul 1 Aerian a primit ordin de la Armata a 5-a Aeriană sovietică să atace terenul de aviație Sereghelyes. Au fost trimise 6 avioane Ju.87, comandate de Mircea Bădulescu, care nota în Carnetul de Însemnări Zilnice: *„La ducere formația a fost atacată de către aviația sovietică în regiunea sud Szolnok. Cu toate că am făcut semnalul zilei și am tras rachete de semnalizare, avioanele de vânătoare sovietice și-au continuat atacul la mică înălțime, timp de cinci minute. Rezultatul: avionul nr. 28 și echipajul au fost nimicite (pilotul, adjutant Zizda, radiotelegrafistul și mitraliorul, sergent Constantin Petraru). Avionul nr. 17, lovit, a aterizat forțat la Bagy Nagy, având la bord echipajul rănit (pilotul, adjutant Nicolae Stan, radiotelegrafistul și mitraliorul, sergentul Bleandă). Ulterior, acesta a fost internat în spital. Avioanele nr. 2 și 14, lovite în lupta aeriană, au devenit indisponibile. Celelalte două avioane Ju.87 au scăpat, aterizând pe terenul Toszeg (8 km sud Szolnok). De reținut că maiorul sovietic Denisov a asistat la acest masacru, despre care Corpul 1 Aerian Român a raportat Armatei a 5-a, însă nu a primit nici un răspuns. Eu am pilotat avionul Ju.87 nr. 2, și cu Gh. Capdemai am văzut totul. Ne-au pedepsit pentru că am luptat excepțional în est.”*

La 18 decembrie aviatorii români s-au mutat de la Turkeve pe aerodromul Miskolc, pe axul central Miskolc - Lucenec - Zvolen - Olomuc - Praga. Cea mai grea și mai importantă misiune de război îndeplinită de Escadrila 74 Picaj, comandată de locotenentul Bădulescu, s-a desfășurat în ziua de 13 ianuarie 1945, când a fost bombardat podul de la Budapesta. Atunci au fost folosite avioanele Ju.87.

La data de 1 februarie 1945 Grupul 8 Asalt Picaj a fost mutat la Lucenec. Mircea Bădulescu a primit concediu de odihnă și s-a căsătorit, în ziua de 2 martie 1945, cu Polixenia (Paula) Dumitrescu.

Revenit pe front, în aprilie 1945, a îndeplinit 15 misiuni de război, fiind decorat cu ordinul „Virtutea Aeronautică” cu spade, a doua baretă la clasa cavaler și clasa ofițer. La 4 mai 1945 ofițerul a fost decorat cu ordinul „Mihai Viteazul” cu spade, clasa a III-a, pentru eroismul dovedit pe

câmpul de luptă în executarea celor 230 de misiuni de bombardament în picaj, toate încheiate cu rezultate excepționale.

Mircea Bădulescu s-a înapoiat pe aerodromul Turda și Escadrila 74 Bombardament Picaj a fost subordonată Flotei 4 Bombardament Picaj, la data de 15 iulie 1945. Ofițerul Bădulescu a primit comanda Escadrilei 27 Bombardament Picaj.

A fost avansat la gradul de căpitan, la 23 ianuarie 1946 și la 1 iulie a fost numit comandant al Escadrilei 4 Picaj, din Flotila 3 Mixtă Brașov.

La data de 29 iulie a fost decorat cu ordinul „Virtutea Aeronautică” cu spade, clasa comandor.

În anul 1948 a fost numit ajutor E.C.P. (ajutor comandant) și instructor de zbor la Școala de Pilotaj Ziliștea. În perioada 1949-1951 a fost membru de partid, fiind apoi exclus din cauza originii sociale a soției și a poziției antisovietice exprimate înainte și după 23 august 1944. În 1951 funcționa la Școala de Ofițeri Naviganți de la Focșani.

Îndepărtat din armată pe nedrept, la data de 2 ianuarie 1952, Mircea Bădulescu s-a angajat la Gospodăria Agricolă de Stat Răducești (Râmnicu Sărat), în specialitatea contabil, funcția de referent tehnic. La 20 septembrie 1955 a reușit să se mute la Trustul Regional Gostat Ploiești, în funcția de șef Birou Aprovizionare-Livrări-Transport (A.L.T.), unde a activat 12 ani.

Mircea Bădulescu a decedat, în urma unui tragic accident pe calea ferată, la data de 19 iunie 1967. La trecerea barierei Nucet, personalul Titu-Târgoviște a lovit mașina I.M.S. în care se mai aflau Paula Smeianu și Ovidiu Ilie. Mircea Bădulescu a fost înmormântat în Cimitirul Bolovani din Ploiești. Osemintele sale au fost transferate, de către fiul său, în Cimitirul Civil Ghencea din București, la alea principală, în stânga capelei.

Căpitan-comandor Ion CĂRUNTU

Ion Căruntu s-a născut la data de 30 august 1915, în orașul Moreni, județul Dâmbovița. A rămas orfan de mic copil, ceea ce l-a făcut să devină încă de tânăr singurul bărbat din familie și să poarte de grijă mamei și surorilor sale. Încă din anii de gimnaziu a visat să zboare, precum păsările care străpung cerul. După absolvirea Liceului Industrial de Petrol din orașul Moreni a susținut, în anul 1935, examenul de admitere la Școala Militară de Aviație București, reușind printre primii candidați. Timp de doi ani a executat numeroase zboruri pe aerodromurile Otopeni și Florești, fiind brevetat pilot de turism gradul I și pilot civil gradul II.

În 1938 a urmat cursurile Școlii de Perfecționare Aviație Militară, obținând brevetul de pilot de război, nr. 1615. În 1939 a urmat cursurile de instructor de zbor, pe care le-a absolvit cu rezultate foarte bune. A participat la recepționarea avioanelor românești și s-a angajat instructor la Școala Asociației Române pentru Propaganda Aviației București.

Deteriorarea situației politice și militare în Europa a determinat guvernul României să mobilizeze efectivele armatei. În această situație, Ion Căruntu a fost concentrat la Flotila 3 Aviație Galați. Detașat la Școala Militară de Aviație Tecuci, cu gradul de adjutant aviator, și apoi la Escadrila 17 Observare și Bombardament, s-a pregătit pentru îndeplinirea unor complexe misiuni aeriene în luptele din Basarabia.

În lucrarea editată de Asociația Națională a Veteranilor de Război, în anul 1996, „Spre cetățile de pe Nistru (22.06-26.07.1941)”, comandorul (r) Ioan Lup, pe front locotenent în Escadrila 17 Observație, relatează: „*Flotila 3 Informație avea Baza Aeriană pe aerodromul din orașul Galați. În ziua de 21.06.1941 ne aflam, pe aerodromul de pe șesul Vaslui. La ora 2⁰⁰ în ziua de 22.06.1941, motoarele avioanelor erau încălzite și ne-am ridicat în înaltul cerului. Echipajul era format din subsemnatul (Ion Lup), adjutantul-*

aviator Ioan Căruntu, pilot și observator, și Petrache Buric, mitralior de bord. Am trecut Prutul și când prima dungă roșie a cerului din răsărit se contura, bombele noastre explodau pe aerodromul Chișinău, acoperit cu avioane dușmane. A fost o surpriză că nu ne-a întâmpinat nici un fel de tir, deși ne așteptam să fim cu toții găuriți. La înapoiere priveam în urmă și vedeam vâlvătaiele de foc izbucnite, dar și alte sute de avioane, care se întorceau din alte misiuni executate în zona strategică a Rusiei. Apoi operațiunile s-au desfășurat ritmic, peste pământul Basarabiei ...

Escadrila noastră era atașată Comandamentului Armatei a 4-a Române, care-și avea postul de comandă pe Dealul Dobrina, iar aerodromul a fost deplasat pe câmpul liber de lângă cimitirul orașului Huși. De aici am executat, în ziua de 5 iulie, cinci misiuni. Reperând un regiment de artilerie românesc, încercuit la Nisiporeni, i-am aruncat comandantului o schiță, prin care îi indicam culoarul de refugiu spre o pădure din apropiere.

După bombardarea pădurii Hânțești am văzut cum trupele sovietice se retrăgeau în plină zi, hărțuindu-le cu bombe lansate la joasă altitudine. Așezați pe un câmp la marginea localității Hânțești am înfăptuit și acțiuni umanitare: nu am permis masacrarea unui grup de evrei de către o unitate germană fără a fi judecați și a se stabili vinovăția lor și le-am dat evreilor, ca și românilor basarabeni, alimente și medicamente”.

Adjutantul-aviator Căruntu a realizat fotografierea dispozitivelor de luptă ale trupelor sovietice, facilitând victoriile unităților de infanterie, cavalerie și artilerie din armata română. Au urmat alte și alte misiuni de bombardare a pozițiilor inamicului, în Basarabia, Odessa și Stalingrad, împreună cu locotenentul Ioan Lup și sergentul Petrache Buric, de fiecare dată întorcându-se victorioși.

Încă de la prima misiune Ion Căruntu a lăsat comandantului său scrisoarea testament către mama sa, în eventualitatea că i se va întâmpla ceva în misiune. În bătălia de la Odessa, din septembrie 1941, s-a oferit să plece voluntar pentru a fotografia dispozitivele de luptă inamice. Au survolat zona de trei ori, dar la a patra tură au fost descoperiți de inamic și atacați din toate părțile. S-au întors nevătămați la baza aeriană, cu avionul ciuruit, aducând fotografiile care au fost de mare folos pentru desfășurarea acțiunilor de luptă ale trupelor terestre.

Au urmat alte misiuni încununate de reușite, în acțiunile de apărare a capitalei României, București, a orașului aurului negru, Ploiești, și a Transilvaniei de nord.

Îndeplinind 76 de misiuni aeriene, cu circa 173 de ore de zbor, Ion Căruntu a fost decorat cu medaliile: „Virtutea Aeronautică”, clasa crucea de aur cu două barete, „Virtutea Militară”, clasa a II-a, „Crucea Serviciul Credincios”, clasa a II-a, „Centenarul Regelui Carol I”.

Războiul s-a terminat și viața a mers mai departe. În anul 1945 Ion Căruntu a fost trecut în rezervă cu gradul de adjutant-aviator. A fost avansat sublocotenent în 1990, locotenent în 1993, căpitan în 1994, locotenent-comandor în 1995 și căpitan-comandor în anul 2000.

Decorația „Crucea de fier” a atârnat greu la dosarul lui Ion Căruntu. În 1945 s-a angajat la Uzina Militară Mija, însă după zece ani a fost nevoit să-și găsească un loc de muncă în industria petrolului, fiind considerat necorespunzător din punct de vedere politic într-o uzină militară. Cu mare greutate s-a angajat mecanic la Schela Petrolieră din Târgu Ocna și apoi la Moreni. Urmând cursuri de pregătire în domeniul extracției și prelucrării petrolului s-a transferat la Ploiești, evoluând de la muncitor mecanic motoare la verficator material tubular, mecanic-șef, responsabil al Cabinetului Tehnic și lector la Școala de Calificare a Petroliștilor.

Fiind corect și cinstit în relațiile cu oamenii, Ion Căruntu le-a câștigat încrederea, făcându-se stimat de cei cu care a muncit nemijlocit. A realizat 35 de inovații și invenții până în anul 1985, când a ieșit la pensie.

Veteranul aviator Ion Căruntu este căsătorit și are două fiice: Laura-Anca, inginer de foraj, și Mihaela, economistă, mamă a unei fiice, care i-a urmat în meserie, și a unui băiat, Edi. Laura-Anca s-a stins din viață la vârsta de 51 de ani, în anul 2003, cernind sufletele părinților care merg de cel puțin două ori pe săptămână la mormântul ei cu flori și lumânări.

În curând Ion Căruntu va împlini frumoasa vârstă de 90 de ani și se mândrește cu faptele bune pe care le-a făcut. Poartă mereu în gând versurile care i-au călăuzit în luptă pe aviatori:

*„Cinstiți-i pe cei care zboară,
Cinstiți-i pe eroi.
Ei știu când pleacă în văzduh,
Dar nu cum se vor întoarce înapoi.”*

Căpitan-comandor Petrache DIMITRIU

Bârladul a constituit o garnizoană ospitalieră pentru cadrele militare care au lucrat în unitățile militare de infanterie, cavalerie, artilerie și alte genuri de arme care s-au perindat, de-a lungul timpului, prin această urbe. Influența puternică exercitată asupra tinerilor din localitate și din împrejurimi de către ofițerii, maiștrii militari și subofițerii care participau activ la viața socială și culturală a orașului, explică numărul mare de bărbați înregimentați voluntar în armată.

Între sutele de tineri care au îmbrățișat cariera militară se numără și Petrache Dimitriu. S-a născut la data de 26 ianuarie 1916 în orașul Bârlad, fiind cel de al treilea copil din cei doisprezece ai familiei lui Ștefan Dimitriu. În orașul natal a absolvit școala primară și Școala Superioară de Comerț. În anul 1937 a fost admis la Școala Militară de Aviație Tecuci. Timp de doi ani s-a instruit teoretic și practic, absolvind școala în anul 1939, și obținând brevetul de pilot de război, în gradul de adjutant stagiar-aviator. La data de 15 ianuarie 1941 a fost repartizat la Flotila 1 Bombardament Brașov și a fost trecut, după multe ore de zbor, pe avioane bimotoare de bombardament, germane, tip Heinkel 111 H3.

La 22 iunie 1941 Petrache Dimitriu a fost mobilizat la Escadrila 80 Bombardament, subordonată Grupului 5 Bombardament Brașov. A participat la luptele pentru eliberarea Basarabiei, executând misiuni curajoase de luptă. În după amiaza zilei de 12 iulie, făcând parte din prima patrulă de avioane Heinkel 111, împreună cu căpitanul Stoenescu și adjutantul Dumitru Băjenaru, au forțat retragerea trupelor inamice pe șoseaua Călărași - Chișinău. Atacul s-a desfășurat pe timp de furtună și ploaie torențială, prin lansări de bombe și folosirea armamentului de bord, pricinuind mari pierderi și panică în rândurile inamicului. Pentru a executa misiunea patrula a zburat spre Ziliștea și, la ordinul căpitanului Stoenescu, formația s-a dispersat, fiecare echipaj trecând la zborul independent, pe traiectul stabilit spre aerodromul de bază. Cu ajutorul aparatului de bord și a semnalelor primite de la stația radio a aerodromului, adjutanții Dimitriu și Băjenaru, deși nu executaseră misiuni pe timp de noapte, au reușit să

aterizeze pe aerodromul Ziliștea, însă căpitanul Stoenescu a căzut în viile de la Cotești, în județul Vrancea.

Comandorul Dimitriu își amintește cu nostalgie: „După eliberarea Basarabiei, Grupul 5 Bombardament a continuat să bombardeze și obiectivele inamice aflate în mișcare. Într-o misiune am decolat trei avioane Heinkel 111 H3, încărcate fiecare cu câte 32 bombe a 50 kg, pentru a ataca aglomerări de trupe sovietice în retragere și autovehicule semnalate la nord de localitatea Vakarjani și Freudenthal. Echipajul nostru era format din subsemnatul, pilot, sublocotenentul Oncioiu, observator și comandant de bord, sergentul Beizadea, radiotelegrafist, și sergentul Tengher, trăgător aerian. Am bombardat în formație la înălțimea de 1.000 m aglomerările de trupe și autovehicule și cu armele de bord am tras în trupele care se adăpostiseră la marginea șoselei. Eu am redresat avionul și în timp ce luam înălțime pentru a repeta atacul mă anunță radiotelegrafistul că suntem urmăriți de trei avioane de vânătoare de tip Rata. Am îndreptat avionul imediat spre liniile noastre și am coborât la 100 m înălțime, pentru a scăpa de atacul de sub burtă al avionului și implicit a-l elibera pe trăgătorul nostru pentru a trece la una din mitralierele laterale. În afară de aceste trei mitraliere (una sub burtă, care trăgea spre înapoi și alte două dispuse pe părțile laterale), avionul Heinkel mai era dotat cu o mitralieră de 13,2 mm în față, de unde puteau să acționeze comandatul de bord sau pilotul, un tun, precum și o mitralieră la radiotelegrafist, care putea trage în toate direcțiile (360 grade).

Avioanele sovietice se țineau aproape de noi, la circa 400 de metri distanță. Întrucât două avioane sovietice s-au apropiat la mai puțin de 100 de metri, încadrându-ne avionul, și ne amenințau „cu pumnii”, ne-am dat seama că nici ei nu mai aveau muniții. Radiotelegrafistul mă anunță că a mai apărut un avion care ne-a atacat din dreapta, incendiind motorul drept. Închid benzina de alimentare a acestui motor și îl opresc. Focul la motor s-a stins între timp. Cu motorul stâng am coborât la altitudinea de 50 de metri, viteza avionului scăzând de la 380 km/h la 180 km/h. Cel de-al patrulea avion sovietic s-a apropiat de avion, vizându-mă pe mine cu o rafală de mitralieră, însă eu am înclinat avionul și gloanțele au lovit planul drept. Dacă m-ar fi atacat pe partea dreaptă nu mai puteam înclina avionul pentru că motorul drept era avariat și am fi intrat în pământ. Spre norocul nostru, sergentul trăgător Ion Tegher a mai găsit un trăgător cu cartușe la

comandantul de bord și l-a dat radiotelegrafistului, care putea trage în toate direcțiile. Prin rafale scurte radiotelegrafistul a alungat inamicul la 400 de metri distanță. A fost suficient pentru a intra în liniile noastre, iar avioanele sovietice au părăsit lupta, fiind luate în primire de artileria antiaeriană, care a reușit să doboare un avion sovietic. Am ajuns pe aerodromul de plecare, cu un singur avion, salvând avionul și echipajul de la o catastrofă. Am numărat peste 80 de găuri făcute de cartușele trase de către vânătorii inamici în corpul avionului nostru. Pentru curajul și priceperea dovedite în această acțiune, întregul echipaj a fost decorat cu ordinul „Virtutea Aeronautică”, clasa crucea de aur, și medalia „Serviciul Credincios”, cu spade, clasa a III-a.”

Aviatorul Petrache Dimitriu a executat alte zeci de curajoase misiuni la Odessa, Stalingrad, pe drumul de înapoiere spre Nistru, în Moldova, Transilvania, Ungaria și Cehoslovacia. În timpul războiului a îndeplinit peste 100 misiuni de luptă, pe 22 de tipuri de avioane, totalizând peste 1.800 de ore de zbor. Pentru comportarea demnă și onorabilă pe timpul participării la război, bravul aviator a fost decorat cu mai multe ordine și medalii militare: ordinul „Virtutea Aeronautică”, clasa crucea de aur, ordinul „Virtutea Aeronautică”, în gradul de cavaler, ordinul „Crucea de fier germană”, clasele I-a și a II-a, medalia „Serviciul Credincios”, clasele I-a, a II-a și a III-a, medalia „Bărbăție și Credință”, clasele I-a, a II-a, a III-a, medalia „Virtutea Militară”, clasele I-a, a II-a și a III-a, medalia „Virtutea Aeronautică”, clasa crucea de aur.

După încheierea războiului Petrache Dimitriu a îndeplinit funcții de răspundere în cadrul aviației. A fost comandant de escadrilă în cadrul Centrului de Instrucție Aviație Buzău, în 1950, contribuind la trecerea piloților pe avioanele TU-2 și TU-6. În perioada 1952-1958 a îndeplinit funcția de comandant de escadrilă în cadrul Școlii Militare de Ofițeri Aviație Buzău. Măsurile adoptate de guvernul României l-au îndepărtat din armată, deoarece luptase pe frontul de est, împotriva Uniunii Sovietice.

Trecut în rezervă, comandorul Petrache Dimitriu a îndeplinit funcția de șef serviciu aprovizionare și desfacere la Baza de Aprovizionare Buzău și de director comercial la Baza Agricolă Galați. Deși înaintat în vârstă, comandorul Dimitriu a lucrat, din anul 1990, la Asociația Națională a Veteranilor de Război, filiala Prahova, până în anul 2003, când s-a întors în orașul Bârlad, pe care nu l-a uitat niciodată.

Căpitan-comandor Mihai MIHORDEA

Căpitanul-comandor Mihai Mihordea s-a născut la data de 8 noiembrie 1914, în localitatea Schineni, plasa Murgeni, județul Tutova (astăzi, județul Vaslui), într-o familie de oameni gospodari. De mic copil a fost pasionat de avioanele care în zborurile de antrenament ajungeau, de la Tecuci și Bârlad, până deasupra satului Schineni. A absolvit școala primară din localitatea natală și liceul comercial în orașul Bârlad.

După absolvirea liceului Mihai Mihordea s-a înscris la Școala Militară de Subofițeri Artilerie Antiaeriană, în 1933, pe care a absolvit-o în 1935, cu rezultate foarte bune, clasându-se al șaselea din promoție. După doi ani de muncă într-o subunitate de artilerie antiaeriană s-a înscris la Școala Militară de Ofițeri Aviație Tecuci, pe care a absolvit-o în 1939, cu gradul de sublocotenent și brevetul de pilot pe avioane de vânătoare.

Mihai Mihordea a fost încadrat pilot la Flotila 3 Aviație de Vânătoare, subordonată Regiunii 2 Aeriene, cu baza la Galați. Primii care au început acțiunile de luptă pentru redobândirea teritoriilor românești din estul și nordul țării au fost aviatorii. Într-un ordin de zi al generalului de escadră, Gheorghe Jienescu, ministru secretar de stat al Aerului, se spunea: *„Zburători, onoarea de a purta la biruință, pe cerul românismului, cocarda tricoloră vă aparține (...). Tineret zburător: țara întreagă așteaptă de la voi întreg sacrificiul; a sosit ziua marilor înfăptuiri; dați faptei voastre motiv de legendă. Le-ați făcut în timp de pace, sunt sigur că le veți face fără șovăire și în timp de război (...). Tineret zburător: sună buciurile și codrii răsună; în cântec de motoare și al națiunii, la arme, la manșe, cu Dumnezeu înainte!”*

Flotila 3, formată din Grupurile 3 și 4, a participat la acoperirea trupelor infanteriei, cavaleriei și artileriei din armata română, care treceau Prutul, și la lovirea trupelor sovietice. Mihai Mihordea, component al Grupului 3 din Escadrila 43, a executat cu mult curaj câteva misiuni de vânătoare liberă, care au fost încununare de mult succes.

În operațiunea Odessa cele două grupuri ale Flotei 3 Aviație de Vânătoare au fost instalate pe aerodromurile Tiraspol și Baden. Grupul 3, comandat de căpitanul-aviator Grigore Crihană, avea în compunere

Escadrilele 43, 44 și 45. Grupul 4, comandat de locotenentul-comandor Dumitru Niculescu, avea Escadrilele 46, 49 și 50. De pe aceste aerodromuri s-au executat misiuni de vânătoare liberă, însoțiri ale avioanelor de bombardament și uneori ale celor informații, precum și atacuri la sol împotriva inamicului din primele linii. Un eveniment tragic a avut loc pe aerodromul Baden, la mijlocul lunii septembrie 1941, la ora 16⁰⁰. Mareșalul Ion Antonescu, însoțit de generalul Alexandru Ioanițiu, seful Marelui Stat Major, care se deplasau spre zona Dalnik pentru inspecția frontului, au aterizat cu un avion de legătură Fiesseler-Storch. Mareșalul Antonescu a coborât și s-a așezat în fața avionului, primind raportul căpitanului aviator Grigore Crihană. Generalul Ioanițiu a întârziat puțin la coborâre și a trecut prin raza elicei avionului care l-a lovit în creștetul capului. Deși a beneficiat de intervenția imediată a doctorului Emil Repciuc, medicul grupului, nu a mai putut fi salvat. Greșeala a fost a pilotului care nu a oprit imediat motorul, la sosirea pe aerodrom.

După anihilarea rezistenței trupelor germane din interiorul teritoriului țării, aflat sub jurisdicția statului român, care s-a încheiat la sfârșitul lunii august 1944, Corpul Aerian Român, comandat de generalul de escadră, aviator Emanoil Ionescu, a sprijinit acțiunile de apărare duse de trupele române în capul de pod de la nord de Carpații Meridionali și vest de Carpații Occidentali și a asigurat acoperirea aeriană a deplasării forțelor române și sovietice prin trecătorile Carpaților, la nord de bariera muntoasă. În primele două decade ale lunii septembrie 1944 aviația română a sprijinit luptele de apărare pentru oprirea ofensivei inamice din podișul Târnavelor, din Crișana și Banat, apoi ofensiva Armatei a 4-a Române pentru ieșirea pe cursurile râurilor Niraj, Mureș și Arieș. De la sfârșitul lunii septembrie și până la 25 octombrie 1944 aviația română a sprijinit trupele de infanterie, cavalerie și artilerie din Armata a 4-a Română care luptau pentru eliberarea părții de nord a Transilvaniei.

Pentru sprijinul trupelor terestre de pe teritoriul Ungariei, Corpul Aerian Român a acționat cu 15 escadrile, în compunerea cărora intrau 174 de avioane și 197 de echipaje de vânătoare, cercetare și bombardament.

Corpul Aerian Român a început luptele pe teritoriul Cehoslovaciei cu 14 escadrile de aviație și o secție de legătură, toate dotate cu 176 de avioane. Din a doua jumătate a lunii februarie 1945, în gruparea Corpului Aerian Român au mai intrat: un grup de aviație de vânătoare alcătuit din

două escadrile, două escadrile aviație de legătură (pentru A.1 și A.4 Române), o escadrilă aerotransport și o escadrilă de observație.

Locotenentul Mihai Mihordea a fost mutat, la data de 1 noiembrie 1945, la Grupul 9 Aviație de Vânătoare, comandat de vestitul căpitan comandor Alexandru Șerbănescu, cu care participase la bătălia Stalingradului și a Moldovei, precum și la combaterea aviației anglo-americane, în perioada 1942-1944.

Pentru faptele de vitejie realizate în cele 30 de misiuni de luptă la care a participat, căpitanul-comandor Mihai Mihordea a fost decorat cu înalte distincții militare: ordinul „Virtutea Aeronautică de război”, cu spade și crucea de aur, ordinul „Virtutea Militară, clasa a II-a, ordinul german „Crucea de fier”, clasa a II-a, ordinul „Virtutea Militară” clasa I-a, ordinul cehoslovac „Crucea de Război”, medalia sovietică „Victoria” și medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”.

Mihai Mihordea s-a căsătorit, în anul 1943, cu Virginia Covaci, născută în localitatea Olteni, comuna Teișani, județul Prahova, de profesie asistent sanitar. Împreună au avut un singur fiu, Getuza, care este, în prezent, colonel-inginer în rezervă.

Căpitanul-comandor Mihai Mihordea a absolvit Academia Militară Generală București, Secția Aviație, în anul 1951. A fost trecut în rezervă, în mod abuziv, în anul 1952, fără drept de pensie, fiind nevoit să se angajeze muncitor sudor la Întreprinderea „1 Mai” Ploiești, pentru a putea să-și întrețină familia.

A fost membru în Comitetul de Conducere al Asociației Naționale a Veteranilor de Război, filiala Vălenii de Munte. Mihai Mihordea s-a stins din viață în anul 2001, fiind înmormântat în cimitirul din satul Olteni, comuna Teișani, județul Prahova.

Locotenent-comandor Constantin DANCU

Constantin Dancu s-a născut la data de 14 septembrie 1927 în comuna Răcoasa, satul Verdea, județul Vrancea. Părinții săi, Constantin și Ecaterina, i-au asigurat condiții materiale dintre cele mai bune și căldura unui cămin liniștit, Constantin fiind singurul lor copil. S-a instruit la școala primară din localitatea natală și apoi la Liceul Unirea din Focșani. După absolvirea liceului s-a înscris la Școala Militară de Parașutiști din Pantelimon (București), reușind la examenul de admitere pe poziția 48 din 120 de candidați. În ianuarie 1945 a absolvit Școala Militară, specializarea Mine și Distrugeri, cu gradul de sergent.

Locotenentul-comandor Constantin Dancu își amintește cu emoție o seamă de episoade trăite pe câmpul de luptă: „În seara zilei de miercuri, 23 august 1944, împreună cu un camarad din Pitești, am fost urcat într-un camion cu muniții, care se deplasa în pădurea Tunari, sub comanda fostului adjutant-major de parașutiști, Grigore Baștan. A doua zi am fost încadrați într-o companie de infanterie și am participat cu curaj la dezarmarea trupelor germane de pe aerodromul Băneasa.

În noaptea de 27/28 august, atașați Regimentului 40 Infanterie Medgidia, am aruncat grenade asupra camioanelor armatei germane, producând panică în rândurile ostașilor care și-au părăsit în dezordine mijloacele de luptă. Camioanele se deplasau pe șoseaua Căciulați și erau încărcate cu muniții și benzină. Infanteriștii români au intervenit cu hotărâre dezarmând trupele germane. În seara de 29 august am ajuns la cazarma parașutiștilor și am aflat că din rândurile camarazilor noștri căzuseră sublocotenentul Ion Pop, din Cluj, și sergentul Nicolae Danciu.

După desființarea Batalionului de Parașutiști Pantelimon, fiind instruit pe viu, am participat la misiunile de luptă din Cehoslovacia, în anul 1945. M-am prezentat pe cont propriu la comandantul Corpului Aerian

Român, generalul de escadră Emanoil Ionescu, și, recomandat de comandorul Anton Marin, fost comandant la Batalionul de Parașutiști, am fost încadrat trăgător și observator în Escadrila de Bombardament Greu. Am îndeplinit misiuni de mitraliere a obiectivelor dușmane terestre și am realizat ambuscade în luptele aeriene cu avioanele inamice. Pentru a mă proteja mi-am prins la piept o cratiță, luată din bucătăria popotei, iar pe cap mi-am pus o cască germană. Acționam lăsând avionul german să se apropie. Când pilotul inamic mă vedea în uniformă germană era derutat, oferindu-mi posibilitatea să ripostez cu focul mitralierei și să dobor avionul. Îmi amintesc două misiuni reușite, cu câte cinci-șase avioane inamice lovite.

În noaptea de 7/8 mai 1945 am scos două vagoane cu prizonieri români dintr-un tren de 40 de vagoane-marfă situate în gara Olomuc, la vest de Ostrava. Împreună cu un camarad am fost parașutați dintr-un avion Fleett, în apropierea stației Olomuc. Echipați cu uniforme militare germane am reușit să inducem în eroare cele patru santinele, pe care le-am înjunghiat cu ajutorul cuțitelor de parașutiști, din dotare. Am deschis cele două vagoane cu prizonieri, indicându-le să fugă în pădurea din apropiere. Întrucât șeful gării a observat dispariția prizonierilor români, a sesizat Comandamentul Miliar German, care a trimis 4 avioane să bombardeze pădurea. Împreună cu prizonierii sloboziți ne-am retras în zona eliberată de armata română. Rătăcindu-mă de baza Corpului 1 de Aviație, m-am îndreptat spre țară, întrucât am auzit că în ziua de 9 mai 1945, Germania a capitulat. Deplasându-mă în etape, mă odihneam în glugi de coceni și căpițe de fân, iar hrana o cerșeam de la populația civilă, care mă înțelegea prin semne și mă ajuta cu multă înțelegere. Am traversat râuri și localități din Cehoslovacia și Ungaria, mai ales pe timpul întunericului, cu ajutorul barcagiilor, al catârilor și pe jos.

Într-o seară ploioasă, la data de 29 iulie, trecând granița în România, am căzut într-o baltă și mi-am pierdut cunoștința. Când mi-am revenit mă aflam la un pichet de grăniceri. Aceștia mi-au spus că am fost salvat de patrula grănicerească din zona Episcopia Bihor. Cercetat de comandantul pichetului am fost trimis cu însoțitor la unitatea de grăniceri din Oradea, unde am fost din nou anchetat și, după convorbirea telefonică efectuată la București, la Cotroceni, de la Secretariatul Aerului și Marinei s-a primit confirmarea că fusesem declarat „erou”. Am fost trimis cu un însoțitor la București. În ziua de 2 august 1945 am fost prezentat în fața

formației ofițerilor, felicitat și îmbrățișat de către generalul de escadră Emanoil Ionescu și comandorul Anton Marin, care mă considera copilul lui încă din timpul luptelor desfășurate în august 1944, la Băneasa. I-am raportat domnului general că am îndeplinit misiunea de la Olomuc, iar dânsul mi-a răspuns că știe și că va trebui să anuleze brevetele de decorare post-mortem cu unele pentru „vii”. Astfel războiul s-a terminat și pentru mine și am uitat prin câte am trecut, sfidând de multe ori moartea.

După o ședere de două zile la Cotroceni am fost trimis acasă, la părinți. În 1946 am fost rechemat și repartizat la Școala Militară de Aviație Tecuci, în calitate de instructor pentru inițierea și pregătirea trăgătorilor aerieni din unitățile militare de aviație din armata română.

În anul 1953 am fost mutat la Batalionul de Parașutiști, comandat de către colonelul Grigore Baștan, fostul adjutant, în funcția de instructor militar de parașutiști.”

Trecut în rezervă în anul 1971, locotenentul-comandor Constantin Dancu a lucrat în calitate de șef serviciu la Direcția Comercială Vrancea, până în anul 1989. Din anul 1990 s-a stabilit cu domiciliul în municipiul Ploiești, înscriindu-se în Asociația Națională a Veteranilor de Război. Aici a îndeplinit, până în anul 1999, funcția de președinte pe municipiul Ploiești. Este membru al Asociației Naționale „Cultul Eroilor”, filiala Prahova și a Asociației Naționale a Parașutiștilor. Publică periodic în presă materiale dedicate tradițiilor de luptă a parașutiștilor.

Locotenentul-comandor Dancu a fost căsătorit cu Zoe Ștefănescu, care a decedat în anul 1971. Cu ea are doi băieți, Sorin și Valentin, ambii ingineri, stabiliți în Brașov. S-a recăsătorit cu Florica Țăruș cu care are un fiu, Corneliu-Cristian, funcționar în Ploiești. În anul 1992 a rămas din nou văduv, singura sa mângâiere fiind familia, prietenii și frumoasele amintiri făurite în cei 78 de ani de viață.

Acțiunile curajoase îndeplinite în perioada războiului și a serviciului militar i-au fost recompensate cu distincțiile militare: ordinul „Virtutea Aeronautică”, clasa crucii de aur, cu spade, ordinul „Steaua Republicii”, clasa a V-a, medalia „Crucea Serviciul Credincios”, clasa a II-a, cu spade, primită de două ori, medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”, medalia „Bărbăție și Credință”, clasa a II-a, cu spade, medalia „Crucea Comemorativă a celui de-al doilea război mondial. 1941-1945”.

Locotenent-comandor Marin ZAHARIA

Printre aviatorii români care în timpul celui de-al doilea război mondial și-au apărat cu cinste și demnitate țara, în campaniile militare din est sau din vest, s-a aflat și comandorul Marin Zaharia. Tatăl său, Ilie, harnic agricultor al comunei, s-a afirmat ca un viteaz luptător în primul război mondial, pe front fiind cunoscut sub numele de „sergentul de la Olt”. A contribuit, în toamna anului 1916, la salvarea de la încercuire a regimentului din care făcea parte. Marin i-a călcat pe urme, înscriindu-se în cea mai fascinantă și periculoasă armă a războiului, aviația.

Din dorința de a i se recunoaște participarea pe frontul de est, ca vechime la anii de pensie, a înaintat autorităților statului o „scurtă autobiografie”, reproducă în continuare:

„Subsemnatul Marin I. Zaharia, din Ploiești, veteran din războiul antifascist, luptător pe front cu gradul de căpitan de aviație de bombardament, m-am născut în anul 1912, în comuna Mogoșesti, satul Constantinești, județul Olt. La vârsta de 13 ani am intrat în Liceul Militar „Aurel Vlaicu” din Mediaș. Încă de mic, auzind de la tata poveștile despre Aurel Vlaicu, doream să mă fac aviator, dar tata nu vroia să mă lase fiindu-i teamă că „voi muri tânăr”. Când am aflat despre această școală, de la un văr care făcea armata în aviație, la Someșeni (Cluj), l-am rugat să mă ia cu el până la Mediaș. Am pregătit actele, dar tata n-a vrut să mă lase. Fără știrea lui, pe 29 august 1927, când vărul meu pleca la Cluj, am mers cu el, plângând până la gara Potcoava. De milă, mi-a scos bilet la tren până la Mediaș. În drum spre Sibiu s-au mai urcat în tren și alți copii care mergeau la examen la Mediaș, însoțiți de părinți sau învățători. Primul examen foarte greu a fost vizita medicală. La examenul următor, scris și oral, am reușit primul, datorită pregătirii făcute cu învățătorul Marin Iliescu. Tata, aflând despre succesul meu, a fost de acord să urmez școala. În vacanța de Crăciun a mers la Tribunal și a semnat contractul cu școala, acceptând să suporte cheltuielile făcute de stat, dacă voi fi eliminat pentru minciună, furt sau fumat.

Încântat de succese și de dragul avioanelor vechi din ateliere m-am silit să mă pregătesc, ziua și noaptea, și am absolvit școala în 1934, ca șef

de promoție, având onoarea să fiu coleg de bancă cu Majestatea Sa Mihai I, care se instruia pentru a se face aviator. La încheierea studiilor, conform legilor școlare, șeful de promoție era admis în școala pregătitoare de ofițeri fără concursul teoretic. La vizita medicală am fost admis, deși eram cam debil din punct de vedere fizic.

Marele Stat Major a stabilit ca tinerii admiși în școlile militare să se instruiască, în primul an, în Școala Militară de Infanterie din București. S-au prezentat circa 800 tineri admiși în școlile militare de ofițeri. Comandantul școlii era generalul Bengliu, iar ofițerii instructori erau, toți, absolvenți ai școlilor militare din străinătate. Instrucția militară era disciplina principală din programul de învățământ și o executam pe câmpul de la Ghencea și împrejurimi sau departe pe dealuri și munți. După absolvirea anului întâi, am mers la Școala Militară de Ofițeri Aviație din cartierul Cotroceni, unde instrucția zborului și cunoașterea avioanelor era baza pregătirii. Avansarea la gradul de sublocotenent s-a făcut în cazarma din Dealul Spirii. Majestatea Sa, Carol al II-lea, ne-a înmănat spada de ofițer, adresându-ne îndemnul: „S-o porți cu cinste și demnitate!”

Ca ofițer am fost repartizat la Flotila 1 Bombardament Brașov. Executând ordinele conducătorilor țării, am trecut Prutul în noaptea de 21 iunie 1941 și am luptat pentru eliberarea Moldovei, Bucovinei și Ținutului Herței. La 23 august 1944, tot la ordinul conducătorilor țării, am zburat pe frontul antifascist pentru eliberarea nordului Transilvaniei, Ungariei și Cehoslovaciei, contribuind la victoria finală.

Pentru înfrângerea trupelor germane și maghiare la Budapesta, care au rezistat trei luni atacurilor rusești și românești, Malinovschi, comandantul Frontului 2 Ucrainian, ne-a trimis pe noi, românii și, într-o săptămână, între 8 și 15 ianuarie 1945, am rupt cele trei poduri între Buda și Pesta, prin bombardament, rămânând prizonieră toată armata germană din Pesta, care se pregătise să formeze un clește în care să prindă frontul de sud. În urma victoriei de la Budapesta, Malinovschi a venit pe aerodromul nostru și ne-a decorat cu cele mai mari decorații sovietice. La 9 mai 1945 războiul s-a încheiat și dorul de țară ne frământa. Atunci am avut altă decepție: armata sovietică a ocupat cazărmlile din România și noi a trebuit să rămânem în Cehoslovacia încă multe zile. Cehoslovacii s-au purtat cu noi prietenește și ne-au tratat ca musafiri, dar omenia lor nu ne-a ajutat să uităm dorul de țară și de familie. După lungi așteptări a sosit și

chemarea în țară. Am trimis trenul regimentar cu trupa și materialele grele, iar după o săptămână noi am zburat cu avioanele.

Sosind la Tecuci m-am dus la cazarmă să văd dacă am primit mijloacele de luptă cu trenul regimentar. M-am prezentat la comandant, care era comunist. Imediat mi-a dat o adeziune de înscriere în partidul comunist, pe care am refuzat-o. Acesta s-a enervat și m-a trecut pe un tabel drept criminal de război. A chemat pe ofițerul de serviciu, sublocotenentul Iosif Coldea, originar din Sibiu și a dat ordin să mă aresteze, cu ajutorul a trei soldați. Sub stare de arest am predat lui Coldea armamentul și materialele. Comandantul a dat ordin să se instaleze o masă în curtea cazarmii, pentru a fi judecat. Unele informații despre mine le avea de la un fost camarad, Gheorghe Nagaevschi, fugit din Basarabia când au răpit-o rușii, în iunie 1940; după venirea rușilor, în 1944, l-au avansat de la gradul de locotenent până la gradul de general. În cazarmă erau foarte mulți soldați veniți de pe front, care primiseră ordin de lăsare la vatră, dar ne așteptau pe noi, șefii lor. La procesul care mi s-a intentat în curtea cazarmii peste 100 de soldați, așezați în careu, au înconjurat masa comandantului spunându-i că nu sunt adevărate acuzațiile care mi se aduc. Îi spuneau că nu am făcut crime și că m-am purtat ca un părinte cu toți oamenii. Când comandantul s-a înfuriat și a țipat la ei, ostașii au trecut la o manifestație zgomotoasă, încât vorbele lui nu se mai auzeau. Înfuriat, a dat ordin ofițerului de serviciu să ne dea afară din cazarmă și să nu mai fim primiți înapoi. Am ieșit în stradă și m-am sărutat cu soldații, care m-au sfătuit să părăsesc orașul Tecuci, pentru a nu mă aresta. Însoțit de ei am mers la gară, am plătit un vagon de marfă și o mașină și am cărat în vagon tot ce aveam în locuința din Tecuci. Am pornit spre Târgoviște unde era soția mea cu copilul, la părinții ei. Ca să nu mă poată aresta, 50 de soldați au mers cu mine până la Buzău. Ajuns la Târgoviște m-am prezentat la Comisariatul Militar și comandantul mi-a cerut să predau pistolul, întrucât sunt scos din armată de la 8 iulie 1945.

Disperat, m-am dus în audiență la Ministerul Aerului și Marinei din București. Acolo m-a primit tot un comandant politic, care mi-a reproșat crima de a fi luptat contra fraților sovietici, spunându-mi că nu trebuia să lupt, trebuia să dezertez, și m-a dat afară din birou. Așa au înțeles noii guvernanți să răsplătească un ofițer de aviație care cinci ani și-a riscat viața în luptele din est și vest. Decepcionat, am încercat să mă folosesc de

echivalența diplomei militare cu cea de inginer și m-am dus la Întreprinderea Petrolieră Schela Mare din Gura Ocniței, devenită Sovrom Petrol, unde inginerul-șef, Alexandru Casius, mi-a primit cererea și autobiografia și a mers cu mine pentru aprobare la directorul Nazarov. Inginerul Casius m-a prezentat lui Nazarov foarte elogios, dar tălmăciul acestuia l-a informat că am fost căpitan și am luptat în răsărit. Eu am scos decorațiile de pe frontul din vest, ca dovadă că am luptat și contra fascismului. Nazarov mi-a aruncat decorațiile, mi-a țipat să ies afară și a comunicat la Biroul Forțelor de Muncă să nu mi se dea loc de muncă, oriunde în țară. În zadar găseam loc de muncă, nu puteam fi angajat. Eram disperat că nu aveam mâncare pentru familie, că prin stabilizarea din 1947 am pierdut toate economiile din timpul anilor de război. Trebuia să găsesc neapărat un loc de muncă și am aflat că la fabrica de pâine „Cuptorul de aur” se caută un grăjdar care să îngrijească caii și să plimbe directoarea cu șareta. M-am prezentat la fabrica de pâine, mi-au dat voie să pun calul la șaretă, am plimbat directoarea prin satele și orașele vecine ca să dovedesc că cunosc regulile de circulație și îngrijirea cailor. Părea mulțumită dar citind biografia mea și aflând că am fost căpitan în armată mi-a spus că se teme să nu o omor. Eu am asigurat-o că sunt om civilizat însă apelând-o cu expresia „Doamnă” s-a enervat, spunându-mi: „Pleacă imediat, comunistule!”

Am încercat să mă angajez ziler la pădure, ca tăietor de lemne. M-am prezentat la pădurar, care mi-a cerut să am car și boi. Niște bătrâni m-au ajutat cu un car vechi și colonelul Toma Tudoran, fostul șef al tatei în armată, cu un bou, pe care l-am pregătit pentru car. Întrucât nu eram antrenat la o muncă așa de grea, ridicând un buștean am căzut pe spate și nu m-am putut ridica. Niște cunoscuți m-au dus la Spitalul din Târgoviște. Medicii au constatat că nu mă pot trata și m-au trimis cu salvarea la Spitalul Militar din București. Doctorul care mi-a făcut fișa de internare la spitalul militar, locotenentul-doctor Rădulescu, mi-a spus să nu fac operație. M-a sfătuit să merg acasă, să stau o lună imobilizat pe pat tare, pe spate, și dacă nu revine discul să mă duc să mă internez din nou. L-am ascultat, m-am înapoiat acasă cu salvarea și respectând indicațiile medicilor am reușit să merg din nou.

Aflând de situația mea, un subofițer de la Comisariatul Militar din Târgoviște m-a ajutat să fiu concentrat la Asociația Voluntară pentru

Serviciul în Aviație și Parașutism, ca instructor, de la 19 august 1951 la 19 noiembrie 1951. Lucram cu elevii liceelor și școlilor de arte și meserii, care doreau să devină aviatori, deși mulți părinți mă rugau să încetez cu această profesiune periculoasă. Pentru faima ce mi-am câștigat-o în regiune mi s-a repetat concentrarea pe încă șase luni, de la 25 martie 1953, la 1 octombrie 1953. Cu această ocazie, cu concursul primarului și al altor cetățeni, am hotărât să ridicăm un turn de parașutism pe dealul de la Gura Ocnitei, după modelul celui din București. Directorul Sovert Ștefan, fost coleg, mi-a dat proiectul. Ne trebuiau materiale feroase și aprobarea lui Nazarov, care, însă, a interzis lucrarea, motivând că fierul se folosește la construcțiile de sonde petroliere.

Fără altă posibilitate de existență am trecut la cultivarea pământului. Din puținul pe care-l realizam trebuia să dau cote la stat. Toți se ocupau numai de cote: primarul, milițianul și colectorul. La un control care mi-a fost făcut pentru cote au descoperit spada mea de ofițer, însoțită de o scrisoare în care ceream să-mi fie puse în coșciug, după deces. Milițianul m-a acuzat că am ascuns-o, mi-a confiscat-o și m-a arestat.

În anul 1958 armata sovietică s-a retras din România, dându-mi speranțe că se va schimba situația economică și socială din țara noastră. M-am dus în audiență la Gheorghe Gheorghiu-Dej, în Piața Victoriei, am depus cererea la Biroul de Informații și am așteptat 11 zile să fiu primit. Disperat, în a 12-a zi m-am aruncat în fața mașinii care-l aducea la serviciu pe Gheorghe Gheorghiu-Dej. Șoferul a frânat și am reușit să-i dau plicul cu reclamația. Milițienii mi-au făcut control asupra lucrurilor pe care le aveam și după două ore m-au condus la el. M-a întrebat doar ce vreau. I-am arătat decorațiile de pe front. El a spus că ajunge și a apăsător pe un buton. A chemat un secretar care m-a audiat o oră și jumătate, convingându-se că aveam dreptate. Secretarul a chemat pe Dumitru Balalia, primul secretar al regiunii Ploiești (Târgoviște era raion și se subordona regiunii Ploiești). Mi-a dat bani de tren și parola: „Vin de la tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej”. M-am prezentat la Balalia, care m-a trimis la primul secretar raional Târgoviște, Motoroiu, care a mers cu mine în localitatea de domiciliu, Valea Voievozilor, la primarul care mă persecuta. L-am găsit beat și când Motoroiu i-a spus că sunt trimis de Gheorghe Gheorghiu-Dej, s-a repezit cu pumnii la mine, zicându-mi: „Boule!” Atunci Motoroiu l-a luat de gât, l-a băgat în primărie, și după o

oră a ieșit cu el treaz, spunându-i: „Să nu te mai legi de omul ăsta”, iar mie mi-a zis: „Dacă te mai persecută să vii la mine”. După câteva zile a venit în sat secretarul de la București, care mă audiase, și a cerut părerea tuturor locuitorilor despre mine. Toți cetățenii, bărbați și femei, nu găseau cuvinte să mă laude, „un om mai cumsecade ca acesta nu am mai văzut”, și după 10 zile a sosit un ordin la Primărie: „În urma audienței căpitanului Marin Zaharia la tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej și în urma cercetării noastre la fața locului s-a constatat că este nevinovat și se ordonă să înceteze orice persecuție asupra căpitanului Zaharia și a familiei lui”.

Cu această adresă, m-am dus la Inspectoratul Școlar și mi-au primit fetele la școală. Apoi am mers la Forțele de muncă și am găsit loc de muncă, ca lăcătuș, la Întreprinderea „Octombrie Roșu”, cu 725 de lei salariu. Pentru îmbunătățirile pe care le-am adus întreprinderii am fost promovat la Întreprinderea „Ciocanul” cu 800 de lei salariu, căreia i-am înființat Turnătoria de materiale neferoase. De aici m-a solicitat Întreprinderea de Utilaj Petrolier, care m-a angajat în funcția de maestru, cu 1.300 de lei pe lună. Ajuns la vârsta de 60 de ani, bolnav și obosit de șicane, am ieșit la pensie, cu 1.392 lei și 26 de ani vechime în muncă. Sperând că noua orânduire socială care s-a deschis în țara noastră îmi va face dreptate, acordându-mi sporul de vechime la pensie, cu dublarea anilor de război din est și vest, a drepturilor veteranilor de război, s-au cu anii fără drept de muncă (1947-1959), închei memoriul cu dorința să văd îmbunătățirea vieții poporului român.”

Marin Zaharia a avut trei frați: Gheorghe, mecanic de locomotivă, Ion, economist, și Petrică, aviator și apoi profesor de matematică, la Scornicești. Toți sunt decedați. Marin Zaharia fost căsătorit cu Teodora Marinescu, fiica proprietarului Fabricii de Cărmidă din Valea Voievozilor, județul Dâmbovița. Împreună au avut două fiice: Adina, matematician, și Rodica, fizician. În luna iunie 1977 soții Zaharia s-au mutat în Ploiești. Teodora decedat în luna mai 1996, iar Marin la 10 iunie 1996. Ambii au fost înmormântați în cimitirul din Valea Voievozilor.

Locotenentul-comandor Marin Zaharia a fost decorat cu mai multe ordine militare și medalii: ordinul „Virtutea Aeronautică”, cu spade, clasa a II-a, ordinul „Crucea de fier” și alte decorații, care i-au fost confiscate de milițianul din Valea Voievozilor. După 1990 a fost decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”.

Maior Ioan ANGHELUȚĂ

Erou al celui de al doilea război mondial, maiorul post-mortem Ioan Angheluță s-a născut la data de 22 august 1906, în comun Cotoroaia, județul Tutova (astăzi, județul Vaslui). Părinții săi, Nicolae și Eugenia, gospodari ai satului Cotoroaia, i-au asigurat o copilărie fericită. A absolvit școala primară din localitatea natală și liceul din Bârlad.

După absolvirea liceului s-a înscris în Școala Militară de Ofițeri Infanterie nr. 1 din București, la data de 1 octombrie 1926. Având înclinații spre cariera militară, Ioan Angheluță a fost avansat elev-caporal (01.03.1927), elev-sergent (01.01.1928), sublocotenent (01.07.1928), la absolvirea școlii, și a fost repartizat la Regimentul 12 Dorobanți „Cantemir” din orașul Bârlad, în funcția de comandant de pluton. Timp de doi ani și-a făcut ucenicia în această prestigioasă unitate a armatei române, fiind notat de șefii direcți cu calificativul bine și avansat la gradul de locotenent, la data de 11 mai 1929.

În perioada septembrie 1930 - septembrie 1931 ofițerul a urmat cursurile Școlii Speciale de Infanterie din Sibiu și apoi s-a înapoiat la Bârlad. Locotenentul Ioan Angheluță a fost trimis, în lunile aprilie - mai 1933, la Centrul de Instrucție al Infanteriei de la Sfântul Gheorghe, să urmeze Cursul Special de Trageri cu noul armament de infanterie.

La data de 1 aprilie 1934 ofițerul a fost transferat la Institutul Sanitar Militar din București și apoi, după o lună, a fost mutat la cerere într-o unitate de instrucție, la Regimentul 28 Dorobanți din Ismail, Basarabia.

Dorind să se apropie de familie, locotenentul Ioan Angheluță a primit aprobarea să se mute, la 1 octombrie 1936, la Regimentul 12 Dorobanți „Cantemir” din Bârlad, în funcția de comandant de pluton cadre. În 1938 a primit și funcția de ofițer cu cazarmarea, prin cumul de funcții.

O problemă de ordin sentimental l-a determină să solicite mutarea la o unitate militară de instrucție din capitală și astfel, la data de 1 noiembrie 1938, a fost mutat la Regimentul 1 Grăniceri din București.

În luna februarie 1939 a fost avansat la gradul de căpitan, iar în luna aprilie a fost mutat la Regimentul 12 Vânători de Munte din Câmpeni, județul Alba. După câteva luni, la 1 august a fost mutat la Batalionul 17 Vânători de Munte din Miercurea Ciuc.

La 1 septembrie 1939 armata germană a atacat Polonia, declanșând cel de-al doilea război mondial, cu grave urmări pentru toate țările lumii. În

vara anului 1940 Rusia Sovietică ne-a răpit teritoriile românești Basarabia, nordul Bucovinei și Ținutul Herței, în urma celor două note ultimative din 26 și 28 iunie 1940. Ungaria ne-a răpit nordul Transilvaniei prin Dictatul de la Viena, din 30 august 1940, și Bulgariei „i-am cedat” Cadrilaterul, format din județele Durostor și Caliacra. Situația creată a forțat România să se alieze cu Germania, dorind să evite ocuparea întregului teritoriu și să redobândească teritoriile pierdute.

Ziua de 22 iunie 1941 l-a găsit pe căpitanul Ioan Angheluță la comanda Companiei a 3-a din Batalionul 17 Vânători de Munte, subordonat Corpului Vânători de Munte, ai căror ostași s-au acoperit de glorie în luptele desfășurate în Bucovina, Caucaz, Peninsula Crimeea, nordul Transilvaniei, Ungaria și Cehoslovacia.

Căpitanul Ioan Angheluță și ostașii din subordinea sa au săvârșit multe acte de vitejie, încununate de victorii, dar și de amare insuccese. Ei au intrat printre primii în Cernăuți, apoi în Hotin, au contribuit la fortarea Nistrului, la Moghilev-Podolsk, la luptele din zona Nistru - Bug - Nipru, în lunile septembrie-octombrie 1941. Bravul ofițer a trăit, împreună cu subordonații săi, multe decepții datorate căderilor în lupte a multor ostași români, dar și lipsurilor de ordin material (alimente, echipament, medicamente și muniții pentru luptă), îndeosebi în luptele din Caucaz și Crimeea. Subunitatea comandată de căpitanul Ioan Angheluță și multe alte subunități de vânători de munte au fost dirijate spre Sevastopol, important port și bază militară navală la Marea Neagră, care de la 14 noiembrie 1941 a fost încercuit. Asediul a durat până la 4 iulie 1942, când Sevastopolul a fost ocupat de către trupele române și germane. Primul asalt asupra Sevastopolului s-a desfășurat la data de 21 noiembrie 1941. La data de 23 noiembrie 1941 au fost introduse în dispozitivul de luptă, la sud de Sevastopol și la nord-vest de localitatea Kamari, unitățile de vânători de munte române, printre care se afla și compania comandată de căpitanul Ioan Angheluță. Ostașii români au reușit unele pătrunderi în sistemul de fortificații la sud-vest de oraș. În toată perioada asediului Sevastopolului, subunitatea căpitanului Angheluță a desfășurat lupte cu partizanii, reușind să distrugă multe cuiburi de rezistență și să captureze importante cantități de materiale de luptă. După încheierea operațiunilor militare de la Kerçi, trupele germane și române au început ultimul asalt asupra Sevastopolului, la 7 iunie 1942, asalt la care a participat și subunitatea căpitanului Ioan Angheluță. Acționând alături de alte subunități de vânători de munte în zona munților Fedjukin el a sprijinit Corpul 54 Armată german. De aici,

subunitatea sa a primit misiuni de luptă la nord de localitatea Balaklava, în sprijinul Corpului 30 Armată german, care acționa spre Chersones. După cucerirea localității Severnaia Golovka, vânătorii de munte români au fost introduși în linia întâi, participând la atacul final asupra Sevastopolului. În continuare, vânătorii de munte au desfășurat lupte crâncene cu partizanii, în Crimeea, lupte la care au participat și subordonații căpitanului Angheluță.

Înfrânte la Stalingrad, trupele germane și aliate au suferit, în anul 1943, înfrângerea de la Kursk-Orel, și au fost nevoite să se retragă treptat. Situația s-a repercutat și asupra trupelor din Crimeea, care au început retragerea la data de 15 septembrie 1943.

Trupele rusești acționau cu puternice forțe terestre, aeriene și navale, producând imense pierderi trupelor germane și române. În acest context, la data de 1 noiembrie 1943, în timp ce se ocupa de evacuarea subordonaților săi, căpitanul Angheluță a fost lovit în plin de un obuz rusesc, căzând la datorie, departe de țară și de cei dragi.

Faptele de eroism ale lui Ioan Angheluță au fost răsplătite cu numeroase distincții militare: ordinul „Steaua României”, cu spade și panglică de virtute militară, clasa a V-a, ordinul „Steaua României”, clasa a IV-a, în grad de ofițer, cu spade și panglică de virtute militară, ordinul „Coroana României”, cu spade și panglică de virtute militară, ordinul german „Crucea de Fier”, clasa a II-a și medalia „Centenarul Regele Carol I”. A fost înaintat, post-mortem, la gradul de maior.

A.M.R. – Memorii Bătrâni, Curent 244.

Maior Oreste COSTINEANU

Oreste Costineanu s-a născut la data de 31 octombrie 1920, în localitatea Jucica Veche, regiunea Cernăuți, din frumoasa Bucovină. A fost al patrulea din cei cinci copii ai lui Alexandru și ai Victoriei. Primul frate, funcționar la Căile Ferate Române, a fost deportat de către Comandamentul Militar Hitlerist în Germania, unde a decedat. Părinții și ceilalți frați au decedat în Jucica Veche. A copilărit și a absolvit 4 clase primare în localitatea natală. Gimnaziul și liceul le-a absolvit în cadrul Liceului „Mitropolitul Silvestru” din Cernăuți. Și azi, la respectabila vârstă de 85 de ani, își amintește cu emoție și respect de învățătoarele Brădățeanu și Silvia Soroceanu, precum și de învățătorul Ioanovici, care i-au sădit în suflet dragostea pentru carte. L-au impresionat în mod plăcut și profesorii: Vitencu, directorul liceului, Cozac, profesor de botanică, precum și exigentul diriginte, Emilian Carp, profesor de latină și greacă.

După absolvirea liceului, în anul 1940, Oreste Costineanu a trecut în România, în ziua de 28 iunie 1940, data ultimatumului sovietic pentru Bucovina, oprindu-se, timp de două luni, la rudele din localitatea Dorna Candreni, județul Suceava. Din toamna anului 1940 a urmat cursurile Academiei Comerciale din București, pe care a absolvit-o în anul 1945. Din acea perioadă păstrează frumoase amintiri despre profesorul Ion Răducanu, fost rector al Academiei Comerciale în perioada 1930-1940 și ministru în diferite guverne.

La data de 1 iulie 1942 Oreste Costineanu a fost recrutat în Școala Militară de Ofițeri Rezervă numărul 1 din Ploiești, comandată de colonelul Ion Constantinescu. A terminat cursurile la data de 15 martie 1944, cu gradul de sublocotenent și a fost numit adjutant al Regimentului 1 Vânători (Infanterie) Pitești.

De la 15 aprilie 1944 tânărul ofițer a participat la luptele din Moldova, în funcția de comandant de pluton al Regimentului 1 Vânători, care a fost dislocat în zona Lețcani. De aici unitatea a fost deplasată la Piciorul Lupului și pădurea Mârzescu, județul Iași, având punctul de comandă în pădurile Bârnova și Mârzescu. Timp de două luni de zile și-a instruit cu multă răspundere subordonații și a participat la luptele de apărare

împotriva trupelor sovietice, în zona localității Piciorul Lupului și în pădurea Mârzescu.

Sublocotenentul Oreste Costineanu a fost grav rănit, la data de 4 iunie 1944, când a executat o incursiune în dispozitivul de apărare al inamicului. Comanda plutonului său a luat-o un bun camarad din companie.

A fost transportat și operat în Spitalul Militar Zonal Bârlad, de o leziune de nerv sciatic și pareză a piciorului drept. După o lună a fost transferat la Spitalul Militar Zonal Botoșani, care se refugiase în localitatea Drăgășani. După alte 30 de zile a fost mutat la Spitalul Militar „Filantropia” din Craiova, fiind supus procedurilor de mecanoterapie, până la data de 30 noiembrie 1944. În perioada 1 decembrie 1944 - 25 mai 1945 s-a aflat în concediu medical și a fost clasat invalid de război de către Comisia Spitalului Militar București.

Absolvind Academia Comercială, în vara anului 1945, Oreste Costineanu a fost încadrat secretar particular al profesorului Ion Răducanu, de la Academia Comercială București. În acea perioadă s-a împrietenit cu fiul acestuia, Dan Răducanu, căruia îi păstrează o frumoasă prietenie.

În anii 1950-1954 economistul Oreste Costineanu a lucrat la Întreprinderile Agricole de Stat Fundulea, Cislădie și Vălenii de Munte. În 1955 a fost angajat la Trustul Regional Ploiești al Întreprinderilor Agricole de Stat, unde a fost avansat șef de serviciu, în 1963, și apoi contabil șef, în 1970. La data de 1 august 1971 a fost transferat la Stațiunea de Mașini Agricole Prahova, în funcția de contabil șef, unde a muncind, cu răspundere și dăruire, până în anul 1982, când s-a pensionat pentru vechime în muncă.

Oreste Costineanu s-a căsătorit, la data de 15 februarie 1951, cu Zoe Șerban, transilvăneancă după tată, moldoveancă după mamă. Doamna Costineanu a lucrat în calitate de contabil șef la I.A.S. Valea Călugărească și economist la Întreprinderea Sere Tătărani. Împreună au doi băieți: Dan (inginer chimist, în prezent director la Întreprinderea Româno-Canadiană de Protecția Mediului) și Costel (inginer geodezie, în prezent consultant la Banca Mondială).

Oreste Costineanu a fost avansat până la gradul de maior. A fost decorat cu ordinul „Coroana României”, în grad de cavaler, și medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”.

Maior Ion GALIȚĂ

Ion Galiță s-a născut la 20 martie 1920, în localitatea Chetreni, comuna Stănuiești, județul Tutova (astăzi, județul Bacău). A fost primul născut din cei șase copii (3 băieți și 3 fete) ai lui Vasile și ai Ecaterinei Galiță. A absolvit 4 clase la Școala din Stănuiești și apoi a urmat cursurile prestigiosului Liceu „Roșca Codreanu” din Bârlad, pe care le-a absolvit, cu examen de bacalaureat, în anul 1941.

Chemat la satisfacerea stagiului militar în anul înscrierii României în războiul pentru reîntregire statală și națională, s-a înscris la Școala Militară de Ofițeri Artilerie, dislocată în orașul Pitești. La data de 1 iulie 1943 a terminat școala, clasându-se al 58-lea din 219 elevi. La absolvire a fost avansat la gradul de sublocotenent și numit șef Secție Artilerie din Regimentul 11 Artilerie Bacău. În continuare a urmat cursurile Școlii Speciale a Artileriei din Centrul de Instrucție „Mihai Bravu”, pe care a și absolvit-o. Înapoiat la unitate a fost încadrat comandant al Bateriei 5 Tragere și a fost trimis pe frontul în retragere de la Odessa, la 1 august 1943. Pe front a executat misiuni de apărare până la data de 1 septembrie.

Revenit la Partea Sedentară a Regimentului 11 Artilerie și-a reluat pregătirea la Școala de Trageri a Artileriei. În ziua de 28 martie 1944 s-a deplasat cu celelalte efective din unitate în dispozitivul de luptă (apărare) de la Pașcani Sud.

Întoarcerea armelor împotriva armatei germane, la 23 august 1944, l-a găsit pe Ion Galiță la comanda Bateriei 5, cu care a participat la dezarmarea trupelor germane și eliberarea părții de nord a Transilvaniei. A desfășurat misiuni în sprijinul infanteriei și cavaleriei pe traseul: Ghimeș Palanca - Reghin - Târgu Mureș - Careii Mari.

După eliberarea ultimei brazde de pământ răpită de horthyști din trupul țării, ostașii Regimentului 11 Artilerie, împreună cu ceilalți ostași români din Armata a 4-a română, au participat la eliberarea Ungariei (25.10-18.12.1944). Regimentul 11 Artilerie a sprijinit, prin lovituri de artilerie și uneori prin acțiuni individuale, unitățile de infanterie și cavalerie, acționând pe direcția Tokay - Miskolc - Munții Heghialja.

Îndeplinindu-și misiunile pe teritoriul Ungariei, ostașii Regimentului 11 Artilerie au trecut pe teritoriul Cehoslovaciei, unde au

participat de luptele Operațiunii Militare Roznava, contribuind la eliberarea mai multor localități: Brezno, Bansca-Bystrica, Austerlitz și Cador. Vestea capitulării Germaniei i-a găsit în apropiere de Brno. Unitatea s-a înapoiat în țară la data de 1 iunie 1945.

La 1 iulie 1945 Ion Galiță a fost avansat la gradul de locotenent, continuând să lucreze în regiment până la data de 1 iunie 1946, când a fost disponibilizat și pus la dispoziția Cercului Teritorial Bacău

La 1 septembrie 1948 a fost trecut în rezervă, deși în acel an absolvise Facultatea de Drept, cu durata de 3 ani. În aceeași zi a fost concentrat, îndeplinind funcția de comandant de Baterie în Regimentul 11 Artilerie Bacău. A fost reîncadrat în rândul cadrelor active la data de 10 februarie 1949, fiind numit în funcția de comisar special cu probleme de educație. A fost avansat căpitan, la data de 23 august 1949 și de la 1 iulie 1950 a fost încadrat comandant de baterie artilerie.

În luna mai 1950 căpitanul Galiță a fost numit șef al Biroului Cercetare din Comandamentul Artilerie la Corpul 19 Armată, iar în anul 1951 a absolvit „Cursul de interpretatori”, cu durata de 3 luni.

Avansat la gradul de maior, la data de 22 septembrie 1953, ofițerul a fost numit șef de stat major la Regimentul 242 Artilerie Grea. În anul 1955 a absolvit „Cursul de comandanți regimente”, îndeplinindu-și foarte bine atribuțiunile de serviciu. Totuși, în anul 1956, când a fost trecut în rezervă, i s-a făcut o mare nedreptate reproșându-i-se că a luptat în campania militară din est.

În activitatea militară a fost decorat cu mai multe distincții militare: ordinul „Coroana României”, clasa a V-a, ordinul „Steaua României”, clasa a V-a, cu spade și panglică de virtute militară cu frunze de stejar, medalia sovietică „Victoria” și medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”.

Maior Haralambie LAZĂR

Haralambie Lazăr s-a născut în comuna Suraia, județul Vrancea, la data de 22 februarie 1922. Părinții, Sandu și Maria, i-au adus alături și o soră, Maria, în prezent căsătorită, pensionară, stabilită în Bistrița Năsăud. Haralambie a absolvit 7 clase în localitatea natală și la Școala Profesională din orașul Focșani.

În anul 1942 Haralambie Lazăr a fost încorporat voluntar la Școala Radiotelegrafie Fără Fir din orașul Galați. La data de 28 august 1943 a fost încadrat la Bateria 282 Radio, îndeplinind misiuni de supraveghere a spațiului aerian și informarea punctului de comandă al Regimentului 1 Artilerie Antiaeriană asupra evoluției inamicului aerian și terestru din zona subunității. A îndeplinit misiuni operative până la 23 august 1944, pe frontul din Moldova. De la 12 septembrie subunitatea a fost reorganizată și transformată în Compania 2 Radio Informații, cu punctul de comandă la Sighișoara, în subordinea Batalionului 1 Pândă Radio Sibiu. Subunitatea cerceta inamicul aerian în zona Făgăraș - Alba Iulia, asigurând informații aviației de vânătoare și artileriei antiaeriene, pentru a elibera nordul Transilvaniei.

Cerințele acțiunilor de luptă desfășurate pe teritoriile Ungariei și Cehoslovaciei au determinat Marele Stat Major, în baza Ordinului nr. 3911, din 1 noiembrie 1944, să efectueze unele schimbări în cadrul pânzei radio, care de la data de 20 ianuarie 1945 se prezenta astfel: Batalionul 8 Pândă Radio (P.C. Sibiu) și Compania 29 Pândă Radio (P.C. Sighișoara), din care făcea parte și Haralambie Lazăr. Pânda radio s-a redus, în iunie 1945, la nivelul Companiilor 28, 32, și 33, subordonate Batalionului 8 Pândă Radio.

Haralambie Lazăr își amintește cu emoție unele episoade de luptă: „În luna august 1943, în zona de dispunere a Bateriei 282, Ismail-Duluchioi, au pătruns doi partizani ruși, având misiuni de diversiune. Eu,

fiind de pază la postul nr. 2, am acționat prompt reușind să îi capturez și să îi predau comandantului de subunitate. Au fost trimiși la comanda unității și cercetați. S-a aflat că doreau să distrugă Punctul de Comandă. Am fost avansat la gradul de caporal și am primit o permisie de șapte zile, cu foi de drum. În august 1944, când orașul Sulina a fost bombardat de către aviația rusească, am fost rănit la piciorul drept. Am refuzat să fiu trimis la Spitalul din Tulcea și am fost tratat pe poziția de luptă, de o echipă medicală dislocată pe o canonieră, condusă de maiorul doctor Haufred.

După data de 15 septembrie 1944 m-am deplasat cu trenul la Sibiu și am debarcat cu componenții Postului de Observare pe care-l comandam. Ne-am deplasat în comuna Buia, pe Târnava Mică, pentru supravegherea spațiului aerian. Aproape zilnic, îndeosebi noaptea, eram atacați de bande de diversioniști unguri, pe care i-am combătut prin vigilență permanentă.

De aici am fost mutați, în luna octombrie 1944, la Șaroși, lângă Dumbrăveni (Mediaș), executând aceleași misiuni de luptă. Am intervenit cu foarte multă hotărâre în apărarea unor bătrâni și femei din localitate, care erau jefuiți și batjocoriți de o grupă de ostași ruși. Am fost nevoit să mă bat cu ei, recurgând în final și la folosirea puștii din dotare. Apoi am alergat la primărie și am informat Comandamentul rusesc din Dumbrăveni de comportamentul sălbatic al ostașilor ruși dezertori. În timpul serii a intervenit o patrulă de la Comandamentul rusesc și i-a arestat.

Un incident asemănător l-am trăit și la Sighișoara, reușind să scap cu viață după ce am tras cu pușca în plafonul unei camere, aparținând unui cetățean român de origine germană, a cărei fiică se afla în postură de a fi violată de doi soldați ruși. Am fost evidențiat cu mulțumiri prin ordin de zi pe unitate, în fața întregului personal.”

Haralambie Lazăr a lucrat la Regimentul 2 Pază Lucrări de Artă Ploiești, în perioada 1946-1956. La data de 15 iunie 1956 s-a mutat, la cerere, la Comisariatul Militar din Mizil, în funcția de mânuitor documente secrete. În anul 1959 a fost mutat la Unitatea Militară 01907 Ploiești, în funcția de comandant pluton pază. În perioada 1962-1974 a lucrat la Regimentul 4 Artilerie Antiaeriană. A fost șef Depozit Armament, casier la Biroul Financiar, șef Stație Radio, mânuitor documente secrete și casier la Serviciul Financiar al Bazei de Reparații Băicoi.

În cadrul serviciului militar, maiorul Haralambie Lazăr a fost decorat cu ordinul „Meritul Militar”, clasele a III-a, a II-a, și I-a și cu medaliile „Eliberarea de sub jugul fascist” și „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”.

Maior Ioan MIHĂILĂ

Ioan Mihăilă s-a născut la data de 8 aprilie 1921, în localitatea Mânjești, județul Vaslui, aproape de locul unde Ștefan cel Mare i-a biruit pe turci, la data de 10 ianuarie 1475. Părinții săi, Alecu și Maria, i-au asigurat condițiile necesare pentru absolvirea școlii primare în localitatea natală, a gimnaziului la Crasna și a primelor clase la Liceul „Mihail Kogălniceanu” din Vaslui. Ioan Mihăilă a fost nevoit să-și întrerupă studiile după decesul tatălui său și să se înscrie voluntar, în anul 1941, în Regimentul 25 Infanterie Vaslui. A participat la luptele pentru eliberarea Basarabiei, și la Odessa, în calitate de radiotelegrafist.

Retrăgându-se la Vaslui, în luna noiembrie 1941, împreună cu efectivele Regimentului 25 Infanterie, Ioan Mihăilă povestește:

„În anul 1942 am frecventat Școala de Cadre de la Chișinău. În paralel am participat la instruirea recruților basarabeni din contigentele 42 și 43. La 20 august 1942 am fost admis în Școala Militară de Cadre Infanterie de la Făgăraș, pentru comandanți de grupă mitraliere. Absolvind cursurile, la 1 septembrie 1943, am fost trimis la „Cursul de comandanți plutoane vânători de tancuri” de la Nikolaev. Aici era cartiruit Grupul de Armate Sud. După absolvirea cursului am fost numit comandant de pluton în Compania 8 din Regimentul 25 Infanterie și am participat la apărarea litoralului Mării Negre, în zona localității Oceacov, suportând loviturile din aer ale aviației sovietice și lipsuri materiale de tot felul. Respinși de inamic, de la data de 30 martie 1944 regimentul a ocupat poziții de luptă pe Nistru, la Krokmaș și Olănești, la 10 km nord de Limanul Nistrului. Am îndeplinit funcția de încheietor comandant de pluton tunuri anticar și ulterior de comandant pluton tunuri antitanc din Compania 3. După lupte grele cu tancurile rusești, unitatea s-a retras spre Chilia Veche și Chilia Nouă, iar la data de 23 august 1944 s-a adunat la Tulcea. Regimentul mai avea un ofițer, 3 subofițeri și 25 de soldați. În ziua de 24 august efectivele Regimentului 25 Infanterie au participat la dezarmarea trupelor germane în zona Cernavodă, contribuind la apărarea podului de la Cernavodă și oprirea navelor militare germane care se retrăgeau din aval. Am fost rănit și evacuat la ambulanța Diviziei 10 Infanterie. După ieșirea din spital, la 10 septembrie, m-am prezentat la Regimentul 25 Infanterie, care se afla în comuna Salcia, din Teleorman.

De aici am fost repartizat la Regimentul 31 Infanterie Calafat, comandant de pluton tunuri antitanc și vânător de tancuri, participând la luptele cu inamicul în Defileul Mureșului. La 5 octombrie 1944 am trecut granița de vest în Ungaria. Am luptat la Tisafolvar, împotriva unui tren blindat german încărcat cu benzină și armament. Am traversat Tisa, la 23 octombrie, fără tunuri, și am ocupat un cap de pod, respingând contra-atacul german, cu tancuri, dinspre Kecskement. Am fost rănit și internat la Spitalul Militar al Frontului 2 Ucrainean. Pentru comportare curajoasă am fost decorat cu medalia „Virtutea Militară”, clasa a II-a.

Ieșind din spital am fost repartizat la Regimentul 24 Infanterie Tecuci, care se afla la nord de Iablonov, în Cehoslovacia. Am participat la lupte foarte grele, în condițiile unei ierni aspre, cu zăpadă până la piept și ger năpraznic. La 18 martie 1945 am ajuns la Zvolen. În lupte mi-au fost omorâți ultimii doi subordonați din pluton. Eu am fost rănit a treia oară și dus la Spitalul din Mischolcz, Ungaria. Pe 3 aprilie m-am înapoiat la unitate, participând la forțarea râului Vah pentru a realiza legătura cu Divizia 6 Infanterie Focșani, căreia ne subordonam. Am fost decorat cu medalia „Virtutea Militară”, clasa I-a. La 19 aprilie, cu un mănunchi de ostași, am pătruns în dispozitivul inamicului și am forțat ostașii nemți să se retragă, despresurând Batalionul 1, care fusese încercuit. Nemții au părăsit poziția de luptă, lăsând în urma lor morți și răniți. La 23 august 1945 ne-am retras în țară și am defilat pe sub Arcul de Triumf.

În anul 1945 am participat la un curs pentru evidența materialelor și însușirea metodicii de școlarizare a soldaților neștiutori de carte, la Breaza, în Prahova. După absolvire am fost repartizat la o mare unitate din Iași și ulterior la Regiunea 1 Militară Iași, în funcțiile de șef birou pentru evidența materialelor politico-culturale și instructor la militarii neștiutori de carte. În perioada 1955-1974 am lucrat la Serviciul Regional pentru Transporturi Militare Iași și la Subunitatea de Transporturi Militare Socola. În anul 1974 am fost pensionat.”

După evenimentele din anul 1989 Ioan Mihăilă a fost avansat la gradele de sublocotenent, locotenent, căpitan și maior, în retragere, având la bază meritele deosebite din război și din activitatea de cadru activ al armatei României. A mai fost decorat cu ordinul „Meritul Militar”, medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” și medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”.

Căpitan Vasile FLOREI

Vasile Florei s-a născut la data de 3 februarie 1891 în pitoreasca localitate Bocșa, județul Caraș Severin. Părinții săi au fost țărani gospodari. Tatăl său a lucrat și cariera de piatră, unde s-a accidentat mortal, în anul 1897. Rămas orfan la vârsta de 6 ani, Vasile a urmat școala primară din localitatea natală, în limba maghiară, și apoi Școala Confesională de pe lângă Biserica Ortodoxă Română, condusă de protopopul Zuiac. De aici, preotul Zuiac l-a trimis la Liceul din Szeghedin, din Ungaria. După absolvirea liceului, preotul Zuiac l-a ajutat să urmeze cursurile Facultății Politehnice din Viena și să obțină diploma de inginer.

După unirea Transilvaniei cu România, în anul 1918, Vasile Florei s-a înscris la Școala Militară de Ofițeri Rezervă Infanterie, pe care a absolvit-o în anul 1921, cu gradul de sublocotenent. A fost avansat locotenent în rezervă, după concentrarea din 1928, la Regimentul de Vânători Munte „Regina Elisabeta”. A efectuat a doua concentrare în 1937, la aceeași unitate, și a fost avansat căpitan în rezervă.

Vasile Florei a lucrat la Uzinele din Reșița până la data de 11 iunie 1948. A contribuit la fabricarea armamentului necesar armatei, reușind să realizeze și să atașeze un dispozitiv de tragere la mitraliera antiaeriană, căreia i-a modificat unghiul de tragere pe orizontală, fapt ce a creat posibilitatea folosirii ei și asupra țințelor terestre. Pentru activitatea desfășurată în calitate de comandant militar al Uzinei Reșița, până în anul 1940, precum și pentru conducerea Asociației Ofițerilor în Rezervă și realizarea inovației enunțate, căpitanul în rezervă Vasile Florei a fost decorat cu ordinele Steaua României și Coroana României. La 11 iunie 1948, căpitanul inginer Vasile Florei a fost îndepărtat din Uzina Reșița, însă nu s-a demobilizat. Și-a adus aportul la înființarea Centralelor Industriilor Siderurgice și la proiectarea Institutului de Cercetări Metalurgice. În paralel a desfășurat și activitatea de cadru didactic la Liceul Industrial Metalurgic din București, strada Zborului, predând elevilor cursul „Cazane cu aburi”.

Căpitanul în rezervă inginer Vasile Florei a fost căsătorit și are doi copii: o fiică, Lucia, și un fiu, Caius.

Lucia Florei a urmat Facultatea de Fizică-Matematică. În anii 3 și 4 de studii a fost preparator la catedra condusă de eminentul profesor universitar Miron Nicolescu. În anul patru de studiu a fost arestată pentru

convingerile sale politice, liberale. A făcut 16 ani, 7 luni și 20 de zile de pușcărie. Din 1991 se află în S.U.A., la Los Angeles.

Caius Florei, născut la data de 7 martie 1936, a urmat liceul teoretic „Titu Maiorescu” din București și apoi Facultatea de Medicină din București. A fost intern și extern al profesorului Eugen Aburel, la Maternitatea Filantropia din București. În anul 4 de studii a fost exmatriculat, fiindcă avea sora în pușcărie. A lucrat un an și 7 luni ca ziler, pe șantierul de construcții blocuri Ferentari, din București, și apoi a fost reprimat să-și continue studiile, pe care le-a absolvit în anul 1961. La absolvire a primit domiciliul forțat la Dispensarul Medical Uman din Aricești-Zeletin, județul Prahova. Periodic era cercetat la sediul Securității din Ploiești, ultima dată la 29 octombrie 1989. Din anul 1977 a lucrat și la Secția Obstetrică și Boli Interne din Spitalul Bălțătești, județul Prahova. În anul 1990 a fost numit director al Spitalului Bălțătești, fiind trecut la pensie în anul 2001. Doctorul Caius Florei a asistat peste 8.500 de nașteri în cei 40 de ani de activitate desfășurată. S-a căsătorit în anul 1960, însă a fost nevoit să desfacă căsătoria pentru că a plecat din capitală la țară. În anul 1964 s-a recăsătorit cu profesoara de geografie Lucreția Dițu, cu care are trei copii: Cristian, economist, Liana, asistent medical în Spitalul Floreasca din București, și Caius-Cătălin, inginer utilaje. În prezent medicul Caius Florei este primarul comunei Aricești-Zeletin, din județul Prahova.

Căpitan Nicolae RĂDULESCU-LEMNARU

Nicolae Rădulescu s-a născut la data de 14 octombrie 1908 în localitatea Sălciile din județul Prahova. Pronimicul „Lemnar” l-a primit de la strămoșii săi, din Maramureș, refugiați la Mireș, apoi Inotești și Sălciile.

Viața profesorului de matematică Nicolae Rădulescu-Lemnar a căpătat noi valențe în timpul celui de al doilea război mondial. La data de 22 iunie 1941 sublocotenentul Rădulescu se afla la Prut, fiind încadrat în efectivele Diviziei 13 Infanterie Ploiești. Ajuns la vârsta de 97 de ani își amintește că a participat la luptele pentru eliberarea Basarabiei, la luptele dintre Nistru și Bug și între Bug și Nipru. Ajuns la Novocerkask a participat la slujba religioasă desfășurată în catedrala din localitate, pe care guvernării sovietice o transformaseră în magazie de cereale și grajd pentru cai. Fiind profund mișcat de cele văzute a scris un articol pe care l-a trimis spre publicare revistei „Școala Prahovei”, din al cărei colectiv de redacție făcea parte. În articolul cu pricina proslăvea măreția și frumusețea artistică a catedralei, corul cazacilor, pioșenia împinsă până la suspin a credincioșilor prezenți și critica barbaria sovieticilor.

Acest articol, aparent banal și inofensiv, a deturnat cursul vieții lui Nicolae Rădulescu-Lemnar. După citirea articolului comandantul Armatei a 3-a a ordonat trimiterea în țară a ofițerului, la 12 mai 1942, pentru a fi încadrat instructor la Școala Militară de Ofițeri în Rezervă din Ploiești, precum și pentru folosirea sa în calitate de corespondent al publicațiilor militare și civile. În luna august 1944 a participat la despresurarea și apărarea orașului Ploiești de trupele germane, remarcându-se prin oprirea debarcării în Gara de Sud a trenului blindat german și silindu-l să se retragă în gara Teleajen, iar de acolo să intre în manevră până la stația Valea Largă, unde ceferiștii demontaseră terasamentul, făcându-i prizonieri pe nemți.

Căpitanul Nicolae Rădulescu-Lemnar a oglindit în scrierile sale temele istorice și evenimentele din război: „Strămoșii” (1936), „Ruinele castelului” (1972), „Fiica lui Zoltes” (1975), „Burebista” (1982), „Povestea caporalului Filip” (1980) etc. Pentru faptele sale de arme a fost decorat cu ordinul „Coroana României”, medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” și medalia „Crucea Comemorativă al celui de al doilea război mondial” și a primit titlul de Cetățean de Onoare al Municipiului Ploiești.

Locotenent Vasile DOBRINESCU

Vasile Dobrinescu s-a născut la data de 19 august 1910 în localitatea Călugăreni din județul Buzău (astăzi județul Prahova). Părinții săi au dat țării șase copii (3 băieți și 3 fete). Vasile a absolvit școala primară din localitatea natală și Școala Normală din Ploiești, în 1930. De la data de 1 septembrie 1930 a lucrat în calitate de învățător, până când a fost încorporat la Școala Militară de Ofițeri Infanterie în Rezervă din Ploiești, la 1 noiembrie 1931. La absolvirea acesteia, la data de 10 august 1934, a primit gradul de sublocotenent în rezervă.

De la 1 septembrie 1934 Vasile Dobrinescu a fost încadrat învățător la Școala Elementară din satul Goga, comuna Râfov, județul Prahova. Accentuarea revizionismului fascist în Europa anilor 1938-1939 a determinat Marele Stat Major al Armatei Române să concentreze rezerviștii pentru a se instrui în vederea apărării patriei. Sublocotenentul Vasile Dobrinescu a fost concentrat de câteva ori la Regimentul 15 Dorobanți (Infanterie) din Piatra Neamț și la dublura sa, Regimentul 55 Dorobanți (Infanterie) din Piatra Neamț.

Mobilizarea armatei române, de la data de 22 iunie 1941, l-a găsit pe Vasile Dobrinescu în funcția de comandant de pluton al Companiei 6 din Regimentul 15 Dorobanți Piatra Neamț. După primirea ordinului „*Ostași, vă ordon: Treceți Prutul!*”, unitatea, subordonată Diviziei 6 Infanterie Focșani, a participat la luptele pentru eliberarea Bucovinei și Basarabiei, ajungând la Nistru la 21 iulie 1941, în zona localităților Otachi - Moghilev.

După forțarea Nistrului unitatea a trecut la ofensivă pe direcția Moghilev - Pavlovka - Balta. Acționând în cadrul Operațiunii Militare Odessa, unitatea a înaintat, după 10 august 1941, spre Bug, participând la eliberarea localității Balta. Înaintând spre Odessa a dat lupte grele la Vajni și Oktiabri, până la căderea Odessei la data de 16 octombrie 1941. Sublocotenentul Vasile Dobrinescu a fost rănit la genunchiul piciorului stâng, la 20 septembrie, fiind internat în Spitalul Militar din Iași, timp de 30 de zile, după care a fost lăsat la vatră, până la data de 15 martie 1942.

Concentrat din nou, la data de 15 martie 1942, la Batalionul 550 Infanterie Piatra Neamț (dublura Regimentului 15 Infanterie, care provenea din Regimentul 55 Dorobanți Piatra Neamț), în funcția de comandant de pluton, a participat la asigurarea siguranței podului de la Tighina. După

aproximativ două luni a fost trimis la un curs de perfecționare pentru instruirea recruților, desfășurat la Școala Ofițeri Rezervă Ploiești. Până la data de 1 septembrie 1943 a instruit recruții în cazarma din Piatra Neamț, fiind avansat la gradul de locotenent.

De la data de 1 decembrie ofițerul a fost trimis la Partea Operativă a Regimentului 15 Dorobanți, care se găsea la Odessa. La 9 februarie 1944 a fost mutat în cadrul Batalionului 550 Infanterie Independent, care ocupa sectorul de apărare din nordul orașului Cetatea Albă, spre Chilia. În ziua de 23 august 1944 Batalionul 550 Infanterie a fost încercuit, la Cetatea Albă, efectivele unității fiind luate în prizonierat de către armata sovietică, noul aliat de luptă.

Locotenentul Vasile Dobrinescu s-a înapoiat din captivitate la data de 9 mai 1948, fiind reîncadrat comandant de pluton, până în luna iunie 1951, la Batalionul 550 Infanterie Independent. La data de 1 iunie 1951 ofițerul a fost promovat în funcția de comandant de companie în cadrul Regimentului de Vânători de Munte din Predeal, însă la data de 30 august a fost trecut în rezervă, fiind acuzat că a luptat cu mult zel pe frontul de est.

După trecerea în rezervă Vasile Dobrinescu a funcționat în calitate de învățător și director de școală, fiind foarte bine apreciat de către superiori, stimat și iubit de către copiii pe care i-a instruit, precum și de părinții acestora.

A fost căsătorit cu învățătoarea Ștefania Ionescu, cu care a avut o fiică, Liana-Gabriela, arhitect la Direcția Județeană Prahova pentru Cultură, Patrimoniu și Monumente Istorice, care își regretă foarte mult părinții trecuți într-o altă viață.

Locotenent Ion LASCU

Răpirea Basarabiei, Bucovinei și Ținutului Herței de către Rusia Sovietică, în vara anului 1940, a creat în rândurile tinerilor români un suflu revoluționar, determinându-i să se înroleze în diferite unități militare și să participe la eliberarea teritoriilor românești. Apreciind caracterul drept al acțiunilor militare la care urmau să participe s-au înrolat sub steagul țării și mulți piloți rezerviști ai aviației militare. Printre aceștia se înscria și locotenentul aviator în rezervă, inginer Ion Lascu, absolvent al faimoasei Școli Politehnice Charlottenburg din Berlin, care timp de opt ani a fost șeful montajului și bancului de probe al motoarelor fabricate la Întreprinderea de Avioane Române (I.A.R.) Brașov.

Ion Lascu s-a născut la data de 3 ianuarie 1898 în comuna Vânători din județul Vrancea. A învățat să zboare în anul 1934 la Aeroclubul din Brașov, în dublă comandă cu vestitul Tase Rotaru, pilot de încercări la I.A.R. După 48 de zboruri acesta i-a permis să piloteze singur un avion Klemm, cu motor de 40 de cai putere. În anul 1935 Ion Lascu a fost brevetat pilot de turism gradul 2. Văzându-l că este talentat și apreciind utilitatea instruirii sale ca zburător în cadrul Uzinelor I.A.R., comandorul Teodor Mândrescu, comandantul Școlii de Perfecționare Aviație Buzău, l-a încurajat să parcurgă întregul program de zbor pe avioanele Fleet și Potez. În prima săptămână a concediului său din anul 1936 a obținut brevetul de pilot de recunoaștere. În următoarele trei săptămâni a zburat pe avioane Hank, Morane 230, Gourdou și P.Z.L.-11B, devenind pilot de vânătoare. Putea să piloteze orice avion din dotarea aviației românești.

În toamna anului 1936 a participat la manevrele militare de la Lugoj. Continuând să se antreneze cu seriozitate, în anul 1937 Ion Lascu a câștigat concursul de navigație și regularizare dotat cu cupa „Mircea Cantacuzino”. Din cei 17 piloți înscriși el a terminat primul concursul 13. Podiumul a fost ocupat de piloții ingineri brașoveni, care au pilotat avioane Fleet, fabricate la I.A.R.: Ion Lascu, Nicolae Florescu și Alexandru Frim. La Brașov a zburat 6 ore pe avionul I.A.R.-14, unul dintre cele mai reușite avioane fabricate la I.A.R. Pasionat și activ susținător al activității aeronautice, în anul 1938, cu prilejul deschiderii școlilor de zbor din Brașov a onorat publicul cu elegante figuri de acrobație aeriană. Fiind implicat în procesul inginerului Petre Carp, legat de unele nereguli tehnice în fabricarea

motoarelor de avion și furnizarea lor aviației militare, în iunie-iulie 1938 a fost reținut la Jilava. Deși a fost achitat, nu și-a mai putut relua antrenamentele de zbor.

În anul 1939 Federația Aeronautică Română și aerocluburile românești au organizat mai multe concursuri pentru stabilirea celor mai buni piloți de turism. A concurat pentru „Marele premiu al aviației de turism” (8 iunie), Cupa „Aurel Vlaicu” (2 iulie), „Marele premiu al Aeroclubului Brașov” (9 iulie) și „Marele premiu al Federației Aeronautice Regale a României” (27 august).

La începutul anului 1941, conform ordinii de bătaie a Grupului 5 Vânătoare, locotenentii de aviație în rezervă Ion Lascu și Nicolae Polizu, împreună cu alte cadre militare, au fost încadrați în Escadrila 51 Aviație Vânătoare, comandată de căpitanul aviator erou Virgil Trandafirescu. Deși s-a încercat mutarea lui Ion Lascu la A.S.A.M. Pipera, în funcția de inginer responsabil cu reparațiile de avioane, el a solicitat să rămână la Escadrila 51 Aviație de Vânătoare. În dimineața zilei de 22 iunie 1941 locotenentul aviator Ion Lascu se afla pe aerodromul Tecuci. În prima misiune de luptă pentru eliberarea Basarabiei a însoțit avioanele de bombardament pentru lovirea obiectivelor amplasate în zonele Bulgărica și Bolgrad. A zburat pe avionul de vânătoare He-112, care avea performanțe modeste și al cărui rezervor de benzină nu era protejat cu blindaj împotriva proiectilelor de artilerie antiaeriană.

În ziua de 23 iunie Ion Lascu, împreună cu sublocotenentul aviator Constantin Zmeu și adjutanții aviatori Valter Popescu și Ion Popescu, au însoțit pentru protecție avioanele de bombardament He-111 pe traseul: Râmnicu Sărat - Focșani - Taraclia - Bulgărica - Cuza Vodă - Ziliștea. În jurul orei 5¹⁵, patrula I-a, care asigura flancul stâng, a fost atacată de aviația de vânătoare inamică, pe traseul Bulgărica - Bolgrad. În lupta aeriană a fost doborât adjutantul aviator Anghel Codruț, care s-a numărat printre primii vânători căzuți în luptele din Basarabia. La scurt timp l-au urmat adjutanții aviatori Gheorghe Igedcu, Ilie Vatamanu, Aldea Cerchez și alții. În această misiune locotenentul aviator Ion Lascu a doborât un vânător inamic, în dreptul lacului Balta Albă. În continuare a participat la misiuni de luptă în zilele de 24-27 iunie, în zona aerodromurilor Focșani, Buzău, Ianca și Râmnicu Sărat. A însoțit o formație de bombardiere Potez-63, pentru bombardarea instalațiilor portuare din zonele Țiganca și Hârtoape. În ziua

de 12 iulie 1941 locotenentul-aviator Ion Lascu a îndeplinit o misiune foarte grea pe Valea Tigheciului, unde erau concentrate numeroase forțe de luptă inamice. După mai multe treceri cu avionul prin zona de foc a fost doborât. Rămășițele pământești au fost duse la București și înhumate în cimitirul Ghencea. Pentru supremul sacrificiu, Ion Lascu a fost decorat cu ordinul „Mihai Viteazul”, soția sa semnând pentru primirea decorației și brevetului. Aflat lângă sicriul eroului, generalul de escadră Gheorghe Jienescu, ministru subsecretar de stat al Aerului, a spus: „... Am avut sub ordin pe acest distins ofițer. Întotdeauna am apreciat la el aleasa educație, solida pregătire intelectuală și mai ales profesională, care îl clasa între cei mai buni ingineri în specialitatea motoare de avion. Tehnicitatea românească n-a cunoscut o mai autentică autoritate, în afară de inginerul Ion Lascu. Am apreciat puterea lui de muncă, însoțită întotdeauna de o modestie desăvârșită, apanajul caracterelor alese. Dar mai presus de toate am descoperit, într-o evidentă timiditate, o mare putere de viață, o putere de dăruire. Locotenentul aviator Ion Lascu aparține acelei pleiade care și-a pus ca deviză servirea instituției, progresului și a patriei până la sacrificiul suprem, căci numai prin sacrificiu se poate zidi ceva trainic.”

Material asigurat de profesorul Vasile Tudor din Pitești.

Locotenent Aurel MITITELU

Aurel Mititelu s-a născut la data de 15 octombrie 1915 în localitatea Solești din județul Vaslui, cu un an înainte de declanșarea primului război mondial. Aurel a copilărit și a absolvit școala primară în localitatea natală, în mijlocul unor oameni gospodari, care au răspuns chemării guvernului României de a participa la campaniile militare pentru întregire națională. A absolvit Școala Normală din orașul Vaslui.

În anul 1936 Aurel Mititelu a fost încorporat de către Cercul Militar Teritorial Vaslui și trimis la Școala Militară de Ofițeri Rezervă nr. 2 din Bacău, pe care a absolvit-o în anul 1938, fiind avansat la gradul de sublocotenent în rezervă infanterie.

Norii negri ai celui de al doilea război mondial, dezlănțuit de Germania la data de 1 septembrie 1939, prin atacarea Poloniei, s-au abătut și asupra țării noastre. Tinerii ofițeri, subofițeri și soldați concentrați încă din luna martie 1939 au fost menținuți în cazărmi, fiind instruiți să intervină cu hotărâre pentru apărarea granițelor țării. Printre ei s-a aflat și sublocotenentul Aurel Mititelu, concentrat în Regimentul 11 Dorobanți Infanterie „Siret” din Galați. După ce a urmat un curs de specializare, tânărul ofițer a fost numit la comanda plutonului de pionieri din acest regiment, specialitate de mare răspundere și cu mari riscuri.

La data de 22 iunie 1941 sublocotenentul Aurel Mititelu s-a aflat în rândurile luptătorilor români, care au răspuns ordinului șefului statului, participând la eliberarea Basarabiei, până la data de 26 iulie 1941, și apoi la Operațiunea Odessa, până la data de 16 octombrie 1941. În anul 1942 este părtaș la luptele din Crimeea, din Stepă Kalmucă și de la Stalingrad.

Scăpând cu viață din aceste încleștări dure, sublocotenentul Aurel Mititelu a participat și la luptele de întoarcere, până pe frontul Iași - Chișinău, în primăvara și vara anului 1944.

De la data de 23 august 1944 armata română a întors armele împotriva armatei germane, în conformitate cu măsurile adoptate de guvernul României, înscăunat în seara de 23 august 1944, prin lovitura de stat dată de cercul palatului regal. Din momentul întoarcerii armelor împotriva armatei germane ofițerul a participa în fruntea subunității sal la dezarmarea unităților militare germane care încercau să se retragă pe Valea Buzăului spre Brașov.

După înfrângerea trupelor germane pe Valea Buzăului, Regimentul 11 Dorobanți „Siret” a fost deplasat pe Valea Mureșului, unde luptele s-au întezit. La data de 10 septembrie 1944 sublocotenentul Aurel Mititelu a executat o misiune foarte grea peste râul Mureș, pentru stabilirea zonei favorabile formării unui cap de pod. Strecurându-se cu abilitate dincolo de râu, ofițerul a reușit să îndeplinească cu succes misiunea pe care o primise.

În zilele următoare, împreună cu subordonații săi a sprijinit celelalte subunități din regiment să forțeze și să traverseze râul Mureș. Căderea în aceste acțiuni de luptă a sublocotenentului Aurel Mititelu a produs mare durere. În Jurnalul de Luptă al Regimentului 11 Infanterie „Siret” sunt consemnate următoarele: *„Sublocotenentul Aurel Mititelu a acționat în luptele pentru trecerea Mureșului la Sânpaul, în ziua de 22 septembrie 1944, fiind un exemplu de entuziasm și gata oricând de jertfă. Cu oamenii săi a dirijat trecerea infanteriei peste apă și, deși rănit, a continuat să rămână la trecerea râului până când schija unui proiectil inamic l-a lovit mortal, sacrificându-și viața și tinerețea pe pământul Transilvaniei”*.

Sublocotenentul Aurel Mititelu a fost avansat, post-mortem, la gradul de locotenent și decorat cu ordinul „Steaua României”, clasa a IV-a.

Locotenent Gheorghe MOCIORNIȚĂ

Primul copil al familiei Nicolae și Ioana Mociorniță, Stelian, născut la 4 decembrie 1915, a fost avocat și a murit în ziua de 31 decembrie 1941 în luptele de la Sevastopol. Constantin, al treilea fiu, născut la 9 octombrie 1922, a fost ofițer de intendență și a murit la vârsta de 70 ani. Maria, prima fiică, născută la 29 iunie 1927, a fost răsfățata familiei. A absolvit Facultățile de Filozofie și Limbi Străine, secția Germanistică. Timp de aproape 40 de ani a fost cadru didactic la catedra de Limba și Literatura Engleză a Universității din București. În aceasta postură a luat inițiativa de a se realiza o seamă de lucrări literare, care evidențiază faptele de viață și de muncă ale familiei Mociorniță.

Gheorghe Mociorniță, al doilea fiu al familiei Mociorniță, s-a născut la data de 14 aprilie 1919. A copilărit și a absolvit școala primară în Băicoi, fiind pasionat de la o vârstă fragedă de avioane. În anii 1930-1932 a urmat Liceul Matei Basarab din București (clasele I-a și a II-a). În anii 1932-1938 a urmat Liceul Radu Negru din Făgăraș (clasele a III-a – a VIII-a). De timpuriu s-a afirmat în domeniul desenului, în București cu lucrările „Stan și Bran”, „Polițistul” și „Irozii”, și al poeziei, în Făgăraș cu „Notesul cu poezii”, „Notesul Jurnal de școală”, „Cântece populare”, „Ionel Ionelule” etc.. În anii 1938-1940 a urmat cursurile Facultății de Filozofie și Litere, evidențiindu-se în domeniul literaturii.

Destinul său a fost schimbat de rapturile teritoriale pe care le-a suferit România în anul 1940. După militarizarea școlilor de zbor, la 1 iulie 1940, Gheorghe Mociorniță, apelat Gelu de către cei apropiați, s-a înscris la Școala de Pilotaj din Alexandria, instruindu-se pe avioanele Fleet și Klem 25. De la 31 iulie 1940 a urmat cursurile teoretice și practice din Școala de Pilotaj Chitila (București). La data de 1 august 1941 s-a înscris la Școala Militară de Ofițeri Aviație, zburând pe avioanele I.A.R.-27, Nardi și R.W.D., fiind brevetat ca pilot militar la data de 15 iulie 1943 și avansat la gradul de sublocotenent.

Începând cu data de 8 februarie 1943, Gheorghe Mociorniță a urmat cursurile Școlii Militare de Adjutanți Aviație Galați. La data de 27 august făcea parte din Flotila 3 Aviație Vânătoare. A participat în garda de onoare pentru funeraliile mareșalului Constantin Prezan, care a fost înmormântat în cavoul familiei de la Schinetea, din județul Vaslui.

De la data de 29 noiembrie 1943 a făcut parte din Escadrila 64 Aviație Vânătoare, antrenându-se permanent și îndeplinind misiuni de combatere a zborurilor anglo-americane, reușind să doboare primul avion american la data de 18 aprilie 1944. La sfârșitul lunii, ca urmare a intensificării bombardamentelor americane în zonele București și Prahova, Grupul 2 Aviație de Vânătoare, din care făcea parte, a fost mutat pe aerodromul de aviație amenajat la marginea localității Pietroșani, din județul Prahova. Aici a fost nevoit să aterizeze cu avionul I.A.R.-81 pe burtă, fiindcă rămăsese în pană de benzină, după ieșirea din 5 mai 1944. În misiunea din data de 7 mai a aterizat forțat pe aerodromul Pipera, fiind lovit la motor. În misiunea de pe podul de la Cârpiți, din ziua de 30 mai 1944, s-a comportat în mod deosebit, fiind citat prin ordin de zi de către superiori.

Într-o misiune executată în luna august 1944 a suferit o criză de apendicită. A refuzat însă internarea în spital pentru intervenție chirurgicală, pentru a evita speculațiile cum că s-ar eschiva de la luptele de eliberare a nordului Transilvaniei. Sublocotenentul Mociorniță s-a evidențiat în misiunea de bombardament de la Apahida, județul Cluj, din data de 16 septembrie 1944. În ziua de 7 octombrie Gheorghe Mociorniță și alți câțiva camarazi au fost avansați la gradul de locotenent. După data de 10 octombrie 1944, Grupul 2 Aviație de Vânătoare, din care făcea parte Gheorghe Mociorniță, a fost mutat pe aerodromul Someșeni, Cluj.

La sfârșitul lunii octombrie 1944 Grupul 2 Aviație de Vânătoare a fost mutat pe aerodromul Turkeve, de pe teritoriul Ungariei. De aici i-a trimis surorii sale, Maria, scrisori emoționante, din care reiese tristețea populației civile când au plecat aviatorii, stimați pentru comportamentul lor omenesc (i-au ajutat cu alimente și medicamente). Mutați la Miskolc, aviatorii români au sprijinit acțiunile de luptă ale Corpului 7 Armată Român, a unităților și marilor unități militare din Frontul 2 Ucrainian, în operațiunea militară de la Budapesta.

În anul 1945 Grupul 2 Aviație de Vânătoare a fost mutat pe aerodromul de la Badin, din Cehoslovacia, aproape de Zvolen, efectuând multe zboruri în sprijinul Armatei a 4-a române și Armatei 40 sovietice. Ultima misiune de luptă pe care a executat-o locotenentul Gheorghe Mociorniță i-a fost fatală. Evenimentul s-a petrecut pe data de 21 aprilie 1945, când, împreună cu coechipierul său, adjutantul-major Silivan Dumitru, care a relatat evenimentele din acea zi de doliu pentru familia

Mociorniță și aviația română, a executat misiunea de atacare a unei coloane inamice care se deplasa pe șoseaua ce traversa râul Morava, în zona localității Uherschi-Brod.

Locotenentul Gheorghe Mociorniță, urmat de coechipierul său, a executat cu hotărâre și prin surprindere atacul coloanei inamice, năpustindu-se asupra acesteia și trăgând cu armamentul automat de la bordul avionului. Au fost distruse mai multe mașini. În timp ce piloții români au repetat atacul, inamicul a deschis focul cu câteva tunuri antiaeriene, instalate pe platforma unor camioane. Un proiectil inamic a nimerit carlinga avionului pilotat de locotenentul Gheorghe Mociorniță, care și-a pus avionul pe burtă la marginea șoselei pe care coloana inamică își continua marșul. Pilotul a fost lovit mortal în cap, iar avionul a luat foc. Coechipierul său, adjutantul-șef Silivan, a relatat: „*Când a văzut coloana germană șerpuiind pe o serpentină, Gelu a spus: Îi atacăm! A glisat pe aripă, vizând mașina din capul coloanei și a început să tragă, incendiind o mașină. După al doilea atac al lui Gelu, avionul a dispărut.*” Cetățeanul Josef Knotek, din localitatea Vlcnov, a relatat istoricului ceh Drebot Jindrich că: „... s-a apropiat de avion și a văzut pilotul în carlingă, având picioarele retezate, un glonț tras în cap, iar nemții tăiau parașuta cu bricegele să-și facă cămăși. Pilotul a fost înmormântat în cimitirul din Vlcnov, iar pe monumentul funerar bine îngrijit este scris: *Mocioiu Gheorghe*”. Relatarea este confirmată de ambasada română.

Eroul aviator Gheorghe Mociorniță a executat 62 de misiuni de luptă, cu aproximativ 210 de ore de zbor la activ. A murit, ca și fratele său, Stelian, cu câteva zile înainte de a împlini 26 de ani și cu numai două săptămâni înainte de capitularea Germaniei. A fost decorat cu ordinul „Virtutea Aeronautică”.

Sora sa, Maria, a reușit să editeze, în anul 2004, lucrarea memorialistică „Cântecul orb al destinului. Locotenentul aviator Gheorghe Mociorniță”. Ea a depus la Muzeul Aviației de la Otopeni obiecte care au aparținut eroului aviației și a neamului românesc, Gheorghe Mociorniță.

Locotenent Stelian MOCIORNIȚĂ

Familia Nicolae și Ioana Mociorniță a avut patru copii: trei băieți și o fată. Capul familiei, Nicolae Mociorniță, electrician, a participat la războiul pentru întregirea neamului românesc în cadrul Regimentului 6 Călărași din Ploiești.

Stelian a fost primul născut al familiei, la data de 4 decembrie 1915, în localitatea Băicoi din județul Prahova. A copilărit și a absolvit patru clase primare în localitatea natală, apoi a urmat cursul inferior de la Liceul „Sfinții Petru și Pavel” din Ploiești. Cursul superior de liceu, cu bacalaureat, l-a absolvit în anul 1934, la Liceul „Radu Negru” din Făgăraș.

După absolvirea liceului Stelian Mociorniță a satisfăcut stagiul militar la Școala Militară Ofițeri de Rezervă Infanterie nr. 1 din Ploiești, în calitate de elev. A absolvit-o în anul 1935, cu gradul de sublocotenent în rezervă infanterie.

Inteligent și ambițios, Stelian a fost susținut material și moral de către familie, absolvind, cu rezultate foarte bune, Facultatea de Drept din București, în anul 1939. În luna septembrie 1939 s-a angajat avocat stagiar la Baroul din Ploiești. Dornic să-și îmbogățească bagajul de cunoștințe juridice, în luna octombrie a trecut, cu brio, examenele de admitere la doctoratul juridic.

Întrucât pe cerul țării pluteau norii negri ai celui de-al doilea război mondial, Marele Stat Major al Armatei României a luat măsuri de intensificare a instruirii armatei. În aceste condiții sublocotenentul Mociorniță a fost chemat la o primă concentrare în anul 1940 și apoi la a doua, în februarie 1941, la Batalionul 4 Vânători de Munte din orașul Predeal. Batalionul 4 Vânători de Munte, înființat în anul 1920, era subordonat Regimentului 1 Vânători de Munte din Brașov. În anul 1939 Corpul vânătorilor de Munte s-a transformat în Comandamentul Trupelor de Munte, iar cele două divizii de munte s-au transformat în trei brigăzi mixte munte (Brigada 1 Sinaia, Brigada 2 Bistrița Năsăud, Brigada 3 Beiuș) și s-a înființat Brigada a 4-a Mixtă Munte la Aiud.

Sublocotenentul Stelian Mociorniță a participat la acțiunile de luptă de la 22 iunie 1941, purtate pe direcția Rădăuți - Orhei. Batalionul 4, din care făcea parte, a ajuns la data de 13 iulie la Nistru, pe care l-a traversat, în urma unor lupte foarte grele, la data de 19 iulie, străpungând linia puternic

fortificată Stalin. La data de 20 august vânătorii de munte au traversat Bugul și au început luptele de urmărire a inamicului, care se retrăgea spre Nipru. În perioada 15 septembrie - 10 octombrie 1941, vânătorii de munte au dat lupte foarte grele cu infanteria, tancurile și aviația sovietică.

După terminarea operației militare din capul de pod de pe Nipru, la data de 10 octombrie 1941, Brigada 1 Mixtă Munte și Brigada 8 Cavalerie au primit ordinul de participare la operațiile militare desfășurate în Crimeea. Executând un marș de lung de 150 km, pe o ploaie care apoi s-a transformat în viscol, pe drumuri desfundate, vânătorii de munte au ajuns în Crimeea și, de la 29 octombrie, au început urmărirea inamicului, străbătând 180 km. Începând cu data de 3 noiembrie au trecut în apărare pe coasta de sud a Crimeii, între Alușta și Feodosia.

La sfârșitul lunii decembrie 1941 vânătorii de munte au ajuns, după lupte foarte grele, la est de Sevastopol, fortăreață care se apăra cu înverșunare. Aici, în zona Schuli, a căzut în lupte, la data de 31 decembrie 1941, ora 24⁰⁰, la cumpăna dintre ani, tânărul sublocotenent Stelian Mociorniță, decorat, post-mortem, cu ordinul „Coroana României”, cu spade, în gradul de cavaler cu panglică de virtute militară, prin Decretul Regal nr. 354, din 15 februarie 1943.

Maria, sora sa, se ocupă de publicarea unor lucrări biografice ale familiei. În una dintre lucrările sale, Maria povestește episodul prevestitor al morții fratelui ei, Stelian, dintr-o altă perspectivă, aceea a familiei: „*Gelu* (fratele lui Stelian) *se afla la Băicoi în seara de Anul Nou și avea invitați câțiva prieteni. La cumpăna dintre ani, conform datinii, au împușcat anul ce a trecut. Gelu, cu arma de vânătoare a tatei în mână, s-a împiedecat și a căzut. Arma s-a descărcat. Gelu, abia auzit, a exclamat: A murit Stelică! Apoi s-a închis în camera lui și a plâns. Peste câteva zile am primit înștiințarea că, într-adevăr, ceea ce văzuse cu ochii minții a fost adevărat. Stelică a murit pe front în acea noapte.*”

Locotenent Vasile ȘOTROPA

Născut pe meleagurile Bucovinei, în localitatea Mușenița, plasa Siret, la data de 22 martie 1898, Vasile Șotropa a fost încorporat la vârsta de 18 ani, la 10 aprilie 1916, într-un regiment de cavalerie din armata austro-ungară. A participat la luptele din Galiția, în calitate de comandant de grupă, având în subordine soldați ucrainieni, cehi, slovaci și maghiari, până la capitularea armatei austro-ungare, la data de 22 noiembrie 1918. Trecut în rezervă cu gradul de sergent, în luna decembrie 1918, Vasile Șotropa s-a înapoiat în localitatea natală, primind cu bucurie hotărârile adoptate de Consiliul Național Român din Bucovina, sub conducerea lui Iancu Flondor, care a solicitat unirea Bucovinei cu România (28.11.1918).

Împlinind vârsta de 21 de ani, Vasile Șotropa a fost admis elev, la data de 15 aprilie 1919, la Școala de Telegrafie din București. Absolvind cursurile școlii cu rezultate bune, la data de 18 octombrie 1919 a fost atașat la Oficiul Telegrafic din Cernăuți și la scurt timp, la 16 decembrie, a fost avansat impiegat gradul trei. Timp de doi ani, între 15 decembrie 1920 și 24 decembrie 1922, a lucrat, detașat, la Oficiul Telegrafic din Botoșani. Revenit la Cernăuți, cu mai multă experiență acumulată, a fost promovat impiegat gradul 1.

Fiind nevoie de experiența și seriozitatea sa în activitate, Vasile Șotropa a lucrat la Oficiul Tușnad în calitate de diriginte, în perioada 9 februarie 1923 – 19 februarie 1927. Revenit la Cernăuți, după susținerea unui concurs, a fost încadrat ofician nr. 3 și, după un an, ofician nr. 2.

În perioada 31 martie 1933 – 4 mai 1934 a lucrat în calitate de ofician nr. 2 la Oficiul din Chișinău. Promovat ofician nr. 1, la data de 4 mai 1934, a fost mutat la Oficiul din Rădăuți.

Concentrat, la data de 22 aprilie 1941, Vasile Șotropa, asimilat cu gradul de locotenent, a fost încadrat comandant pluton radiotelegrafie în cadrul Companiei 7 Transmisiuni din Divizia 7 Infanterie Roman, comandată de generalul Olimpiu Stavră. În această calitate a participat la acțiunile militare de eliberare a părții de nord a Bucovinei, a nord-estului Basarabiei (22.06 - 26.07.1941) și la operațiunea militară Odessa (01.08 - 16.10.1941). Acționând sub focul inamic, Vasile Șotropa a contribuit la asigurarea permanentă a legăturilor de transmisiuni ale Diviziei 7 Infanterie, fiind decorat cu ordinul „Coroana României”, clasa a V-a, în

grad de cavaler, cu panglică de virtute militară, prin I.D.R. nr. 2548, din data de 1 septembrie 1942.

Demobilizat, în luna noiembrie 1941, Vasile Șotropa a lucrat la Oficiul Rădăuți până la data de 5 martie 1944, când a fost evacuat la Turnu Măgurele, ca urmare a apropierei frontului sovietic de teritoriul României.

La data de 18 noiembrie 1946 a fost transferat la Oficiul Telegrafic Bacău și, de la 18 martie 1948, la Inspectoratul P.T.T. Bacău, Oficiul Piatra Neamț, în funcția de referent tehnic și ulterior planificator șef.

Vasile Șotropa a fost pensionat, prin Decizia nr. 12980, din 30 octombrie 1970, având o vechime de 53 de ani de muncă. A decedat în anul 1982, la vârsta de 84 ani. A fost căsătorit cu Aurora Niculescu, din mariajul lor rezultând doi fii: Petru și Emil. Petru, născut în anul 1944, este inginer agronom, expert la Protecția Mediului din Piatra Neamț. Emil, născut la data de 29 septembrie 1946, colonel de radiolocație în rezervă, a condus timp de 14 ani Centrul de Instrucție al Trupelor Radiotehnice, iar din iunie 1997, Școala de Aplicație pentru Radiolocație. Este căsătorit cu profesoara Cornelia Stoian, cu care are un fiu, Cătălin.

Sublocotenent Andrei COCUZ

Învățătorul Andrei Cocuz s-a născut la data de 27 iulie 1905 în localitatea Valea Siliștei, comuna Știoborăni, județul Vaslui, localitate pe care a iubit-o foarte mult. Aici a educat și instruit cu multă dăruire zeci de generații de copii. Părinții săi, Nicolae și Anica, și-au dat seama de timpuriu că fiul lor are chemare pentru carte și i-au asigurat condițiile materiale necesare în scopul instruirii la școala primară din localitatea natală și apoi la Școala Normală de băieți din Vaslui. După absolvirea școlii a obținut calificarea de învățător.

În anul 1924 a satisfăcut stagiul militar cu termen redus, în cadrul Legiunii de Jandarmi din garnizoana Vaslui, fiind avansat, succesiv, până la gradul de sublocotenent.

Andrei Cocuz și-a început cariera de învățător în anul 1925, în localitatea Valea Siliștei. Aici a fost și director de școală, remarcându-se prin inteligență, exigență și dăruire pentru meseria de dascăl școlar. A instruit și educat multe generații de copii, unii plecați la cele veșnice, iar alții care trăiesc și își amintesc cu drag de eforturile depuse în modelarea lor de către învățătorul Andrei Cocuz. În anii 1950-1953 a fost mutat la Școala din Știoborăni. Și foștii elevi de aici își amintesc cu respect de domnul Andrei Cocuz, ca de un bun cadru didactic.

Acuzat pe nedrept că în anul 1942, în timpul războiului, în calitate de comandant de pluton jandarmi în Compania de Jandarmi a Diviziei 15 Infanterie, a săvârșit crime de război, a fost ținut în detenție, timp de doi ani și șase luni, în perioada 1953-1956, fără a fi judecat. A fost eliberat în anul 1956, primind scuze din partea organelor Ministerului de Interne. În anul 1956, când i-am făcut o vizită la domiciliu, împreună cu Lulu Mazilu și Mircea Ifrose (eu și Lulu i-am fost elevi în Școala Militară de Ofițeri Radiolocație, iar parașutistul Mircea la Școala Militară de Ofițeri Infanterie), am rămas profund dezamăgiți de relele tratamente la care a fost supus fostul nostru învățător, în închisoarea de la Jilava. Avea picioarele umflate butuc și respira foarte greu. Cu lacrimi în ochi ne-a rugat să nu povestim oamenilor despre suferințele sale zilnice îndurate în camera de tortură și în cea de carceră, cu dimensiunile de 1 pe 2 metri, care avea introduse în pereți țevi cu apă rece.

În toamna anului 1956 și-a reluat activitatea didactică la Școala din Moara Domnească și a continuat la Corni-Albești. Șubrezit fizic și demoralizat sufletește, bunul învățător s-a stins din viață la data de 26 octombrie 1969. A fost înmormântat în Cimitirul Eternitatea din Vaslui.

Andrei Cocuz a făcut parte dintr-o familie cu mulți copii: Emil, subofițer de jandarmi, Gheorghe, învățător, Eleonora, învățătoare (în prezent pensionară, în Vaslui), Maria, Silvia, învățătoare (în prezent pensioară la Petrăria, Iași) și Aglaea (căsătorită cu preotul Vasile din Gugești, județul Vaslui).

Învățătorul Andrei Cocuz s-a căsătorit în anul 1934 cu învățătoarea Zamfira Voloacă, născută la data de 5 martie 1911 în localitatea Păhnești, comuna Arsura, județul Vaslui. După patru ani de ucenicie în localitatea natală, doamna Firița (așa cum o numeau, cu respect, rudele și elevii) l-a urmat pe tânărul Andrei la Valea Siliștei, împreună modelând sufletele copiilor. Din dragostea lor s-au născut cei doi copii: Eduard, născut la data 15 martie 1936, fost tehnician agronom la Întreprinderea de Protecție a Plantelor, decedat la data de 13 februarie 1985, și Cocuța, născută la data de 4 octombrie 1937, fostă inginer agronom la ASIROM, șef Serviciu Daune, în prezent pensionară. Doamna Firița a decedat la data de 20 septembrie 2002 și este înmormântată în Cimitirul Eternitatea din Vaslui.

Sublocotenent Toader POSTOLACHE

Toader Postolache s-a născut la data de 13 martie 1915 în comuna Independența, județul Galați. Părinții săi, Alexandru și Călina, i-au asigurat condițiile pentru absolvirea școlii primare și l-au îndrumat spre cariera militară. A satisfăcut stagiul militar în perioada 1935-1936, la Legiunea de Jandarmi Galați, și s-a angajat subofițer în cadrul Companiei 30 Poliție.

În carnețelul cu însemnări personale Toader Postolache a notat amintiri din campaniile militare desfășurate în Ungaria și Cehoslovacia, la care a fost participant: *„Pe data de 10 septembrie 1944 compania noastră s-a deplasat cu o garnitură de tren, din București spre fontul de vest, ajungând seara la Szolnoc. La Meztur o divizie blindată inamică a capturat o parte din efectivele unei divizii rusești și ale Diviziei 4 Infanterie române, care nu erau dotate cu suficient armament anticar. Intervenția noastră nu a avut efectul scontat, întrucât eram puțini, oboșiți și nu cunoșteam locurile. Am pierdut jumătate din efectiv, fiind încercuiți și capturați de ostașii germani. Împreună cu comandantul companiei, căpitanul Virgil Dumitrescu, care cunoștea limba germană, am fost duși la comandantul diviziei germane, care l-a întrebat pe căpitanul Dumitrescu ce părere are despre rezultatul războiului. Acesta a răspuns că germanii vor pierde războiul. Am fost închiși în lagărul Mischoltz. Pe la 10 decembrie, 15 inși am evadat din lagăr. De la 1 ianuarie 1945 am fost mutat în Compania de Poliție din Divizia 9 Infanterie Constanța. Am luptat în Cehoslovacia și am fost rănit ușor în luptele de la Banska Bistrița.”*

După război, Toader Postolache a lucrat în cadrul poliției și apoi al miliției, fiind numit comandant de pluton la Școala de Miliție din Ploiești, începând din anul 1949. În anul 1952 a fost îndepărtat pe nedrept din serviciul militar, fiind acuzat că a luptat împotriva Rusiei Sovietice.

Sublocotenentul Toader Postolache a fost decorat cu medaliile: „Bărbăție și Credință”, clasa a II-a, cu spade, „Virtutea Militară”, clasa a II-a, „Eliberarea de sub jugul fascist” și „Crucea Comemorativă a celui de-al doilea război mondial. 1941-1942”.

A fost căsătorit cu învățătoarea Aurelia Râpeanu, decedată în 1991. S-a recăsătorit, în anul 1993, cu Stana Georgescu, fostă salariată la Ministerul Industriei Ușoare din București, care-i păstrează o pioasă amintire, întrucât Toader Postolache a decedat în anul 2000.

Plutonier-adjutant Ion ALEXUȚĂ

Ion Alexuță s-a născut la data de 8 aprilie 1905 în localitatea Zâmbroaia, comuna Predeal Sărari, județul Prahova, unde a copilărit și a absolvit cinci clase. La vârsta de 12 ani s-a angajat la Rafinăria „Româno-Americană”, ca muncitor necalificat, și a lucrat până în anul 1927 la extracția țiteiului, la Schela Țintea, calificându-se în meseria de tâmplar.

În perioada 1927-1928 Ion Alexuță a satisfăcut stagiul militar, în cadrul Batalionului 4 Vânători de Munte Predeal. În luna martie 1939 a fost concentrat pentru completarea instrucției, în aceeași unitate.

Mobilizat la 22 iunie 1941, la Batalionul 4 Vânători de Munte, a participat la operațiunile militare din Caucaz, până la data de 14 septembrie 1943. S-a evidențiat în luptele de la Sevastopol și Timošenco. La data de 23 octombrie a fost evacuat de pe front, cu gradul de sergent. În decursul luptelor la care a participat, timp de 28 de luni, sergentul Ion Alexuță a fost decorat de Armata Română și de Comandamentul Militar German cu 7 decorații: „Bărbăție și Credință” (de 3 ori), „Serviciul Credincios” (de două ori) și „Crucea de Fier” germană (de două ori). Tot pentru fapte de vitejie în luptă a fost citat, prin Ordinul de Zi nr. 177 al Corpului Vânătorilor de Munte, de către generalul Gheorghe Avramescu. După trecerea în rezervă a fost avansat, succesiv, până la gradul de plutonier-adjutant.

După lăsarea la vatră, Ion Alexuță s-a angajat, în ziua de 7 ianuarie 1944, la Rafinăria „Xenia” din Ploiești, fiind mobilizat pe loc. A lucrat până în anul 1948, când s-a desființat rafinăria. Începând cu data de 1 mai 1950 a fost vânzător la magazinul din Zâmbroaia, timp de 16 ani. A fost pensionat în anul 1966. Este apreciat și respectat atât de către membrii familiei (cei patru fii, care au familii și gospodării frumoase, sunt pensionari), cât și de către locuitorii din Zâmbroaia.

La 8 aprilie 2005, cu ocazia împlinirii vârstei de 100 de ani, Asociația Națională a Veteranilor de Război i-a acordat veteranului de război, Ion Alexuță, „Diploma de Excelență” pentru faptele de vitejie înfăptuite în campania militară din est. A mai fost decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de-al doilea război mondial. 1941-1945”.

Plutonier-adjutant principal

Vasile BARAC

Vasile Barac s-a născut la data de 29 martie 1923 în comuna Stâlpu, județul Buzău, fiind al doilea fiu din cei 10 copii ai lui Andrei și ai Arghirei. Primul fiu, Neculai, a murit în luptele de la Oceacov-Odessa, la 10 octombrie 1941. Vasile a absolvit 7 clase la școala din Stâlpu, 3 ani la Liceul Industrial I.A.R. Brașov și Liceul „I.L.Caragiale” din Ploiești. A absolvit Școala de Zbor fără motor la Sâmpetru, în 1940, fiind planorist de la vârsta de 17 ani. În 1952 a absolvit Școala de Zbor cu motor Ghimbav.

La data de 1 aprilie 1943 s-a înscris voluntar, ca mecanic de avion, în Flotila 1 Aviație Vânătoare și a fost încadrat ca mecanic pentru avioanele Messerschmitt, la 13 aprilie. În luna martie 1944 a fost mutat în cadrul Grupului 9 Aviație Vânătoare, comandat de eroul Alexandru Șerbănescu. Vasile Barac își amintește, emoționat, de luptele purtate la 18 august 1944, la nord de Buzău:

„Grupul 9 Aviație Vânătoare de pe aerodromul Buzău a ridicat în aer 12 piloți, comandați de căpitanul Șerbănescu, pentru a înfrunta flota aeriană americană de bombardament B-24 și flota de vânătoare Mustang. Atacat de cel puțin 8 avioane de tip Mustang, căpitanul Șerbănescu a fost avertizat de locotenentul Șenghea, însă el i-a răspuns că se angajează în luptă pe viață și pe moarte, după care în câștile subordonaților s-a așternut tăcerea. Fusese lovit, iar în câștile locotenentului Ion Dobran s-au auzit cuvintele: „Sunt doborât!”. După terminarea bombardamentului, Dobran, care se afla la bordul unui avion Fiesler, l-a reperat în pădurea din nordul Buzăului. Adjutantul Traian Dârjan a adus, cu o mașină, rămășițele calcinate ale avionului și ale comandantului său. În ziua de 21 august Alexandru Șerbănescu a fost înmormântat la Cimitirul Militar Ghencea din București. Un pluton format din 40 de ofițeri de aviație, în frunte cu un alt as al aviației române, căpitanul Constantin Cantacuzino-Bâzu, fost comandant secund al Grupului 9 Aviație Vânătoare, i-a dat onorul.”

Vasile Barac a fost mutat, de la Buzău, pe aerodromul Popești Leordeni, în funcția de mecanic de specialitate pe avioanele Junkers-52. La 7 septembrie a fost trimis pe front la Turnișor, Sibiu. După eliberarea

Turdei a fost dislocat pe aerodromul localității, pregătind avioanele care au îndeplinit misiuni de luptă pentru eliberarea nordului Transilvaniei.

În Ungaria a fost trimis pe aerodromul Mischoltz, unde s-a ocupat de întreținerea și pregătirea avioanelor pentru luptă. În Cehoslovacia a îndeplinit misiuni pe aerodromurile Lucenec și Zvolen. Cu durere își amintește de doborârea, în luptele de la Zvolen, a aviatorului-adjutant Traian Dârjan, originar din Someșeni, ale cărui oseminte au fost depuse pentru priveghi în sediul Corpului 1 Aviație Român de la Zvolen.

Vasile Barac nu a uitat de atenția pe care o manifesta comandantul Corpului 1 Aerian, generalul Emanoil Ionescu, pentru ajutarea copiilor, femeilor și bătrânilor din Ungaria și Cehoslovacia, cu alimente și hrană pregătită la cantină, cu medicamente și îmbrăcăminte.

După încheierea acțiunilor militare pe teritoriul Cehoslovaciei, Vasile Barac a lucrat la T.A.R.S. Băneasa, în funcția de mecanic aviație, în perioada 1945-1947. Acuzat că a depus prea mult zel în campaniile militare din est a fost disponibilizat și timp de trei ani a lucrat ca muncitor necalificat la Întreprinderea de Gospodărie Orășenească din București. În anul 1950, a ocupat, timp de șase luni, funcția de ajustor mecanic la Uzinele „23 August” din București.

La data de 1 iulie 1950 a reușit să se angajeze mecanic la Școala de pilotaj din aviația civilă. Un tragic accident, produs la 29 mai 1969, când elicea unui avion i-a fracturat în patru locuri un picior, l-a obligat să se spitalizeze, timp de nouă luni, în Spitalul Schuler din Ploiești și Spitalul din Azuga. După vindecare a lucrat, până la 29 martie 1983, în funcția de sef Serviciu Tehnic Recepție Avioane, la sol și în zbor, și apoi s-a pensionat.

Vasile Barac s-a căsătorit cu Elena Bulgaru, instructor de zbor pe avioane clasice. Împreună au doi băieți: Romulus-Vasile, instructor auto în Ploiești, și Mihai, doctor-inginer, director adjunct la Institutul de Cercetări Îmbunătățiri Funciare București. De la cei doi fii are câte un nepot. Din a doua căsătorie, cu Elena Mihăilescu, are o fiică, Anca, funcționară la Inspectoratul Teritorial de Muncă.

Plutonierul adjutant principal Vasile Barac este decorat cu medalia „Bărbăție și Credință”, clasa a III-a, medalia sovietică „Victoria”, medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”, „Medalia Muncii”, medalia „Crucea Comemorativă a celui de-al doilea război mondial. 1941-1945”.

Plutonier-adjutant Mihai IORGU

Mihai Iorgu s-a născut la 13 martie 1919 în localitatea Poenarii Rali, comuna Poenarii Burchi, într-o familie de oameni gospodari. A absolvit 5 clase în localitatea natală. În anul 1933 s-a înscris copil de trupă în vestitul Regiment 32 Infanterie „Mircea”. Sub îndrumarea șefilor direcți și a șefului Formației Instrumentale a Garnizoanei Militare Ploiești, Mihai Iorgu a fost pregătit și instruit în domeniul muzicii, reușind să se integreze în cadrul formației de instrumentiști.

Înscrierea României în războiul pentru eliberarea teritoriilor răpite de Rusia Sovietică și Ungaria l-a găsit pe Mihai Iorgu în postura de mobilizat pe loc, îndeplinind misiuni ordonate de comandantul garnizoanei pe timpul desfășurării bombardamentelor aviației anglo-americane.

După întoarcerea armelor împotriva trupelor germane, componenții formației muzicale au participat, împreună cu ostașii Regimentului 32 Infanterie, la dezarmarea trupelor germane din orașul Ploiești și împrejurimile sale, remarcându-se în zilele de 24-28 august în luptele desfășurate la barierele de sud și de vest, unde au contribuit la dezarmarea ostașilor germani, care doreau să reocupe orașul Ploiești.

În anul 1945 sergentul Mihai Iorgu a urmat un curs de specializare la Școala de Muzică din București. După absolvire a fost avansat la gradul de sergent-major și numit, în ianuarie 1946, instrumentist în Formația Instrumentală din Centrul de Instrucție Breaza. În această unitate a lucrat până în anul 1951, remarcându-se prin participarea la acțiunile culturale din unitate și localitățile din împrejurimile orașului Breaza.

Din anul 1952 până în anul 1958 a lucrat în garnizoana militară Râmnicu Vâlcea. La începutul anului 1959 a fost mutat la Formația Instrumentală a garnizoanei militare Ploiești, unde a fost avansat până la funcția de sub-șef al Formației Instrumentale și la gradul de plutonier-adjutant. În anul 1969 a fost trecut la pensie, la cerere, din motive medicale. Întrucât în timpul serviciului a locuit în case închiriate, împreună cu soția sa, Constanța, și-a construit o casă spațioasă pe strada Mărășești, la numărul 294, pe care a dorit s-o lase fiului său, Emilian, născut în anul 1967. Din nefericire, în anul 1989 casa i-a fost demolată, întrucât a intrat în perimetrul

construibil. A primit un apartament cu trei camere pe strada Mărășești, devenit proprietatea lui Emil în anul 1995.

Și-a iubit foarte mult fiul, dar nu a mai trăit să-l vadă căsătorit. A decedat la data de 1 martie 1990, după o grea suferință, determinată și de teama de a nu-și pierde unicul copil, care a participat la apărarea unor obiective politice, economice și culturale în perioada decembrie 1989-februarie 1990, pe când era ofițer la unitatea militară de parașutiști de la Boteni. În prezent Emilian Iorgu este maior, consilier juridic la Centrul Național de Pregătire pentru Managementul Situațiilor de Urgență. Este căsătorit cu Adriana Neacșu și are o fiică, Ruxandra, născută la data de 8 iunie 1998. Dintr-o căsnicie anterioară, Emil mai are un fiu, Cătălin.

Plutonierul-adjutant Mihai Iorgu a muncit cu multă dăruire și răspundere, în timpul activității militare fiind decorat cu mai multe ordine și medalii militare: ordinul „Meritul Militar”, medalia „Bărbăție și Credință”, medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”, medalia „Meritul Cultural”, medalia „Meritul Militar”.

Plutonier-major Gheorghe CHIPER

Gheorghe Chiper s-a născut în satul Valea Siliștei, comuna Știoborăni, din județul Vaslui, la data de 9 decembrie 1899. Localitatea Valea Siliștei a fost atestată documentar în calitate de cătun în anul 1800, iar la data de 15 august 1854 s-a transformat în sat independent, fiind însumat comunei Știoborăni, din 1865 până în 1925, când a fost trecut la comuna Boușori. Din anul 1939, localitatea Valea Siliștei a revenit la comuna Știoborăni. Prin reorganizarea administrativă din anul 1968, comuna Știoborăni s-a desființat, localitățile Știoborăni și Valea Siliștei fiind subordonate comunei Solești.

Gheorghe Chiper a fost primul fiu dintre cei 5 copii ai lui Vasile și ai Mariei. A copilărit în localitatea natală, înconjurată de viile și pădurile de un farmec aparte. A fost perioada jocurilor cu copiii, dar și de îngrijire a animalelor din gospodărie. Iarna, părinții și rudele apropiate îi spuneau povești cu Feți Frumoși și Zâne Cosânzene, precum și legende despre munca și faptele de luptă ale înaintașilor împotriva cotropitorilor tătari și turci. Sub îndrumarea și instruirea învățătorului Ion Comănescu a absolvit 5 clase primare în anul 1912. Școala funcționa într-o casă închiriată. Sub îndrumarea acestui învățător a făcut excursii la locurile istorice din vecinătate: Movila lui Burcel, Dealul Mănăstirii din Livezi, Mănăstirea din Știoborăni, sfințită la 25 februarie 1480, în prezența domnitorului Ștefan cel Mare. Din foaia matricolă rezultă că a fost un elev inteligent, clasându-se al doilea din cei 9 absolvenți ai clasei a V-a.

Participarea tatălui său la cel de al doilea război balcanic, în 1913, cu Regimentul 25 Infanterie Vaslui și la războiul de întregire a neamului românesc, din perioada 1916-1919, cu Regimentul 65 Infanterie Vaslui (dublura Regimentului 25 Infanterie Vaslui), l-a marcat puternic pe tânărul Ghiță. În timp ce Vasile participa la război, Ghiță, împreună cu mama și cu surorile, Maranda și Anica, rezolvau treburile gospodărești și se ocupau de creșterea copiilor mai mici: Ion și Constantin.

Abia trecut în rezervă, tatăl său care s-a remarcat în luptele de la Mărășești, în vara anului 1917, fiind decorat cu medalia „Bărbăție și Credință”. Gheorghe, devenit adolescent, a fost încorporat, la data de 16

noiembrie 1920, pentru a satisface serviciul militar în cadrul Regimentului 25 Infanterie Vaslui. Robust, echilibrat psihic și inteligent s-a adaptat ușor serviciului militar, remarcându-se, așa cum a fost notat în dosarul personal nr. 87, „în cunoașterea regulamentelor militare, în executarea probelor practice pe câmpul de instrucție și la ședințele de educație”. Cu ajutorul comandanților de pluton și de companie și-a îmborsărit și aprofundat cunoștințele de istorie și geografie, îndeosebi la aplicațiile practice și manevrele militare desfășurate în luncile Vasluiului și Bârladului. Comandanții săi i-au apreciat eforturile și rezultatele obținute în procesul de instrucție, avansându-l succesiv la gradul de fruntaș (15.04.1921), caporal (01.05.1922) și sergent (01.10. 1922). La data de 1 noiembrie 1922 a fost trecut în rezervă.

Înapoiat la vatră s-a căsătorit, la data de 30 septembrie 1923, cu Catinca Arhire, din satul Valea Siliștei.

Gheorghe Chiper a fost concentrat la 1 octombrie 1925 și, după patru luni de instrucție, a fost angajat sergent instructor în cadrul Regimentului 85 Infanterie Oradea. La data de 20 octombrie 1926 sergentul Gheorghe Chiper a primit aprobarea să urmeze cursurile Școlii Militare de Subofițeri Infanterie din Oradea, pe care le-a absolvit la 1 iulie 1927, clasându-se al cincilea din cei 95 cursanți și fiind avansat la gradul de sergent-major. După absolvire s-a înapoiat în Regimentul 85 Infanterie Oradea, fiind numit în funcția de comandant pluton recruți. În același timp s-a pregătit și a absolvit trei clase gimnaziale.

În frumosul oraș transilvănean s-a împlinit profesional, însă, dorind să se apropie de rude, la insistențele soției a solicitat mutarea în garnizoana de la Bârlad. La data de 1 noiembrie 1928 i-a fost aprobat raportul de mutare la Depozitul de Muniții din Bârlad, în funcția de ajutor al șefului Serviciului Cazarmare.

Avansat la gradul de plutonier, la data de 3 ianuarie 1930 a fost trimis la cursurile de perfecționare pentru cunoașterea și exploatarea armamentului, precum și la cele pentru protecția împotriva gazelor. Înapoiat în cazarmă, la 1 aprilie 1930 a fost numit în funcțiile de comandant al plutonului nr. 2 militari în termen și plutonier cu administrația companiei. În anul 1933 plutonierul Gheorghe Chiper a urmat cursul de perfecționare pentru obținerea gradului de plutonier-major, pe care l-a absolvit cu calificativul „bine”.

Timp de opt ani, în perioada 1934-1942, plutonierul-major Gheorghe Chiper a îndeplinit funcțiile de comandant de pluton militari în termen și plutonier cu administrația companiei. La 22 iunie 1941 a fost mobilizat pe loc. Întrucât Depozitul Militar de Muniții Tighina (Bender) avea deficit de cadre militare, la data de 15 iunie 1942 a fost numit în funcțiile de comandant de pluton militari în termen și plutonier cu administrația companiei.

Plutonierul-major Gheorghe Chiper a fost mutat, la 24 august 1943, la Batalionul 944 Independent Infanterie, din Centrul de Instrucție „Sărata-Basarabia”, în funcția de comandant de pluton mitraliere. Unitatea participase până atunci la luptele de la Stalingrad și Krasnodar și se afla pe malul Mării Azov. Subofițerul a participat, împreună cu camarazii săi, la luptele grele din această zonă. La data de 10 octombrie 1943 s-a retras în Peninsula Crimeea.

Puternica ofensivă declanșată de armata sovietică în Crimeea, la data de 8 aprilie 1944, a obligat trupele germane și române să se retragă din această zonă. Începută la data de 12 aprilie, acțiunea s-a încheiat la 13 mai 1944. În ziua de 12 aprilie, în învălmășeala produsă de atacurile trupelor sovietice, au dispărut mai mulți luptători din Batalionul 944 Infanterie Independent, între ei fiind și plutonierul-major Gheorghe Chiper. Deoarece nu s-a mai aflat nimic despre el, Depozitul Militar de Muniții Bârlad l-a șters din evidență, la data de 18 februarie 1945, și a comunicat datele Cercului Militar Teritorial Tutova (Bârlad).

Pentru comportarea eroică în război a fost decorat, post-mortem, cu medaliile „Serviciul Credincios” și „Crucea Serviciului Credincios”. Nu a avut copii, însă surorile și frații, precum și zecile de nepoți și strănepoți îi păstrează o frumoasă amintire, numele fiindu-i înscris pe placa comemorativă așezată pe troița din curtea bisericii „Sfântul Nicolae” din localitatea natală.

Plutonier-major Grigore DUMITRACHE

Născut în anul 1919, în orașul Bârlad, localitate cu vechi tradiții culturale și istorice, Grigore Dumitrache provine dintr-o familie cu mari greutăți materiale. A fost primit copil de trupă în anul 1931, la Regimentul 2 Roșiori „Prunaru” din Bârlad. Învățând tainele milităriei în paralel cu continuarea pregătirii de cultură generală, la data de 3 martie 1939 s-a înscris, ca voluntar, în Regimentul 2 Roșiori „Prunaru” din Bârlad, și a fost repartizat la Escadronul Specialități și instruit în funcția de telefonist.

Începutul campaniei militare din est, la 22 iunie 1942, îl găsește pe Grigore Dumitrache în Regimentul 2 Roșiori „Prunaru”, din Divizia 1 Cavalerie. A participat la eliberarea Basarabiei și în operațiunea militară Odessa. Cavaleriștii români s-au remarcat prin eroism și spirit de sacrificiu în luptele de la Dalnik și Berezovka, plătind un greu tribut de sânge.

După căderea orașului Odessa, la 16 octombrie 1941, soldatul Grigore Dumitrache a fost repartizat pentru efectuarea serviciului grăniceresc (misiuni de patrulare) pe dreapta râului Bug. Din luna aprilie 1942 a fost mutat, la cerere, la Regimentul 10 Călărași Sebeș, din Divizia 18 Infanterie, aflată pe frontul din Crimeea. A participat la luptele de la Simferopol, Feodosia, Baccisarai și Sevastopol. În luptele desfășurate pentru cucerirea fortăreței Sevastopol, îngenunchiată la 4 iulie 1942, unde fiecare metru pătrat de pământ a fost stropit cu sânge omenesc și frământat de bombe și obuze, fruntașul Grigore Dumitrache a fost rănit în zona abdomenului, fiind scos temporar din luptă. Pentru curaj și vitejie a fost decorat, prin Ordinul de Zi nr. 49, cu medaliile „Bărbăție și Credință”, clasa a II-a, și „Serviciul Credincios”.

Cu aceeași unitate a participat la luptele de pe frontul Don - Stalingrad. Contraofensiva armatei sovietice, declanșată la data de 19 noiembrie 1942, l-a găsit pe fruntașul Grigore Dumitrache în dispozitivul de luptă din fața Stalingradului. Rănit la cap și la un ochi, în ziua de 20 noiembrie, a fost internat în Spitalul Militar de Campanie din orașul ucrainian Zaporije. A fost decorat cu medalia „Crucea Serviciului Credincios”, clasa a III-a. Împreună cu un grup de ostași germani a fost

evacuat, pe calea aerului, la Zurich, în Elveția, înapoiindu-se în țară, în aprilie 1943, cu vederea parțial afectată.

După o perioadă grea de convalescență, caporalul Grigore Dumitrache s-a prezentat la Regimentul 10 Călărași, care se retrăgea prin lupte. Depășind Nistrul el a înțeles, împreună cu camarazii săi, că pentru armata română războiul nu mai avea nici un sens.

Caporalul Grigore Dumitrache a participat și la campaniile militare din vest, cu aceeași unitate militară. Făcând parte din grupul de cercetare a participat la luptele pentru eliberarea Transilvaniei de nord, din zonele: Oarba de Mureș, Valea Arieșului, Apahida, Dragu, Unguraș, Zalău și Valea lui Mihai. În luptele de la Carei a fost rănit la ambele picioare. Pentru actele de bravură săvârșite în timpul luptelor a fost decorat cu medalia „Serviciul Credincios”, clasa a III-a.

Externat din Spitalul Militar Brașov, sergentul Dumitrache s-a înapoiat pe front și a participat, cu Grupul 18 Cavalerie, la luptele din Ungaria și Cehoslovacia. Rănit, în ziua de 3 martie 1945, în zona satului Plin, din Munții Tatra, a fost internat în Spitalul Militar din Mischoltz. În urma acestor acte de vitejie a fost decorat cu medalia „Virtutea Militară”, clasa a III-a. Revenit în țară, la Regimentul 10 Călărași Sebeș Alba, a fost demobilizat la data de 23 octombrie 1945.

După trecerea în rezervă, Grigore Dumitrache a lucrat în domeniul construcțiilor. A fost avansat treptat la gradul de sergent-major (1990), plutonier (1995) și plutonier-major (2000). A fost decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”.

Datele culese de col. (r) Elisei CUCU, A.N.C.E. Bârlad.

Plutonier-major Ioan DULĂ

Ion Dulă s-a născut la 22 ianuarie 1919, în Roșiorii de Vede, județul Teleorman, într-o familie de plugari înstăriți. Tatăl său, Gheorghe, a construit biserica din cartierul în care locuia, împreună cu alți 4 gospodari. Mama sa, Janeta, s-a stins din viață când copiii erau mici. Părinții au dat țării cinci copii (trei fete și doi băieți). Ioan a fost al doilea copil al familiei și primul dintre cei doi băieți. Fratele său a îmbrățișat cariera militară, ajungând până la gradul de locotenent-colonel de artilerie. Gheorghe Dulă l-a tocmnit pe fiul Ioan băiat de prăvălie la un hangiu, apoi la un stâmbar și, după ce a vândut o pereche de boi, i-a cumpărat o băcănie în cartierul de sud al orașului. Acolo se întâlnea cu tineri din generația sa, împreună cu care participa la pregătirea premilitară.

În 1938 Ioan Dulă a participat la ședințele de pregătire care se țineau pe locul destinat oborului săptămânal. Comandantul plutonului era căpitanul în rezervă Bârlădeanu, farmacist în oraș, iar ca ajutor era sergentul în rezervă Toma Mateescu, care avea să-i devină naș de cununie, peste 11 ani. Ioan Dulă își amintește că uneori participau la munci în folosul comunității: curățarea șanțurilor la calea ferată, repararea unui pod etc. Instrucția începea în centrul orașului și apoi, încolonați și interpretând cântece patriotice, se deplasau la marginea orașului, spre râul Vedea, dincolo de calea ferată Roșiori - Turnu Măgurele, unde continuau pregătirea cu arme din lemn.

După doi ani de pregătire premilitară, la data de 20 februarie 1941, a fost încorporat la Regimentul 20 Dorobanți Teleorman, cu dislocarea în Turnu Măgurele. Ioan Dulă a fost încadrat pușcaș și după o perioadă de instrucție de trei luni era deja considerat instruit. Comandant al regimentului era colonelul Ducea. În dimineața zilei de 1 iunie Regimentul 20 Dorobanți, care făcea parte, împreună cu Regimentul 5 Dorobanți Vlașca și Regimentul 21 Dorobanți Ilfov, din Divizia 4 Infanterie, cu comandamentul în București, s-a pus în marș pe itinerariul: Turnu Măgurele - Alexandria - Videle - Titu - Ploiești. Până la începerea războiului, unitățile au executat pază în zona petrolieră, la vest de Ploiești, împreună cu unitățile militare de artilerie antiaeriană germane. Regimentul a fost

cartiruit, succesiv, în localitatea Târgșor, în pădurea de la Crângul lui Bot și în cazarma din Ploiești a Regimentului 32 Infanterie „Mircea”, care se găsea pe front. La începerea războiului s-au îmbunătățit organizarea și dotarea regimentului. Soldatul Ioan Dulă a fost repartizat la plutonul de aruncătoare branduri de 61 mm, din cadrul Companiei 11 Pușcași. După instruire a devenit artilerist. În zona petrolieră a avut misiunea să lupte contra desantului aerian, a eventualelor diversioniști și a avioanelor care ar fi bombardat instalațiile petroliere.

În luna octombrie 1941 Regimentul 20 Dorobanți a plecat pe front. Divizia 4 Infanterie a primit misiunea să se constituie în trupe de ocupație. Căzuse Odessa și frontul era înaintat. Succesiv au fost cercetate și curățate de ostași inamici rămași în spatele frontului localitățile Tighina, Tiraspol și Berezovka (până în ianuarie 1942). La data de 15 aprilie 1942 Divizia 4 Infanterie a fost introdusă în luptă, dincolo de Nipru (Nipropetrovsk). La începutul lunii mai divizia a înlocuit trupele germane care luptaseră toată iarna. Până la data de 1 iunie s-au dus lupte de apărare pe poziții.

La data de 15 iulie 1942 Regimentul 20 Dorobanți a trecut la atac. Ritmul ofensivei era susținut, deoarece în față erau unități moto-mecanizate germane și românești. S-au dat lupte crâncene pentru cucerirea localității Orelka. Împreună cu Regimentul 5 Dorobanți Vlașca și Regimentul 21 Dorobanți Ilfov, au forțat Donețul și, cu pierderi însemnate, au cucerit un cap de pod pe malul stâng al râului. Atât soldatul Ioan Dulă cât și ceilalți soldați și ofițeri s-au purtat omește cu populația civilă, care ieșea în întâmpinarea trupelor române. Copiilor li se dădeau bomboane, iar bătrânilor pâine și țigări. Pentru comunicare cu populația se foloseau traducători ad-hoc (basarabeni). Înaintarea a continuat până la sfârșitul lunii august 1942. În septembrie frontul s-a stabilizat, Regimentul 20 Dorobanți ajungând la 70 km sud de Stalingrad, iar la 19 noiembrie 1942, frontul s-a spart. Divizia 4 Infanterie nu a căzut în încercuire, așa cum s-a întâmplat cu majoritatea marilor unități ale Armatei Române.

Ioan Dulă își amintește: „Pe timpul retragerii, la 27 decembrie 1942 am fost rănit la piciorul drept. Pe șosea erau coloane mixte, germane și române, de autocamioane și căruțe. O roată desprinsă de la un tun mi-a izbit puternic piciorul drept. M-am sprijinit de carabină ca de o cârjă, am desprins un cal de la un atelaj, l-am tras în șanțul de la marginea drumului, am urcat pe el și am mers așa o bucată de drum. Din cauza bubuiturilor

exploziilor calul s-a speriat și m-a aruncat la pământ. Am fost salvat de câțiva camarazi aflați într-o căruță. Mi-au pus piciorul rănit între două atele improvizate. Am fost dus la trenul sanitar german apoi, după triere, la Spitalul Militar de Tranziție. A fost nevoie să mi se taie cizma pentru îndepărtarea de pe picior. Aici am fost tratat timp de 10 zile și mutat, pe data de 10 ianuarie 1943, la Lemberg, în Polonia, unde am stat o săptămână. În luna februarie am fost adus la spitalul din Bacău și la 1 martie am fost trimis în concediu medical timp de două luni. Concediul l-am petrecut acasă, la părinți, cu speranța că se va întâmpla ceva și nu va mai fi nevoie să particip la lupte.

La data de 1 mai 1943 m-am prezentat la Partea Sedentară a Regimentului 20 Dorobanți, în Turnu Măgurele, și am fost mutat la Partea Activă a unității, retrasă de pe front pentru paza frontierei cu Iugoslavia, la Turnu Severin. Datorită pierderilor suferite în război Regimentul 20 Infanterie s-a unificat cu Regimentul 1 Grăniceri, primind denumirea de Regimentul 20 Infanterie. Unitatea a primit fâșia de pază Turnu Severin - Timișoara. În septembrie 1943 unitatea a fost mutată la Remetea Mare.”

În ziua de 23 decembrie 1943, prin Decretul Regal nr. 3315, drapelul Regimentului 20 Dorobanți a fost decorat cu ordinul militar „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, „pentru actele de bravură săvârșite de ofițerii, subofițerii și trupa acestui regiment pe timpul operațiunilor întreprinse între 1 mai și 31 august 1942, în luptele de la Orelka. De aceeași bravură au dat dovadă în ofensiva de la Doneț, în defensivă pe Oskol”. În ianuarie 1944 toți militarii regimentului au primit o lună de concediu. La data de 15 martie unitatea și-a completat efectivele la Turnu Măgurele și, la sfârșitul lunii, a plecat pe front, în Moldova, deplasarea făcându-se cu vaporul și pe șleपुरi. A debarcat lângă Brăila și s-a pus în marș, pe itinerarul Târgu Frumos - Podul Iloaiei - Iași, în dispozitivul de luptă al Diviziei 4 Infanterie. Se duceau lupte de hărțuire.

Ioan Dulă povestește: „Pe 22 august 1944 am fost depășiți de trupele sovietice. Militarii ruși ne strigau să ne deplasăm la București. Pe 25 august 1944 am fost luat prizonier, împreună cu majoritatea camarazilor și trimis în Caucaz, lângă Kirovobad. Cu mai multe coloane am lucrat la calea ferată, cu lopata, roaba, targa și ciocanul pneumatic, din noiembrie 1944 până pe 15 august 1948, aproape de Cecenia, la Daghestan. Primii au pierit ofițerii nemți, apoi cei bolnavi și în cele din

urmă cei accidentați. Când am plecat din țară, ca soldat, se vorbea cu „domnule”, iar la înapoierea din prizonierat, se vorbea cu „tovarășe”. Eram deja puțin familiarizat deoarece în lagăr se adresau unul altuia cu apelativul „tavarișci”.

În primăvara anului 1949 m-am căsătorit cu frumoasa cu ochi albaștri ca cerul, Maria Dobre, fiica unui agent de poliție din Roșiorii de Vede. Împreună avem patru copii: Marian, Toma, Ioana și Elena. La nașterea primului băiat, pe 28 decembrie, m-am gândit că ar fi bine să-l declar născut pe 2 ianuarie 1950, pentru a fi încorporat în armată mai vârstnic, mai puternic. Soarta a făcut ca Marian să urmeze o carieră militară, până la gradul de colonel. Copiii mi-au dat un număr de zece nepoți. După prizonierat băcânia pe care o avusesem a funcționat cu fratele Paul la tejghea, însă după trei ani a vândut-o. Am absolvit o școală de librari la Brașov și am devenit librar la una dintre librăriile din oraș. Am fost promovat șef de raion papetărie, intrând în rândurile funcționarilor. În 1978 am ieșit la pensie de la același loc de muncă.

Imediat după război era optica de a preamări faptele de arme ale celor care au luptat pe frontul de vest, iar despre cei care am luptat numai în est nu se vorbea nimic. Ba din contră, eram marginalizați: ne ocoleau promovările, nu eram primiți în noul partid, P.M.R., nu eram puși în funcții de răspundere. În anii '60 s-a înființat Asociația Veteranilor, e adevărat împreună cu luptătorii antifasciști. În această asociație nu au fost primiți combatanții de pe frontul de est. Eu, împreună cu niște prieteni, am format un nucleu al foștilor prizonieri în U.R.S.S., și ne întâlneam duminicile, povesteam despre cele petrecute, ne interesam de camarazii rămași în lagăre, sărbătoream pe noii sosiți din prizonierat. De abia în 1990 m-am înscris în Liga Veteranilor de Război și, pe baza legilor apărute, am fost înaintat în grad pentru faptele de arme săvârșite în campaniile militare: sergent (1991), sergent-major (1995), plutonier (2000), plutonier-major (2004). În cele din urmă am primit medalia „Crucea Comemorativă a celui de-al doilea război mondial. 1941-1945”.

Plutonier-major Dumitru HULEA

Dumitru Hulea s-a născut la 18 noiembrie 1921 în Tulcea. A absolvit școala primară și liceul din Tulcea.

A fost încorporat, la data de 24 februarie 1942, la prestigiosul Regiment 12 Dorobanți Infanterie „Cantemir” din Bârlad. Efectuând perioada de instrucție a fost mobilizat, la 8 august 1942 în Compania 15 Antitanc din Regimentul 12 Dorobanți „Cantemir”, și a participat la operațiunile militare de la Cotul Donului. În ziua de 19 noiembrie 1942 a început contraofensiva armatei sovietice. Aceasta, având ca aliat „generalul iarnă”, superioară din punct de vedere al dotării cu mijloace de luptă și dispunând de un mare număr de oameni, a pricinuit pierderi mari armatelor germane, române, italiene și maghiare. În ziua de 19 noiembrie 1942 Dumitru Hulea a căzut prizonier și a fost dus în lagărul de prizonieri Oranki, unde a suferit rigorile impuse de învingători. A refuzat să se înscrie în Divizia de Voluntari „Tudor Vladimirescu” și a fost eliberat din lagăr în februarie 1946. S-a prezentat la Cercul Militar Teritorial Tulcea, la data de 8 februarie 1946, și a fost trecut în rezervă.

După înapoierea din război s-a remarcat prin tenacitate și perseverență, reușind să-și încheie studiile la Facultatea de Piscicultură din Galați. A lucrat în calitate de inginer, director și inspector în cadrul Întreprinderilor Piscicole Brăila și Măcin.

Dumitru Hulea s-a căsătorit, în 1947, cu Ștefanida Luca, cu care a avut doi copii. Nastasia, născută la 30 octombrie 1948, la Brăila, absolventă a Facultății de Fizică și Chimie din Galați, este profesor și director al Școlii „Matei Basarab” din Ploiești și este căsătorită cu profesorul Tomescu; are un băiat, Nicolae-Laurențiu Tomescu (inginer, directorul unei școli de informatică din Ploiești). Tudorică, născut la 15 martie 1950, la Brăila, este subinginer în Brăila și are două fete: Roxana (economist în Iași) și Claudia (studentă la Universitatea din Brașov).

Plutonierul-major Dumitru Hulea a fost decorat cu medaliile „Bărbăție și Credință”, cu spade, și „Crucea Comemorativă a celui de-al doilea război mondial. 1941-1945”.

Veteranul Dumitru Hulea decedat la data de 23 octombrie 2001.

Plutonier-major Vasile MIHĂILĂ

Vasile Mihăilă s-a născut la 5 iulie 1919 în Solești, județul Vaslui, localitate cu rezonanță istorică, atestată documentar din timpul domniei lui Ștefan cel Mare și Sfânt, la 10 martie 1502. Localitatea a dat țării pe prima Doamnă a României Moderne, Principesa Elena Rosetti-Cuza, pe frații săi, Theodor și Dimitrie Rosetti, bărbați care s-au afirmat în domeniile culturii și politicii, pe nepotul său, Gheorghe Rosetti, fost ministru plenipotențiar vreme de 40 de ani la Petersburg, pe strănepotul său, Theodor Rosetti, om de cultură, care a trăit în capitală, și alți oameni de seamă, ridicați prin eforturi proprii.

Părinții săi, Vasile și Domnica, au murit tineri. Vasile avea 14 ani, iar sora sa, Ileana, 12 ani, atunci când au rămas orfani. Împlinind 18 ani, Vasile Mihăilă s-a căsătorit cu Ileana Rădvan, din satul Valea Siliștei, comuna Știobărani, județul Vaslui. A reușit cu mare greutate să urmeze 4 clase în localitatea natală, iar studiile gimnaziale și liceul le-a absolvit, la cursul fără frecvență, în perioada anilor 1950-1960.

Încorporat pentru satisfacerea stagiului militar, la data de 20 februarie 1941, în Regimentul 25 Infanterie Vaslui, Vasile Mihăilă a participat la eliberarea Basarabiei și apoi la operațiunea militară Odessa. În 1942 a îndeplinit funcția de instructor la Centrul de Instrucție T.T.R. (tineri cu termen redus), din Regimentul 25 Infanterie „Constantin Prezan” Vaslui, având gradul de caporal. A îndeplinit și funcția de comandant de gardă la lagărul de prizonieri din orașul Vaslui.

De la data de 25 august 1943 caporalul Mihăilă a lucrat la Batalionul de Fortificații de la Mărășești, iar în perioada 15 mai 1944 – 23 august 1944 a ocupat funcția de comandant de cazemată.

Octogenarul veteran povestește: „În dimineața zilei de 24 august 1944, împreună cu ostașii din compania ce fusese detașată la Mărășești, am început deplasarea spre Vaslui. La podul de pe Siret, la Cosmești, am fost luați prizonieri de către o unitate militară rusească. Cu mari emoții am reușit să fug de sub escortă și, făcând deplasarea pe câmp și evitând localitățile, am ajuns la Bârlad, la data de 26 august. Am căzut din nou prizonier, fiind încarcerat în cazarma Regimentelor 2 și 3 Roșiori, unde se

aflau mulți prizonieri germani și români. La 29 august am început deplasarea spre Iași. Cine cădea de oboseală sau fugea din coloană era împușcat pe loc. După sosirea la Vaslui am fost introduși în lagărul situat în vecinătatea Școlii Normale de Băieți, azi Spitalul Județean. Nefiind locuri suficiente, circa 3.000 de prizonieri au fost închiși pe șesul de la nord-est de Vaslui. Riscându-mi viața am fugit din țarcul de pe șes, traversând râul Vasluiet. Am ajuns în pădure și apoi în localitatea Tanacu, primind haine civile de la Jenică Stancu, fost camarad în Regimentul 25 Infanterie. Apoi, m-am deplasat prin localitățile Benești și Boușori, ajungând la socrul meu, Neculai Rădvan, din Valea Siliștei, unde m-am ascuns două zile. Am scăpat de controlul unei patrule rusești, care scotocea gospodăriile pentru a captura nemți și a rechiziționa animale, îndeosebi cai. Am ajuns acasă, după mari peripeții, și mi-am îmbrățișat cu mult drag soția. În gospodăria noastră soția crescuse doi juncani, care m-au ajutat să car porumbul de pe câmp și să ar pământul.

În anul 1946 s-a înființat în comună Cooperativa de Aprovizionare și Consum, din inițiativa învățătorului Constantin Alexandru, a preotului Constantin Chiriac și a unor cetățeni. Eu am fost vânzător și președintele comitetului de conducere al cooperativei. În anul 1949 am fost ales președinte al Comitetului Provizoriu Comunal Solești. Din 1950 am îndeplinit funcțiile de director adjunct la Gospodăria Agricolă de Stat Laza, raionul Vaslui, director adjunct și apoi director general la G.A.S. Războieni, raionul Târgu Frumos. Apreciat pentru rezultatele obținute în muncă am fost trimis să redrez G.A.S. Dagâța, raionul Negrești, reușind să realizez o puternică fermă de animale. Dorind să mă apropiu de casă, am solicitat mutarea în localitatea natală. Din 1968 am îndeplinit, succesiv, funcțiile de primar al comunei Solești, secretar la Școala Gimnazială, șef al Biroului Aprovizionare, Colectări și Desfacere la Întreprinderea Legumicolă Vaslui, până la pensionare în anul 1979.”

Așezat în căsuța moștenită de la părinți, pe care a reparat-o, Vasile Mihăilă duce o viață singuratică, întrucât în anul 2000 i-a decedat soția, lăsându-l cu sufletul răvășit. Locuitorii din comuna Solești îl respectă, în amintirea a tot ceea ce a făcut pentru ei.

Plutonier-major Neculai MITESCU

Neculai Mîtescu s-a născut la data de 12 ianuarie 1919 în localitatea Mitești, comuna Miroslăvești, județul Iași. Fiind primul născut în familia de harnici agricultori care a dat țării 12 copii, Neculai Mîtescu a înțeles, încă din anii copilăriei, că numai prin muncă se va putea realiza în viață și își va putea ajuta frații și surorile mai mici. A absolvit șapte clase în localitatea natală și a urmat, timp de 3 ani, cursurile Școlii de Căi Ferate din Iași. A lucrat la Căile Ferate Române, în calitate de conductor și șef de tren, timp de 40 de ani.

În anul 1939 Neculai Mîtescu a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar la Regimentul 1 Artilerie Gardă, îndeplinind funcția de ochitor la tun. Concentrat, în anul 1941, la Regimentul 4 Artilerie, a participat la luptele de eliberare a nordului Bucovinei, la sfârșitul lunii iunie 1941 și la operațiunile militare din Caucaz, fiind luat prizonier de război în luna februarie 1943 de trupele rusești. Neîmpăcându-se cu regimul aspru de detenție și dând dovadă de foarte mult curaj, în luna octombrie 1943, când a primit aprobare să meargă la toaletă, a evadat din lagăr. Cu ajutorul unui localnic din Oranki s-a ascuns, trei zile și trei nopți, într-o glugă de coceni. Acești oameni minunați i-au dat haine și apoi, asumându-și riscuri deosebite, a ajuns la familia sa, în Mitești, în ajun de Crăciun 1943. După trei zile s-a prezentat la Partea Sedentară a Regimentului 4 Artilerie.

Pentru curajul și dârzenia dovedite în luptele de eliberare a Basarabiei, Neculai Mîtescu a fost decorat cu medalia „Crucea Serviciului Credincios”, cu spade, clasa a III-a. De asemenea, în Caucaz a fost decorat, de două ori, cu medaliile germane „Crucea de Fier” și „Winterschlacht im Osten 1941-1942”, precum și cu medalia „Cruciada împotriva Comunismului”, acordată de Corpul de Munte (Regimentul 4 Artilerie).

În luna mai 1944 Neculai Mîtescu, avansat la gradul de sergent, a fost vărsat la Regimentul 11 Artilerie și a participat la luptele din Moldova, apoi la cele pentru eliberarea părții de nord a Transilvaniei, a Ungariei și a Cehoslovaciei, remarcându-se în mod deosebit în luptele de la Carei, Salgotarjan, Banska Bistrița și Brno.

Trecut în rezervă, în septembrie 1945, cu gradul de sergent, Neculai Mîtescu s-a angajat la Căile Ferate Române, unde a îndeplinit atribuțiunile pe care și le-a însușit în Școala C.F.R. din Iași. S-a căsătorit, în anul 1947, cu Doina Diaconescu și au trăit în locuința de pe strada Locomotivei, nr. 4, din Ploiești. Au avut șase fete, pe care le-au ajutat să urmeze cursurile unor licee și cele ale învățământului superior. Singurul băiat, venit al șaselea pe lume, a îmbrățișat cariera militară, servind armata în condiții de pace, în calitate de maestru militar la artileria antiaeriană.

Neculai Mîtescu a fost avansat, în rezervă, la gradele de sergent-major, plutonier și plutonier-major și a mai fost decorat cu medaliile „Eliberarea de sub jugul fascist” și “Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”. A trecut în neființă în anul 2000, fiind regretat de familie și prieteni, cărora le-a oferit un bun exemplu de muncă, cinste și demnitate.

Date culese de la profesoara Elisabeta Popa, fiica veteranului.

Plutonier-major Dumitru NICA

Dumitru Nica s-a născut la data de 14 ianuarie 1909 în localitatea Brădești, din județul Dolj. A avut trei frați și o soră.

După absolvirea școlii primare din localitatea natală a lucrat, până la majorat, în gospodăria părintească.

Încorporat la data de 18 februarie 1931 la Regimentul 14 Obuziere din Craiova, Ștefan Nica a încheiat stagiul militar la data de 13 octombrie 1932, cu gradul de caporal. După întoarcerea acasă, la îndemnul tatălui s-a înscris la Școala Militară de Subofițeri Artilerie din garnizoana „Mihai Bravu”, pe care a absolvit-o, cu rezultate bune, la data de 1 noiembrie 1933, clasându-se al 20-lea din cei 50 de elevi. A fost avansat la gradul de sergent-major și numit comandant de secție în cadrul Regimentului 2 Artilerie unde a instruit, până în anul 1938, ostașii repartizați la secția pe care o comanda.

În perioada noiembrie 1938 - octombrie 1943, proaspătul plutonier Ștefan Nica a îndeplinit funcțiile de subșef instrucție și subșef cu administrația bateriei din Regimentul 1 Artilerie Grea. La 15 octombrie 1943, abia înapoiat de pe front, a fost numit subofițer cu administrația în Școala Militară de Ofițeri în Rezervă nr. 2 Bacău, achitându-se în mod conștiincios de atribuțiunile de serviciu. În lunile noiembrie și decembrie 1944 a îndeplinit funcția de secretar la Biroul Mobilizare al Cercului Teritorial Dolj. De la data de 1 ianuarie 1945 și până la 30 iunie 1945 subofițerul a îndeplinit „foarte bine” atribuțiunile de plutonier cu administrația în cadrul Liceului Militar „Dimitrie Sturdza” din Craiova.

Avansat la gradul de plutonier-major, Ștefan Nica a fost mutat, la data de 1 iulie 1945, la Cercul Teritorial Dolj, îndeplinind „foarte bine” funcția de secretar al Biroului Ofițeri Rezervă.

În perioada 20 februarie 1948 - 20 februarie 1950, plutonierul-major Ștefan Nica a îndeplinit „foarte bine” funcția de gestionar și comandant de pluton la Depozitul Armament nr. 1. Începând cu data de 20 februarie 1950 și până la data de 15 noiembrie 1952, subofițerul Ștefan Nica a îndeplinit funcția de mânăuitor de armament la Depozitul Regional de Armament nr. 2.

Mutat, la 16 noiembrie 1952, la Depozitul 783 Armament, plutonierul-major Dumitru Nica a îndeplinit „bine” funcțiile de ofițer de serviciu la Postul de Control, comandant pluton transport și șef Secție Atelierul nr. 1.

La data de 1 aprilie 1954 subofițerul a fost mutat la Atelierul Regimentului Artilerie nr. 1, îndeplinind succesiv funcțiile de maistru optician, șeful pazei contra incendiilor și maistru șef armament. Conform ordinului eșaloanelor superioare, plutonierul-major Ștefan Nica a fost trecut în rezervă, pentru limită de vârstă, cu drept de pensie, începând cu data de 1 februarie 1956.

Ștefan Nica s-a căsătorit, în anul 1927, cu Maria Miu, împreună având doi băieți: Nicolae, născut în 1939, inginer, și Marin, născut în anul 1942, colonel inginer în rezervă.

Plutonierul-major Ștefan Nica a fost decorat cu medaliile: „Bărbăție și Credință”, cu spade, clasa a III-a, „Serviciul Credincios cu spade”, clasa a II-a, „Eliberarea de sub jugul fascist”, „Meritul Militar”, clasa I-a.

Plutonier Toma POPESCU

Toma Popescu s-a născut la data de 15 iunie 1924 în comuna Independența, din județul Galați, localitate cu rezonanță istorică, care poartă această denumire prin hotărârea adoptată de locuitorii localității în amintirea actului de independență săvârșit la data de 9 mai 1877 și a jertfelor bărbatilor de pe aceste meleaguri în luptele de la Grivița, Plevna, Rahova, Smârdan și Vidin (pe teritoriul județului sunt localități ce poartă aceste denumiri). Părinții lui, Nicolae, preot, și Gherghina, presviteră, și-au canalizat eforturile pentru instruirea sa în domeniul religiei ortodoxe. După absolvirea cursurilor școlii primare, în localitatea natală, s-a înscris la Seminarul Ortodox din Chișinău, urmând cursurile acestei școli, frecventată de tineri din Moldova, în perioada 1934-1940. Ca urmare a ocupării samavolnice a Basarabiei, la data de 29 iunie 1940, a absolvit ultimele două clase în cadrul Seminarului Ortodox Român.

Pătruns de responsabilitatea care revenea tinerilor în privința apărării patriei, adolescentul Toma Popescu a urmat Școala de Planorism de la Caracal și Școala de Zbor cu motor de la Pipera, din vara anului 1942 și până în toamna anului 1943. După absolvirea acestor școli a fost încorporat în cadrul Flotilei a 3-a Aviație Vânătoare Galați și a urmat un curs, cu durată redusă, de piloți militari. Brevetat pilot militar, Toma Popescu a participat la luptele de contracarare a avioanelor inamice, care atacau zonele „sensibile” București și Prahova. Întrucât avea în S.U.A. pe unchiul său, arhimandritul Ioachim Popescu, la data de 30 noiembrie 1944 Toma Popescu a fost îndepărtat din armată.

Fiind absolvent de seminar teologic ortodox, statut coroborat cu nevoia de preoți în mediul rural, Toma Popescu s-a căsătorit cu Ada Zaharia, fiica profesorului Antonie Zaharia, din satul Taula, comuna Oncești, din județul Bacău, și a fost hirotonisit preot în anul 1947. A fost numit preot-paroh la biserica din satul Bărboasa, județul Bacău, pe care a păstorit-o până în anul 1965. A muncit cu multă dăruire, reușind, cu concursul enoriașilor, să restaureze biserica și cimitirul din satul Bărboasa, precum și școala din satul Perjului. A contribuit la construirea unui pod peste pâraul Fruntești și la ridicarea clopotniței din satul Bărboasa. Din inițiativa Asociației Naționale „Cultul Eroilor”, filiala Bacău, al cărui membru activ este, preotul Toma Popescu, cu concursul familiei Dănuț

Voicu, a transferat Monumentul Eroilor din satul Perjului, profanat în anul 1946, în cimitirul bisericii Bărboasa, și l-a restaurat.

În anul 1965 Toma Popescu s-a transferat în localitatea natală, Independența, unde a slujit cu multă credință biserica și enoriașii, în calitate de preot-paroh. Fire studioasă și ambițioasă, preotul Toma Popescu a urmat în perioada 1965-1970, Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, cursuri fără frecvență. În localitatea Independența s-a ocupat de restaurarea bisericii și a celor două cimitire existente. Tot el a adunat materialele necesare pentru construirea Monumentului Eroilor din curtea bisericii, finalizat și sfințit în anul 2001.

Preotul Toma Popescu s-a pensionat și s-a stabilit în Bacău, în anul 1990. În calitate de preot pensionar oficiază slujbe religioase la bisericile din localitate și la monumentele eroilor, în colaborare cu filiala Bacău a Asociației Naționale „Cultul Eroilor”. Talentat și pasionat de sculptură, preotul Toma Popescu a realizat zeci de icoane și portrete de sfinți și voievozi, care se găsesc la Biserica Militară „Sfântul Gheorghe și Eroii Neamului”, la Centrul de Aviație Militară, la Prefectura Bacău, la Consiliul Județean Bacău, la Muzeul de Istorie și Arheologie din Bacău, la Liceul și Casa Memorială „George Apostu”, în biserici și în unități militare din orașul Bacău. A făcut donații Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române și Papei Ioan Paul al II-lea.

Pentru bogata activitate desfășurată în calitate de preot, de participant la luptele purtate pentru apărarea patriei, de veteran de război, dar și de păstor spiritual al Asociației Naționale „Cultul Eroilor”, filiala Bacău, Toma Popescu a fost onorat cu numeroase diplome și medalii. Printre distincțiile primite se numără: medalia „Crucea Comemorativă a celui de-al doilea război mondial. 1941-1945”, Diploma de Onoare a comunei Independența din județul Galați, Diploma de Onoare a Asociației Naționale „Cultul Eroilor”, medalia comemorativă „Ștefan cel Mare și Sfânt” a Asociației Naționale „Cultul Eroilor”.

Plutonier Petre PREDA

Petre Preda s-a născut la data de 20 iunie 1916, în comuna Râncezi, din județul Prahova. Din jurnalul personal, întocmit cu un scris ordonat, caligrafic, am extras următoarele informații: „Am satisfăcut serviciul militar în Regimentul 32 Infanterie „Mircea” din Ploiești, în anii 1938-1939, fiind avansat succesiv până la gradul de sergent (10.05.1939). În luna iulie 1942 am plecat pe front, fiind încadrat pușcaș și furier la Biroul Adjutantură. Am fost debarcați din tren în gara Nicolaev, din Ucraina. De aici ne-am deplasat pe jos până la Marea de Azov, sosind în zona Perlavtoski, la Cartierul Statului Major al Corpului 5 Armată, comandat de generalul Aurelian Son. Continuând deplasarea am ajuns în localitatea Sirki, la Statul Major al Diviziei 5 Infanterie Buzău, comandată de generalul Nicolae Mazarini. Ne-am instalat pe poziție de luptă, în zona Nijni - Forminski și Verniski - Forminski, reușind să împingem forțele rusești spre fluviul Don. Pe 8 noiembrie am fost avansați la gradul de sergent-major, toți sergenții cu o vechime în grad mai mare de doi ani. În zilele de 17, 18 și 19 noiembrie 1942, când se lăsase o ceață densă și friguroasă, rușii au lansat un atac masiv cu tancuri, reușind să ne încercuiască. Trupele sovietice, având o superioritate copleșitoare în oameni și mijloace de luptă, precum și motivația apărării pământului lor, ne-au făcut prizonieri de război, în ziua de 19 noiembrie. Ne-au trecut Donul și ne-au îmbarcat câte 100 de prizonieri în fiecare vagon, pe care le-au sigilat. Vagonul în care „am călătorit” și eu s-a deschis după 17 zile de mers. Am consumat toată hrana din ranițe și ne rânduiau la lins bruma de pe șuruburile vagoanelor, întrucât nu aveam apă de băut.

Am fost debarcați într-o gară și închiși în lagărul din Tiula. Aici am făcut baie, în ordinea sosirii eșaloanelor și ne-au echipat cu cojoace și căciuli de blană, lăsându-ne și echipamentul de postav pe care îl aveam. Ne-au încadrat în companii de câte 100 prizonieri, cazându-ne în barăci mari, cu patru paturi suprapuse, cu despărțituri prin stâlpi din tavan până la dușumea. Paturile aveau lungimea de 2 metri și lățimea de 1,5 metri. În fiecare pat dormeau 10 prizonieri, având rezervați numai 15 cm de om. După spusele paznicilor, în lagăr erau 40.000 de prizonieri europeni și asiatici: circa 14.000 de români din Diviziile 5, 6, și 14 Infanterie și din Regimentul 18 Infanterie Gorj. Iarna lucram la pădure și vara la

consolidarea terasamentelor căilor ferate. Lagărul avea 8 filiale, era dotat cu manutanțe de pâine, lazarete pentru îngrijirea bolnavilor, spital, cluburi cu săli de cinematograf, biblioteci și cărți în toate limbile celor aflați în lagăr. Mâncarea era insuficientă. Tratatamentul oamenilor era civilizat, combătându-se brutalitățile, indiferent de naționalitate. După circa 60 de zile ofițerii au fost duși în alte lagăre.

La 26 septembrie 1943 a sosit în lagăr o comisie de civili, formată din Dumitru Petrescu, Ana Pauker, Gheorghe Stoica, Petre Borilă și alții, care ne-au spus că au „căpătat” din partea lui Stalin aprobarea de a constitui o unitate militară, compusă din prizonieri de război, care să meargă alături de Armata Roșie și să lupte pentru zdrobirea fascismului și în final să se stabilească în țară. Un grup de subofițeri, care n-au fost de acord cu propunerea făcută, a dispărut din lagăr în cursul nopții. Această măsură ne-a speriat și în zilele următoare ne-am înscris toți. Efectivul marii unități s-a completat cu ofițeri din alte lagăre, având surpriza să ne întâlnim cu o parte din foștii comandanți. Eu, fiind furier și, mai ales, știind să scriu rusește (am învățat în lagăr), am lucrat la întocmirea listelor și a registrelor în care treceam numele fiecăruia în subunitățile care se constituiau. Astfel s-a constituit Divizia 1 Infanterie „Tudor Vladimirescu” (02.10.1943), cu un efectiv de 12.626 de oameni, având în organică: trei regimente de infanterie, un regiment de artilerie, un batalion sanitari, un regiment auto și servicii auxiliare necesare administrației. Divizia era comandată de colonelul Nicolae Cambrea, iar șef de stat major era locotenentul-colonel Iacob Teclu. Au mai fost încadrați Mircea Haupt, Ion Tutoveanu, Gheorghe Mihai ș.a. După organizare, marea unitate a fost dislocată în Riazan, pe o insulă situată în albia fluviului Oka, unde se afla o școală militară de ofițeri ai Armatei roșii. Aici a început școlarizarea ofițerilor din rândul trupei (4 luni). S-au pregătit două promoții: Promoția Vorosilov pentru Infanterie și Promoția Transilvania pentru Artilerie, Geniu și Servicii. Colonelul Ștefan Dinescu, comandantul regimentului din care făceam parte, a insistat să urmez și eu școala, însă am refuzat.

Pe 15 aprilie 1944 ne-am deplasat în Transnistria, cu trenul. Am fost dislocați într-o pădure situată la circa 45-50 km de Nistru. La 29 aprilie ne-am așezat în Comuna Vultureni, din județul Iași. După 20 august infanteria s-a deplasat spre București, rușii urmărind să-i folosească drept forță de sprijin pentru instaurarea unui guvern pro-sovietic. Ajunși în

comuna Greci, din județul Ilfov, consilierul sovietic Demciov a constatat că guvernul instaurat la București, condus de generalul Sănătescu, nu-i susținea pe comuniști. Dându-și seama că Ana Pauker, Teohari Georgescu, Gheorghe Stoica, Petre Borilă nu pot forma un guvern condus de comuniști, sovieticii i-au încadrat în Direcția Politică, înființată în cadrul marii unități. Celelalte efective, între care mă găseam și eu, s-au deplasat pe jos până la Mizil și, de aici, cu trenul, până la Sfântu Gheorghe, făcând joncțiunea cu eșalonul deplasat de la București.

Marea unitate a intrat efectiv în luptă la 5 septembrie 1944, pentru eliberarea părții de nord a Transilvaniei. Primele lupte le-a dat în localitatea Ilieni-Covasna. De la această dată și până la 9 mai 1945, marea unitate a participat permanent la lupte, împreună cu Armata Roșie, căreia i s-a subordonat. Din cei 12.626 de luptători, s-au mai înapoiat în țară circa 3.000, întrucât rușii nu erau interesați să ne mai refacă pierderile. Când ne aflam la Debreșin s-au prezentat câteva sute de voluntari tineri, amăgiți că vor fi promovați în rândul cadrelor militare, însă mulți dintre ei au murit pe front, iar alții au dezertat. Capitularea armatei germane ne-a găsit în Austria. Apoi ne-am întors în țară, dislocându-ne, succesiv, la Lugoj, Pitești, Bufta, București. La 7 noiembrie 1944 cei rămași în viață am fost avansați în grad. Eu am fost avansat la gradul de plutonier de administrație, întrucât în timpul campaniei am lucrat în funcția de șef cancelarie al Serviciului Administrativ din Regimentul 3 Infanterie, condus de maiorul Constantin Timaru, din Covasna. Am fost trecut în rezervă la data de 17 noiembrie, după trei ani și trei zile de chinuri, într-un război pe care nu l-am înțeles.”

Plutonierul Petre Preda a fost concentrat în anul 1947 și i s-a propus să se reangajeze subofițer activ, însă a refuzat. După trecerea în rezervă s-a căsătorit, în urma mariajului rezultând doi fii și o fiică: Mihai (tehnician hidrolog), Gavriil (colonel în rezervă, profesor doctor în istorie) și Minodora (inginer chimist). A lucrat pământul în gospodăria proprie, a condus treburile C.A.P. din localitatea natală și a lucrat în calitate de funcționar la S.M.A., fiind avantajat de faptul că avea un scris caligrafic.

A decedat în anul 2003.

Pentru participarea la război a fost decorat cu medaliile: „Bărbăție și Credință”, „Eliberarea de sub jugul fascist” și „Crucea Comemorativă a celui de-al doilea război mondial. 1941-1945”.

Plutonier Vasile RUSU

Vasile Rusu s-a născut pe data de 25 octombrie 1919, în localitatea Țibucani, din județul Neamț, fiind al patrulea copil al lui Dumitru și al Paraschivei. A absolvit școala primară în localitatea natală, avându-l învățător pe V. Dediu, care la 1896 corespundea cu Nicolae Densușianu pe probleme de folclor, etnografie, artă populară, toponimie și dialectologie.

De la vârsta de 18 ani Vasile Rusu a participat la pregătirea premilitară, luând cunoștință de primele noțiuni în domeniul militar. A fost încorporat pe 21 februarie 1941 în Regimentul 15 Dorobanți Piatra Neamț, comandat de colonelul Teodorescu. Perioada de instruire a recrutilor a executat-o în satul Cut, lângă Piatra Neamț, și în comuna Războieni, fiind cartiruiți lângă mănăstirea din localitate, ctitorită de Ștefan cel Mare. Etapa a doua de instrucție a desfășurat-o pe dealul satului Țibucani, în fața casei părintești. Întrucât tatăl său era bolnav, după programul de instrucție era învoit să-l vegheze. La scurtă vreme tatăl a decedat și Vasile Rusu a fost învoit pentru a participa la înmormântare.

După terminarea celor două perioade de instrucție, Vasile Rusu a fost repartizat la Compania 3 Concentrați, comandată de căpitanul Iliescu. La data de 15 mai 1941 unitatea a fost deplasată spre granița de nord-est a României, pe Dealul Huluba, lângă Dorohoi, trecând în subordinea Diviziei 6 Infanterie Focșani și a continuat instrucția până în noaptea de 21/22 iunie. Aici, ostașii unității au primit istoricul ordin al mareșalului Antonescu: „Ostași, vă ordon: Treceți Prutul!”

Efectivele Regimentului 15 Dorobanți au ajuns, prin lupte grele, la Nistru, în zona localităților Otachi și Moghilev, la data de 21 iulie. Cu prilejul forțării Nistrului, unitatea a fost pusă la dispoziția Corpului 11 Armată german, în zona Climăuți. După forțarea Nistrului a trecut la ofensivă, pe direcția Moghilev - Pavlovka. La 24/25 iulie unitatea a participat la atac, fără pregătirea de artilerie, sub motiv că inamicul avea o apărare slabă. Trupele sovietice s-a retras în derută, iar unitatea și-a continuat înaintarea, după aproximativ o săptămână ajungând în zona localității Balta, pe care a eliberat-o în ziua de 6 august. Întrucât rezistența inamicului a mai slăbit, Regimentul 15 și-a continuat marșul până la Bug. Deși se promisese că unitatea va fi retrasă în țară, după îndeplinirea misiunii a fost trimisă pe frontul de la Odessa și a acționat în sectorul Vajni -

Oktiabri - Dalnik, ocupând poziție de luptă între localitatea Vișnea și limanul Mării Negre, până la căderea Odesei. La data de 16 octombrie 1941. Aici a căzut în lupte comandantul său de companie, căpitanul Iliescu.

Regimentul 15 Dorobanți s-a înapoiat în țară în luna noiembrie 1941. Comanda unității a fost acuzată că într-una dintre luptele de la Odessa nu a acționat corespunzător, trupa fugind din fața inamicului. Pentru aceasta unitatea nu a fost primită în Piatra Neamț, fiind dislocată în garnizoana Bacău, iar comanda unității a fost judecată de Curtea Marțială. Iată ce-și amintește Vasile Rusu: *„În una din luptele de la Odessa, regimentul a atacat din mișcare inamicul, aflat pe prima poziție, care a răspuns violent cu armamentul din dotare, ajutat și de apelul transmis prin megafone, de predare a românilor, amenințându-i că vor folosi un armament nou, cu mare putere de distrugere. S-a creat panică și trupa a început să se retragă în mod haotic. Datorită intervenției ferme a comandanților și a unităților vecine, ostașii au revenit pe pozițiile de luptă, redresându-se situația. Procesul a durat până la sfârșitul lunii iunie 1942, când comandantul unității, colonelul Teodorescu, a cerut completului de judecată ca unitatea pe care o comandă să fie prima care va fi trimisă pe front, atunci când situația o va cere. Aceasta a fost pedeapsa primită de unitate, la data de 1 iulie 1942. În ziua de 4 iulie unitatea a fost primită în Piatra Neamț, cu onoruri de învingător.”*

În perioada 15 august – 22 septembrie 1942 Regimentul 15 Dorobanți și celelalte unități din Divizia 6 Infanterie s-au deplasat la Cotul Donului, cu trenul, pe itinerarul Cernăuți - Lemberg - Stalino. De la Stalino au trecut Niprul și Donețul, în marș, și au ajuns la Cotul Donului, în seara zilei de 22 septembrie. La adăpostul întunericului, regimentul a ocupat o poziție de luptă la Cota 133. În zorii zilei următoare unitatea a început atacul în satul Raspopinskaia. S-au dat lupte la baionetă, ostașii reușind să ia prizonieri inamici. Aici s-au desfășurat lupte multă vreme, pierzându-și viața mulți luptători, de ambele părți.

Vasile Rusu a participat la luptele de la Cotul Donului până la 14 octombrie când, aflându-se la un post înaintat de luptă, a fost rănit la mâna dreaptă. Un glonț i-a retezat două degete, rămânând numai cu degetul mare, arătătorul și degetul mic. A primit asistență medicală, pe loc, la punctul de prim ajutor, apoi a fost evacuat și internat în spitalele militare din Stalino, Tighina și Chișinău. A fost clasat și lăsat la vatră, la data de 21 februarie

1943. S-a căsătorit în vara anului 1943 cu Elena Gherasim, cu care a avut trei copii: două fiice (Elena și Maria) și un fiu (Gheorghe). Fetele s-au căsătorit, în satul natal, și lucrează în agricultură. Băiatul a absolvit Școala Militară de Ofițeri Activi Artilerie Antiaeriană și Radiolocație, arma radiolocație, din Brașov, și Academia de Înalte Studii Militare din București. A activat mulți ani în cadrul Școlii de Aplicație pentru Radiolocație din Ploiești, contribuind la pregătirea cursanților – cadre active și în rezervă din Trupele de Radiolocație – și a militarilor cu termen redus. Locuiește în Ploiești, unde este căsătorit cu Rodica Apetri, cu care are doi fii: Adrian-Ciprian, inginer, absolvent al Facultății de Automatică din cadrul Universității Petrol-Gaze Ploiești, și Cătălin-Sergiu, tapițer.

Vasile Rusu a fost avansat la gradul de sergent, în 1990, sergent-major, în 1997 și plutonier, în 2000. Locuiește în comuna Țibucani din județul Neamț.

Pentru participarea la război, plutonierului Vasile Rusu i-a fost conferită, la data de 3 noiembrie 1943, prin Înalt Decret nr. 2923, medalia „Crucea Serviciul Credincios”, cu spade, clasa a II-a. În anul 1995 a fost decorat de către președintele țării cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de-al doilea război mondial. 1941-1945”.

Sergent-major Radu BRATU

Radu Bratu s-a născut în anul 1908 în localitatea Golășei (în prezent Lanurile) din județul Brăila. A satisfăcut stagiul militar în anii 1930-1932, în cadrul Regimentului 23 Infanterie Călărași. În anii 1939-1940 a executat mai multe concentrări de instrucție în Regimentul 23 Infanterie. În noaptea de 21/22 iunie 1941 unitatea se afla în nordul Dunării, unde a primit ordinul pentru eliberarea fraților din Basarabia, cotropiți de Rusia Sovietică în iunie 1940. În ziua de 22 iunie unitatea s-a deplasat la Isaccea, ocupând dispozitiv de luptă pe malul Dunării, până la data de 22 iulie. Conform ordinului Diviziei 10 Infanterie, căreia i se subordona, unitatea a trecut Dunărea la Ismail, pe teritoriul Basarabiei, unde a găsit orașul „pustiu”. Populația civilă fusese evacuată, iar armata sovietică se retrăsese din oraș.

Regimentul 23 Infanterie a înaintat spre Tatarbunar, a traversat, luptând, Limanul Nistrului, cu ajutorul bărcilor și al pontoanelor, și a acționat în Operațiunea militară Odessa. În infernul luptelor de la Odessa Radu Bratu a fost grav rănit în ceafă, scăpând cu viață printr-o minune. A fost trimis în țară pentru asistență medicală. Pentru dârzenia și curajul cu care a luptat a fost decorat cu medalia „Bărbăție și Credință”.

După o îndelungată perioadă de refacere Radu Bratu a fost mobilizat, la aceeași unitate, și a participat la luptele pentru eliberarea părții de nord a Transilvaniei, Ungariei și Cehoslovaciei, încheierea războiului în Europa găsindu-l la 80 km sud de Praga. Unitatea s-a înapoiat în țară, pe jos, până la Oradea, și de aici cu trenul.

Radu Bratu are o fiică, care locuiește în localitatea Golășei, și un fiu, Andrei, tată a trei copii.

Datele pentru realizarea acestui material au fost furnizate de nepotul sergentului-major Radu Bratu, Tudorel Bratu, respectat ofițer al armatei române, tată a doi copii: Ghiorghiță (inginer, angajat al unei firme de distribuție produse consumabile pentru calculatoare) și Oana (studentă la Facultatea de Informatică din București).

Sergent-major Ion-Constantin BUGA

Ion-Costantin Buga s-a născut la 16 octombrie 1919, în localitatea Fulga din județul Prahova. Părinții săi, Ion și Anica, i-au asigurat condițiile necesare să urmeze școala primară în localitatea natală. Venindu-i timpul satisfacerii stagiului militar, a fost încorporat, în ziua de 15 februarie 1941, în cadrul Regimentului 7 Dorobanți Prahova, din Ploiești. După instruirea în cazarmă și împrejurimile orașului Ploiești, precum și la vest de Prut, Ion-Costantin Buga a fost însuflețit de îndemnul transmis la radio, în noaptea de 21/22 iunie 1941, al generalului Ion Antonescu: „*Ostași, vă ordon: Treceți Prutul!*”, participând cu însuflețire la luptele duse pentru eliberarea teritoriului Basarabiei.

După eliberarea Basarabiei, la data de 26 iulie 1941, soldatul Ion-Costantin Buga, făcând parte din Compania de Pionieri, a participat la luptele din operațiunea militară Odessa. Rănit grav, cu o invaliditate de 40%, la 28 august 1941, la Odessa, și evacuat în spital, Ion-Costantin Buga a fost lăsat la vatră, la data de 19 august 1942, prin Procesul Verbal nr. 184, H. 75, al Comisiei Medico-Militare din Comandamentul 5 Teritorial Prahova. Era suferind de semianchiloză filioasă interfalangiană la degetele 2, 3 și 4, mâna dreaptă, după rană de război, prin glonț, la degetele 2-4. La data de 24 noiembrie 1942 a fost clasat invalid de război. A fost decorat cu medalia „Bărbăție și Credință” cu spade, clasa a 3-a, și cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”.

Ion-Costantin Buga, astăzi în vârstă de 86 de ani, povestește: „... în luptele pentru eliberarea Basarabiei îmi amintesc de acțiunile pe care le-a desfășurat Regimentul 7 Dorobanți Prahova la Orhei, apoi pe Valea Răutului, în continuare la forțarea Nistrului și, mai ales, de rezistența înverșunată a trupelor rusești în bătălia pentru Odessa, unde am fost rănit. Înainte de a fi rănit m-am angajat să execut o misiune de recunoaștere împreună cu alți camarazi. Fiind surprinși de focul foarte puternic al inamicului, am fost grav rănit și apoi evacuat la spital.”

Sergent-major Constantin DĂNCESCU

Constantin Dăncescu s-a născut la data de 22 octombrie 1921, în localitatea Ceptura, din județul Prahova, localitate care a dat țării o seamă de personalități printre care se înscriu generalul Octavian Georgescu, veteran al celor două războaie mondiale, generalul Constantin Degeratu și colonelul-inginer Constantin Avram. Constantin Dăncescu a absolvit 7 clase primare în localitatea natală. În anul 1942 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar la Regimentul 89 Infanterie Brașov.

După efectuarea perioadei de instrucție Constantin Dăncescu a fost mobilizat, la data de 20 iulie 1942, participând la operațiunile militare din Caucaz, Stepa Kalmukă, Stalingrad și pe drumul de întoarcere pe frontul Moldovei (martie-august 1944). A fost avansat fruntaș (15.03.1943) și apoi caporal (01.04.1944). În perioada 23 – 31 august 1944 a participat la dezarmarea trupelor germane, iar în perioada 15 septembrie – 25 octombrie, la eliberarea părții de nord a Transilvaniei. Luptând pe teritoriul Ungariei până la Tisa, caporalul Constantin Dăncescu a fost mutat în cadrul Regimentului 30 Dorobanți (Infanterie) Muscel și a participat la luptele din nord-estul Ungariei, până la data de 18 decembrie 1944, și la luptele din Cehoslovacia, până la data de 12 mai 1945.

După înapoierea unității în țară caporalul Dăncescu a primit câteva concedii și a participat la câteva concentrări și, apoi, a fost lăsat la vatră la data de 4 ianuarie 1946. Constantin Dăncescu s-a căsătorit, la 14 noiembrie 1948, cu Eufrosina Păsculescu, cu care are doi copii: Emil, profesor de matematică și director al Școlii nr. 29 din Ploiești și Magdalena, căsătorită Suliman, profesor de matematică, și director adjunct al Școlii „Matei Basarab”. Copiii iăau dăruit trei nepoți: Radu Dăncescu, student la Facultatea de Agronomie București, Cornelia Dăncescu, studentă a Facultății de Limbi Străine Sibiu, și Dan Suliman, student la Universitatea Politehnică București.

Venerabilul veteran a fost decorat cu medaliile: „Bărbăție și Credință”, „Eliberarea de sub jugul fascist” și „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”.

Sergent Ion ALDEA

Ion Aldea s-a născut la data de 9 septembrie 1889 în localitatea Dițești, comuna Filipești de Pădure, din județul Prahova. Este fiul lui Lixandru și al Frusinei Aldea. A fost căsătorit și a avut 7 copii.

În anul 1912, la vârsta de 22 ani, a fost încorporat pentru satisfacerea serviciului militar la Batalionul 3 Vânători Infanterie din Ploiești. În luna iulie 1916 a fost concentrat la Regimentul 3 Vânători (unitatea fusese ridicată la rang de regiment), subordonat Diviziei 5 Infanterie Buzău. În seara zilei de 14 august 1916, ora 21⁰⁰, pe când fruntașul Ion Aldea se găsea, împreună cu camarazii din regiment, în dispozitivul de luptă de pe graniță, în zona Măneciu-Pământeni, au fost declanșate prin surprindere, luptele cu inamicul. Deși luptele au fost dure, ostașii români au pătruns, cu mult curaj, în dispozitivul inamic, reușind să înainteze, până la 15 septembrie, în zona Brașov. Schimbarea situației pe frontul de sud, precum și suplimentarea forțelor germane și maghiare în partea de nord a Transilvaniei, au fost motivele care au determinat Statul Major al Armatei române să oprească ofensiva trupelor române și apoi să le retragă treptat, prin luptă. Ostașii Regimentului 3 Vânători au fost puși la dispoziția Diviziei 6 Infanterie Focșani, la data de 19 septembrie, și s-au retras pe Valea Siriului și Valea Buzăului. Unitatea a respins inamicul la Pătârlagele, asigurând retragerea Diviziei 6 Infanterie pe Valea Buzăului. În continuare unitatea a desfășurat lupte grele la Odobești și Pralea. În luna ianuarie 1917 regimentul a fost trimis, pentru refacere, în comuna Trușești, din județul Botoșani. Ion Aldea a fost avansat caporal și numit comandant de grupă, întrucât s-a comportat curajos în luptele desfășurate în 1916.

În ziua de 24 iulie 1917 a început marea bătălie de apărare a Mărășeștilor. Unitățile militare din Prahova au participat și ele în această bătălie. Ostașii Regimentului 3 Vânători s-au acoperit de glorie în legendarele lupte de apărare de la Cosmești și Doaga, îndeosebi în zilele de 25, 27, 28, 30 iulie și 6 august 1917. Pentru faptele de eroism săvârșite la Doaga, drapelul Regimentului 3 Vânători a fost decorat cu ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, conform Î. D. nr. 1171, din 9 octombrie 1917.

La sfârșitul lunii ianuarie 1918 regimentul a fost trimis în Basarabia unde, până la sfârșitul lunii iunie, a contribuit la curățarea Basarabiei de trupe bolșevice rusești și ucrainiene.

După remobilizarea armatei, la data de 28 octombrie 1918, Regimentul 3 Vânători a fost subordonat Diviziei 2 Vânători din Chișinău și a participat la dezarmarea trupelor maghiare din Transilvania, la capturarea armamentului și a munițiilor de la civili, precum și la asigurarea liniștii publice. Regimentul 3 Vânători a participat la campania militară din Ungaria, din anul 1919.

Trecerea armatei române pe picior de pace, la data de 1 aprilie 1921, i-a găsit pe bravii ostași infanteriști din Regimentul 3 Vânători la Huedin. Concentrații au fost demobilizați.

Ion Aldea a fost avansat la gradul de sergent și decorat cu medaliile „Bărbăție și Credință” și „Virtutea Militară”, pentru comportarea curajoasă și dârză în luptele de la Doaga.

În anul 1923, Regimentul 3 Vânători a fost dislocat la Bolgrad și în octombrie 1940 a fost desființat, deoarece sovieticii i-au dezarmat ostașii, la sfârșitul lunii iunie 1940.

Între urmașii lui Ion Aldea se remarcă Elisaveta, căsătorită cu Ion Croitoru, maestru construcții petroliere, decedat și înhumat la Moinești. Fiul lor, Constantin Croitoru, a îmbrățișat cariera militară. Datorită meritelor sale a fost avansat până la gradul de general de divizie și încadrat într-o funcție importantă la Statul Major General al Armatei României. Generalul Croitoru are un fiu absolvent al Facultății de Drept din București.

Sergentul Ioan Aldea a decedat la data de 1 ianuarie 1974, fiind regretat de familie și prieteni.

Sergent Constantin APETRII

Constantin Apetrii s-a născut la data de 7 februarie 1921, în localitatea Cârligi, comuna Ștefan cel Mare, din județul Neamț. El a fost al 6-lea copil din familia lui Dumitru și a Mariei.

Constantin Apetrii a absolvit școala primară în localitatea natală și a lucrat alături de părinți până la vârsta majoratului. În perioada anilor 1939-1941, împreună cu tinerii din leatul său, s-a instruit din punct de vedere militar la cercul de premilitari din comuna natală.

La data de 24 februarie 1942 Constantin Apetrii a fost recrutat pentru efectuarea serviciului militar în cadrul Batalionului 13 Vânători de Munte, subordonat Brigăzii 4 Mixtă Munte, înființată la data de 20 iulie 1939, cu punctul de comandă la Aiud. Spre sfârșitul anului 1939 brigada a fost deplasată în zona Baia Mare, Târgu Lăpuș, Cavnic. De la 5 mai 1940 a fost introdusă în dispozitivul de apărare a frontierei, între Izvoarele Sucevei și Vișeu de Sus. După invadarea de către sovietici a Basarabiei, Bucovinei și Ținutului Herței, la sfârșitul lunii iunie 1940, Brigada 4 Mixtă Munte s-a retras în zona Ciocănești - Valea Putnei - Argeștru - Iacoveni - Vatra Dornei. La data de 22 iunie 1941 Brigada 4 Mixtă Munte, comandată de generalul de brigadă Gheorghe Manoliu, era gata de luptă. Batalionul 13 Vânători Munte era comandat de locotenentul-colonel Iustinian Marinoiu și se subordona direct Grupului 8 Vânători Munte. Corpul de Munte era comandat de generalul de divizie Gheorghe Avramescu. Vânătorii de Munte, împreună cu Divizia 7 Infanterie Roman și Brigada 8 Cavalerie, au eliberat partea de nord a Bucovinei, Ținutul Herței și partea de nord a Basarabiei. După forțarea Nistrului, de la data de 17 iulie 1941, vânătorii de munte au luptat între Nistru și Nipru. De la 10 octombrie 1941, ostașii Brigăzii 4 Mixtă Munte au luptat în Crimeea, la Simferopol și Alușta. De la sfârșitul lunii decembrie 1941 și până la 17 ianuarie 1942 ostașii Brigăzii 4 Mixte Munte au desfășurat lupte foarte grele în zona Feodosia și Sudak.

Brigăzile de vânători de munte s-au transformat în divizii, la data de 15 martie 1942. Brigada 4 Mixtă Munte a devenit Divizia 4 Munte și se afla în apărare între Alușta și Sudak. Încheind perioada de instruire la Partea Sedentară a marii unități, Constantin Apetrii, avansat la gradul de fruntaș cu o zi înainte de ziua onomastică, a fost trimis pe front la Sevastopol, unde fusese deplasată Divizia 4 Munte. După căderea Sevastopolului, la 4 iulie

1942, vânătorii de munte au participat la apărarea Crimeii, fără rezerve și fără sprijin aerian.

La începutul anului 1943 Divizia 4 Munte se găsea în apărare pe litoralul sudic al Peninsulei Kerci, între Feodosia și Kerci. În luna august 1943 efectivele Diviziei 4 Munte au fost deplasate în Stepă Nogai din Ucraina. În această zonă, la data de 9 septembrie 1943, Constantin Apetrii a fost rănit de o schijă și trimis pentru spitalizare și refacere la Spitalul din Chișinău. A fost readus în zona operativă, la data de 1 aprilie 1944, când efectivele Diviziei 4 Vânători de Munte duceau lupte de apărare în apropiere de Nistru. La sfârșitul lunii mai 1944, diviziile de vânători de munte au constituit câte un comandament operativ. Divizia 4 Munte a constituit Comandamentul 104 Munte, ulterior revenind la vechea denumire. Aflată în zona Târgu Neamț, în zilele de 24 și 26 august o parte dintre efectivele unității au fost capturate de către armata sovietică. Între cei luați prizonieri în ziua de 24 august se afla și Constantin Apetrii, care a fost luat prizonier în zona localității Căciulești, aproape de localitatea natală, și dus într-un lagăr de concentrare aflat la poalele Munților Ararat, unde a lucrat la construcții de locuințe și drumuri. S-a înapoiat din captivitate la data de 15 august 1948.

Constantin Apetrii a fost decorat cu medalia „Bărbăție și Credință”, clasa a III-a. A decedat la data de 24 decembrie 1985, cernind sufletele membrilor familiei și ale prietenilor. A avut trei copii: Marghioala, lucrător comercial, Rodica, operator control spațiu aerian la o mare unitate din municipiul Ploiești și Costică, director administrativ la o fabrică de pâine din orașul Piatra Neamț.

Sergent Constantin CHIPER

Mezinul din familia lui Vasile și al Mariei Chiper, Constantin, al 3-lea mobilizat, s-a născut în anul 1916, în localitatea Valea Siliștei, comuna Știoborâni, din județul Vaslui. A copilărit și a absolvit școala primară în localitatea natală. După absolvirea școlii a lucrat în gospodăria părintească, până la majorat. În perioada anilor 1937-1938 a satisfăcut serviciul militar în cadrul Regimentului 12 Dorobanți Infanterie „Cantemir” din Bârlad. În anii 1939-1940 a fost concentrat, de mai multe ori, pentru a răspunde nevoilor de apărare a țării, „răstignită” în anul 1940 de către vecinii hrăpăreți, care s-au „înfruptat” din teritoriul său.

Constantin Chiper a fost mobilizat, în luna iunie 1941, la Regimentul 12 „Cantemir” din Bârlad și a participat la luptele de eliberare a Basarabiei, în calitate de pușcaș. Regimentul era comandat de colonelul Gheorghe Niculescu. După replierea din ziua de 4 iulie, regimentul, aflat în localitatea Blăgești, a primit ordinul comandantului Diviziei 21 Infanterie Galați, căreia i se subordona, să treacă în apărarea zonei Fălciu - Bogdănești. Conform ordinului comandantului Diviziei 21 Infanterie, din ziua de 8 iulie 1941, Regimentul 12 a fost introdus în linia întâi. Trecând pe podul de la sud de Fălciu a înaintat, prin lupte grele, spre Cota 93, pe Dealul Epurenii (Țiganca). A doua zi luptele au fost și mai grele, în timpul lor căzând la datorie o parte dintre ofițerii și ostașii unității, în frunte cu colonelul Gheorghe Niculescu (general de brigadă, post-mortem, cavaler al ordinului „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, născut și înmormântat în Ploiești). Constantin Chiper a fost grav rănit la mână dreaptă și internat în Spitalul Militar Zonal din Galați. A fost decorat cu medaliile „Bărbăție și Credință” și „Serviciul Credincios” și a fost avansat la gradul de caporal.

Clasat invalid de război, Constantin Chiper a fost lăsat la vatră. S-a căsătorit cu Tinca Uglea, din Boușori, cu care a conviețuit până în anul 1951, când sărmana femeie a fost răpusă de o boală nemiloasă.

S-a recăsătorit cu Elena Isac, din Solești, cu care a muncit pământul în Valea Siliștei și apoi și-a întemeiat o gospodărie în Palazu Mare, județul Constanța. Soții Constantin și Elena Chiper au avut un fiu, Marian și trei fiice, Aurica, Maria și Milica.

Sergentul Constantin Chiper a trecut în neființă în martie 1994.

Sergent Ioan CHIPER

În satul Valea Siliștei, comuna Stioborâni (în prezent Solești), din județul Vaslui, sunt câteva familii din care au fost mobilizați câte 2-3 bărbați care au participat la războiul pustiitor din perioada 1941-1945: Vasile Chiper, Gheorghe Dărescu, Nicolae Lefter și Marița Cărare.

Din familia soților Vasile și Maria Chiper a participat la război și cel de al doilea fiu, Ioan Chiper, tatăl meu, care, la data de 21 mai 2005, a împlinit respectabila vârstă de 94 de ani. El a satisfăcut stagiul militar în cadrul Regimentului 30 Artilerie din Chișinău, în anii 1932-1933.

În martie-iunie 1939 Ioan Chiper a desfășurat o concentrare la acest regiment, care a fost inspectat de către regele Carol al II-lea. În ianuarie 1940 a fost mutat la Regimentul 23 Artilerie din Bârlad. Fiind concentrat, în luna aprilie 1940, a participat la instruirea regimentului în zona Geamăna - Constantinești - Sălcuța - Taraclia - Cimișlia. După ultimatumul dat de Rusia Sovietică, o parte dintre ostașii născuți în Basarabia și-au părăsit posturile de luptă, la îndemnul rușilor, abandonându-și materialele și echipamentele din dotare.

La data de 21 ianuarie 1941 Ioan Chiper, concentrat fiind, a trăit tragedia pierderii soției sale, Ștefaneta. Noi, cei trei copii ai lor – Constantin, de 5 ani, Vasile, de 3 ani, și Aglaea, de 7 zile – am rămas în grija bunicilor și a surorii tatei, mama Maranda Bordun, care avea, și ea, 7 copii. Această situație nu i-a impresionat pe cei de la Statul Major General (Direcția Mobilizare), care, chiar și în aceste condiții, l-au trimis în război.

Ioan Chiper a fost mobilizat, în luna iunie 1941, în cadrul Regimentului 23 Artilerie Bârlad, subordonat Diviziei 15 Infanterie, în timp ce „un fiu de bani gata” a fost adăpostit într-un loc calduț, neexpus războiului. A participat la luptele pentru eliberarea Basarabiei, la operațiunile militare de la Odessa și la cele de la Cotul Donului, îndeplinind funcțiile de telefonist și servanț la tun. În noaptea de 22/23 noiembrie 1942 a fost încadrat telefonist. La traversarea văii Zariza, realiza legăturile fir cu marea unitate, împreună cu camaradul Beleuză, originar din Negrești, Vaslui. Inamicul a dezlănțuit un puternic atac, cu multe tancuri, rupând coloana diviziei în două. Tata, împreună cu alte sute de ostași au fost luați prizonieri. Spre ziuă, profitând de haosul creat și de ceața densă, tata și camaradul Beleuză au fugit din încercuire. Bunul Dumnezeu l-a ocrotit,

ajutându-l să evadeze și să se înapoieze, valid, la cei trei copii rămași orfani de mamă. Deplasându-se pe jos sau cu mijloace de transport ocazionale, adăpostindu-se noaptea prin sate, la bătrâni cu mult suflet, au ajuns la Nipru. Aici a primit documentele de liberă deplasare spre Bârlad, semnate de un ofițer de la Comenduirea Pieții Zaporoje, care era din Vaslui. Până la Ungheni a călătorit cu trenuri de marfă, reușind să ajungă la Partea Sedentară a Regimentului 23 Artilerie Bârlad în luna februarie 1943.

După sosirea rămășițelor operative ale Regimentului 23 Artilerie în Bârlad, Ion Chiper a fost trecut în rezervă, în luna iunie 1943. Înapoiindu-se acasă s-a recăsătorit, în luna iulie 1943, cu Elena, femeia care ne-a crescut cu multă dragoste și ne-a îndrumat în viață ca pe proprii ei copii.

Concentrat din nou, în luna august 1943, în cadrul Regimentului 23 Artilerie Bârlad, Ioan Chiper a participat la misiuni de pază și asigurarea ordinii interioare în zona Nikolaev - Odessa. De la sfârșitul lunii noiembrie 1943 regimentul s-a retras treptat, prin luptă, spre sudul Basarabiei.

La sfârșitul lunii mai 1944, Ioan Chiper a fost mutat la Regimentul de Căi Ferate din Râmnicu Vâlcea. A plecat cu trenul de la București, din gara Chitila. Ajuns în gara Ghergani, aproape de Titu, trenul a fost bombardat de aviația anglo-americană. Tata a fost rănit la piciorul drept, fiind transportat la Spitalul Militar Zonal din Ghergani. După intervenția chirurgicală a fost transferat la Spitalul Militar Zonal din Găiești. De aici a ajuns la Râmnicu Vâlcea, unde a învățat, din mers, meseria de asamblat linii pentru căile ferate. Abia în luna octombrie 1945, după intervenția unei comisii militare rusești, a fost trecut în rezervă.

Singurul în viață dintre frați și surori, tata se bucură de stima și respectul celor 5 copii (surorile Elena și Maria s-au născut în anii 1949, respectiv 1954), al nepoților și al strănepoților.

Sergentul Ioan Chiper a fost decorat cu medaliile militare „Eliberarea de sub jugul fascist” și „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”.

Sergent Gheorghe CHIRIEȘ

Trecuseră 10 ani de la câștigarea independenței de stat a României când tinerii însurăței Andrei și Maria au adus pe lume, la data de 17 aprilie 1887, în frumoasa comună Călugăra (azi Măgura), din județul Bacău, pe Gheorghe Chirieș. În familia Chirieș s-au mai născut doi frați și trei surori, care au fost crescuți în spiritul dragostei de țară, al cinstei și hărniciei.

Gheorghe Chirieș a urmat cursul primar în Bacău și apoi școala de ucenici în meseria de dulgher, școală pe care a absolvit-o în anul 1903. Până în anul 1909 a lucrat la diferiți patroni din orașul Bacău, după care a fost încorporat, pentru satisfacerea serviciului militar, în cadrul Regimentului 27 Infanterie Bacău. Datorită deteriorării situației politico-militare din Europa, tânărul ostaș a slujit patria sub drapel timp de 10 ani. În perioada 1909-1913 a fost militar în termen la Regimentul 27 Infanterie Bacău. În 1913 a participat, cu Regimentul 27, la cel de al doilea război balcanic. Începând cu 1916 a participat la războiul pentru întregirea neamului românesc, cu Regimentul 67 Infanterie Bacău (dublura Regimentului 27 Infanterie), fiind rănit, în anul 1916, la Târgu Ocna, și în anul 1917, la Oituz. A fost desconcentrat la data de 4 iunie 1919, cu gradul de sergent.

Pentru participarea la campaniile militare din timpul celor două războaie, sergentul Gheorghe Chirieș a fost decorat, de către regele Carol I, cu medalia „Avântul Țării”, pentru Campania din 1913, și, de către regele Ferdinand I, cu medalia „Crucea Comemorativă a războiului 1916-1918”, cu baretele Carpați, Târgu Ocna.

Lăsat la vatră Gheorghe Chirieș s-a angajat în meseria de tâmplar-dulgher la Reviziile de vagoane C.F.R. Roman, Pașcani și Bacău, pensionându-se la data de 1 mai 1944. După ieșirea la pensie, fiind apreciat ca un bun meseriaș, Gheorghe Chirieș a fost angajat, până în anul 1965 la diferite întreprinderi de construcții din localitățile Onești, Comănești, Moinești și Bacău.

Gheorghe Chirieș s-a căsătorit în anul 1927 și a avut patru copii, dintre care doi, un fiu și o fiică, încă mai trăiesc.

Corneliu Chirieș, fiul său, colonel în retragere, s-a născut la data de 15 noiembrie 1928, în orașul Bacău și s-a dedicat carierei militare. După ce a absolvit Școala primară nr. 2 Bacău, în 1940, a urmat gimnaziul în localitatea Hălăușești, lângă Roman, până în anul 1944. Din cauza

timpurilor grele a întrerupt cursurile la gimnaziu și, până în anul 1946, a lucrat, împreună cu tatăl său, pe unele șantiere de construcții. În anul 1946 s-a înscris la Liceul „Ferdinand I”, din Bacău, pe care l-a absolvit, cu bacalaureat, în anul 1950. În anul 1953 a absolvit Școala Divizionară și Școala Militară de Ofițeri Infanterie, cu gradul de locotenent.

Tânărul ofițer și-a început cariera militară la Școala Militară de Ofițeri „Nicolae Bălcescu” din Sibiu, în calitate de lector. În anul 1957 locotenentul Corneliu Chirieș a fost mutat, la cerere, la Centrul de Instrucție Echipaje Tancuri și Autotunuri din Bacău, îndeplinind diferite funcții în Statul Major al unității.

În anul 1965, cu prilejul reînființării Școlii Militare de Ofițeri Rezervă Bacău, ofițerul a fost cooptat în colectivul de școlarizare a absolvenților de învățământ superior civil, cu durata de 6 luni. Până în 1970 a lucrat în Statul Major. Din 1970 a îndeplinit funcțiile de lector și lector șef la Catedra de Științe Sociale, unde a predat Cursul de Istorie Militară. În timpul activității desfășurate a urmat cursuri de specializare și perfecționare a pregătirii la Școala Militară din Sibiu, Centrul de Instrucție Infanterie Făgăraș și la Academia Militară din București. În întreaga activitate militară ofițerul a fost apreciat cu calificativul „foarte bine” și a fost decorat cu ordinul și medalia „Meritul Militar” clasele a III-a, a II-a și I-a. Internat în spital, în anul 1978, a fost supus la două operații chirurgicale și a fost pensionat la vârsta de 57 de ani. În perioada 1975-1990 a condus Cursul de Ghizi al B.T.T. Bacău.

Începând cu anul 1992 colonelul Corneliu Chirieș îndeplinește funcția de președinte al filialei Bacău a Asociației Naționale „Cultul Eroilor”, fiind apreciat și stimat pentru activitatea de cinstitoare a eroilor neamului. Ca o încununare a eforturilor sale a fost decorat, la data de 1 decembrie 2004, de către președintele țării, cu ordinul „Meritul Cultural, în grad de cavaler, categoria F, pentru promovarea culturii”.

Sergent Filip DĂRESCU

Filip Dărescu, unchiul meu, s-a născut în anul 1907 în localitatea Valea Siliștei, comuna Știoborâni, din județul Vaslui, fiind primul copil al lui Petrache și al Mariei. A avut două surori, Ștefaneta, născută în anul 1912, decedată la data de 21 ianuarie 1941, și Tasia, născută în anul 1913, decedată în 1925. Tatăl său, Petrache Dărescu, a participat la cel de-al doilea război balcanic, din 1913, cu Regimentul 25 Infanterie Vaslui, și la războiul pentru întregirea țării și a neamului românesc, cu Regimentul 65 Infanterie Vaslui (dublura Regimentul 25 Infanterie Vaslui).

Părinții lui Filip Dărescu au decedat în anii 1924 (tatăl), respectiv 1925 (mama). În aceste condiții Filip Dărescu a devenit capul familiei și s-a căsătorit cu, Ruxandra, o fată din localitatea vecină, Benești.

În perioada anilor 1929-1931 a satisfăcut stagiul militar. A fost concentrat (1939-1941) la Depozitul de Intendență al Diviziei 15 Infanterie.

După 22 iunie 1941 a fost mobilizat la Sectorul 2 Etape și Grupul 86 Servicii, care, după eliberarea Basarabiei, s-a stabilit la Tighina și apoi la Odessa. În anul 1942 a participat la misiunile de aprovizionare a unităților și marilor unități ce desfășurau lupte la Cotelul Donului. De la 1 iulie 1943 a participat la aprovizionarea eșaloanelor militare, care au început retragerea treptată spre Bug și apoi spre Nistru.

La data de 6 mai 1944 a fost detașat la Detașamentul de Premilitari de la Oteteleșani, județul Vâlcea, în calitate de instructor la premilitari, împreună cu Ion Negel, Constantin Ciolacu, Zaharia Cocuz, Năstase Cocuz, Ștefan Dărescu, Nicolae Ulea și Neculai Ciobanu. În subordinea lor se aflau mulți premilitari din fosta comună Știoborâni, precum și din alte comune vecine: Vasile Dărescu, Iftenie Dărescu, Vasile Lefter, Dumitru Lefter, Mihai Ulea, Vasile Burghilea, Ion Palade, Vasile Sălăvăstru, Ion Savin, Neculai Băietu, Gheorghe Darie, Ion Arhire, Vasile Mardare, Constantin Pălăduță, Jănică Pricop, Aurel Popovici, Vasile Vrânceanu, Ion Butuc. Până în luna august 1944 au desfășurat ședințe de instrucție și lucrări genistice de fortificare a teritoriului.

Filip și Ruxandra Dărescu au avut șapte copii: Vasile, Petrică, Aglaea, Maria, Veronica, Eleonora și Emilia.

Filip Dărescu a decedat în anul 1985, iar soția sa în anul 1989, fiind regretați de familie, nepoți, strănepoți și prieteni.

Sergent Constantin FURDUI

Constantin Furdui s-a născut în anul 1894, în localitatea răzeșească Brănișteni (în prezent Miron Costin), din județul Roman (actualmente județul Neamț), atestată documentar la data de 23 august 1455. Conform datelor prezentate în lucrarea „Documente din Istoria României”, A. Moldova, volumul II: 1449-1486, pagina 74, domnitorul Petru Aron a întărit, lui Tador al lui Limbădulce, satul Brănișteri, denumit ulterior Brănișteni și, mult mai târziu, Miron Costin. Părinții lui Constantin au avut o fată și trei băieți, toți cu înclinații spre carte: Maria (căsătorită cu Ion Iordăchescu), Ion, Gheorghe și Constantin.

Constantin Furdui a fost încorporat la Regimentul 14 Infanterie Roman, la data de 2 februarie 1915, afirmându-se, în scurt timp, la ședințele teoretice și practice. După trei luni de instrucție a fost avansat la gradul de fruntaș și, după alte trei luni, la cel de caporal. La 1 august 1915 caporalul Constantin Furdui a fost numit comandant de grupă pușcași. Deoarece s-a distins printre colegii săi ca un bun instructor și pedagog, după o lună de zile, la 1 septembrie, a fost avansat la gradul de sergent și numit locțiitorul comandantului Plutonului 1 din Compania 1 Pușcași.

Cu prilejul aplicațiilor practice desfășurate în zona viitoarelor acțiuni de luptă de la Ghimeș, Divizia 7 Infanterie din Roman a instruit unitățile de infanterie din subordine: Regimentul Roman nr. 14, Regimentul Războieni nr. 15 Piatra Neamț, Regimentul Suceava nr. 16 Fălticeni, Regimentul Bacău nr. 27 și Batalionul 7 Vânători din Galați. În cadrul aplicațiilor, sergentul Constantin Furdui s-a evidențiat prin multiplele cunoștințe de istorie și geografie și prin pregătirea teoretică și practică în instruirea camarazilor. Inteligența, modestia, perseverența, dârzenia și dăruirea au fost trăsăturile de bază evidențiate în activitatea sa de către comandanții și șefii direcți.

În luna iulie 1916, după ce marile puteri ale Antantei au semnat Convenția Militară, s-au luat măsuri de întărire și mobilizare a trupelor de acoperire, astfel că, la data de 14 august ele au fost gata să intre în acțiune. Divizia 7 Infanterie Roman, comandată de generalul de brigadă Ion Istrate, intrând în subordinea Corpului 4 Armată Bacău și Armatei de Nord, comandată de generalul Constantin Prezan, și-a organizat forțele în două brigăzi: Brigada 14 Infanterie (care avea în subordine Grupul 1 Ghimeș, compus din Regimentul 14 Infanterie Roman, Regimentul 16 Infanterie Fălticeni și Regimentul 4 Vânători/Infanterie Iași) și Brigada 13 Infanterie (care avea în subordine Grupul 2, compus din Regimentul 27 Infanterie Bacău și Batalionul 1 din Regimentul 15 Infanterie Piatra Neamț). Aceste forțe făceau parte din trupele de acoperire. Lor li s-a adăugat și Brigada 37 Infanterie, care avea în subordine Regimentul 69 Infanterie Dorohoi și Regimentul 77 Infanterie Botoșani.

Divizia 7 Infanterie a pătruns cu mare iuțeală, în seara zilei de 14 august, la ora 21⁰⁰, peste Munții Ciucului, deschizând trecătorile Uzului și Ghimeș. Ostașii Diviziei 7 Infanterie au eliberat orașul Miercurea Ciuc, cu prețul pierderii vieții multor luptători. Printre aceștia s-a aflat și căpitanul poet Nicolae Vulovici, din Regimentul 15 Infanterie Piatra Neamț. Până la data de 13 septembrie 1916, ostașii din Armata de Nord au cucerit, cu mari pierderi în oameni și tehnică de luptă, Munții Gurghiului și Harghitei, ieșind apoi pe Valea Târnavelor, pe aliniamentul Sovata - Praid - Odorhei.

Efectivele Diviziei 7 Infanterie au dat o nouă probă de eroism în luptele crâncene de apărare purtate pe Valea Uzului și Valea Ghimeșului, în lunile octombrie - decembrie 1916. În luna ianuarie 1917 divizia mai avea în componență numai 200 de ofițeri și 7.800 de soldați. Armamentul de luptă și echipamentele se aflau într-o stare deplorabilă.

Efectivele și dotarea cu mijloace de luptă ale mării unități și ale regimentelor din subordine au fost refăcute până la sfârșitul lunii mai 1917, în unele localități din județul Bacău. Prin alternanță, efectivele mării unități au participat și la apărarea liniei frontului. La sfârșitul lunii mai, Divizia 7 Infanterie avea în subordine următoarele unități militare: Brigada 13 Infanterie (formată din Regimentul 15 Infanterie și Regimentul 27 Infanterie), Brigada 14 Infanterie (compusă din Regimentul 14 Infanterie și Regimentul 16 Infanterie), Brigada 6 Infanterie (alcătuită din Regimentul 4 Artilerie și Regimentul 8 Obuziere), Regimentul 4 Vânători (Infanterie),

două escadroane de cavalerie din componența Regimentului 18 Călărași și Detașamentul de Jandarmi Pedestri.

La 26 iulie/8 august 1917 a început Bătălia de la Oituz, la care a participat Corpul 4 Armată, având în subordine Diviziile 6 Infanterie Focșani, 7 Infanterie Roman și 1 Cavalerie. Efectivele Diviziei 7 Infanterie s-au acoperit de glorie pe Valea Oituzului și, mai ales, în apărarea Vârfului Cireșoaia, Vârfului Coșna și a Dealul Știbor, care au constituit o linie de apărare ce nu a putut fi depășită de către Divizia 117 Infanterie germană și Divizia 70 Honvezi.

După remobilizarea armatei, la data de 28 octombrie 1918, efectivele Diviziei 7 Infanterie Roman, aflate sub comanda generalului Traian Moșoiu, au traversat Carpații, în Transilvania, unde au alungat trupele maghiare și germane. Aici au desfășurat operații de capturare a armamentului și muniției de la populația civilă și s-au ocupat de asigurarea liniștii și a ordinii în localități. Efectivele diviziei au contribuit la asigurarea condițiilor necesare pentru pregătirea Marii Adunări Populare de la Alba Iulia, din data de 1 decembrie 1918. Ostașii mării unități au participat și la Campania Militară din Ungaria, din anul 1919.

Demobilizarea armatei și trecerea la statutul de pace, la data de 1 aprilie 1921, a însemnat și lăsarea la vatră a ostașilor din unitățile militare.

Pentru meritele avute în timpul participării la război, sergentul Constantin Furdui a fost decorat cu cele mai importante distincții militare acordate gradelor inferioare, pentru fapte de arme: medalia „Virtutea Militară de Război”, pentru fapte de bravură deosebite, și medalia „Bărbăție și Credință”, cu spade, pentru fapte de arme meritorii. După terminarea războiului a mai fost decorat cu medalia interaliată „Victoria” și medalia „Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1918”, cu baretele Târgu Ocna și București, cele două medalii fiind conferite tuturor militarilor participanți la campania militară.

Constantin Furdui a fost căsătorit cu Voichița Cojocar, cu care a avut patru copii: Maria, Constantin, Victoria și Mihai.

Deși a avut o constituție athletică și se bucura de o sănătate „de fier”, un accident stupid a făcut ca la un an după producerea acestuia să se stingă din viață. A decedat în anul 1967, spre regretul familiei și al prietenilor.

Sergent Ion HUHULEA

Ion Huhulea s-a născut în anul 1909, în satul Bălțați, comuna Știoborăni, din județul Vaslui. Tatăl său, Nicolae, a participat la cel de-al doilea război balcanic (1913) și la războiul pentru întregire teritorială și națională (1916-1919).

Ioan Huhulea, Nică, cum îl alintau rudele și prietenii, a absolvit școala primară în localitatea natală. Până la încorporarea în armată a lucrat în gospodăria părintească, alături de părinți, având suficient pământ și mijloace de lucru. Îl înlocuia uneori pe tatăl său de la anumite lucrări, întrucât acesta îndeplinea și sarcini administrative, inclusiv aceea de primar la primăria Boușori, prin alternanță cu Gheorghe Burghilea (în anii 1925-1939 această localitate a funcționat cu statut de comună, subordonând administrativ satele Boușori, Valea Siliștei și Bălțați). După 1939 satele Valea Siliștei și Bălțați s-au înapoiat la comuna Știoborăni, iar satul Boușori a fost subordonat comunei Solești.

În anii 1931-1933 Ion Huhulea a satisfăcut stagiul militar, în cadrul Regimentului 25 Dorobanți (Infanterie) „Constantin Prezan” Vaslui.

Lăsat la vatră Ion Huhulea s-a căsătorit, în anul 1934, cu Ecaterina Dărescu, fiica familiei Constantin și Maria Dărescu, din Satul Valea Siliștei. Din mariajul lor s-a născut, în anul 1935, Gheorghe Huhulea.

În perioada 1939-1940 Ion Huhulea a executat mai multe concentrări pentru completarea instrucției. Mobilizat, la data de 22 iunie 1941, caporalul Ion Huhulea a comandat Grupa 1 din Plutonul 1 Pușcași, Compania 2, Batalionul nr. 2, Regimentul 25 Dorobanți „Constantin Prezan” Vaslui, subordonat Diviziei 15 Infanterie și Corpului 3 Armată, în luptele pentru eliberarea Basarabiei. Unitatea a trecut Prutul la data de 5 iulie 1941 și a desfășurat acțiuni de luptă pe direcția Nemțeni și Lăpușna. Prin lupte îndârjite, ostașii unității au ajuns în zona Bujos, Cătălui. După data de 16 iulie unitatea a depășit Platoul Corneștilor, ajungând la șoseaua Ialoveni - Chișinău. Ostașii unității au participat la eliberarea orașului Chișinău, la data de 16 iulie 1941, acționând în continuare pe direcția Căușani - Tighina, unde au săvârșit minunate fapte de eroism.

După eliberarea Basarabiei, ostașii unității au participat la Operațiunea Odessa, dând crâncene lupte la Grigoriopol, Catargi, Cubanca, Bălăceanca, Bujalac, Griduikvka și Krimidovka. În luptele de la nord-vest

de Odessa Ion Huhulea a fost grav rănit și apoi a dispărut, la data de 10 octombrie 1941.

Avansat sergent, post-mortem, Ion Huhulea a fost decorat cu medaliile „Bărbăție și Credință” și „Serviciul Credincios”.

Fiul său, Gheorghită Huhulea, a crescut și s-a format ca om de nădejde cu ajutorul mamei și al părinților ei, reușind să absolve Liceul Industrial de Mecanică din Iași și să obțină diploma de tehnician, specialitatea scule și dispozitive. A lucrat în prestigioasa Fabrică de Rulmenți din Bârlad și apoi la Uzina Mecanică din Vaslui. După satisfacerea stagiului militar a fost curtat să se activeze în armată, deoarece absolvise școala divizionară. A refuzat și s-a oprit la gradul de căpitan în retragere. S-a căsătorit cu Elena, de profesie tehnician, și au doi copii: Mihaela, absolventă a Facultății de Chimie din Iași, salariată la Fabrica de Rulmenți Bârlad, și Iulian, absolvent al Facultății de Electronică din Iași. Gheorghită ar dori să știe unde este înmormântat tatăl, însă nimeni nu-l poate ajuta. La fel ca foarte mulți români, Gheorghită poartă doliul permanent pentru tatăl său, care nu s-a mai înapoiat dintr-un război pustiitor și condamnat de istorie.

Sergent Mihai-Iorgu PĂPUȘĂ

Mihai-Iorgu Păpușă s-a născut la data de 29 martie 1919, în comuna Lipănești din județul Prahova. Părinții săi, Mihai și Anica, au avut șase copii. Tatăl lor a participat la luptele pentru întregire națională și statală, căzând prizonier în luptele desfășurate la Turtucaia. Dintre cei șase copii numai Mihai-Iorgu a participat la cel de-al doilea război mondial, pe care bunicii noștri l-au dorit să fie pentru eliberarea teritoriilor răpite din trupul României în anul 1940.

Mihai-Iorgu Păpușă a fost încorporat la data de 30 martie 1941 pentru a satisface stagiul militar la Partea Sedentară a Regimentului 9 Dorobanți din Râmnicu Sărat. După efectuarea perioadei de instrucție, soldatul Păpușă a plecat, împreună cu ceilalți recruți în Moldova, în zona Slobozia - Conachi, unde se afla Partea Operativă a Regimentului 9 Râmnicu Sărat, în subordinea Diviziei 5 Infanterie din Buzău. La data de 22 iunie 1941 Armatele 3 și 4 Române, în cooperare cu Armata 11 Germană, au început luptele de eliberare a Basarabiei, Bucovinei de Nord și Ținutului Herței, răpite de Rusia Sovietică prin notele ultimative din 26 și 28 iunie 1940. Basarabia a fost eliberată până la data de 26 iulie 1941, prin dârzenia și înaltul spirit de sacrificiu al ostașilor români. Soldatul Mihai-Iorgu Păpușă a fost rănit la pulpa piciorului stâng, în ziua de 17 iulie 1941. Evacuat la Spitalul Militar Zonal Roman, care se afla în localul Seminarului Ortodox „Sfântul Gheorghe”, a fost. După intervenția medicală a fost trimis în concediu medical, timp de două luni. Beneficiind de această perioadă s-a căsătorit cu Dumitra Nicolescu.

Înapoiat pe front a fost avansat la gradul de fruntaș și a participat la luptele de la Cotul Donului, care l-au marcat pentru toată viața: „Regimentul 9 Dorobanți Râmnicu Sărat, subordonat Diviziei 5 Infanterie Buzău, comandată de generalul Mazarini, a pierdut peste 200 luptători din efectivul pe care-l mai avea. În ziua de 21 noiembrie 1942 cei mai mulțiau fost luați prizonieri, între care m-am aflat și eu. Rușii ne-au împărțit pe detașamente de muncă: un detașament a fost trimis pentru muncă la Moscova (printre ei se afla și consăteanul meu, Petrică Ploeanu, care a murit acolo) și un altul, cel în care am fost repartizat și eu, a trecut Donul și s-a stabilit în grajdurile unui colhoz. Am fost împărțiți pe echipe de muncă, în funcție de meseriile pe care le cunoșteam. Meseriașii auto,

printre care mă aflam și eu, am fost cazați într-o școală și am primit sarcina să reparăm mașini și tractoare. Ne hrăneau cu mei dimineața, la prânz și seara. În acest atelier am lucrat cu câțiva camarazi: Vasile Buta, un brutar din Lunca Bradului, județul Mureș, Gheorghe Ion, din Brăila, Mihai Huțanu, din Fălticeni.

Într-o noapte din luna iunie 1943, împreună cu Huțanu și Gheorghe, am evadat din lagăr și, după 9 nopți de deplasare pe câmp, orientându-ne după steaua polară, consumând pâinea luată de la brutăria localității, unde se afla lagărul și unde muncea Buta, mâncând fructe și legume din grădinile gospodariilor de la marginea satelor pe lângă care treceam și bând apă din fântâni și pâraie, am ajuns la Zaporoje, împreună cu Huțanu. Gheorghe Ion murise lângă o clădire cu fân, neputând rezista efortului. Aici, comandantul Comandurii Germane ne-a dat uniforme germane și hrană. Un căpitan român ne-a interogată în fiecare zi, timp de o săptămână, pentru a se convinge că nu suntem spioni. După o săptămână de refacere am fost trimiși la Râmnicu Sărat, unde am ajuns la data de 15 septembrie 1943. Am primit două luni de concediu, iar la sfârșitul lunii noiembrie m-am prezentat la unitate. În luna ianuarie 1945 am fost mutat la Partea Sedentară a Diviziei 5 Infanterie Buzău și până la 20 august 1944 am lucrat la atelierul de reparat mașini. De aici am fost deplasați în Oltenia, la Caracal, și am reparat mașini până în luna septembrie 1945, când am fost trecut în rezervă.

După trecerea în rezervă, am lucrat la Schela Boldești, ca șofer. Pentru participarea la război am fost decorat cu medaliile „Bărbăție și Credință”, cu spade, clasa a III-a și „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”.

Date culese de învățătoarea Doina Constantin, din Lipănești.

Sergent Gheorghe SĂLĂVĂSTRU

Gheorghe Sălăvăstru s-a născut la data de 15 aprilie 1910, în satul Valea Siliștei, comuna Știoborăni, din județul Vaslui. Părinții săi, Gheorghe și Maria, l-au ajutat să studieze patru clase și să învețe meseria de croitor, care i-a folosit pentru a-și întemeia o familie și a-și crește, în spiritul cinstei și al demnității, fiul și cele trei fiice: Midania (născută în 1935, contabil, în prezent pensionară, căsătorită cu colonelul Ion Toderică, cu domiciliul în Roman), Dorina (născută în 1940, gospodină în Satul Nou, comuna Solești), Veronica (născută în 1943, inginer agricol, cercetător științific la Stațiunea Experimentală Agricolă Fundulea) și Gheorghe (născut în 1947, mecanic agricol, singurul dintre copii care a rămas în satul Valea Siliștei, în casa părintească, pe care a refăcut-o).

Nenea Gheorghe, omul care „a îmbrăcat” sute de oameni, bătrâni și tineri, a satisfăcut stagiul militar la Regimentul 7 Vânători Infanterie Galați, în perioada 1932-1933. A fost concentrat și mobilizat pentru a participa la război, lăsându-i soției sarcina de a îngriji și crește primele două fiice (Midania și Dorina). A participat la luptele de eliberare a Basarabiei, între 22 iunie – 26 iulie 1941, în funcția de comandant de grupă pușcași din Plutonul 1, Compania 2, Batalionul 1, Regimentul 25 Dorobanți Vaslui.

Gheorghe Sălăvăstru s-a remarcat în luptele purtate în localitățile Nemțeni, Lăpușna, Bujos și Cătălui. A contribuit la eliberarea orașelor Chișinău, Căușani și Tighina. În perioada 1 august – 16 octombrie 1941 ostașii Regimentului 25 Dorobanți au participat la luptele de la Operațiunea Odessa, remarcându-se la Grigoriopol, Catargi, Cubanca, Bujalac și Krimidovka. La data de 27 octombrie 1941 unitatea s-a înapoiat la Vaslui, concentrații, inclusiv Gheorghe Sălăvăstru, fiind lăsați la vatră.

După lăsarea la vatră Gheorghe Sălăvăstru a muncit pentru a depăși greutățile ivite din cauza războiului, dar și pe cele datorate secetei nemiloase din anul 1946.

Pentru participarea la război a fost decorat cu medaliile militare „Bărbăție și Credință” și „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”.

Veterani din comuna Șoimari

Localitatea Șoimari este așezată pe firul pârâului Lopatnița, la circa 40 km nord de municipiul Ploiești, fiind atestată documentar de circa 500 de ani, de pe vremea lui Matei Basarab. Are circa 3.700 oameni harnici, care au dat țării profesori, învățători, ingineri, medici, cadre militare și alți specialiști. Din sursele pe care le dețin Arhivele Statului și Arhivele Militare Române, precum și datele aflate la Parohiile Bisericii Ortodoxe Române, rezultă că în luptele desfășurate de armata română în timpul războiului de independență din anii 1877-1877, în războiul pentru reîntregirea națională, precum și din războiul pentru eliberarea teritoriilor românești răpite în anul 1940, au pierit circa 300 de bărbați originari din această comună. Pentru omagierea acestor eroi primăria, sprijinită de locuitorii din comună, a construit Monumentul Eroilor, înscriind pentru eternitate numele celor căzuți în lupte.

Locuitorii acestei comune se mândresc și cu veteranii de război care păstrează în amintire glorioase momente din război.

1. Vasile CÂRSTEA s-a născut la 3 iulie 1919. A făcut parte din Regimentul 6 Infanterie de gardă „Mihai Viteazul” București, subordonat Diviziei 1 Gardă. El își amintește: *„Am fost încorporat, în toamna anului 1940, împreună cu alți 50 de tineri din comună și repartizați la diferite arme și garnizoane, dar ne-am înapoiat în comună numai doi, cu diferite infirmități fizice, pricinuite de război. În momentul primirii ordinului generalului Antonescu, comandantul Armatei Române și al frontului de Sud româno-german, „Ostași, vă ordon: Treceți Prutul!”, în noaptea de 21/22 iunie 1941, mă aflu, cu camarazii din plutonul 1, Compania 1-a, Batalionul 1, la Bogdănești, pe malul de vest al Prutului. În față, peste Prut, se afla lacul Țiganca. După desfășurarea unor acțiuni de tatonare și recunoaștere a pozițiilor de luptă ale inamicului, la 2 iulie ostașii din armata română au traversat Prutul. Compania 1-a și celelalte subunități din regiment au traversat Prutul cu bărci și mijloace improvizate. După ce am ajuns pe un colnic, împreună cu alți camarazi din pluton, în ziua de 7 iulie am fost grav rănit de rafalele brandurilor, pe Dealul Carna, și apoi am fost transportat de un brancadier la spitalul de campanie din spatele frontului. Nu am mai putut reveni pe front. Fratele meu, Ion Cârstea, a fost înrolat în Batalionul 4 Vânători Munte Predeal, contribuind la eliberarea*

părții de nord a Bucovinei. A luptat în Ucraina. A fost grav rănit la Feodosia (i-a fost rupt un picior) și a fost declarat necombatant. Consăteanul meu, Aurel Aron, încorporat la Regimentul 1 Moto, încărcător 4 la tun și vânător de tancuri, n-a reușit să-și adâncească suficient locașul individual de tragere și a tras o mare spaimă când un tanc a trecut peste adăpostul său. Numai șansa l-a salvat.”

2. Gheorghe MUȘAT povestește și el: „În luptele de la Odessa mi-am pierdut o mână deoarece o schijă de brand mi-a retezat-o, iar unui camarad de grupă i-a fost perforat abdomenul, ieșindu-i intestinele, și nu știu dacă brancadierii l-au transportat la timp la spital, pentru a fi salvat.”

3. Gheorghe DEACONU s-a născut la data de 17 mai 1922. A fost încorporat la data de 15 noiembrie 1943 la Batalionul 16 Vânători de Munte Turda (Partea Sedentară se găsea la Hațeg), timp în care Partea Operativă a unității, subordonată Diviziei 2 Munte, lupta în Crimeea. La sfârșitul lunii august 1944 Batalionul 16 Vânători de Munte se afla la Hațeg, împreună cu Batalionul 10 Vânători de Munte, executând misiuni de acoperire a graniței stabilită temporar prin Dictatul de la Viena, de la data de 30 august 1940. Fruntașul Deaconu (fusesse avansat în grad la 1 aprilie 1944) a participat și el la îndeplinirea acestor misiuni. De la 5 octombrie Batalionul 16 Vânători de Munte, împreună cu celelalte unități subordonate Diviziei 2 Vânători de Munte au desfășurat lupte foarte grele, înaintând spre Cluj, pe care l-au eliberat la 11 octombrie. Luptând în continuare pe direcția Gilău - Huedin - Oradea a ajuns, la 20 octombrie, pe granița de vest a țării, la Diosig și Săcuieni. Pe teritoriul Ungariei divizia a participat la operațiunile militare Salgotarjan, din munții Bukk și Matra, traversând Tisa la data de 27 octombrie, și apoi a trecut pe teritoriul Cehoslovaciei, după 1 ianuarie 1945. În luptele din partea de nord a Transilvaniei unitatea a pierdut 63 de ofițeri, 37 de subofițeri și 2.275 de ostași. Avansat caporal, la 10 octombrie 1944, Gheorghe Deaconu a participat la luptele din Transilvania, Ungaria și Cehoslovacia. Pe teritoriul Cehoslovaciei, Batalionul 16 Munte a fost subordonat Diviziei 2 Munte, Corpul 4 armată, Armata 1-a Română. A contribuit la înfrângerea trupelor germane din munții Javorina și dintre râurile Hron și Morava. Nenea Gheorghe își amintește luptele foarte grele desfășurate, timp de 8 zile, pentru eliberarea orașului Banovce și a orașului Moroviea, unde a fost rănit, în ziua de 23 martie 1945. A fost lăsat la vatră la 15 iunie 1945. A lucrat la Rafinăria „Astra” din Ploiești. În prezent este

pensionar și se ocupă de gospodăria personală, în localitatea Șoimari. Copiii săi îi aduc multe bucurii. Stefan este colonel în rezervă, îndeplinește funcția de secretar de redacție la săptămânalul armatei, „Observatorul Militar”, și are doi băieți: George-Valentin, inginer constructor, și Alexandru-Cristian, student la Facultatea de Jurnalistică. Filofteia este lucrător comercial în Șoimari. Florica este lucrător comercial în Șoimari.

4. Gheorghe DRAGOMIR s-a născut la 18 martie 1923. A fost încorporat la 23 mai 1944 în Regimentul 10 Roșiori Purtat din Ploiești, din Divizia 8 Cavalerie. După efectuarea perioadei de instrucție, Gheorghe Dragomir a participat la dezarmarea trupelor germane din zona Prahova, remarcându-se în luptele de la Câmpina, Moreni, dealul Sângerș, Valea Lungă, Cricov și Urseiu. De la 15 septembrie Divizia 8 și unitățile componente au participat la eliberarea părții de nord a Transilvaniei, remarcându-se în luptele de la Oarba de Mureș, Bonțida-Iclozel, Jibou, Arduș și Boghiș. În ziua de 25 octombrie 1944 marea unitate a ajuns, cu mari emoții, la granița româno-maghiară. Divizia 8 Cavalerie, subordonată Corpului 2 Armată, a fost introdusă în luptă pe direcția Nyírsahaly - Mateszalka, înaintând spre Tisa. Au ajuns la Tisa la data de 1 noiembrie și au traversat-o la data de 26 noiembrie. Avansat fruntaș, la 20 noiembrie 1944, Gheorghe Dragomir a fost mutat în cadrul Regimentului 3 Călărași din Ploiești, la 25 noiembrie. De la 1 decembrie a pătruns în Munții Hegyalja. În ziua de 18 decembrie 1944 ostașii Diviziei 8 Cavalerie, împreună cu celelalte unități și mari unități din Armata a 4-a Română, au trecut pe teritoriul Cehoslovaciei, angajându-se în operațiunea militară Roznava și în luptele din Munții Silica. La data de 31 ianuarie 1945 fruntașul Gheorghe Dragomir a fost rănit în luptele de eliberare a orașului Brezno. A fost internat în Spitalul de Zonă Interioară, la 15 februarie și apoi a fost externat, la 4 iunie. A fost lăsat la vatră la data de 6 iunie 1945. Divizia 8 Cavalerie a continuat luptele în operațiunea militară Zvolen - Banska Bystrica (februarie și martie), și apoi în operațiunea munților Fatra Mare (aprilie). La 12 mai marea unitate se găsea în zona Vatin - Sazomin.

5. Aurelian NISTOROIU s-a născut la 5 iulie 1923. A fost încorporat la 23 mai 1944, la Regimentul 10 Roșiori Purtat Ploiești. A fost mutat, la 25 noiembrie 1944, în cadrul Regimentului 3 Călărași din Ploiești. A plecat pe front la data de 28 noiembrie, fiind rănit, la 3 februarie 1945, la Brezno. A fost internat în Spitalele de Zonă Interioară, nr. 675, 352, 356 și

366 din București, care l-au clasat invalid 40% (afectat maxilarul superior). Aurelian Nistoroiu a participat la lupte alături de Gheorghe Dragomir.

6. Vasile CREȚU s-a născut la 24 iunie 1910. A fost încorporat la 18 aprilie 1932 în gloriosul Regiment 32 „Mircea” din Ploiești. Această unitate s-a înființat la data de 16 martie 1883 în orașul Brăila, dintr-un batalion din Regimentul 9 Dorobanți Brăila-Făurei. În anul 1889 unitatea a fost mutată la Mizil și s-a contopit cu o parte a Regimentului 5 Linie, la data de 23 august 1891. La 21 octombrie 1893 regimentul a fost mutat la Ploiești, în str. Alexandru al II-lea (astăzi str. Stadionului), și apoi în cazarma de pe str. Mărășești (piatra fundamentală a cazarmii s-a pus la 21 mai 1907). Unitatea a participat la al doilea război balcanic (23.06-31.07.1913), la războiul pentru întregire statală și națională (15.08.1916-01.04.1921) și la războiul pentru reîntregire națională (1941-1945). Vasile Crețu a fost lăsat la vatră la data de 30 aprilie 1933. Concentrat (08.03.1941) și mobilizat (22.06.1941) în cadrul Regimentului 32 Dorobanți/Infanterie „Mircea”, a participat la luptele pentru eliberarea Basarabiei (22.06-26.07.1941) și în operațiunea militară Odessa, fiind rănit, în ziua de 26 august 1941, la Protofovka. După spitalizare a fost desconcentrat, la data de 10 noiembrie. Începând cu data de 10 septembrie 1942 a fost concentrat la aceeași unitate și desconcentrat la 26 noiembrie. Concentrat în ziua de 27 iulie 1944 a fost trimis în zona de operații a Regimentului 32, la Podul Iloaei, și apoi internat în spital, la data de 20 august 1944. A fost desconcentrat, la 5 noiembrie 1944, și apoi concentrat, la 25 noiembrie 1944, în Regimentul 34 Infanterie Constanța, cu care a participat în luptele de eliberare a părții de nord a Transilvaniei, a Ungariei și Cehoslovaciei. La 1 februarie 1945 a fost mutat la Batalionul 1 Pază C.F.R., iar din 5 septembrie 1945 la Batalionul 3 Pază C.F.R.

7. Gheorghe MĂCINIC s-a născut la 10 ianuarie 1913. În perioada 4 februarie 1935 – 21 martie 1936 a satisfăcut stagiul militar, în Batalionul 4 Vânători de Munte din Predeal. În anii 1939-1940 a fost concentrat periodic pentru instrucție. A fost mobilizat la 22 iunie 1941 și a participat, cu Batalionul 4 Vânători de Munte, la eliberarea nordului Bucovinei și a nordului Basarabiei, în luptele din Ucraina fiind rănit în localitatea Timošenko. A fost decorat cu medalia „Bărbăție și Credință”, cu spade, clasa 1-a, (20.01.1942), și clasat invalid cu 80% grad de invaliditate.

Acest volum al lucrării „Veterani în slujba patriei” cuprinde descrierea celor mai semnificative momente din viața și activitatea unora dintre veteranii participanți la primul și al doilea război mondial.

Studierea datelor istorice aflate în evidența Arhivelor Militare Române, precum și discuțiile purtate cu veteranii aflați încă în viață mi-au prilejuit trăirea unor sentimente de profundă emoție și adânc respect pentru ceea ce au făcut aceștia, punând mai presus de viața lor servirea cu credință a intereselor țării.

Acum, când această lucrare merge la tipar, ne îndreptăm eforturile spre realizarea celui de-al doilea volum, care va fi dedicat împlinirii a 90 de ani de la intrarea României în războiul pentru întregire statală și națională.

Bun de tipar: 5 august 2005

Tiparul executat la Tipografia BURATINO
Str. Alexandru Odobescu, nr. 75, Ploiești
Tel./fax: 0244 – 594.736
e-mail: buratino@bizmail.ro

Din inițiativa Societății Ortodoxe a Femeilor Române, la data de 8 iunie 1918 s-a propus realizarea Mausoleului Eroilor Români de la Mărășești.

Guvernul României a pus piatra de temelie pentru Mausoleul de la Mărășești la data de 6 iunie 1923 și în prezența Reginei Maria s-au inaugurat criptele la data de 28 septembrie 1924.

Mausoleul a fost inaugurat în prezența regelui Carol al II-lea, la data de 18 septembrie 1938, care adăpostește osemintele a 480 de ofițeri și 21.000 ostași.

I.S.B .N. 973-871130-7-2